

လူတို့လက်ငြိမ်းချမ်း၊ လူသားလမ်း

(ဒုတိယတွဲ)

ဓမ္မစာပေအဖွဲ့အစည်း

(၁၃၇၉) ခုနှစ် တပို့တွဲလပြည့်နေ့၊ (၂၀၁၈) ခုနှစ်

ဇန်နဝါရီလ (၃၁)ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

အရိယဓမ္မသမဂ္ဂဝင်များ ဖတ်ရှုလေ့လာ
သိမ်းဆည်းရန်
အတွက်သာ ပုံနှိပ်ပါသည်။
ဤစာမူသည် “အရိယဓမ္မသမဂ္ဂ” ပိုင်
စာမူဖြစ်ပါသည်။
ဤစာမူကို မည်သူမဆို ကူးယူဖတ်ရှု
လေ့လာနိုင်ပါသည်။

မာတိကာ		
စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	-မိတ်ဆက်နိဒါန်း	၄
အခန်း(၁)		
၂။	-နိဒါန်းစကား	၁၀
အခန်း(၂)		
၃။	ဒုက္ခအရိယသစ္စာ(အရိယာတို့ပြောတဲ့ ဆင်းရဲခြင်း အမှန်)	၁၃
၄။	ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာ (အရိယာတို့ပြောတဲ့ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း အမှန်)	၂၅
၅။	ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာ (အရိယာတို့ပြောတဲ့ ဆင်းရဲချုပ်ရာ အမှန်)	၃၉
၆။	ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနီပဋိပဒါအရိယသစ္စာ(အရိယာတို့ပြောတဲ့ ဆင်းရဲချုပ်ရာရောက်ကြောင်း အကျင့် အမှန်)	၆၄
၇။	မြတ်ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ သမ္မာ(ထမ်းပိုးကျည်း)	၆၇
အခန်း(၃)		
၈။	အရိယသစ္စဉာဏ် (အမှန်သိ)	၇၁
၉။	အရိယကိစ္စဉာဏ် (အလုပ်သိ)	၇၆
၁၀။	အရိယကတဉာဏ် (လုပ်ပြီးသိ)	၈၂
၁၁။	ကံပြုဝါဒ၊ ကံမပြုဝါဒ၊ ကံသတ်ဝါဒ	၁၂၁
၁၂။	ဗုဒ္ဓဆိုတာ အမှန်ကို ထိုးထွင်းသိသူ	၁၃၈
၁၃။	မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ပဋိညာဉ်တော် (ဝန်ခံကတိ စာချွန်တော်)	၁၄၄

မိတ်ဆက်နိဒါန်း

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ ပရိသတ်ကို ရှေးဦးစွာ မိတ်ဆက်ပေးချင်ပါတယ်။ ပရိသတ်များအနေနဲ့ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မမှန်ကန်တဲ့ အသိပေးချက်ရထားလို့ ခေါင်းထဲမှာ သိချင်နေတာတွေ သိစရာတွေလည်း ရှိကောင်း ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ ပရိသတ်ကို မိတ်ဆက်ပေးရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ စပ်လို့ သိချင်စရာတွေက ‘ဓမ္မဝိဟာရီ’ဆိုတာ ဘာလဲ၊ ဘယ်လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ၊ ဘယ်တုန်းက တရား သိမြင်တယ်လို့ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့တာလဲ၊ သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဘာတွေ လုပ်လို့ ဘာတွေဖြစ်နေတာလဲ ဆိုတာတွေကို မေးချင် မြန်းချင် သိချင်ကြ ပါလိမ့်မယ်။ ဒါတွေကိုပဲ ပရိသတ်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးလိုက်ပါတယ်။

‘ဓမ္မဝိဟာရီ’ ဆိုတာ အရိုးရှင်းဆုံးပြောရင် ‘တရားနဲ့ပဲနေသူ’ လို့ အဓိပ္ပာယ်ရှိပါတယ်။ ‘တရား’ဆိုတာတွေက မတရားတာ မမျှတတာ တွေရဲ့ပြောင်းပြန် ဆန့်ကျင်ဘက်တွေမှန်သမျှဟာ တရားတာ မျှတတာတွေပါပဲ။ အဲဒီ‘တရား’ဆိုတာ ရှောင်ကြဉ်စရာ ဒုစရိုက်=မကောင်း မွန်တဲ့အကျင့်ဆိုးတွေကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး ဆောင်စရာ သုစရိုက်= ကောင်းမွန်တဲ့အကျင့် မျှတတဲ့အကျင့်တွေကို ဆောင်နေတာပါပဲ။

ရှောင်ကြဉ်စရာ မကောင်းမွန်တဲ့အကျင့်ဆိုးတွေဆိုတာက ကံသင်္ခါရတရားတွေပဲ။ ဆောင်စရာ ကောင်းမွန်တဲ့အကျင့် မျှတတဲ့အကျင့် တွေဆိုတာက အဲဒီ ကံသင်္ခါရတရားတွေကို ရှောင်ကြဉ်လို့ဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရတရားတွေပဲ။ ဒီတော့ ကံသင်္ခါရတရားတွေဟာ မတရားတာ မမျှတတာတွေဘဲ။ မတရားတာ မမျှတတာတွေဖြစ်လို့ အဲဒီ ကံသင်္ခါရတရားတွေကို လူရှောင်ကြဉ်ရတာပဲ။ လူရှောင်ကြဉ်ရမှာတွေကို မရှောင်ကြဉ်ရင် လူ့အသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီး တစ်ခုလုံး ဘယ်တော့မှ ငြိမ်းချမ်း

သာယာမှု မဖြစ်ဘူး။

ရှောင်ကြဉ်စရာတွေကို ရှောင်ကြဉ်ရုံလေးမျှနဲ့ မပြီးသေးဘူး၊ လူဆောင်စရာ ကောင်းမွန်တဲ့အကျင့် မျှတတဲ့အကျင့်ဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရတရားတွေကိုလည်း ဆောင်ပါမှ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီးဟာ ငြိမ်းချမ်းသာယာ ဖြစ်လိမ့်မယ်၊ အဲဒီလိုဖြစ်လာဖို့ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏက ရှေ့သွားခေါင်းဆောင် စံပြပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်နဲ့ မတရားတာ မမျှတတာတွေကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး တရားတာ မျှတတာတွေကို ဆောင်ပြီး နေပြသူဖြစ်လို့ ‘**ဓမ္မဝိဟာရီ**’ လို့ခေါ်ပါတယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်ကို ကောဇာနှစ် (၁၃၀၀) ပြည့်နှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၃) ရက်၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၃၈) ခုနှစ်၊ မေလ (၃၁) ရက်၊ အင်္ဂါနေ့မှာ အရှေ့တောင်အာရှ၊ အာစီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာနေ ဦးမြဒင်+ဒေါ်လှဒွန်းတို့မှ မွေးဖွားခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၄၃) ခုနှစ်မှ (၁၉၅၂)ခုနှစ်ထိ ဆရာတော် အသက်(၅)နှစ်သား အရွယ်မှ (၁၄)နှစ်သား အရွယ်ထိ ကျောင်းသားဘဝဖြင့် နန္ဒာရာမရွာဦးကျောင်း ဆရာတော် ဦးပညာထံမှာ ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာကို သင်ကြားဆည်းပူးခဲ့ပါတယ်။

ကောဇာနှစ် (၁၃၁၄)ခုနှစ် နယုန်လကွယ်နေ့၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၅၂) ခုနှစ် ဇွန်လမှာ နန္ဒာရာမရွာဦးကျောင်းဆရာတော် ဦးပညာကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုပြီး ရှင်သာမဏေ ဘဝအဖြစ်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနှစ်မှာပဲ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးခရိုင်၊ မန္တလေးမြို့ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်သို့ စာပေပရိယတ္တိ သင်ကြားဆည်းပူးရန် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ကောဇာနှစ် (၁၃၂၀) ခုနှစ် နယုန်လဆန်း (၃)ရက်၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၅၈)ခုနှစ် မေလ(၂၀)ရက်၊ အင်္ဂါနေ့မှာ နန္ဒာရာမရွာဦးကျောင်း ဆရာတော် ဦးပညာကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းဘဝအဖြစ် ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၅၂)ခုနှစ်မှ (၁၉၆၂)ခုနှစ်ထိ မန္တလေးမြို့၊ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်၌ နေထိုင် သီတင်းသုံးကာ ဆရာတော် သက်တော်(၂၅)နှစ်ထိ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်စာချနာယက ဆရာတော်များ၊ မိုးကောင်းကျောင်းတိုက် ဒေဝန်းဆရာတော်ဦးဇောတိကာဘိဝံသ၊

ဝေယံဘုံသာကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးကလျာဏာဘိဝံသ၊ တောင်သမန်ကျောင်း တိုက်ဆရာတော် ဦးကေသဝါဘိဝံသတို့ထံ ငယ်၊ လတ်၊ ကြီး၊ စာချတန်း စာပေပရိယတ္တိ များကိုသင်ကြားဆည်းပူးခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၆၂) ခုနှစ်မှ (၁၉၆၇) ခုနှစ်ထိ ဆရာတော် သက်တော်(၂၅)နှစ် ရဟန်း (၅)ဝါရပြီးမှာ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ ရေစကြိုမြို့နယ်၊ ရှင်မတောင်အရပ် တောရကျောင်းသို့ တောထွက်ခဲ့ပါတယ်။ နောက် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာအနီး အရွက်မကြွေတောရကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပါတယ်။ နောက် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ စစ်ကိုင်းမြို့နယ်၊ မင်းကွန်းတောင်ရိုး စံတော်မူ တောင်သို့ပြောင်းရွှေ့ကာ တောရကျောင်းမှာပဲ သီတင်းသုံး နေထိုင်ကာ ပဋိပတ္တိအလုပ်ကို အားထုတ်နေခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုနေရင်း တစ်နေ့မှာ ကိုယ့်မှာ ငြိမ်းချမ်းနေလို့ ကိုယ်ရထားတဲ့ တရားကို ကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးကြည့်မိပြီး ကိုယ်ရတဲ့ ကိုယ်တွေ့တရားဟာ တကယ် တရားဟုတ် မဟုတ်၊ သူများတွေ တရားပြရိပ်သာကြီးငယ် တည်ထောင်ပြီး တရားပြနေကြသူတွေ ရထားတဲ့တရားနှင့် တူမတူ နှိုင်းယှဉ်ပြီး တိုက်စစ်ကြည့်ချင်စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာလို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာတရား ရတယ်လို့ ထင်ရှားကျော်ကြားကြတဲ့ ဆရာတော်တွေထံချဉ်းကပ်ပြီး တရားတိုက်စစ်ဆေးကြည့်တာလည်း လုပ်ခဲ့တယ်။

အဲဒီလို တိုက်စစ်ဆေးကြည့်ရာမှာလည်း ရည်ရွယ်ချက်(၃)ချက် ထားပြီး မေးမြန်း လျှောက်ထားခဲ့တယ်။

- (၁) အချက်က - **‘တရားလုပ်ငန်းရဲ့ ပန်းတိုင် ဘာဖြစ်တယ်’** ဆိုတာ သိရတဲ့အထိ ပေါ်ဖို့ မေးမြန်းစစ်ဆေးလျှောက်ထားမယ်။
- (၂) အချက်က - **‘အဲဒီဆရာတော်တွေရဲ့ဟောပြောချက်တွေဟာ ဗုဒ္ဓဟော ပြောချက်ဒေသနာအစဉ်နဲ့ ကွာဟနေလျှင် ဘာကြောင့်ကွာဟနေသလဲ’** သိအောင် မေးမြန်းစစ်ဆေး လျှောက်ထားမယ်။
- (၃) အချက်က - **‘ရလဒ်တွေဟာ လောကလူသားလူအဖွဲ့အစည်းအနေနဲ့ ဘယ်လို အသုံးကျသလဲ’** ဆိုတာသိအောင်မေးမြန်း စစ်ဆေးလျှောက်

ထားမယ်လို့ ရည်ရွယ်ချက်ထားပြီး ‘တရားရနေကြတယ်လို့ ထင်ရှားကျော်ကြားကြတဲ့ ဆရာတော်’ တွေထံ ချဉ်းကပ်မေးမြန်းခဲ့တယ်။

အဲဒီအချက်(၃)ချက်မှာ တစ်ချက်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ချက်ဖြစ်စေ ချွတ်ယွင်းနေတာတွေ့ရင် အဲဒီတရားကို ဆက်မလုပ်ဘူးလို့လည်း ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ တရားလုပ်ငန်းရဲ့ ပန်းတိုင် မဖော်နိုင်ရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ အဲဒီပန်းတိုင်ဟာ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက်ဒေသနာအစဉ်နဲ့ ဆန့်ကျင်နေရင် ဖြစ်ဖြစ်၊ လက်တွေ့မျက်မှောက်ဘဝမှာ ဘာမှ အသုံးချမရဘူးဆိုရင်ဖြစ်ဖြစ် မလိုလားလို့ အဲဒီလို ဆုံးဖြတ်ရခြင်းဖြစ်တယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ချဉ်းကပ်ပြီးမေးမြန်းခံရတဲ့ ဆရာတော်တွေကတော့ စစ်ကိုင်း ပရက္ကမဆရာတော်၊ ဉာဏစာဂီဆရာတော်၊ မိုးကုတ်ဆရာတော်၊ ကျောက်သင်္ဘောဆရာတော်၊ ဝေဘူဆရာတော်၊ သဲအင်းဂူ ဆရာတော်၊ သန်လျင်တောရ ဆရာတော်၊ တောင်တွင်းကြီး ဆရာတော်ရှင်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကြောင်ပန်းတောရဆရာတော် တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဆရာတော်တွေရထားလို့ ဟောပြောတဲ့တရားတွေကို တိုက်စစ် ဆေးကြည့်ခဲ့တယ်။

အဲဒီလိုတိုက်စစ်ဆေးကြည့်တာလုပ်တော့ ‘သူတို့တွေရနေကြတာဟာလည်း တရားမဟုတ်သလို ကိုယ်ရနေတာဟာလည်း တရားမဟုတ်ဘူး’ဆိုတာ သိခွင့်ရခဲ့တယ်။ ဆရာတော်ဟာ ‘သူများတွေရနေကြတာဟာလည်း တရားမဟုတ်သလို ကိုယ်ရနေတာဟာလည်း တရားမဟုတ်ဘူး’ဆိုတာ သိခွင့်ရသွားတော့ ‘တရားဆိုတာ ဘာလဲ’ သိဖို့ သံဃာတော်တွေထံ ငါ ချဉ်းကပ်မေးမြန်းခဲ့ပြီးပြီ။

နောက်ဆုံးမေးစရာတစ်ခုပဲ ကျန်တော့တယ်။ အဲဒါကတော့ ဗုဒ္ဓရဲ့ ဟောပြောချက်တွေဆီ ငါ ပြန်ချဉ်းကပ်ပြီး ဗုဒ္ဓဟောပြောချက်တွေကို ဆက်စပ်ကြည့်ဖို့ပဲလို့ စိတ်ကူးရခဲ့တယ်။ ဒီလောက်ဆိုရင် ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ ဘယ်လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ မေးတာအတွက် အဖြေသိနိုင်လောက်ပြီ ထင်ပါတယ်။

(၁၉၆၇)ခုနှစ် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာ အနီး၊ အရွက်မကြွေတောရကျောင်းမှာ အရိယသစ္စာတရားကို ဖော်ထုတ်သိမြင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်လို့ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့တာကြောင့် ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ ဘယ်တုန်းက တရား

သိမြင်ခဲ့ပါတယ်လို့ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့တာလဲ မေးတာအတွက်လည်း အဖြေသိနိုင် လောက်ပါပြီ။

(၁၉၅၈)ခုနှစ် မေလ (၂၀)ရက်မှ (၁၉၈၃) ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၉)ရက်နေ့ထိ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ အဝါရောင်ဝတ် ထေရဝါဒထဲမှာ ရဟန်းဝါ(၂၅)ဝါထိ နေထိုင်ခဲ့ပြီး မိုးပြာရောင်ဝတ်ကာ ဓမ္မဝိဟာရီအဖြစ်ဖြင့် ယနေ့အချိန်အထိ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက် အရိယသစ္စာတရားတွေနဲ့ စပ်တဲ့အကြောင်းအရာတွေကိုပဲ သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဟောပြော ရေးသားတာတွေကိုသာ တစိုက်မတ်မတ် မလျှော့သောဖွဲ့နဲ့ အားထုတ်နေခဲ့ပါတယ်။ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏရဲ့ ဟောပြောချက် အသံဖိုင် တရားပုဒ်ပေါင်း(၁၀၀၀)ကျော်ထိ ရှိပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်သိမြင်တဲ့ဒဿနဖြင့် ရေးသားပြီး စာအုပ်ပေါင်း(၆၀)ကျော် စာမျက်နှာပေါင်း (၁၁၅၀၀)ကျော်ထိ ရှိနေပါပြီ။

နောက် ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ **‘လူမှုအသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီး အကျိုးစီးပွားဖြစ်ကာ ငြိမ်းချမ်းသာယာဖြစ်ဖို့ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက် အရိယသစ္စာတရားတွေနဲ့စပ်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကိုပဲ ဟောပြောရေးသားတာကြောင့်’** ယခင် စစ်အစိုးရလက်ထက်က ပုဒ်မတွေအမျိုးမျိုးတပ်ပြီး (၁၉၈၃)ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ်(၅)နှစ်၊ (၁၉၉၁) ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ် (၁၀)နှစ်၊ (၂၀၁၀) ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ် (၂၀)နှစ် မတရားအချခံရတာအပြင် ဆရာတော်ရဲ့ ဒကာ ဒကာမ ဂေါပက တွေထံမှအလှူငွေ သိန်း(၂၀၀)ကျော်၊ ရန်ကုန်မြောက်ဥက္ကလာပ မိုးပြာခြံ၊ ပဲခူး(၁၀)မိုင်ကုန်း အရိယဓမ္မဥယျာဉ်ခြံ၊ မန္တလေးရန်ကင်းတောင်ခြေ မိုးပြာခြံတို့ကိုပါ သိမ်းဆည်း ချိတ်ပိတ်ထားတာ ခံနေရပါတယ်။

ဒါတွေကတော့ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ သူ့ဘဝ တစ်လျှောက်လုံး ဘာတွေလုပ်လို့ ဘာတွေဖြစ်နေတာလဲ မေးတာအတွက် အဖြေကို အကျဉ်းချုပ်ပြီး ပြောပြလိုက်ပါတယ်။အကျယ်သိလိုပါက ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော်ရဲ့ ဟောပြောရေး သားချက်တွေကို [www. ariya thitsa.org](http://www.ariya.thitsa.org) /www. ariyathit sa.eu.pn မှာ လေ့လာဆည်းပူး မှတ်သားနိုင်ကြစေရန် ပရိသတ်ကို မိတ်ဆက်ပေးတဲ့အနေနဲ့ အသိပေးလိုက်ပါတယ်။

အရိယသစ္စာ သာသနာ ရောင်ဝါနေသို့ထွန်းပါစေ။

ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်ဦးဉာဏ၏ ‘လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်း
လူသားလမ်း’ ကို နောင်လာနောက်သား လူသားမျိုး ဆက်သစ်တွေ လူ့အမှန်တရားဖြစ်တဲ့
အရိယသစ္စာကို အမှန်အတိုင်း ဖတ်ရှုလေ့ လာကြပြီး သိရှိနိုင်ကြဖို့ရန်အတွက် ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒီ
ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်၏ တပည့် ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ (ငါးဘွဲ့၊ ရမေဃာစရိယ၊
ဝိသိဋ္ဌပါကဋ)က တည်းဖြတ်ပြီး မှတ်တမ်းတင်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကတော့ လူ့အမှန်တရားဖြစ်တဲ့အရိယသစ္စာကို သိရှိနား
လည်ကြပြီး လူ့အမှန်တရားမှ သွေဖည်နေကြတဲ့ လူသားလောကကြီးကို အစဉ်စောင့်ရှောက်
တည့်မတ်ပေးနိုင်ကြဖို့ပါပဲ။

(မှတ်တမ်းတင်သူ)

ဘဒ္ဒန္တ ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ
ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ(သကျသီဟ) ဓမ္မာစရိယ
စေတီယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ၊ ဂဏဝါစက
ပရိယတ္တိ သဒ္ဓမ္မပါလ ဓမ္မာစရိယ
သုဓမ္မာပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ၊ ဝိသိဋ္ဌပါကဋ
အစိုးရသာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ
မဟာဂန္ထဝါစက ပဏ္ဍိတ
ကျောင်းအုပ် ဆရာတော်(ဟောင်း)
ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး သင်တန်းကျောင်း
မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ကချင်ပြည်နယ်။

အခန်း(၁)

နိဒါန်းစကား

ခရစ်နှစ် (၂၀၁၂)ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ(၂)ရက်၊
ကောဇာနှစ် (၁၃၇၄)ခုနှစ်၊ ဒုတိယဝါဆိုလပြည့် (၁၅)ရက်၊
ကြာသပတေးနေ့။

ဒီနေ့ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်ဟာ ထေရဝါဒလုံးဝမဟုတ်တဲ့ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ (အရိယသစ္စ ကမ္မဝါဒ) ဗုဒ္ဓဘာသာကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှု၊ ဟောပြောတင်ပြ ဆွေးနွေးမှုတို့ကြောင့် အရှေ့တောင် အာရှ၊ အာဆီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံ၊ ပြည်ထောင်စု သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ၊ [မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးခရိုင်၊ မန္တလေးမြို့၊ အိုးဘို အကျဉ်းထောင်မှာ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ထောင်အပြစ်ဒဏ် (၃)နှစ်၊ မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ရန်ကုန်မြောက်ပိုင်းခရိုင်၊ အင်းစိန်မြို့၊ အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်မှာ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ထောင်အပြစ်ဒဏ်(၁၀)နှစ်] မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနားခရိုင်၊ မြစ်ကြီးနားမြို့၊ အကျဉ်းထောင်၊ တိုက်အမှတ်(၃)၊ အခန်း(၂)မှာ တတိယ အကြိမ်မြောက် ထောင်အပြစ်ဒဏ် - နှစ်(၂၀)

မတရားအချစ်ထားရစဉ် အဲဒီအချိန် ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်ဟာ သက်တော် (၇၄)နှစ်
[စိန်ရတုအကြိမ်နှစ်] အရွယ်သို့ပင် ရောက်ရှိနေခဲ့ပါပြီကော . . . ။

၁၃၇၄ ခုနှစ် ဒုတိယဝါဆိုလပြည့် ကြာသပတေးနေ့ (၂ . ၈ . ၂၀၁၂) မှာ
ဓမ္မစကြာစာအုပ်ကလေးကိုပေးပြီး တို့နေတဲ့အရိယဉာဏ်ဉာဏ် ရောက်လာတဲ့တရားပြတာဝန်ယူ
ထားသူ မောင်ဝေလွင်က ဓမ္မစကြာနဲ့စပ်ပြီး သိစရာတွေ သိချင်ကြောင်း လာပူဆာတယ်။

အပူဆာခံရသူအနေနဲ့ မျှော်ကြည့်တော့လည်း ဓမ္မစကြာဟာ အသံတွေပျံ့နှံ့
ထွန်းကားသလောက် အသံတွေထွန်းကားဖို့ အလွန်လိုအပ်တာပဲ။ အသံနဲ့တော့ လူတွေရဲ့
အကျိုးကို ဘယ်လို သယ်ပိုးကြမလဲ၊ အသံမရောက်သမျှ မျောက်အုန်းသီးရသလို မစားရတဲ့
အပြင် အုန်းသီးသယ်ပြီး သစ်ပင်တွေအပေါ် တောင်ခုန်ကူး မြောက်ခုန်ကူးရတဲ့အတွက်
အုန်းသီးက မျောက်ရဲ့ကျောထုတာခံရတဲ့ ဒုက္ခပဲရတာမျိုး ဖြစ်ပြီပေါ့။

ဓမ္မစကြာကို အသိဖော်ပေးတာတွေမရှိလို့လားဆိုရင် မရှိတာမဟုတ်ပေမယ့်
ဓမ္မစကြာက လူကိုဆောင်နိုင်လောက်တဲ့ အားအင်မပေါ်တော့ ဓမ္မစကြာအသံလို လူ့လောက
အပေါ် တက်မလာနိုင်သေးတာဘဲ။

ဓမ္မစကြာအသံဟာ လူတွေရဲ့ မျက်မှောက်ရောက်လာတာကို လူတွေ မကြိုဆိုကြ
ဘူး၊ ဘာရောဂါမှ မပျောက်တဲ့ဆေးပုလင်းကိုယူဖို့ လူတွေ စိတ်မဝင်စားသလို ဖြစ်နေ
ကြတယ်။ ဒီတော့လည်း ဓမ္မစကြာအသံကိုပဲ လူငယ်တွေကို သံပြိုင်အသံပေးခိုင်းပြီး
မပျောက်မရှုအောင် ထိန်းကြရတော့တဲ့အဖြစ်ကို ရောက်တော့တာပဲ။

ဓမ္မစကြာအသံဟာ လူတွေရဲ့ ဦးနှောက်မှာ ဘာကြောင့် နေရာမရှိ ဖြစ်ကြတာလဲ၊
ဓမ္မစကြာကို ဖော်ထားတဲ့အသံက သိတဲ့ဦးနှောက်ကို လောင်ကျွမ်းသုဉ်းဆိတ်သွားစေသလို
အဲဒီလို အဖြစ်မခံနိုင်ကြလို့ဘဲ၊ တကယ့် ဓမ္မစကြာအသံဟာ ငြိမ်းချမ်းရေးချိုးငှက်ပဲ၊
အနုမြူဗုံးသယ်လာတဲ့ ဒုံးပျံမဟုတ်ဘူး။

ဒီနေ့သိနေရတဲ့ ဓမ္မစကြာရဲ့အသံက အနုမြူဗုံးသယ်ဆောင်လာတဲ့ ဒုံးပျံဖြစ်
နေတယ်၊ ငြိမ်းချမ်းရေးချိုးငှက် မဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ဓမ္မစကြာအသံကိုပစ်ပြီး အသံကိုပဲ
ကိုးကွယ် နေကြရတော့တာပဲ။

ဒါကြောင့် ဒီစာလေးနဲ့ မေ့စရာအသိဖြစ်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးချိုးငှက်ကို အသက်သွင်းပေးရမှာပဲ။ ဒီငှက်ကလေး လူ့လောကကို ငြိမ်းချမ်းခြင်းများ သယ်ပိုးပေးနိုင်စေရန် ဆန္ဒတွေ၊ မျှော်လင့်ချက်တောင့်တချက်တွေနဲ့ လုပ်ဆောင်လိုက်ကြောင်း နိဒါန်းထား လိုက်ပါတယ်။

မေ့ဝိဟာရီ ဆရာတော် အရှင်ဉာဏ

(၂ . ၈ . ၂၀၁၂)

အခန်း(၂)၊ တိုက်အမှတ်(၃)၊ မြစ်ကြီးနားမြို့အကျဉ်းထောင်၊
မြစ်ကြီးနားခရိုင်၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း၊
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ၊ အာဆီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံ၊
အရှေ့တောင် အာရှ။

အခန်း(၂)

' ဒုက္ခအရိယသစ္စာ (အရိယာတို့ပြောတဲ့ ဆင်းရဲခြင်း အမှန်)

- ဣဒံ ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊
ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊ ဗျာဓိပိ ဒုက္ခာ၊ မရဏံမိ ဒုက္ခံ၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ
ဒုက္ခော၊ ပိယေဟိ ဝိပဿောဂေါ ဒုက္ခော၊ ယံ ပိစ္ဆန္တိ နလဗ္ဗတိ၊ တမ္မိ ဒုက္ခံ၊
သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။

♣ ဘိက္ခဝေ = ရဟန်းတို့၊ ဣဒံခေါပန ဒုက္ခံအရိယသစ္စံ = ဤဒုက္ခအရိယ
သစ္စာသည်ကား၊ ဇာတိပိ = ဇာတိသည်လည်း၊ ဒုက္ခအရိယသစ္စာတည်း၊ ဇရာပိ =
ဇရာသည်လည်း၊ ဗျာဓိပိ = ဗျာဓိသည်လည်း၊ မရဏံမိ = မရဏသည်လည်း၊ အပ္ပိယေဟိ
သမ္ပယောဂေါ = မချစ်သူနှင့် ပေါင်းရခြင်းသည်လည်း၊ ပိယေဟိ ဝိပဿောဂေါ = ချစ်သူနဲ့
ကွဲရခြင်းသည်လည်း၊ ယံ ပိစ္ဆန္တိ နလဗ္ဗတိ တမ္မိ = လိုတာမရခြင်းသည်လည်း၊ သံခိတ္တေန
ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ = အကျဉ်းအားဖြင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးသည်၊ ဒုက္ခာ = ဒုက္ခအရိယ
သစ္စာတို့တည်း - လို့ပေါ့။

- ဒုက္ခအရိယသစ္စာပြချက် ရှစ်ချက်လားဘုရား။

♣ ခုနှစ်ချက်ပဲ၊ နောက်ဆုံးအချက်က ရှေ့ခုနှစ်ချက်ကို ပေါင်းပြတဲ့အချက်ပဲ။

- ဒုက္ခအရိယသစ္စာဟာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးပဲလို့ ပြောရင် ရမလား ဘုရား။

♣ ရတယ်။

- 'ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ အပ္ပိယသမ္ပယောဂ ပိယဝိပဿောဂ ယံပိစ္ဆန္တိ
နလဗ္ဗတိ တံ' - ဒါတွေက ဥပါဒါနက္ခန္ဓာရဲ့ အဖြစ်တွေလားဘုရား။

-
- ♣ ဟုတ်တယ်။
 - ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ မဟုတ်တဲ့ ဇာတိလို့ ရှိသေးလို့လား ဘုရား။
 - ♣ ရှိတာပေါ့။
 - ဧရာ ဗျာဓိ မရဏတွေလည်း ဒီလိုပဲ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ မဟုတ်တဲ့ ဧရာ ဗျာဓိ မရဏတွေလို့ ရှိတာပဲလားဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တယ်။
 - အပ္ပိယသမ္ပယောဂ၊ ပိယဝိပ္ပယောဂ၊ ယံပိစ္ဆံ နလဗ္ဘတိ တံ - တွေလည်း ဥပါဒါနက္ခန္ဓာမဟုတ်တဲ့ အပ္ပိယသမ္ပယောဂ၊ ပိယဝိပ္ပယောဂ ယံပိစ္ဆံ နလဗ္ဘတိ - တွေ ရှိတာပဲလား ဘုရား။
 - ♣ ရှိတာပဲ။
 - ဥပါဒါနက္ခန္ဓာမသိရင် အဲဒါတွေ အရကောက်နိုင်ပါ့မလားဘုရား။
 - ♣ ဝေးပါသေးရဲ့ပေါ့။
 - ဒုက္ခအရိယသစ္စာ သိဖို့ဟာ မလွယ်ပါလားဘုရား။
 - ♣ လွယ်တယ်ထင်တာက လွန်တာပဲ။
 - ဒုက္ခဆိုတော့ လူတိုင်းခံစားဖူးနေတာကြောင့် လူတိုင်း ဒုက္ခသိမယ် ထင်တာ ပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ခံစားချက်ဆိုတာသာ ဒုက္ခအစစ်ဖြစ်ရင်တော့ လူတိုင်း ဒုက္ခအရိယသစ္စာ သိမှာပေါ့။
 - ဒုက္ခအရိယသစ္စာက လူတိုင်းသိနိုင်တဲ့အရိယသစ္စာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား။
 - ♣ အဲဒီလို သိနိုင်ရင် လူတိုင်း အရိယာတွေ ဖြစ်ကြမှာပဲ။
 - ဒုက္ခအရိယသစ္စာသာ သိပြီး တခြားသစ္စာတွေ မဖြစ်လို့ အရိယာမဖြစ်ကြတာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား။
 - ♣ အရိယသစ္စာဟာ ဒီလိုတစ်ချက်တည်း ခွဲသိလို့ရတာ မဟုတ်တာဘဲ။
 - ဘယ်လို သိမှာလဲဘုရား။
 - ♣ ဒုက္ခအရိယသစ္စာသိရင် အသိခံရတာက ဒုက္ခအရိယသစ္စာ၊ အဲဒါကို သိတတ်

တာက မဂ္ဂအရိယသစ္စာ၊ အဲဒီဒုက္ခကို သိတာကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း အလိုချင်မခံရတာက သမုဒယအရိယသစ္စာ၊ သမုဒယမရှိလို့ ဒုက္ခမဖြစ်တော့တာက နိရောဓအရိယသစ္စာ - ဒီလိုလေးချက်လုံး ဖြစ်တာပဲ။

- ခံစားချက်ဆိုးကို ဒုက္ခလို့ သိတာကတော့ ဒီလိုမဖြစ်တာဘဲဘုရား။

♠ အရိယသစ္စာမဟုတ်တော့ တစ်ချက်သိတာက လေးချက်လုံး ကူးစက်တာမျိုး မဖြစ်တာပေါ့။

- ဒုက္ခအရိယသစ္စာကို ဘယ်သူမှ သိမှာလဲဘုရား။

♠ အရိယမဂ္ဂသစ္စာ ပေါက်ပြီးသူမှ သိတာပဲ။

- ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုဖြစ်တာလဲဘုရား။

♠ ဒုက္ခအရိယသစ္စာက မဂ္ဂအရိယသစ္စာရဲ့ အာရုံဖြစ်ပြီး မဂ္ဂအရိယသစ္စာက ဒုက္ခအရိယသစ္စာအာရုံကို အာရုံပြုတဲ့ အာရမ္မဏိကတရားဖြစ်လို့ပဲ။

- ဒီလိုဆိုတော့ဘုရား . . .

♠ ပြောပါ။

- ဒုက္ခအရိယသစ္စာဆိုတာ ဂတိမဂ်အမျိုးမျိုးတွေများလားဘုရား။

♠ ဘာဖြစ်လို့လဲ။

- မဂ္ဂအရိယသစ္စာရဲ့ အာရုံကို ဂတိမဂ်တွေလို့ ပြောခဲ့တာ မှတ်မိလို့ပါ ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်၊ ဂတိမဂ်တွေဟာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေပဲ။

- ဘာဖြစ်လို့ ဂတိမဂ်အကျင့်တွေကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလို့ ပြောရတာလဲ ဘုရား။

♠ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဆိုတာ အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် ဥပါဒါန်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာ၊ ဒါမှမဟုတ် ဥပါဒါန်ရဲ့ အကြောင်းဖြစ်တဲ့ခန္ဓာလို့ ရတာပဲ။

- ဂတိမဂ်အကျင့်ဖြစ်တဲ့ ကံတွေဟာ ဥပါဒါန်ကြောင့် ဖြစ်တာတွေ မို့လား ဘုရား။

♠ မဟုတ်လို့လား။

- ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား၊ ဥပါဒါန်ရဲ့အကြောင်းခန္ဓာလည်း ဟုတ်ပြန်တာပဲပေါ့ ဘုရား။

♠ ဘာဖြစ်လို့လဲ။

- အဲဒီဂတိမဂ်ကံရဲ့ ဇာတိဇရာမရဏတွေဖြစ်တဲ့ ဝိပါက်တွေကို ‘ဒါငါ့ဟာ၊ ဒါငါ၊ ဒါ ငါ့အတ္တ’ ဆိုပြီး တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ အစွဲဥပါဒါန်တွေကို ဖြစ်စေလို့ ဥပါဒါန်ရဲ့ အကြောင်းလို့လည်း ပြောရတာပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်ပါတယ်၊ အဲဒီဂတိမဂ်ဇရာ အဲဒီဂတိမဂ်တွေရဲ့အကျိုးတွေဇရာ အကြောင်းတွေဇရာ အစွဲဖြစ်ဥပါဒါန်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒါတွေကို ဒုက္ခ အရိယသစ္စာပြောရတာပဲ။

- ဂတိမဂ်တွေရဲ့ အကျင့်တွေဟာ လူ့အကျင့်တွေ မဟုတ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး အကျင့်တွေပေါ့ဘုရား။

♠ အစွဲရဲ့ အကျင့်တွေပဲ၊ လူ့အကျင့် ဘယ်ဟုတ်မှာလဲ။

- အစွဲရဲ့အကျင့်ဆိုလို့ အဲဒီကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးမူတွေဟာ သူရဲပူးသူ၊ နတ်ပူးဝင်သူ၊ စုန်းတစ္ဆေအပူးအဝင်ခံရသူများ ပြောကြ ပြုကြ နေကြတဲ့အမှုမျိုး ဖြစ်လို့လားဘုရား။

♠ ဒါပဲပေါ့။

- အဲဒါတွေဟာ သူတို့ပြုတဲ့အမှုတွေ မဟုတ်ဘူးပေါ့ဘုရား။

♠ အစွဲရဲ့အမှုဟာ အစွဲအဝင်ခံရသူရဲ့အမှု ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ။

- ဒါကတော့ တော်တော်လေး ထင်သာမြင်သာရှိတဲ့အရာပဲ ဘုရား။

♠ ဒါပေမယ့် အရိယမဂ်အကျင့် မကျင့်ဘဲ မြင်လို့မရတဲ့ အစွဲခန္ဓာပဲ။

- ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏတွေလည်း အစွဲခန္ဓာရဲ့ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏပဲ ဖြစ်ရမှာပေါ့ဘုရား။

♠ ဒါပဲပေါ့၊ တခြား ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏတွေကို လူတွေ သိနေကြတာပဲ၊ ဒုက္ခအရိယသစ္စာ သိတာမဟုတ်လို့ သမုဒယလည်း မပယ်နိုင်၊ နိရောဓလည်း မဆိုက်နိုင်၊ မဂ္ဂလည်း မပွားနိုင်ကြတာဘဲ။

- ဒီ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏတွေကို အရိယ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏလို့ ပြောရင် ရမလားဘုရား။

♣ ရတယ်။

- လူတွေမှာ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏတွေက ရှိကြတာမဟုတ်လား ဘုရား။

♣ လူတွေ မွေးကြ အိုကြ နာကြ သေကြတာတွေ ရှိတာပေါ့။

- အဲဒါတွေကိုကြည့်ကြတာဟာ သစ္စာလွဲတဲ့အတွက် အကျိုးမဖြစ်ကြတာလား

ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ ရုပ်နာမ်တွေရဲ့ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏတွေ ကြည့်သူလည်း ဒီလိုပဲ အရိယသစ္စာ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏ မဟုတ်တော့ သမုဒယပယ်တာတို့ဆိုတဲ့ အရိယသစ္စာ ဓမ္မစက် မလည်နိုင်ကြတာဘဲ၊ အရိယသစ္စာ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏဖြစ်တဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာရဲ့ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏတွေက မဂ္ဂအရိယသစ္စာအကျင့်ရှိမှ သိနိုင်တာဖြစ်လို့ သိခဲ့တာပဲ။

- အပ္ပိယသမ္ပယောဂ၊ ပိယဝိပ္ပယောဂ၊ ယံပိစ္ဆံ န လဘတိတွေကလည်း

ဒုက္ခတွေလို့ ဧကန်မှချ မှတ်ယူကြတာပဲ ဘုရား။

♣ သူတို့ မှတ်ယူတဲ့အတိုင်းဟုတ်ရင် သမုဒယပယ်နိုင်ပြီး နိရောဓဆိုက်ရမှာပေါ့။

- သမုဒယ မပယ်နိုင်တာလောက်တင်မကဘဲ သမုဒယဆက်ပွားတာပဲ ဘုရား။

♣ နိရောဓလည်း ဒီလိုပဲ မဆိုက်နိုင်မှာဘဲ။

- အဲဒါလည်း မဆိုက်ရုံတင်မကဘဲ ဒုက္ခပဲ ဆိုက်တာဘုရား၊ ချစ်သူနဲ့ ကွဲ၊ မုန်းသူနဲ့ တွဲရတာတွေနဲ့ လိုတာမရတာတွေလည်း လူတွေရဲ့ အကွဲအတွဲမရတာနဲ့ အစွဲ ခန္ဓာရဲ့ အကွဲအတွဲမရတာလို့ ရှိနေတယ်ပေါ့ ဘုရား။

♣ ရှိတာပေါ့။

- အစွဲခန္ဓာကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အကွဲအတွဲ မရတာတွေဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခကို လူတွေ မသိနိုင်ကြဘူးပေါ့ ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- အဲဒါ သိပ်နားမလည်ဘူး ဘုရား။

♣ ဟုတ်တာပေါ့။

- ဘယ်လိုဟုတ်တာလဲ ဘုရား။

-
- ♣ အစွဲခန့်အပ်ခြင်းမှာ မသိတာဘဲ၊ ဘယ်လို နားရှင်းပါ့မလဲပေါ့။
 - အစွဲခန့်အပ်ခြင်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးကို မသိခြင်းအကြောင်းခံ လုပ်တာကြောင့် ဖြစ်တဲ့ခန့်အပ် မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်ပါတယ်။
 - အဲဒါက ဘာကြောင့် မသိရတာလဲ ဘုရား။
 - ♣ သူက အရိယမဂ် မျက်စိနဲ့သာ မြင်သိလို့ရတဲ့ အာရုံဖြစ်လို့ပဲ။
 - ဂတိမဂ်တွေရဲ့ ပြုမူ ပြောဆို နေထိုင်မှုကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အကျိုးဝိပါက်ကို အာရုံပြုနိုင်တာ မရှိဘူးလား ဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တယ်၊ သူက အာရမ္မဏိက ဖြစ်နေတယ်။
 - အာရမ္မဏိကဖြစ်တယ်ဆိုတာ သူကသိတတ်တဲ့ အကောင်တစ်ကောင်အဖြစ် သိစရာတွေကို လက်ခံသိနေတယ်လို့ ဆိုလိုတာလားဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တယ်။
 - ဒါကြောင့် သူက သူဖြစ်တာကို သူမသိဘဲ သူများဖြစ်တာတွေပဲ လိုက်သိနေ တာလားဘုရား။
 - ♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာထဲက ချစ်သူနဲ့ကွဲတာ မုန်းသူနဲ့တွဲတာ လိုတာမရတာတွေက ခံစားချက်ဆိုးဝါးတွေ ဖြစ်တာတွေ မဟုတ်ကြဘူး။
 - ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဖြစ်တဲ့ ချစ်ကွဲ မုန်းတွဲနဲ့ လိုတာမရတာတွေဟာ ကံတွေရဲ့ အကျိုး ဝိပါက်တွေဖြစ်တော့ အဲဒီ ဝိပါက်ခန္ဓာတွေမှာ ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ် တွေကို ဖြစ်တယ်လို့ မသိရတာတွေလား ဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တယ်။
 - ဝိပါက်ခန္ဓာက နားမလည်စရာဘဲ ဘုရား။
 - ♣ လွယ်လွယ် နားလည်အောင် ဥပမာနဲ့ ကြည့်ရမယ်။
 - လုပ်ပါဦး ဘုရား။
 - ♣ ဝိပါက်ကို ရုပ်သံဓာတ်ပြားလို့ သိပေးလိုက်ပေါ့၊ အဲဒီဓာတ်ပြားထဲက ရုပ်သံတွေကို ဘာသိရသလဲ၊ မသိရပေမယ့် မရှိတာလည်း မဟုတ်ဘူးမဟုတ်လား၊

ဓာတ်ပြားဆိုလို့ ဓာတ်ပြားကြီးလည်း သွားမယူနဲ့ဦး၊ အဲဒီဓာတ်ပြားပေါ်က ဆော့ဝဲဖ်လို့ ခေါ်တဲ့ သံလိုက်လှိုင်းလို့ သိရမယ်။

- ဝမ်းတွင်းမျက်မမြင်ကို အဖြူရောင်အကြောင်း ရှင်းပြတာမှာ အဖြူရောင်ဆိုတာ ကောက်ကောက်ကြီးပဲ နားလည်သလို ဖြစ်ပါမယ် ဘုရား။

♣ အဲဒါ မတတ်နိုင်ဘူး။

- ဒုက္ခအရိယသစ္စာပြချက်တွေဟာ မဂ္ဂအရိယသစ္စာ မျက်စိမရှိသူအနေနဲ့ လုံးဝ မြင်သိလို့ မရတာတွေပေါ့ ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ ရူပဗေဒမှာ အနီအောက်ရောင်ခြည်လို့ပဲ၊ ရောင်ခြည်ဟာ မျက်စိရဲ့ အမြင်ခံဖြစ်လည်း အဲဒီအရောင်ကို မျက်စိရှိပေမယ့် မြင်လို့မရဘူး။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဖြစ်တဲ့ ဇာတိ၊ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ အပ္ပိယသမ္ပယောဂ ပိယ ဝိပ္ပယောဂ ယံပိစ္ဆံ န လဗ္ဘတိတွေဟာ အနီအောက် ရောင်ခြည်လို့ပဲ၊ ဂတိမဂ် မျက်စိရှိသူအနေနဲ့ မြင်ခွင့်မရှိတာတွေပေါ့ ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဖြစ်တဲ့ ဒီ ဇာတိ၊ ဇရာ ။ လ ။ န လဗ္ဘတိတွေကို မြင်နိုင်ဖို့ ဂတိနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယမဂ်မျက်စိပေါက်မှပဲ သိမှာလား ဘုရား။

♣ ဒါပဲ။

- ဒါသိဖို့အတွက် တခြားမရှိဘူးလား ဘုရား။

♣ မှတပါး အခြားမရှိဘဲ။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဖြစ်တဲ့ ဇာတိ၊ ဇရာ ။ ပ ။ န လဗ္ဘတိတွေကို မသိတာကို အဝိဇ္ဇာလို့ ပြောမလားဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- အဝိဇ္ဇာပါးသွားအောင် ဂတိမဂ်အကျင့်တွေကို ကျင့်လို့မရဘူးလား ဘုရား။

♣ မဆိုင်တာဘဲ။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဆိုတာ နည်းနည်းသိအောင် မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဆိုတာ အစွဲခန္ဓာလို့ သုံးကြတာ ကြားဖူးသလား။

-
- ကြားဖူးတာပေါ့ ဘုရား။
 - ♠ အဲဒါဆိုရင် အစွဲခန္ဓာဆိုတာ လူ့ခန္ဓာမဟုတ်တဲ့ ခန္ဓာပဲလို့ နားလည်ရမယ်။
 - အစွဲခန္ဓာဆိုတာ လူ့ခန္ဓာလို့ မှတ်နေခဲ့တာ ဘုရား။
 - ♠ လူ့ခန္ဓာက ဘယ်လို အစွဲခန္ဓာ ဖြစ်တယ်ထင်လို့လဲ။
 - မမွေးခင်က သမုဒယကြောင့် ဖြစ်တာထင်လို့ပဲ ဘုရား။
 - ♠ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သာသနာထဲနေပြီး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖောက်တာလား။
 - ပြောခါမှ ပြောရောပဲ ဘုရား။
 - ♠ အဝိဇ္ဇာမှောင်ကြီးက ကျလွန်းလှတယ်၊ လကွယ်ည၊ သန်းခေါင်ယံ၊ တောအုပ်အလယ်၊ မီးသွေးကျင်းထဲက ပြောနေတာထက် ဆိုးတဲ့အသံမျိုးကြီးပဲ။
 - ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါဆယ်နှစ်ချက်မှာ အစနစ်ချက်က မမွေးခင်ကလို့ဆိုတယ် မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား။
 - ♠ ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသွားတာ အရတော်တာပဲ။
 - ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား။
 - ♠ ဘုရားရှိနေပြီး ဒီစကားကြားရင် ရင်ကျိုးစရာ ဖြစ်မှာမို့ပဲ။
 - သိနိုင်ခဲ့တယ်လို့ ရှေးဆရာများ ဟီးချအောင် ငြီးကြတယ်တော့ ပြောသွားတာပဲ ဘုရား။
 - ♠ ဂတိမဂ်အကျင့်မျက်စိနဲ့ ကြည့်လို့မသိနိုင်တာမို့ အလွန်သိနိုင်ခဲ့တယ်လို့ ငြီးကြတာပဲ။
 - အလွန်သိနိုင်ခဲ့လို့ မသိပေမယ့် ဖွင့်ခွင့်ကြုံတော့ သဒ္ဓါစည်း အမှတ်ကလေးတွေကို စမ်းပြီး မျက်မမြင်က အမှတ်အသားတွေစမ်းပြီး လမ်းသွားသလို ဖွင့်တော့တာပေါ့ ဘုရား။
 - ♠ ဒီလို ရရိုးလား။
 - သဒ္ဓါအနက်တွေက မနီးစပ်လို့လား ဘုရား။
 - ♠ ဂတိ နိရောဓဂါမိနိ အရိယမဂ်အကျင့် မျက်စိမပေါက်ဘဲ ဖွင့်လို့ကတော့ ဖွင့်လေပျောက်လေ ပျောက်မှာပဲ၊ မသိဘဲဖွင့်တာဟာ အမှန်ပျောက်အောင်လုပ်တဲ့ တရားခံ

အဖြစ် တာဝန်ယူတာပဲ။

- မသိမှတော့ မပြောဘဲနေခဲ့ဖို့ ကောင်းတာပေါ့ဘုရား။

♣ အမှားပြောတာနဲ့ မပြောတာ ဘာက ကောင်းတယ်ဆိုတာ သိဖို့ကောင်းတာပေါ့။

- စေတနာနဲ့တော့ ပြောတာဖြစ်မှာပါပဲ ဘုရား။

♣ လမ်းမသိလို့ လမ်းမေးသူကို မသိသူက စေတနာနဲ့ ထင်တာပြောရင် လမ်းမသိသူကို ဒုက္ခပိုမရောက်စေနိုင်ဘူးလား။

- ဒုက္ခရောက်မှာ အမှန်ပေါ့ဘုရား။

♣ အဲဒါဟာ တစ်ယောက်ပဲ ဒုက္ခရောက်မယ်။

- ဒီ အမှားက တစ်လောကလုံးမှောက်အောင် ချာချာလည်စေမှာပါ ဘုရား။

♣ ဘုရားနောက်က လိုက်နေကြသူတွေ ကလည်ကလည် (ချာချာလည်) ဖြစ်နေရတာ ဝမ်းနည်းဖို့ မကောင်းဘူးလား။

- ဝိမုတ္တိယုဂဓေတ်က ပြီးခဲ့ပြီ၊ သီလယုဂ ဒါနယုဂဓေတ်တွေ ရောက်နေပြီတွေလည်း ပြောကြတာ၊ ဒီအထဲမှာ သိကြားသာသနာဆိုတာလည်း ရောက်နေပြီဆိုတာလည်း ပြောကြတာဘုရား။

♣ ဘုရားနောက်ကလူတွေ ဘယ်လမ်းလျှောက်နေကြသလဲ ကြည့်ပေါ့၊ ဂတိမဂ်တွေ ပွားနေကြသူချည်းပဲ မဟုတ်လား။

- ဘုရားကတော့ ဂတိနိရောဂေါမိနီပဋိပဒါအရိယမဂ်ကို ညွှန်ခဲ့တာ၊ သွားချင်ရာ သွားနေသူတွေနဲ့ တူနေတယ်လို့ ပြောရမှာပဲဘုရား။

♣ ဘုရားက ဒုက္ခ သမုဒယ နိရောဓ မဂ္ဂ အရိယသစ္စာလေးပါးပဲ ဟောတယ်၊ အဲဒီလေးပါးကလည်း “တစ်လံမျှလူမှာပဲရှိတယ်”လို့ပြောပေမယ့် တစ်လံမျှလူရဲ့ရှေ့ဘဝတွေ နောက်ဘဝတွေနဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဖွင့်တာ ပြောစရာ ရှိသေးရဲ့လား။

- ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ရဲ့အစ အင်္ဂါနှစ်ချက်နဲ့ အဆုံးအင်္ဂါနှစ်ချက်ကို မမွေးမီရှေ့ဘဝနဲ့ သေပြီးနောက်ဘဝမှဖြစ်တာတွေလို့ ဘုရားဟောခဲ့ချက် တစ်နေရာရာမှာများ ရှိလို့လား ဘုရား။

♣ ဘုရားက အရိယသစ္စာလေးပါးပဲ ဟောတာ၊ မမွေးမီ၊ သေပြီးတွေမှာ ဖြစ်တာက သမုတိသစ္စာ၊ မဖြစ်တာက ပရမတ္ထသစ္စာ၊ ဒါတွေ မဟောတာ အခါအားလျော်စွာ မိန့်ခဲ့တာ အကြိမ်ကြိမ်ပဲ။

- ဒါတွေ မျက်စိမှိတ်ပြီး ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ရှေ့ဘဝတွေ နောက်ဘဝတွေနဲ့ ဖွင့်ကြတာလားဘုရား။

♣ မသိသူအတွက် ထွက်ပေါက်ဟာ ဒီလိုချိုးဖဲ့ရတာပဲ။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအကြောင်း မိန့်ပါတော့ဘုရား။

♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟာ အရိယမဂ်အကျင့် မျက်စိမပေါက်သူများ လုံးဝ မြင်ခွင့်မရှိတဲ့ ခန္ဓာပဲ။

- အရိယမဂ်အကျင့် မျက်စိမရှိတာနဲ့ ဘာကြောင့် မမြင်ရတာလဲ ဘုရား။

♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာမှာ ရူပက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာလို့ ရှိပေမယ့် အဲဒီ ရူပက္ခန္ဓာက လူမြင်တွေ့ရတဲ့ လူမှာရှိတဲ့ ရူပက္ခန္ဓာမျိုး မဟုတ်လို့ဘဲ။

- ဝေဒနာက္ခန္ဓာလည်း လူမှာရှိတဲ့ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို လူက ခံစားရပေမယ့် ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓာဆိုတာ လူက ခံစားရတာ မဟုတ်တဲ့ ခန္ဓာမျိုးလား ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ သညုပါဒါနက္ခန္ဓာလည်း လူမှာရှိတဲ့ သညာက္ခန္ဓာက လူက မှတ်နိုင်ပေမယ့် အဲဒီ သညုပါဒါနက္ခန္ဓာကို လူကမှတ်လို့ မရဘူး။

- သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓာလည်း လူမှာရှိတဲ့ သင်္ခါရခန္ဓာက လူက တုံ့ပြန်နိုင်ပေမယ့် သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓာက လူက တုံ့ပြန်အောင်လုပ်လို့ မရတာဘဲ ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေက လူက သုံးလို့ မရဘူး၊ တားလို့လည်း မရဘူး၊ ဥပါဒါန် ခိုင်းတဲ့အတိုင်း လုပ်တာပဲ၊ ဥပါဒါန်က အဲဒီလိုမလုပ်နဲ့လို့ဖြစ်မှ မလုပ်တာ ဆိုတော့ လူက ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေကို မပိုင်ဘူး၊ လူဥစ္စာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ သူ့အကြောင်းကို စွဲပြီးဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာတွေပဲ၊ လူကလုပ်တဲ့ ခန္ဓာတွေ မဟုတ်ဘူး။

- နက်နဲလိုက်တာဘုရား။

♣ ဘယ်သူမှ မသိနိုင်တဲ့ အဲဒီဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေကို အရိယမျက်စိ ပေါက်တဲ့ ဘုရားက အဲဒီခန္ဓာတွေ သိရုံမကဘဲ အဲဒီခန္ဓာတွေ ဘာကြောင့် ဖြစ်တယ် အဲဒီခန္ဓာတွေရဲ့

အကြောင်းက ဘာကြောင့်ဖြစ်တယ်ဆိုပြီး ဥပါဒါနက္ခန္ဓာသံသရာကို ဖော်ပြနိုင်တဲ့ အဖြစ်ရှိခဲ့တာပဲ။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို အရလက်ရှိ တည်ရှိကြတဲ့ ဘာသာတရားတွေက အဲဒါ လူမဟုတ်ဘူးလို့ သိကြတယ်။ အပျက်နယ်အဖြစ် သူတို့က မှတ်နေကြတယ်ဘုရား။

♣ ဘုရားက အဲဒီအပျက်နယ်လို့ အမှတ်ခံရတဲ့ လူမဟုတ်တဲ့အရာကို သရုပ်သကန် ပီပီသသ ဖော်ပြနိုင်တာပဲ။

- ဘယ်လို ဖော်ပြလို့လဲ ဘုရား။

♣ အပျက်နယ်လည်း မဟုတ်ဘူး၊ သူတို့ သိသလို လူလည်း မဟုတ်ဘူး၊ လူမှာ ပုံမှန်မဟုတ်တဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ ဖြစ်တာကို ရောဂါလို့ ပြောရတယ်။ ဥပမာ အပြင်က ပိုးကြောင့် ဖြစ်ဖြစ်၊ အတွင်းက ဓာတ်တိုး ဓာတ်လျှော့ မမှန်လို့ ကင်ဆာတို့လို ဗိုင်းရပ်(စ်) အဝင်ခံရတာမျိုးလို့ ပြောပြီး အဲဒီရောဂါကို ဘယ်လို ဖြစ်တယ်၊ ဘယ်လို ငြိမ်းအောင် ငြိမ်းရမယ်လို့ပါ မိန့်ကြားခဲ့သူ ဖြစ်တယ်။

- ဒီဥပါဒါနက္ခန္ဓာရောဂါက တစ်လောကလုံးရှိ လူအားလုံးမှာ အစွဲကပ်ခံနေရတဲ့ ရောဂါပဲ ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- ဘုရားကတော့ ဒီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ရောဂါသိတာဟာ ပုံပြင်ထဲက မျက်မမြင် တိုင်းပြည်မှာ မျက်စိမြင်သူ တစ်ယောက်ရောက်နေတာမျိုး ခံစားရစရာပဲ ဘုရား။

♣ ယဉ်ကျေးမှု မရှိသေးတဲ့ ဂြိုဟ်သားတွေနေတဲ့ ဂြိုဟ်ပေါ်ကို ရောက်နေရသလို ဘာကစပြီး လုပ်ကိုင်ရမယ် မသိချင်စရာပေါ့။

- ကိုယ်ချင်းစာကြည့်တော့ အားငယ်လိုက်တာဘုရား။

♣ ဘုရားနဲ့တော့ ကိုယ်ချင်းသွားမစာနဲ့။

- ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား။

♣ ကိုယ်က လူ့လောကရဲ့ ရိုင်းပြယုတ်မာတဲ့အဖြစ် ကုစားဖို့ နည်းလမ်းရှာမယ် ဆိုတာမျိုး စိတ်ကူးထဲထည့်ဖို့ထားလို့ ဒီလောကပျော်စရာထဲ နွဲ့ချင်သူ မဟုတ်လား။

- အဲဒါတော့ အမှန်ပဲ ဘုရား။

-
- ♣ ဒီတော့ ကိုယ်ချင်းစာစရာသူ ဟုတ်သေးတော့ရဲ့လား။
 - ကိုယ့်မျက်စိ သေးသေးကလေးနဲ့ ဘုရားရဲ့ လျှောက်လှမ်းရမယ့် ခရီးကြမ်း အတွက် ကျောမချမ်းအောင် မတတ်နိုင်လို့ ပြောခဲ့တာပါဘုရား။
 - ♣ လောကမှာ အခက်အခဲဆုံးလုပ်ငန်းဟာ ကျေးဇူးအများဆုံး လုပ်ငန်း မဟုတ်လား။
 - ဘုရားဟာ လူ့လောကရဲ့ ဘယ်တော့မှ မေ့လို့မရတဲ့ ကျေးဇူးရှင်အဖြစ်ကြီး ဖြစ်ထိုက်သူပါဘုရား။
 - ♣ လူတွေ ခံစားချက်ဆိုးတွေကို ကြောက်ရွံ့ကြပေမယ့် ခံစားချက်ဆိုးတွေကို ဖြစ်စေတဲ့ရောဂါကို မသိကြတော့ ခံစားချက်ဆိုးရဲ့ နှိပ်စက်တာက မလွတ်နိုင်ကြတာဘဲ။
 - ရုပ်မှာဖြစ်တဲ့ရောဂါနဲ့ စိတ်မှာဖြစ်တဲ့ရောဂါအတော်များများကိုတော့ ဖော်နိုင် လာကြပါပြီဘုရား။
 - ♣ လုံးဝဖော်နိုင်ဖို့နဲ့ ဝေးနေတာက ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အဆိုးဝါးဆုံးရောဂါပဲ။
 - အဲဒါကို ဖော်ခဲ့သူရဲ့ တပည့်တွေ ကိုယ်တိုင်က အဲဒီရောဂါရဲ့ အကြောင်းကို ကိုယ့်ဟာလို့ သိမ်းပိုက်တာဟာ အမှန်မြင်လမ်းကြောင်းလို့ လွဲပြီးညွှန်ပြနေကြတုန်းဆိုတော့ ပြောစရာကုန်တော့တာပေါ့ ဘုရား။
 - ♣ လူ့လောကကြီး ပျက်ပြီး ပျောက်ဆုံးမသွားရင် ဒါလည်း ပေါ်ရမှာပေါ့၊ ဖော်တဲ့သူက ဖော်နိုင်ပြီးပြီပဲ။
 - မျှော်လင့်ရမှာပေါ့ ဘုရား။
 - ♣ နတ်ဆိုးဟာ လူမဟုတ်ဘူးလို့ သိသလို နတ်ဆိုးဟာလည်း နတ်ဆိုး မဟုတ်ဘဲ လူ့အသိချွတ်ယွင်းမှုက စက်ယန္တရားဖြစ်နေတဲ့ ရောဂါလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဝေဖန်ရေးလုပ်ပြီး လူ့အသိနဲ့ ကောင်းတဲ့ ပြောပြနေတွေ လုပ်ဖို့ ထည့်ပေးရမှာပဲ။
 - အဲဒါပြောရင်တော့ ခံရမှာပဲ။
 - ♣ မသိသူမှာ တာဝန်မရှိပေမယ့် သိသူက တာဝန်အရ ခံရမှာကို ဖြတ်ကျော်ရမှာပဲ။
 - ဘုရားနဲ့ ရဟန်းတွေဟာ ဒီလိုပဲ ဖြတ်ကျော်ကြရတာလား ဘုရား။

♣ စည်းစိမ်တွေ အိုးအိမ်တွေ ကျောခိုင်းပြီး စားဝတ်နေရေး ကျန်းမာရေးတွေမှာ ဘာ အာမခံချက်မှ မရှိဘဲ အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခုနဲ့ မြေပြင်တစ်လျှောက် တစ်တောက်တောက် လှည့်နေကြရသူတွေပဲ။

- သူတို့ဟာ လောကကို အလင်းပေးတဲ့ကြယ်တွေပဲ ဘုရား။

♣ ဒုက္ခအရိယသစ္စာ အသိခက်တာနဲ့စပ်ပြီး ရောက်သွားတဲ့စကားတွေ အတော်များသွားပြီ။

- အပိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား။

♣ သမုဒယအရိယသစ္စာပြချက် ပြောကြရအောင် ရှေ့ပါဠိကို ဆက်ရွတ်ပါဦး။

ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာ (အရိယာတို့ပြောတဲ့ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း အမှန်)

- ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ၊ ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ တတြတတြာဘိနန္ဒီနီ၊ သေယျ ထိဒံ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။

♣ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာလို့ခေါ်တဲ့ အရာရာမှာ အလွန်နှစ်လို တတ်တဲ့ နှစ်လိုငြိကပ်ခြင်းနဲ့အတူဖြစ်တဲ့ ဘဝတစ်ဖန်ဖြစ်စေတဲ့ တဏှာဟာ သမုဒယအရိယ သစ္စာပဲ၊ ဒီလို မြန်မာပြန်ရတယ်။

- သမုဒယ အရိယသစ္စာဆိုတာ ဘယ်လို အဓိပ္ပာယ်ရှိတာလဲ ဘုရား။

♣ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း အရိယသစ္စာပေါ့၊ ဒီထက် ကျယ်ကျယ်ပြောရင် အရိယမဂ်နဲ့ အသိခံရတဲ့ ဒုက္ခအရိယသစ္စာရဲ့ အကြောင်းတရားဖြစ်တဲ့ အရိယသစ္စာဟာ သမုဒယ အရိယသစ္စာပဲ။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေက ဒုက္ခအရိယသစ္စာဆိုတော့ အဲဒီဒုက္ခအရိယသစ္စာရဲ့ အကြောင်းဟာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေရဲ့ အကြောင်းဖြစ်မှာပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- အဲဒီ ဒုက္ခအရိယသစ္စာဖြစ်တဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေက ဘာကြောင့် ဖြစ်တာတဲ့လဲ ဘုရား။

♣ ကမ ဘဝ ဝိဘဝတွေကို အလွန်နှစ်သက်တဲ့ နှစ်သက်ငြိစွန်းတာနဲ့ အတူဖြစ်တဲ့ ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတဲ့ တဏှာကြောင့်လို ပြထားတာပဲ။ ဒါကို နားလည်အောင် ရှင်းရမှာပဲ။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာရဲ့အကြောင်း သမုဒယကို စကားအရှည်ကြီးနဲ့ ပြထားတာပဲ ဘုရား။

♣ ဟုတ်ပါတယ်။

- ကမ ဘဝ ဝိဘဝကို အရင်ရှင်းပါဦး ဘုရား။

♣ ကမဆိုတာက လောကမှာ ကိုယ်ရယ်၊ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ရယ်လို့ နှစ်မျိုး ခွဲပြီး ကိုယ်က ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်တွေကို အသုံးပြုပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဖြည့်ဆည်းရတယ်။ အဲဒီလို ဖြည့်ဆည်းဖို့ လိုလားစရာဖြစ်လို့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကမလို့ ပြောရတာပဲ။

- လိုလားစရာကို ‘ကမ’လို့ ခေါ်တာပေါ့ဘုရား။

♣ အဲဒီပတ်ဝန်းကျင်မဟုတ်တဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုတော့ ‘ဘဝ’လို့ပြောရတယ်။

- ဝိဘဝကတော့ရော ဘုရား။

♣ ကိုယ့်ကိုယ်ဟာ တကယ်အရှိမဟုတ်ဘူးလို့ အသိဖြစ်တာကိုတော့ ‘ဝိဘဝ’လို့ ခေါ်တာပဲ။

- ကမလို့ဆိုတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်လိုလားစရာတွေကို ငြိကပ်တာက **ကမ တဏှာ**၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ငြိကပ်တာက **ဘဝတဏှာ**၊ ကိုယ့်ကိုယ်မရှိတာကို ငြိကပ်တာက **ဝိဘဝတဏှာ**လား ဘုရား။

♣ ဟုတ်တာပေါ့။

- တကြ တကြာဘိ နန္ဒီနီ - ဆိုတာ မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ ကမ ဘဝ ဝိဘဝတွေကို ‘တကြတကြာ’ လို့ပြောပြီး အဲဒါတွေကို အလွန် နှစ်သက်သာယာတာကို ‘အဘိနန္ဒီ’ လို့ ပြောတာပဲ။

-
- နန္ဒီရာဂသဟဂတာ ဆိုတာလည်း လုပ်ပါဦး ဘုရား။
 - ♠ နှစ်သက်တာကို ငြိတာနဲ့အတူ ဖြစ်တာပေါ့။
 - ပေါနောဗ္ဗဝိက ဆိုတာကရောဘုရား။
 - ♠ အဲဒီ ကာမ ဘဝ ဝိဘဝတဏှာတွေက ကာမ ဘဝ ဝိဘဝတွေရဖို့ လုပ်ငန်းတွေ ထပ်ဖြစ်စေတာကို “ပေါနောဗ္ဗဝိက”လို့ ခေါ်တာပဲ။
 - ဘဝသစ်ဖြစ်တယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်မရဘူးလား ဘုရား။
 - ♠ ရတာပဲ။
 - နောင်ဘဝဖြစ်တာ ပြောတာ မဟုတ်ဘူးပေါ့ဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တယ်။
 - နောင်ဘဝဆိုတာ သေပြီးမှ ဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူးလား ဘုရား။
 - ♠ အဲဒီလိုဆိုရင် သူက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်မှာပေါ့။
 - ဘုရားက အဲဒီလိုပြောတာ မဟုတ်ဘူးလားဘုရား။
 - ♠ ဘုရားက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသမားမှ မဟုတ်တာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိရှိသူပဲ။
 - ဘဝတဖန်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ပေါ်အောင် မိန့်ပါဦးဘုရား။
 - ♠ ဘဝဆိုတာ မွေးဖွားခံရတဲ့အရာလို့ သိတာမှားတာပဲ။
 - ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။
 - ♠ ဈေးသည်ဘဝ၊ ကုန်သည်ဘဝ၊ အလုပ်သမားဘဝလို့ ပြောနေကြတာပဲ၊ ဒါတွေဟာ မွေးဖွားခံရတာတွေလား။
 - အဲဒီဘဝဆိုတာတွေကတော့ အလုပ်ရဲ့နာမည်တွေပဲ ပေါ့ဘုရား။
 - ♠ ‘ဘဝ’ဆိုတာ ‘တိုက်ပွဲ’လို့ စာပေသမား နိုင်ငံရေးသမားတွေ ပြောကြတာလည်း ကြားဖူးမှာပါ။
 - ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။
 - ♠ အလုပ်လုပ်တာဟာ မဖြစ်သေးတာဖြစ်အောင် လုပ်ရတာဖြစ်လို့ တိုက်ပွဲလို့ ပြောရတာမို့ ဘဝဟာ အလုပ်ရဲ့နာမည်ပဲ၊ မွေးဖွားခံရတာရဲ့နာမည် မဟုတ်တာ သိရမယ်။
 - ဒီတော့ တဏှာဟာ ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတယ်ဆိုတာရဲ့ ဘဝသစ်ဟာ

လုပ်ငန်းအသစ်ရဲ့ နာမည်လားဘုရား။

♠ ဟုတ်တာပေါ့၊ ကံဟာ အဟောင်းလုပ်မြဲကို ပြန်လုပ်တာ မဟုတ်ဘဲ အသစ်အလုပ်ကို လုပ်တာပဲ၊ ကံအသစ်ကို ဖြစ်စေတာပဲ။

- ကံဟာ ဘဝပဲပေါ့ ဘုရား။

♠ ဟုတ်တာပေါ့၊ ကာမကံတွေဟာ ကာမတွေရဖို့ တိုက်ပွဲဝင် အလုပ်တွေပဲ၊ ရူပကံတွေဟာလည်း ကိုယ့်ဘဝ ဘယ်ကာမအာရုံရဲ့ ဖွဲ့စားတာမှ မခံရအောင် အဲဒီကာမ အာရုံကို သိစေတဲ့အမှတ်သညာတွေ ပျက်အောင် တိုက်ပွဲဝင်အလုပ်ပဲ၊ အရူပကံတွေဟာလည်း ကိုယ့်ကိုယ်အဖြစ် ရပ်တည်တဲ့ ရုပ်တွေမရှိအောင် တိုက်ပွဲဝင် အလုပ်တွေပဲ၊ အဲဒါတွေကို ဖြစ်စေတာဟာ ကံအသစ်တွေဖြစ်စေတာမို့ ဘဝအသစ်ဖြစ်စေတယ် ပြောရတာပေါ့။

- ဘဝကို ဖြစ်စေတာလို့ မပြောဘဲ ဘဝသစ် ဒါမှမဟုတ် ဘဝတစ်ဖန် ပြန်ဖြစ်တာလို့ ဘာကြောင့်ပြောရတာလဲ ဘုရား။

♠ ကာမ ဘဝ ဝိဘဝတဏှာတွေကိုယ်တိုင်က အလိုလိုဖြစ်တာတွေ မဟုတ်ဘဲ ဘဝဟောင်းကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အစွဲခန္ဓာဖြစ်တဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေက ပေါက်ဖွားပေးခံရတဲ့အရာ ဖြစ်လို့ တဏှာကဖြစ်စေတဲ့ဘဝကို ဘဝသစ်ဖြစ်စေတာ ဒါမှမဟုတ် ဘဝတစ်ဖန်ဖြစ်စေတာလို့ ပြောရတာပဲ။

- တဏှာကိုပဲ “**ပေါနောဗ္ဗဝိကာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ တတြတတြာ ဘိနန္ဒိနိ**” ဆိုပြီး အထူးပြုစကားတွေနဲ့ ဘာကြောင့် မိန့်ရတာလဲဘုရား။

♠ တဏှာရဲ့သဒ္ဓါအနက်က ဆာလောင်ခြင်းဆိုတာလောက်ဖြစ်တော့ ဒုက္ခ အရိယသစ္စာရဲ့အကြောင်းဖြစ်တဲ့ တဏှာဆိုတာ ရဖို့အတွက် အထူးပြုစကားတွေနဲ့ အထူးပြုရတာပဲ။

- ရေဆာတာ၊ ထမင်းဆာတာ၊ အဖော်ဆာတာ၊ မယားဆာတာ၊ လင်ဆာတာ၊ သားသမီး ဆာတာ - အစစ ဆာတာတွေက အများသားပဲ၊ အဲဒါတွေထဲက ဘာ ဆာတာလဲ ကွဲဖို့လားဘုရား။

♠ ဟုတ်တာပေါ့၊ ဆာစရာ အာရုံတစ်ခုခုတွေ့ပြီ ဆိုပါတော့ အဲဒီ အာရုံတွေက ကာမအာရုံတွေလည်း ဖြစ်မယ်၊ ရူပအာရုံလည်း ဖြစ်မယ်၊ အရူပအာရုံလည်း ဖြစ်မယ်၊

တစ်ခုခုပေါ့။

- တွေ့တဲ့အခါ ဘယ်လိုဆာမှ သမုဒယဖြစ်မယ်၊ ဘယ်လိုဆာရင် သမုဒယ မဖြစ်တဲ့ဆာတာဖြစ်မယ် ခွဲရမှာပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်ပါတယ်။

- အာရုံတွေက ဆာလောင်အောင် ညှို့ငင်နေကြသလားဘုရား။

♠ မညှို့ငင်ပါဘူး၊ သူတို့ဘာသာ ဖြစ်နေတာတွေပါ။

- ဘာဖြစ်လို့ ဆာသူတွေက ဆာကြရတာလဲဘုရား။

♠ အဲဒါမှာ နှစ်မျိုးကွဲသွားတာပဲ။

- ဘယ်လိုတွေလဲ ဘုရား။

♠ “အစွဲ”က ဆာတာနဲ့ “လူ”ကဆာတာလို့ပဲ။

- အစွဲကလည်း လူပဲမဟုတ်ဘူးလားဘုရား။

♠ အစွဲနဲ့လူမှ ကွဲပြားအောင် မခွဲတတ်ဘူးလား။

- ဘယ်လို ခွဲရမလဲဘုရား။

♠ အစွဲ အဝင်ခံနေသေးတဲ့ လူဆိုတာ မရှိဘူးလား။

- ရှိတာပေါ့ဘုရား။

♠ အဲဒါလူပဲ။

- အစွဲ အဝင်ခံနေရတဲ့လူက လူမဟုတ်တော့တဲ့ အစွဲလားဘုရား။

♠ ဒါပေါ့။

- အစွဲအဝင်ခံနေရသူက ငါဟာ အစွဲအဝင်ခံနေရသူပဲ၊ ငါမဟုတ်ဘူးလို့

သိမလားဘုရား။

♠ မသိဘူး။

- ဒီလိုဆိုတော့ ဆာတာဟာ ငါဆာတာလား အစွဲဆာတာလား ဆိုတာလည်း

သိပါ့မလားဘုရား။

♠ မသိဘူး၊ ဆာတာမှန်သမျှ သူဆာတာလို့ချည်း သိမှာပဲ။

- ဒီတော့ လူဆာတာနဲ့ အစွဲဆာတာတွေ ကွဲအောင် ဘယ်လိုပြောရမလဲ

ဘုရား။

♠ ဒီလို မကွဲမပြားမဖြစ်ဖို့ ဆာတာကို ဝိသေသနတွေနဲ့ ပြောရတာပေါ့၊ ပထမတစ်ချက်က ဘဝသစ်ကိုဖြစ်စေတဲ့ ဆာတာဖြစ်ရမယ်ပေါ့။

- ဘဝသစ်ဆိုတာ ကံကို လွန်ကျူးစေတာလို့ဆိုလိုတာလားဘုရား။

♠ ကာမအာရုံ ဆာတာဆိုရင် ကာမကံကိုဖြစ်စေတဲ့ ကာမဆာလောင်မှု၊ ရူပအာရုံဆာတာဆိုရင် ရူပကံကိုဖြစ်စေတဲ့ ဘဝဆာလောင်မှု၊ အရူပအာရုံဆာတာဆိုရင် အရူပကံကိုဖြစ်စေတဲ့ ဝိဘဝဆာလောင်မှုတွေဟာ အစွဲဆာလောင်မှုပေါ့။

- ဘဝသစ်နဲ့ ကံသစ်ဟာ အတူတူပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- ကာမ ရူပ အရူပ အာရုံတစ်ခုခု ဆာလောင်တာဟာ ကာမကံ ရူပကံ အရူပကံတွေ တစ်ခုခုကို ဖြစ်စေတာမဟုတ်တဲ့ ဆာလောင်မှုတွေက အစွဲရဲ့ ဆာလောင်မှု မဟုတ်ဘဲ လူရဲ့ဆာလောင်မှုပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- လူကဆာလောင်တာက အဲဒီဆာလောင်တာကို ရအောင်မလုပ်ဘဲ နေမလား

ဘုရား။

♠ ဘယ်နေမလဲ။

- အဲဒီလို ကာမအာရုံဆာလောင်လို့ ကာမအာရုံကို ရအောင်လုပ်တာ၊ ရူပနဲ့ အရူပအာရုံတွေဆာလောင်လို့ ရူပနဲ့ အရူပအာရုံတွေရအောင် လုပ်တာတွေကတော့ ဘာကြောင့် ကာမကံ ရူပါရူပကံတွေ မဖြစ်တာလဲဘုရား။

♠ သူလုပ်တာက မလွန်ကျူးလို့ပေါ့။

- ရအောင်လုပ်တာချင်း အတူတူဖြစ်လျက် လွန်ကျူး မလွန်ကျူးလို့ ရှိရသေးသလားဘုရား။

♠ ရှိတာပေါ့။

- ဘယ်လိုရအောင် လုပ်တာက လွန်ကျူးဖြစ်ပြီး ဘယ်လိုရအောင် လုပ်တာက မလွန်ကျူးတာလဲ ဘုရား။

♣ ကာမ ရူပ အရူပအာရုံတစ်ခုခုကို ရအောင်လုပ်ရခြင်းရဲ့ အတိုင်းအထွာ ပမာဏအမှန်ကို မသိဘဲ ရအောင်လုပ်တာဟာ လွန်ကျူးတာပဲ။ ရအောင်လုပ်ရခြင်းရဲ့ အတိုင်းအထွာ ပမာဏအမှန်ကို သိတဲ့ လူ့အသိနဲ့ ရအောင်လုပ်တာဟာ မကျူးလွန်တာဘဲ။

- ရအောင်လုပ်ရခြင်းရဲ့ အတိုင်းအထွာ ပမာဏအမှန်တွေက ဘယ်လိုတွေလဲ ဘုရား။

♣ ဒီ စားဝတ်နေရေး ကျန်းမာရေး လင်ရေးသားရေး လူမှုရေးတွေဖြစ်တဲ့ ကာမအာရုံတွေဟာ လူကျန်းမာဖို့ ချမ်းသာဖို့ လူ့လောကကို အလုပ်အကျွေးပြုနိုင်ဖို့အတွက် ဘယ်လိုအားအင် စွမ်းရည်တွေကို ဖြစ်စေတယ်၊ အဲဒါတွေ မပျောက်ပျက်အောင် ဘယ်လို ထိန်းနိုင်တယ်ဆိုတာတွေဟာ အဲဒီအာရုံရအောင် လုပ်ရခြင်းရဲ့ အတိုင်းအထွာ ပမာဏ အမှန်အသိတွေပဲ။

- အဲဒီလို ပမာဏအမှန်အသိနဲ့လုပ်တဲ့ ရအောင်လုပ်တာကြတော့ ဘဝလို့ မခေါ်ရင် ဘာလို့ခေါ်မလဲ ဘုရား။

♣ လုပ်စရာမို့ လုပ်တာဖြစ်လို့ လုပ်ရခြင်းရဲ့ ပမာဏအမှန်အတိုင်းလုပ်တဲ့ အလုပ်ပေါ့။ ပါဠိလိုတော့ ကြိယာမတ္တ အလုပ်ပေါ့။

- ကြိယာဆိုတာ အဲဒါများလားဘုရား။

♣ ဒါပဲပေါ့။

- ဘာဖြစ်လို့ ကြိယာလို့ ပြောရတာများလဲ ဘုရား။

♣ လုပ်ပေမယ့် လုပ်တာနဲ့ လုပ်ရခြင်းရဲ့ အကြောင်းနဲ့ မျှတတဲ့အတွက် ဘာမှ လက်ကျန်တွေဖြစ်ပြီး ကျန်ခဲ့တာ မရှိလို့ပေါ့။

- ဘဝတွေလို့ ပြောရတဲ့ကံတွေကတော့ လုပ်ပြီး ဘာကျန်ခဲ့လို့လဲ ဘုရား။

♣ မသိဘဲနဲ့လုပ်တော့ တစ်ဆုံးတစ်ချက်(အလွန်အကျွံ)အားနဲ့ အားသွန်ခွန်စိုက် လုပ်တော့ အဲဒီ လုပ်ချက်ဟာ လုပ်ပြီးပေမယ့် ဇာတ်ဝင်တဲ့ အစွဲကျန်ခဲ့တာပဲ။

- ရူပ အရူပ အာရုံရအောင် လုပ်တာတွေလည်း ဒီလိုပဲပေါ့ ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- ပမာဏအသိမှန်နဲ့လုပ်ရင် ရူပါရူပကြိယာတွေ ဖြစ်တာလား ဘုရား။

-
- ♣ ဟုတ်ပါတယ်။
 - နန္ဒီရာဂသဟဂတာ တတြ တတြာဘိနန္ဒီနီ - ဒီစကားတွေက တဏှာရဲ့ အထူးပြုစကားဖြစ်ပုံ မိန့်ပါဦးဘုရား။
 - ♣ ကာမ ရူပ အရူပအာရုံတွေကို ဒီတဏှာက နှစ်သက်မှု လွန်ကဲတယ် ဆိုတာကို ‘**တတြတတြာဘိနန္ဒီနီ**’ က ပြောတာပဲ။ အဲဒီလွန်ကဲတဲ့ နှစ်သက်မှုဟာ နှစ်သက်မှု စွဲတဲ့အဖြစ်ရောက်တဲ့ တဏှာလို့ ‘**နန္ဒီရာဂသဟဂတာ**’ က ပြောနေတာပဲ။
 - ဒါက ကာမ ရူပ အရူပတဏှာ သရုပ်ဖော်ချက်တွေပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တာပဲ။
 - ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာက တဏှာတစ်ခုတည်းလားဘုရား။
 - ♣ ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ၊ တဏှာက ခေါင်းတပ်ခံရတဲ့ သရုပ်ပဲ။
 - ဘာတွေ ပါသေးလဲဘုရား။
 - ♣ တဏှာရဲ့ အပေါင်းအသင်းတွေပေါ့။
 - ဒိဋ္ဌိတို့ မာနတို့ မောဟတို့လား ဘုရား။
 - ♣ အဲဒါတွေရဲ့ အပေါင်းအသင်းတွေလည်း ဒုက္ခသမုဒယတွေပဲ။
 - ဝိစိကိစ္ဆာတို့ ဥဒ္ဓစ္စတို့လားဘုရား။
 - ♣ အဲဒါတွေလည်း ပါတာပေါ့၊ တဏှာကို ဘုရားကဟောတာက ကာမတဏှာ တစ်ခုတည်း ဟုတ်လို့လား။
 - ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာတွေလည်း ပါပါတယ်ဘုရား။
 - ♣ ကာမအာရုံ လိုချင်နှစ်သက်တာသာ တဏှာဟုတ်သေးလို့လား။
 - ရူပ အရူပအာရုံတွေကို လိုလားနှစ်သက်တာတွေလည်း တဏှာလို့ ရတာပေါ့ဘုရား။
 - ♣ တဏှာလို့ဆိုတဲ့ငတ်ပြတ်မှုနယ်ပယ်က ကျယ်လာပြီမဟုတ်လား။
 - ဒီတရားအရ ကျယ်လာတာ ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။
 - ♣ ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စာအရတွေဟာ တဏှာရဲ့ အပေါင်းအသင်းတွေပါ ပါဝင်တယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်ရဲ့လား။

-
- ပေါက်ပါတယ်ဘုရား။
 - ♠ သဘောပေါက်ကြောင်း အချက်တစ်ခုလောက်ပြပါဦး။
 - ပထမအရိယာဟာ ဒိဋ္ဌိနဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာကိလေသာတွေ ပယ်တယ်ဆိုတော့ ပယ်လို့ရတဲ့တရားဟာ ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာတရားဖြစ်လို့ပေါ့။ အဲဒီတရားတွေဟာ တဏှာမှ မဟုတ်ဘဲ တဏှာရဲ့ အပေါင်းအသင်းတွေပဲပေါ့ ဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်ပြီ၊ ဆက်ပြောနိုင်ရင် ပြောပါဦး။
 - ကာမရာဂတို့ ဒေါသတို့ ဘဝရာဂတို့ ဥဒ္ဓစ္စတို့ မာနတို့ ဆိုတာတွေလည်း အထက်မဂ်တွေကပယ်တော့ အဲဒါတွေလည်း ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စာတွေပဲပေါ့။ အဲဒါ တွေဟာ တဏှာရဲ့ အပေါင်းအဖော်တွေပဲပေါ့ဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တယ်။
 - အဲဒီတဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိစတဲ့ တရားတွေက အကုသိုလ်ကံ ကာမကုသိုလ်ကံ ရူပါရူပကုသိုလ်ကံတွေရဲ့ အကျိုးဝိပါက်တွေ စွဲပြီး ဖြစ်တာတွေက ထကြွသောင်းကျန်း လာကြတာတွေလားဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တယ်။
 - ဒီ ဒုက္ခသမုဒယတရားတွေက အကုသိုလ်ကံ ကာမ ရူပ အရူပ ကုသိုလ်ကံ တွေကို ထပ်ဖြစ်စေမှာလား ဘုရား။
 - ♠ အဲဒါတွေက ဘဝအဖြစ် ထပ်ဖြစ်စေတာ ဟုတ်တယ်။
 - အဲဒီဘဝတွေက ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေ ဖြစ်စေတာပေါ့ဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တာပေါ့၊ အဲဒါ ဒုက္ခဖြစ်တာပဲ။
 - အဲဒီမှာ မရှင်းတာတစ်ခု ပေါ်လာတယ်ဘုရား။
 - ♠ မေးပေါ့။
 - ကိလေသာတွေက သမုဒယတွေဖြစ်တာကတော့ သောတာပန်ပယ်တဲ့ ကိလေသာကြည့်ပြီး တဏှာတစ်ခုတည်းမဟုတ်တာ သိနိုင်ပေမယ့် ကာမကုသိုလ်နဲ့ ရူပအရူပကုသိုလ်ကံတွေမှာ ကိလေသာမယှဉ်နိုင်တော့ အဲဒီကံတွေငြိမ်းဖို့အတွက် အဲဒီကံတွေရဲ့ သမုဒယတွေ ငြိမ်းရမယ်ဆိုတာအရ နားမလည်ဘူး ဘုရား။

-
- ♣ သင်ကြားဖူးတဲ့ အစဉ်အလာနဲ့အညီ ညွှန်းတာပဲ။
 - အဲဒါ ဘယ်လို လုပ်မလဲဘုရား။
 - ♣ ဘုရားဟောထားတာ ကြည့်ပြီး ဝေဖန်ပေါ့။
 - အဲဒါ မိန့်ပါဦးဘုရား။
 - ♣ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာလို့ ဘုရားက အလေးအနက် ဟောထားတာပဲ။
 - ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။
 - ♣ အဝိဇ္ဇာဟာ ကိလေသာတရားပဲ။ သင်္ခါရာထဲမှာ အဲဒီကုသိုလ်တွေ ပါတာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ အဲဒီကိလေသာရဲ့ ထကြွမှု (ပရိယုဋ္ဌာန)ကြောင့် ဖြစ်တာဆိုတော့ အဲဒီအဖြစ်တွေဟာ (ဝိတိက္ကမ)လွန်ကျူးကိလေသာတွေ ဖြစ်တာ အထင်အရှားပဲ။
 - ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား။
 - ♣ အဲဒီလွန်ကျူးကိလေသာထဲမှာ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တွေ ပါမှာပဲ မဟုတ်လား။
 - ဟုတ်ပါ့ဘုရား။
 - ♣ အဲဒီကိလေသာတွေက အဲဒီကံနှင့် စပ်လို့လား။
 - မစပ်ဘူးပေါ့၊ ဒါပေမယ့် စပ်နေတာလည်း အထင်အရှားပဲပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ခြံရံတာလို့တော့ လုပ်တယ်၊ ဘယ်လို ခြံရံရမှာလဲပေါ့။
 - အဲဒါ ဘုရားဟောမှာ မထင်ဘူးလားဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တယ်။
 - အဲဒါကို ဘယ်လိုနားလည်ရမလဲ ဘုရား။
 - ♣ ဘုရားဟော တိုက်ရိုက်ရှိတာအတိုင်း နားလည်ရမှာပေါ့။
 - မိန့်ပါဦးဘုရား။
 - ♣ ကိလေသာကြောင့် ဖြစ်တဲ့ကံဟာ ကံအဖြစ်အသွင်ပြောင်းခံရတဲ့ ကိလေသာပဲလို့ နားလည်ပေးရမယ်။
 - ကံနဲ့ကိလေသာဟာ အသွင်ခြားပေမယ့် တသားတည်းအရာလို့ မိန့်လိုတာလား ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ သစ်စေ့နဲ့ သစ်ပင်ဟာ အသွင်ပြားတယ်၊ ဒါပေမယ့် အနှစ်အသားကတော့ မခြားဘူးမဟုတ်လား။

- အဝိဇ္ဇာက သစ်စေ့၊ ကံသင်္ခါရက သစ်ပင်ပေါ့ဘုရား။

♣ သူ့ဥစ္စာကို လိုချင်တဲ့ လောဘ မောဟ ကိလေသာကြောင့် ဆိုးတဲ့ အကုသိုလ်ကံ ဖြစ်တယ်၊ ကောင်းကျိုးရမယ်လို့သိတဲ့ လောဘတွေက ကိလေသာကြောင့် ပေးစွန့်တဲ့ကာမကုသိုလ်ကံ ဖြစ်တယ်၊ သညာစွန့်တဲ့ ရူပကုသိုလ်ကံ ဖြစ်တယ်၊ ရုပ်စွန့်တဲ့ အရူပကုသိုလ်ကံ ဖြစ်တယ် မဟုတ်လား။

- ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။

♣ အဲဒီ အကုသိုလ်ကံ ကာမကုသိုလ်ကံ ရူပကုသိုလ်ကံ အရူပကုသိုလ်ကံ တွေဟာ လောဘ မောဟ ကိလေသာတွေ ပရိယုဋ္ဌာနဖြစ်လို့ လုပ်ကြတဲ့ကံတွေဖြစ် တာကြောင့် ဝိတိက္ကမကိလေသာတွေ ဖြစ်ကြတာတွေပဲပေါ့။

- အကုသိုလ်ကံစိတ်တွေကိုမှ လောဘစိတ် မောဟစိတ်လို့ ပြောစရာ မဟုတ်တော့ဘဲ ကာမကုသိုလ်ကံတွေရဲ့ လောဘစိတ် မောဟစိတ်၊ ရူပါရူပကုသိုလ်ကံတွေရဲ့ လောဘစိတ် မောဟစိတ်တွေလို့ အတူတူပဲ ပြောရမှာလားဘုရား။

♣ လိုချင်တာက လောဘ၊ ခိုးတာက မကောင်းလို့ အကုသိုလ်၊ လိုချင်တဲ့ အရာက လိုချင်စရာကာမအာရုံဖြစ်လို့ ကာမ၊ ကျူးလွန်တာက ကံ၊ အားလုံးပေါင်း တော့ ကာမလောဘအကုသိုလ်ကံပေါ့။

- ဟုတ်ပါ့ဘုရား။

♣ အကျိုးလိုချင်တာကလည်း လောဘ ကိလေသာ၊ ပေးစွန့်တာက ကောင်းလို့ ကုသိုလ်အာရုံက လိုချင်စရာ ကာမ၊ ကျူးလွန်တာက ကံ၊ ပေါင်းတော့ ကာမလောဘ ကုသိုလ်ကံ မဟုတ်လား။

- ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။

♣ အကျိုးလိုချင်တာက လောဘကိလေသာ၊ သညာနဲ့ရုပ်စွန့်တာက ကောင်းတဲ့ ကုသိုလ်၊ အာရုံက ရူပ အရူပ၊ ကျူးလွန်တာက ကံ၊ အားလုံးပေါင်းတော့ ရူပါရူပ လောဘကုသိုလ်ကံ ဒီလိုပြောလို့ မဖြစ်ဘူးလား။

- ခိုးလိုရတဲ့ပစ္စည်းကို လိုချင်တဲ့ ကာမတဏှာတစ်ခုတည်းကို လောဘလို့ မှတ်ချင်ကြတာဘုရား၊ စွန့်ကြဲလိုရမယ့် နောင်ဘဝအကျိုးတွေ လိုချင်တဲ့ ကာမတဏှာကို လောဘလို့ မသိကြတာဘဲဘုရား။

♣ သညာစွန့်လိုရတဲ့ ရူပချမ်းသာကို လိုချင်တဲ့ ရူပတဏှာကို ဘဝတဏှာရဲ့ လောဘလို့ မသိကြဘူး၊ ရုပ်ကို စွန့်လိုရတဲ့ အရူပချမ်းသာကို လိုချင်ရင် အရူပတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာလို့လည်းခေါ်တဲ့တဏှာကို လောဘလို့ မသိကြဘူးလို့လည်း ပြောဦးမလား။

- ပြောရမှာပေါ့ ဘုရား။

♣ ပစ္စည်းချမ်းသာချင်လို့ ခိုးယူတဲ့ အကုသိုလ်ကံကို ကာမတဏှာ လောဘ ပြောရင် နောင်ဘဝချမ်းသာချင်လို့ စွန့်ကြဲတဲ့ကာမကုသိုလ်ကံကို ကာမတဏှာ လောဘ၊ ဘဝချမ်းသာလိုချင်လို့ ကာမသညာစွန့်တဲ့ ရူပကုသိုလ်ကံကို ရူပတဏှာ သို့မဟုတ် ဘဝတဏှာလောဘ၊ ဘဝမဲ့ချမ်းသာလိုချင်လို့ ရူပသညာစွန့်တဲ့ အရူပကုသိုလ်ကံကို အရူပတဏှာ သို့မဟုတ် ဝိဘဝတဏှာလောဘလို့ ပြောရမှာပေါ့။

- အကုသိုလ်ကျမှ အကုသိုလ်လောဘစိတ်ပြောပြီး ကျန်တာတွေတော့ ကာမကုသိုလ်လောဘစိတ် ရူပကုသိုလ်လောဘစိတ် အရူပကုသိုလ်လောဘစိတ်လို့ ဘာကြောင့် မပြောကြတာလဲဘုရား။

♣ လောဘရဲ့ အာရုံ အရအကောက်လွဲကြလို့ ဖြစ်တယ်။

- ဘယ်လို လွဲတာဖြစ်မလဲဘုရား။

♣ ကာမတဏှာ လောဘရဲ့အာရုံဟာ တဏှာလောဘ အဖြစ်ခံရသူရဲ့ အပြင်ဘက်က ရယူချင်စရာအာရုံ မဟုတ်ဘဲ ကာမတဏှာလောဘ အဖြစ်ခံနေရသူရဲ့ ဖြစ်နေရတဲ့အဖြစ်ကို အဲဒါ ငါရဲ့အဖြစ်ပဲလို့ အာရုံပြုပြီး တဏှာလောဘဖြစ်တာပဲ။

- တဏှာလောဘရဲ့အာရုံဟာ တဏှာလောဘအဖြစ်ခံရသူ အဖြစ်ပဲလို့ ဆိုလိုတာလားဘုရား။

♣ ဒါပဲ။

- အကုသိုလ်ကံစိတ်သာ တဏှာလောဘစိတ်ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူးပေါ့ ဘုရား။

♣ ကာမကုသိုလ်ကံစိတ်လည်း ကာမတဏှာလောဘစိတ်ပဲ၊ ရူပါရူပကုသိုလ်

ကံစိတ်တွေလည်း ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ လောဘစိတ်တွေပဲ။

- တဏှာ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ မောဟ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ အစစ ကိလေသာတွေဟာ ကံစိတ်တိုင်းရဲ့ အကြောင်းတွေဖြစ်ပြီး ကံစိတ်တွေအဖြစ် လွန်ကျူးတဲ့ ကိလေသာရဲ့ အသွင်ပြောင်းသွားခံရတာတွေလားဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- ဒီတော့ ပြောစရာတွေ များလာပြီဘုရား။

♠ ပြောပါ။

- ဘုံသုံးပါး ကံတွေလည်း တဏှာရဲ့အသွင်ခြား အသားတူ မကင်းတရားတွေ ဖြစ်ပြီး သမုဒယတွေများ ဖြစ်မလားဘုရား။

♠ ရဲ့ရဲ့ပြောပါ။

- ပြီးတော့လည်း ရှိသေးတယ်ဘုရား။

♠ လုပ်ပါဦး။

- ကံတွေဟာ အကုသိုလ်ဖြစ်ဖြစ်၊ ကာမ ရူပ အရူပ ကုသိုလ်တွေပဲ ဖြစ်ဖြစ် မဂ်တရားလို့ ပြောရတဲ့လမ်းကြောင်းတရားတွေပဲ ဖြစ်သေးတာတွေ့ရတယ် မဟုတ်လား ဘုရား။

♠ ဟုတ်ပါတယ်။

- ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာဟာ ဒုက္ခဖြစ်ဖို့ လမ်းကြောင်းတရား မဟုတ်ဘူး လား ဘုရား။

♠ လမ်းကြောင်းမဂ္ဂဖြစ်တာဆိုတော့ သူတို့မှာ မဂ္ဂင်လို့ခေါ်တဲ့ မဂ္ဂရဲ့ အစိတ်အပိုင်း တွေလည်း ရှိမှာပေါ့။

- အဲဒီကံတိုင်းမှာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တ မိစ္ဆာအာဇီဝ မိစ္ဆာဝါယာမ မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိတွေ ရှိတာပဲပေါ့ ဘုရား။

♠ ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာဆိုတာ အတိုကောက်အမည်ပဲ၊ အရှည်ဆိုရင် ဒုက္ခသမုဒယဂါမိနီပဋိပဒါအရိယသစ္စာလို့ ပြောရစရာရှိတယ်။

- မြန်မာလို မိန့်ပါဦးဘုရား။

-
- ♣ ဒုက္ခဖြစ်ရာရောက်ကြောင်းအကျင့် (ပဋိပဒါ) အရိယမဂ်လို့ပေါ့။
 - အဲဒီမှာလည်း အကျင့်မိစ္ဆာမဂ်သုံးပါး၊ အကြံ(ပွားချက်)မိစ္ဆာမဂ်လည်း သုံးပါး၊ အမြင်မိစ္ဆာမဂ်လည်း နှစ်ပါး၊ ဒါတွေ ပွားပြီး ဂတိအမျိုးမျိုးတွေဆီ လားကြရောက်ကြတာပဲ၊ အဲဒါတွေက ဒုက္ခတွေပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ဒီ ကာမကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံစိတ်တွေနဲ့ ရူပ အရူပ ကုသိုလ်ကံ စိတ်တွေဟာ ဂတိအမျိုးမျိုးတွေရောက်ကြောင်း မိစ္ဆာမဂ်ဆိုက်တာကလည်း ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စာထိုက်တဲ့ တရားတွေဆိုတာက ပြေးမလွတ်တာဘဲ။
 - အဲဒီကံစိတ်တွေဟာ ဒုက္ခအရိယသစ္စာအရ တရားတွေလို့များ ပြောကြ မလားဘုရား။
 - ♣ ပြီးစလွယ်ပြောရင် အဲဒီလိုပဲ ပြောမှာပေါ့။
 - ဘယ်လို ပြီးစလွယ်ပြောလို့လဲ ဘုရား။
 - ♣ ကိုယ့်ရှေ့က သွားသူနောက်ကနေ မော့မကြည့်ဘဲ သွားတာလုပ်တဲ့ အပြောမျိုးပေါ့။
 - အဲဒီလိုပြောရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဘုရား။
 - ♣ တစ်ခုပဲ ပြန်မေးလိုက်ပေါ့။
 - ဘယ်လိုမေးရမှာလဲ။
 - ♣ ဒုက္ခအရိယသစ္စာဟာ အကြောင်းရဲ့ အကျိုးလို့ပေါ့။
 - အကျိုးဖြစ်တယ်ပြောရင် ကံတွေက အကြောင်းဖြစ်တာ ပြရမှာလား ဘုရား။
 - ♣ ဒါပေါ့။
 - အကြောင်းမဂ္ဂဖြစ်တာပြလျက် လက်မခံချင်ဘူးဆိုရင်တော့ အဲဒီ အတွက် ကြိုက်ရာပဲ ယူခွင့်ပေးရမှာလား ဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တယ်။
 - သမုဒယအရပြချက်ဟာ အုပ်အကျဉ်း ကင်းလွတ်ဖြစ်တဲ့အတွက် အားအရကြီး အားရပါတယ်ဘုရား။
 - ♣ ဒီလိုဆိုတော့ ရှေ့သစ္စာ ဖြေကြားကြရအောင် ပါဠိဆက်ရွတ်ပါ။

**ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာ
(အရိယာတို့ပြောတဲ့ ဆင်းရဲချုပ်ရာ အမှန်)**

- ဣဒံခေါပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိအနာလယော။

♠ ယောတဿာယေဝ အရကောဏ်ရာမှာ အခက်အခဲရှိတာပဲ။ အဲဒါကို ကာမရူပ အရူပ ဝိပါက်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေလို့ အဓိပ္ပာယ် ကောက်ရဖို့ ရှိတယ်။

- အဲဒါတွေကို ငါရဲ့ဟာတွေလို့ လုပ်တာက တဏှာလားဘုရား။

♠ အဲဒီတဏှာက သူများဥစ္စာ သူများသားမယား အစစတွေကို လိုချင်တာပဲ။

- အဲဒါ ကာမ အကုသိုလ်ကံဖြစ်ဖို့ တဏှာပဲ ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- နတ်သမီး၊နတ်သား၊နတ်ဥယျာဉ်၊နတ်ဗိမာန် လိုချင်တာလည်း ကာမကုသိုလ်ကံရဲ့ ဝိပါက်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို အဲဒါဟာ ငါ့ဟာလို့ စွဲတဲ့တဏှာက လိုချင်တာပဲလားဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- ကာမသညာမဲ့ နေနိုင်သူအဖြစ်ကို လိုလားတာကလည်း ရူပကုသိုလ်ကံရဲ့ အကျိုးဝိပါက်ကို အဲဒါဟာ ငါ့ဟာပဲလို့ စွဲတဲ့ဘဝတဏှာက လိုချင်တာပဲ လားဘုရား။

♠ ဟုတ်ပါတယ်။

- ရုပ်မဲ့နေနိုင်သူအဖြစ်ကို လိုလားတာကလည်း အရူပကုသိုလ်ကံရဲ့ အကျိုး ဝိပါက်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို အဲဒါဟာ ငါ့ဟာလို့ သုံးသပ်စွဲလန်းပြီး ဝိဘဝတဏှာက လိုချင်တာပဲ ပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်ပါတယ်။

- တချို့သူတွေမှာ ဖြစ်နေတဲ့ ရောဂါဟာ အစား အလွန်စားချင်တတ်တယ်၊ ဥပမာ ဖျင်းစွဲသူ ရောင်ရမ်းသူ ဆီးချိုဖြစ်သူတွေပြောရမလားပဲ၊ အဲဒီတော့ဟာ ရောဂါက ငတ်တာပဲ၊ စားစရာကို လိုလားတာဟာ ရောဂါကလိုနေလို့ လိုလားတာပဲ၊ စားစရာရဲ့ လိုလားစရာကြောင့် လိုလားတာဆိုတာထက် ရောဂါက လိုလားတတ်လို့ လိုလားတာပဲ၊ ဒီလို အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်မလားဘုရား။

♣ ချစ်ကြသူ ယောက်ျားမိန်းမတွေဟာ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် လိုလား တယ်လို့ ပြောနေကြတယ်၊ အပြောခံရတဲ့သူဟာ ဒီသူမဟုတ်ဘဲ တခြားသူဖြစ်နေရင်လည်း ဒီလိုပဲ ပြောနေစရာပဲ၊ စိတ်ကလည်း ချစ်နေစရာပဲ။

- အာရုံက ပဓာနချစ်စရာမဟုတ်ဘဲ ချစ်တတ်တဲ့စိတ်က ချစ်တာမှာ ပဓာန ကျတယ်ပေါ့ဘုရား၊ အာရုံကတော့ ချစ်တတ်တဲ့စိတ်ရဲ့ အသုံးချခံပဲ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလို တာလားဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီတဏှာကုန်သွားရင် တဏှာဖြစ်အောင် ဆွဲဆောင်နိုင်တဲ့ အာရုံတွေဟာ လုံးဝ အလုပ်လုပ်လို့ မရတော့အောင် ဆွဲဆောင်နိုင်တာ မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။

♣ အဲဒါ ကာမ ရူပ အရူပကံတွေရဲ့ အကျိုးဝိပါက်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေမှာ အဲဒါတွေဟာ ငါ့ဟာတွေပဲလို့ဖြစ်တဲ့ တဏှာတွေ အကြွင်းမဲ့မငြိတော့ဘဲ ချုပ်ဆုံးသွားမယ်ဆိုရင် စွန့်လွှတ်သွားမယ်ဆိုရင်၊ အထပ်ထပ်စွန့်လွှတ်မယ်ဆိုရင်၊ လွတ်မြောက်မယ်ဆိုရင်၊ တဏှာမှာ မတည်ဘူးဆိုရင် အဲဒါဒုက္ခချုပ်တာပဲ၊ နောက်ထပ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဖြစ်ဖို့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တဏှာမရှိတော့တာကြောင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဖြစ်ခွင့် မရတော့တာဘဲ။

- ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာဟာ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အရိယာတို့ ရောက်ရာပဲ မဟုတ်ဘူးလားဘုရား။

♣ အဲဒါပါပဲ။

- နိဗ္ဗာန်ဟာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာပဲ ချုပ်မှာလားဘုရား။

♣ ဒါပဲပေါ့။

- လူမှာ ဖြစ်တာတွေအားလုံး မချုပ်ဘူးလားဘုရား။

♣ အဲဒီလိုချုပ်ရင် နိဗ္ဗာန်က ကြောက်စရာကြီးဖြစ်ပြီး လူတွေ လန့်ကုန်ကြမှာပေါ့။

-
- ဘာဖြစ်လို့ လန့်ရမှာလဲဘုရား။
 - ♠ လူက လူပျောက်သွားခံချင်တာမှ မဟုတ်ဘဲ လွတ်လပ်ချင်တာပဲ။
 - နိဗ္ဗာန်ဟာ လူရဲ့ မလွတ်လပ်တာတွေ ချုပ်တာလားဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တယ်။
 - နိဗ္ဗာန်ရောက်သူမှာ ပတ်ဝန်းကျင် မရှိဘူးလားဘုရား။
 - ♠ ရှိတာပေါ့၊ လူပဲ ပတ်ဝန်းကျင် မရှိဘဲ နေပါ့မလား။
 - ပတ်ဝန်းကျင်ရှိရင်တော့ ဘယ်လိုလွတ်လပ်ပါ့မလဲဘုရား။
 - ♠ လွတ်လပ်တာက ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ မပတ်သက်ပါဘူး။
 - ပတ်ဝန်းကျင်က နှောင့်ယှက်ရင် ဘယ်လို လွတ်လပ်ပါ့မလဲ ဘုရား။
 - ♠ လွတ်လပ်သူဟာ နှောင့်ယှက်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် ရင်ဆိုင်ရရင်လည်း အဲဒီ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ငြိတွယ်လုံးထွေး ရှုပ်ရှက်ခတ်ဖြစ်မနေအောင် သင့်တော်လျောက်ပတ်စွာ တုံ့ပြန်တာပဲ။
 - ပတ်ဝန်းကျင်က သူ့လွတ်လပ်မှုကို ပျက်အောင်လုပ်လို့ မရဘူးပေါ့ ဘုရား။
 - ♠ သူ့လွတ်လပ်မှုကို ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ တည်ဆောက်ထားတာ မဟုတ်တော့ ပတ်ဝန်းကျင်က ပျက်အောင်လုပ်လို့ မရတာဘဲ။
 - သူ့လွတ်လပ်မှုကို ဘာနဲ့ တည်ဆောက်ထားလို့လဲ ဘုရား။
 - ♠ သူ့ဆီမှာ သူမဟုတ်သူက ပြောဆိုတာ ပြုမူတာ နေထိုင်တာတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ သိမြင် ခံစား မှတ်သား တုံ့ပြန် ရှင်သန်တာတွေ မရှိအောင် တည်ဆောက်ထားတာဘဲ။
 - မလွတ်လပ်သူဆီမှာ သူမဟုတ်သူက ပြောဆိုတာ ပြုမူတာ နေထိုင်တာ တွေနဲ့ အဲဒါတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ သိမြင်မှု ခံစားမှု မှတ်သားမှု တုံ့ပြန်မှု ရှင်သန်မှုတွေ ရှိနေလို့လား ဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တယ်။
 - သူမဟုတ်သူဆိုတာတွေက ဘယ်သူတွေလဲဘုရား။
 - ♠ အပါယ်သတ္တဝါအမျိုးမျိုးတွေ ဒေဝသတ္တဝါအမျိုးမျိုးတွေ ဗြဟ္မာသတ္တဝါ အမျိုးမျိုးတွေပေါ့။

-
- သူမဟုတ်သူတွေက အများကြီးပါလား ဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တယ်။
 - အဲဒီ သတ္တဝါတွေက သူနဲ့ဘယ်လို လာပေါင်းနေတာလဲ ဘုရား။
 - ♠ လာပေါင်းနေတာ မဟုတ်ဘူး။
 - အဲဒီလို မဟုတ်ရင် အဲဒီသတ္တဝါတွေက ဘယ်လိုဖြစ်နေတာလဲ ဘုရား။
 - ♠ လူကိုယ်တိုင်က အဲဒီသတ္တဝါတွေထဲက တစ်မျိုးမျိုးအဖြစ် ဇာတ်ပြောင်း ဖြစ်သွားတာပဲ။
 - နားမလည်တတ်စရာပဲ ဘုရား။
 - ♠ နည်းနည်းနီးစပ်တဲ့ ဥပမာနဲ့ဆောင်ကြည့်ရမယ်။
 - မိန့်ပါဦးဘုရား။
 - ♠ ယောက်ျားကလေး၊ မိန်းကလေးငယ်ငယ်တွေဟာ သူတို့ကို မိန်းကလေး နေရာ ယောက်ျားကလေးနေရာတွေက ကာမဆက်ဆံခံရပြီး သာယာသွားရင် ယောက်ျား ကလေးကလည်း ယောက်ျားကလေး မဖြစ်တော့ဘဲ ပဏ္ဍုတ်ကလေးဖြစ်သွားပြီး မိန်းကလေးကလည်း မိန်းကလေး မဖြစ်တော့ဘဲ နပုံးကလေးဖြစ်သွားတာပဲ။ ဇာတ်ပြောင်းဝင်ကြတာပေါ့။
 - ပဏ္ဍုတ်တို့ နပုံးတို့ဆိုတာတွေက ဘာတွေလဲဘုရား။
 - ♠ မိန်းမလျှာနဲ့ ယောက်ျားလျှာတို့ရဲ့ နာမည်တွေပေါ့။
 - သူတို့က သူတို့ကိုယ်ကို သူတို့ ငါယောက်ျားပဲ၊ ငါမိန်းမပဲလို့ ထင်ကို မထင်တော့ဘူးလားဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တယ်၊ သူတို့မှာရှိတဲ့ ယောက်ျားအမှတ်အသား မိန်းမအမှတ်အသား တွေကို ဖျောက်ဖျက်နိုင်ရင် ဖျောက်ဖျက်ပစ်ချင်ကြတယ်၊ တချို့ ဖျောက်ကြတာပဲ။
 - ဇာတ်ဝင်ခံရတာကို နားလည်လို့ ရချင်စရာ ဖြစ်ပါပြီဘုရား။
 - ♠ ယောက်ျားကလေးဟာ ပဏ္ဍုတ်ဇာတ်ဝင်သွားခံရရင် ယောက်ျားတွေ မြင်သလို တွေးသလို ပြောပြနေသလို ကြိုးစားနိုးကြားစိတ်ထားသလို မရှိတော့တာဘဲ ပဏ္ဍုတ်တွေမြင်သလို တွေးသလို ပြောပြနေ ကြိုးစား နိုးကြားစိတ်ထားသလိုပဲ

ဖြစ်တော့တာပဲ။

- နဂိုဇာတ်က နောက်ဇာတ်ထဲဝင်သွားတာနဲ့ နဂိုဇာတ်က သွားလမ်းအတိုင်း မသွားတော့ဘဲ နောက်ဝင်တဲ့ဇာတ်ရှိသူသွားရမယ့်လမ်းအတိုင်း သွားတော့တယ်လို့ ဆိုလိုတာပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်ပါတယ်။

- ဇာတ်ဝင်တော့ ပကတိအရှိဖြစ်တဲ့ လူ့အသိအပျောက်ခံရတာပေါ့ ဘုရား။

♠ ဟုတ်တာပေါ့၊ လူ့အသိလို့ပြောတာ မပြည့်စုံသေးဘူး၊ လူ့အသိ လူ့အတွေး လူ့အပြော လူ့အပြု လူ့အနေ လူ့ကြိုးစား လူ့နိုးကြား လူ့စိတ်ထား အဲဒီအခြင်းအရာ ရှစ်ချက်လုံး အပျောက်ခံရတယ်ပြောမှ ပြည့်စုံတယ်၊ လူ့သွားလမ်းပျောက်တာပါပဲ။

- အဲဒါတွေက လူ့လမ်းဆိုတော့ လူ့လမ်းအပျောက်ခံရတယ် ပြောရမှာ ပေါ့ဘုရား။

♠ ဒါပေါ့။

- တစ်လောကလုံး လူ့လမ်းအပျောက် မခံရသူဆိုတာ ရှိမှရှိပါတော့မလား ဘုရား။

♠ ဘာတွေ တွေ့လိုလဲ။

- လူတိုင်း ဥပါဒါန်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဇာတ်ဝင်တာ ခံနေကြရတာတွေက မမြင်ချင် အဆုံး တွေ့ရလို့ပေါ့ဘုရား။

♠ ဘယ်လိုဖြစ်နေတာတွေ တွေ့ရလို့လဲ။

- လူတွေဟာ အသောက်အစားတွေ ယစ်မူးလွန်ကျူးကြသူ၊ အပျော်အပါးတွေ ယစ်မူးလွန်ကျူးကြသူ၊ အလောင်းအစားအားကစားတွေ၊ ယစ်မူးလွန်ကျူးကြသူ ကာမ မေထုန်တွေ ယစ်မူးလွန်ကျူးကြသူ၊ ဥစ္စာစည်းစိမ်တွေ ယစ်မူးလွန်ကျူးကြသူ၊ အာဏာပါဝါတွေ ယစ်မူးလွန်ကျူးကြသူတွေချည်း ဖြစ်နေတာ တွေ့ရလို့ပေါ့ ဘုရား။

♠ ဒါတွေကို ယစ်မူးစရာတွေလို့ မှတ်ယူကြတာကတော့ မီးကိုတိုးနေတဲ့ ပိုးဖလံနဲ့ ထပ်တူကျတာပဲ။

- ဒါတွေဟာ လူ့လမ်းကြောင်း အသိအမြင် အတွေးအခေါ် အပြုအမူ

အနေအထိုင် ကြိုးစား နိုးကြား စိတ်ထားတွေက ဖောက်ပြန်တဲ့ အစွဲဇာတ်ဝင်စေတာတွေပေါ့ ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီသူတွေဟာ အရပ်စကားနဲ့ပြောရင် လူစိတ် မရှိသူတွေ ပေါ့။

- လူစိတ်မရှိသူဟာ လူ့အသက်က မသေသေးဘဲ လူ့အဖြစ်က သေဆုံး ပျက်စီးသူပဲ မဟုတ်ဘူးလားဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ လူမသေသေးဘဲ လူ့အဖြစ်သေဆုံးပျက်စီးတာဟာ လူ့အသက် သေတာထက် အဆများစွာ ပိုမိုဆိုးရွားတယ်။

- ဘယ်လိုလဲဘုရား။

♣ သေဆုံးသူဟာ ဘာမှ ပြောစရာမရှိသူဖြစ်တယ် မဟုတ်လား။

- ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။

♣ လူ့အသက်မသေဘဲ လူ့အဖြစ် သေဆုံးသူဟာ ပြဿနာတက်တာတွေ ပြောမဆုံးအောင် ဖြစ်လို့ပဲ။

- ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုဖြစ်တာလဲဘုရား။

♣ သူက အစွဲဇာတ်အဝင်ခံရတဲ့အလျောက် အမြင် အတွေး အပြော အပြု အနေ ကြိုးစား နိုးကြား စိတ်ထား အမျိုးမျိုးလမ်းကြောင်းတွေ လျှောက်နေတော့ ဇာတ်ကွဲနေတဲ့ သူနဲ့မတူသူတွေဟာ သူ့ရန်သူတွေဖြစ်ပြီး တိုက်ပွဲမဆုံးအောင် တိုက်ခိုက်နေတာတွေ ဖြစ်လို့ပဲ။

- ဒီအစွဲခန္ဓာဖြစ်တာကို လူတွေမသိကြတော့ အစွဲခန္ဓာရဲ့ လွတ်မြောက်ရာလည်း လူတွေ မသိကြတာပေါ့ဘုရား။

♣ ဒါကို သိတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဟာ လူ့လောကမှာ မပေါ်ထွန်းသေးတာဘဲ။

- အရိယလမ်းမျက်စိကို ဖော်ထုတ်ခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားဟာ ဒီယဉ်ကျေးမှု တည်ဆောက်သူပဲပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ အရိယလမ်းအသိမပေါက်သမျှ လူတွေဟာ အစွဲမဝင်အောင် မတတ်နိုင်ဖြစ်ပြီး အစွဲခန္ဓာနဲ့ နေကြရတာပဲ။

-
- ဟုတ်ပါ့ဘုရား။
 - ♣ ဒီဒုက္ခနိရောဓဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်လို့လည်း ပြောရတဲ့ လွတ်လပ်မှုဟာ မြင်သာထင်သာ မရှိဘူးလား။
 - လူနားမလည်နိုင်စရာ မရှိတာဘဲဘုရား။
 - ♣ လူဟာ တစ်ကိုယ်ကောင်းအကျင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို နှိပ်ကွပ်တဲ့အကျင့် ဒီနှစ်မျိုး မဖြစ်အောင် ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတွေ ကျင့်ဖို့ပဲ မဟုတ်ဘူးလား။
 - အဲဒါ အရိယမဂ်ရဲ့ အောက်နဲ့ အထက်အစွန်းမရောက်တဲ့ အကျင့်ပဲ မဟုတ်လား ဘုရား။
 - ♣ လူဟာ ကိုယ့်ခံစားချက် ကိုယ်အသိဆုံးဆိုတော့ ကိုယ်ကောင်းဖို့ ဦးစားပေးတာပဲ။ သူများတွေလည်း သူတို့ကောင်းစားဖို့ လုပ်တာတွေ ရတော့ မတော်ဘူးလို့မြင်တော့ ကိုယ့်လည်း ကိုယ်ကောင်းစားဖို့ လုပ်တာ မတော်ဘူးဆိုပြီး အဲဒီလမ်းကို ရှောင်တဲ့အနေနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို နှိပ်ကွပ်တာလုပ်ကြတာပဲ။
 - ကိုယ့်ကိုယ်ကို မနှိပ်ကွပ်ရင် တစ်ကိုယ်ကောင်းလမ်းက ရှောင်လို့မရဖြစ်မှာ မဟုတ်လားဘုရား။
 - ♣ ဒါဟာ လူ့လောကပဲ။ လူ့ယဉ်ကျေးမှုဟာ အဲဒီအထိပဲ ထွန်းကားသေးတာပဲ။
 - အစွန်းနှစ်ခုကလွတ်တဲ့ အရိယအကျင့်ယဉ်ကျေးမှုကို ဖော်နိုင်သူ မရှိသေးဘူးပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ရှေးအခါက ဖော်နိုင်သူမရှိတာ မပြောနဲ့။
 - ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား။
 - ♣ ဖော်ကောင်းခြင်းကြီးဖော်ထားတဲ့ ဘုရားရဲ့ဖော်ထုတ်ချက်ကို ဒီနေ့ခေတ် လူ့လောကက အနက်ပေါ်အောင် မဖတ်နိုင်ကြဘူး ဖြစ်နေတာ တွေ့ရတယ်။
 - ယုံစရာတောင် မကောင်းအောင်ဘဲဘုရား။
 - ♣ ဥပမာနဲ့ နှိုင်းပြီးယုံရမယ်။
 - ဥပမာကို မိန့်ပါဦးဘုရား။
 - ♣ အိန္ဒိယနိုင်ငံက အသောကကျောက်စာတွေပဲ။

-
- အဲဒါ ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲဘုရား။
 - ♠ အသောကမရှိတဲ့ နောင် နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်ဝန်းကျင်လောက်ကျတော့ အဲဒီကျောက်စာတွေကို ဘယ်သူမှ ဖတ်တတ်သူ မရှိတော့တာဘဲ။
 - ကျောက်စာတွေက မထင်ရှားလို့လားဘုရား။
 - ♠ ဘယ်လိုမှ ပျောက်ကွယ်စရာမရှိတဲ့ ကြီးကြီးမားမား ထင်ထင်ရှားရှားတွေပဲ။
 - လူတွေက အဲဒါကို ဘယ်လို သိနေကြသလဲဘုရား။
 - ♠ အိန္ဒိယကို အင်္ဂလိပ်သိမ်းတော့ အင်္ဂလိပ်က ဒါတွေဟာ ရွှေငွေ ရတနာ ဥစ္စာတွေ ညွှန်ပြတာတွေ ဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုပြီး အဲဒါတွေကို အသေအချာ သိမ်းဆည်းပြီး ဖတ်ဖို့ ကြိုးစားကြတာပဲ။
 - ဖတ်လို့ မရဘူးလားဘုရား။
 - ♠ ဥရောပက ပညာရှင်တွေရဲ့ ကြိုးစားချက်နဲ့ ဖတ်လို့ရတယ်။
 - ကျောက်စာရေးထိုးတဲ့ခေတ်က အက္ခရာတွေနဲ့ ဘာသာစကားတွေက မရှိကြတော့လို့လား ဘုရား။
 - ♠ ဒါပေါ့။
 - အစွန်းနှစ်ပါးလွတ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး သုံးပါးအကျင့်လမ်းကတော့ အဲဒါကို ဆောင်ယူတဲ့ အဝန်းအဝိုင်းက မပြတ်ရှိတာဆိုတော့ ဘာသာစကား အက္ခရာအမှတ်အသား အခက်အခဲရှိစရာ မလိုဘူးမဟုတ်ဘူးလားဘုရား။
 - ♠ အဲဒါတွေတော့ ဘယ်ရှိမလဲ။
 - ဒီလိုဆိုတော့ အဲဒီအဆိုအမိန့်ဟာ မဖတ်တတ်စရာ မရှိဘူး မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား။
 - ♠ ဒီလိုတော့ မဟုတ်ဘူး။
 - ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။
 - ♠ မဖတ်တတ်စရာက အကြောင်းနှစ်ချက်တည်းရှိတာ မဟုတ်လို့ဘဲ။
 - ဘာတွေရှိသေးလို့လဲ ဘုရား။
 - ♠ အက္ခရာနဲ့ ဘာသာစကားတွေ ဖတ်တတ်ပေမယ့် ဆိုလိုသူရဲ့ ဆိုလိုချက်

အကြောင်းအရာ မသိရင် အဲဒီ ဆိုလိုချက်ကို ဖတ်လို့ မရဘူး။

- အစွန်းနှစ်ပါးက လွတ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးအကျင့်လမ်း ဝန်ထမ်းတွေရှိ တာပဲ။ သူတို့က ဒီအကြောင်းအရာကို မပျောက်အောင် ဘာကြောင့် မဆောင်ရွက်နိုင် တာလဲဘုရား။

♣ အဲဒါက ပြောရရင် မှန်ပါးနေမှာပဲ။

- ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား။

♣ ပုဂံရာဇဝင် တုတ်ထမ်းပြောရတယ်ဆိုတာမျိုးထက် ပိုဆိုးမှာမို့ပဲ။

- ပုဂံရာဇဝင်က နှစ်တစ်ထောင်ပဲ ရှိသေးတာပဲဘုရား။

♣ ဒီထက် တစ်ဆမက ရှိပြီဖြစ်တဲ့ အကြောင်းဆိုတော့ စိတ်ဝင်စားသူလည်း နည်းတယ်။ ပြီးတော့ ယုံကြည်မှုအပိုင်းဆိုင်ရာဆိုတော့ ပိုခက်သွားတာပဲ။

- ယုံကြည်မှုအပိုင်းဖြစ်တာနဲ့ ဘာကြောင့်ပိုခက်ရတာလဲဘုရား။

♣ ဒါကို ပုံစံပြပြီးပြောမယ်။

- မိန့်ပါဘုရား။

♣ တစ်ချိန်က မလေးတို့ အင်ဒိုနီးရှားတို့ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုးကွယ်ကြတာပဲ။ နောက်တစ်ချိန်မှာ အာရေဗျဘက်က မွတ်ဆလင်တွေ ရောက်လာပြီး သာသနာပြုကြတယ်။ ဒဿနအနေနဲ့တော့ သူမသာ ကိုယ်မသာမှာ ရှိမှာပဲ။ ဒါပေမယ့် မွတ်ဆလင်က မယားများစွာယူခွင့်ရှိသူဆိုတော့ သူတို့ယူဖို့ မွတ်ဆလင် မယားနဲ့ မလောက်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေကို မယားပြုပြီး မွေးလာသူတွေကို မွတ်ဆလင်ဇာတ်သွင်းတော့ အချိန်နဲ့အမျှ မွတ်ဆလင်ဦးရေက သာသွားပြီး ဒီနေ့ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံဖြစ်နေရတယ် မဟုတ်လား။

- ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား။

♣ အခု လူတွေမေးရင် မွတ်ဆလင်သာ မှန်ကြောင်း ပြောတော့မှာပဲ။

- ကိုယ်က မွတ်ဆလင်ဖြစ်မှတော့ ပြောမှာပေါ့ဘုရား။

♣ ဗုဒ္ဓဘာသာလည်း ဒီလိုပဲ ကိုယ်ရောက်နေတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာက လွဲရင် အမှန်လို့ မယူနိုင်ကြရမှာ အသေအချာပဲမဟုတ်လား။

- ဒါပဲပေါ့ဘုရား။

♣ အဘက်ဘက်က ဆင်ခြင်တဲ့ အတော်ကြီးရှိသူမှ ဒီအကြောင်း သိနိုင်ဖို့ ရှိတာပဲ။

- ကြားဖူးအောင် မိန့်ပါဘုရား။

♣ အစွန်းလွတ်အကျင့်ကို ဝန်ဆောင်မယ့်ဝန်ထမ်းတွေရှိကြပေမယ့် အဲဒီသူတွေရဲ့ တည်ရာက ကသောင်းကနင်း အခြေအနေရောက်ရင် သူတို့လည်း လွတ်မကျအောင် ဘယ်လို ကြိုးစားနိုင်ပါ့မလဲ။

- အသက်ကို မနည်းလုနေရရင် ဒဿနမျိုးဆက် ပြုတ်နိုင်တာပေါ့ဘုရား။

♣ သာသနာနှစ်တစ်ရာကျော်လောက်မှာ အိန္ဒိယ စန္ဒဂုတ်မင်းကို ဥရောပက လာတိုက်တာ စန္ဒဂုတ် မခုခံနိုင်ဘူး၊ ဥရောပစစ်ဗိုလ်ချုပ်က သူ့ဘုရင်ကို မေးတယ်၊ အဝေးကလာတဲ့ စစ်တပ်နဲ့ ဌာနေနိုင်ငံကြီးကို ဘယ်လို သိမ်းရမလဲလို့ပေါ့။

- မေးစရာပဲပေါ့ ဘုရား။

♣ သူ့ဘုရင်က တွေ့တဲ့ယောက်ျားအရှင်မထားနဲ့၊ ရိက္ခာအားလုံး ဖျက်ဆီးတာနဲ့ အနိုင်တိုက်သိမ်းရမယ်လို့ ပြောခဲ့တာ သိရတယ်။

- ဘယ်လောက်ကြမ်းမယ့် စစ်ပွဲကြီးလဲ ဘုရား။

♣ နောက်ဆုံးပိတ် တစ်ပြည်လုံးအပါမခံရအောင် သူတို့ရောက်တဲ့ နေရာကို သူတို့ပိုင်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ရတဲ့ အထိဖြစ်တယ်။

- ဒီစစ်ပွဲမှာ သွေးချောင်းစီး သေကြေပျက်စီးနဲ့ လင်တကွဲ၊ သားတကွဲ ဖြစ်တာခံကြရမှာ ဘုရား။

♣ ထုံးစံအတိုင်းပေါ့၊ ဒီသာသနာမှာလည်း ဥပဇ္ဈာယ်တကွဲ၊ အန္တောသိက တကွဲ မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။

- ဒါတော့ ပြောမနေနဲ့တော့ပေါ့ဘုရား။

♣ ဒါမပြောလို့ မဖြစ်ဘူး။

- ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား။

♣ ရဟန်းဟာ ငါးဝါအတွင်း ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ နိဿိသနာနဲ့ ကင်းပြီး နေခွင့် မရှိဘူး။

-
- အသက်ဘေးဖြစ်လာလို့နေတာပဲ၊ အပြစ်မဖြစ်တန် ကောင်းတာပဲဘုရား။
 - ♣ အဲဒီလို လွယ်လွယ် မပြောပါနဲ့။
 - ဝိနည်းပြစ်အနေနဲ့ ဘယ်လောက်ကြီးလို့လဲဘုရား။
 - ♣ အဲဒါပေါ်လွင်အောင် မေးခွန်းတစ်ခု မေးမယ်။
 - မေးပါဘုရား။
 - ♣ ကလေးငယ်တွေဟာ သူတို့မိဘတွေနဲ့အတူ နေရမဲ့အချိန်မှာ မနေရဘူးဆိုရင် သူတို့မိဘတွေရဲ့ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံ အကျင့်အကြံတွေ ရကြပါ့မလား။
 - မရကြဘူးပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ဥပဇ္ဈာယ်နဲ့ နိဿိဒ်နဲ့ဆရာနဲ့ ကင်းတဲ့ရဟန်းတွေဟာလည်း ဥပဇ္ဈာယ်နဲ့ နိဿိဒ်နဲ့ဆရာတို့ ဓလေ့ထုံးစံတွေ ရကြပါ့မလား။
 - မရနိုင်ရဘူးပေါ့ဘုရား။
 - ♣ အဲဒီဓလေ့ထုံးစံဆိုတာက ဝိနည်းကျင့်စဉ်လောက်ပဲ ထင်သလား။
 - အဲဒါလည်း မဟုတ်ဘူးလားဘုရား။
 - ♣ ဥပဇ္ဈာယ်နဲ့ နိဿိဒ်နဲ့ဆရာတွေဆီက ဓလေ့ထုံးစံက အရိယမဂ် မျက်စိ ပေါက်အောင် ထုံကူးဖို့ပဲ။
 - အရိယာ ဥပဇ္ဈာယ်နဲ့ နိဿိဒ်နဲ့မရတဲ့ ရဟန်းဟာ မိဘနဲ့ကင်းပြီး ကြီးပြင်း လာသူကို “ မိမဆုံးမ၊ ဖမဆုံးမလူ ” အဖြစ် အပြစ်ခံရသလို သုတဝါအရိယသာဝက မဖြစ်သူဘဲပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီရဟန်းက အရိယာအဆုံးအမမရဘဲ ဆယ်ဝါရပြီး ဥပဇ္ဈာယ် ရဟန်းခံပေးရင် သူ့တပည့်ရဟန်းကို အရိယာဖြစ်အောင် ဘယ်လို ဆုံးမမလဲ။
 - အဲဒီလိုလား ဘုရား။
 - ♣ ဒီဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်မဲ့သူဟာ သူ့ဥပဇ္ဈာယ်နဲ့ကင်းခဲ့လို့ သုတဝါအရိယသာဝက မဖြစ်ပေမယ့် ရဟန်းပီပီ တရားလက်လွှတ်တော့ နေမှာမဟုတ်တာ အသေအချာပဲ။
 - တရားလက်လွှတ်မနေရင် အဲဒီရဟန်းက ဘာတရားကျင့်မလဲ ဘုရား။
 - ♣ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်နဲ့ နေခဲ့ရတုန်းက သိခဲ့ရတာကလေးတွေ မှတ်ပြီး ကျင့်မှာပေါ့။

-
- သူက အရိယာမဖြစ်သေးတော့ အရိယအကျင့်ကို ကျင့်တတ်ပါမလားဘုရား။
 - ♣ သူ့ဟာသူ အရိယအကျင့်ကို ကျင့်တတ်တယ်ဆိုရင် အရိယအကျင့်ဟာ ဘုရားဖော်ထုတ်မှ ပေါ်တဲ့တရား ဘယ်ဟုတ်တော့မလဲ။
 - အရိယအကျင့်က ဥပဇ္ဈာယ်မရရင် မဖြစ်နိုင်ဘူးပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တယ်၊ ဥပဇ္ဈာယ်ရဲ့ အဆုံးအမနဲ့ အဲဒီဆုံးမတဲ့ ဥပဇ္ဈာယ်ကို အတုခိုးကျင့်ရတဲ့ တရားပဲ။
 - အဲဒီလိုဆိုတော့ ဥပဇ္ဈာယ်ရဲ့ နိဿိဒ်နဲ့ကင်းတဲ့ အဲဒီစစ်ပြေးရဟန်းဟာ ဘာကျင့်မလဲဘုရား။
 - ♣ အဲဒါ မှတ်တမ်းတော့ မရှိဘူးပေါ့၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီကောက်ကြောင်းလို့ ပြောလောက်တာတွေ အရတော့ ဘာကျင့်တယ်လို့ ခန့်မှန်းလို့ ရပါတယ်။
 - အဲဒါ မိန့်ပါဦးဘုရား။
 - ♣ သူတို့ဟာ ကာမသညာနဲ့ ရူပသညာတွေကို ဝိရာဂလုပ်တဲ့ အကျင့်တွေ ကျင့်ကြတာပဲ။
 - ဘာဖြစ်လို့ အဲဒါတွေ ကျင့်ကြတာလဲဘုရား။
 - ♣ အဲဒီအကျင့်က ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကျင့်လို့ရတဲ့အတွက်က တစ်ချက်ပဲ၊ နောက် တစ်ချက်ကတော့ အဲဒီအကျင့်ကိုအောင်မြင်ရင် လက်ငင်းငြိမ်းအေးတာကို ကိုယ်တွေ့ရနိုင်လို့ပဲ။
 - အဲဒါကို ဘုရားညွှန်ပြတဲ့တရားလို့ ဘာကြောင့် ထင်ကြတာလဲ ဘုရား။
 - ♣ အဲဒီတရားကို ဘုရားက ကျင့်ခဲ့တယ်၊ ဒါကျင့်လို့ ဘုရားဟာ ဘုရားအဖြစ် ရတယ်လို့လည်း ထင်ကြတော့ ဒါဟာ ဘုရားညွှန်တဲ့တရားလို့ ထင်တော့တာပေါ့။
 - အဲဒီတရားဟာ တကယ်ဘုရားရတဲ့တရားများ မဟုတ်နိုင်ဘူးလား ဘုရား။
 - ♣ အဲဒီတရားက နက်နဲမှု ဘာမှ မရှိတဲ့တရားပဲ၊ ဘယ်မှာ ဘုရားရတဲ့တရား ဟုတ်ပါ့မလဲ။
 - အဲဒီတရားက ဘယ်လိုနက်နဲမှု မရှိတာလဲဘုရား။
 - ♣ အတွေးရပ်ထားတာနဲ့ အသိခံရပ်တွေ အစက်တွေဖြစ်အောင်လုပ်ပြီး အချိန်နဲ့

ချေဖျက်ပစ်တဲ့လုပ်ငန်းတွေပဲ။ လူမှာ ဖြစ်ရပ်တွေနဲ့ နက်နဲတဲ့အသိ ဘာမှ မပါတာဘဲ။

- ဒီလိုဖြစ်လျက် ဒါတွေက ဘာအကျိုးရှိလို့လဲဘုရား။

♠ အလုပ်တစ်ခုတိုင်းဟာ ဘာအကျိုးမှ မရှိတာလို့ မရှိတာဘဲ။

- ဘာအကျိုးရှိတာလဲ ဘုရား။

♠ ကာမတွေကို ငြီးငွေ့လွှတ်မြောက်တာနဲ့ စိတ်ကို ထိန်းထားရတာကလည်း

လွတ်မြောက်တာအကျိုးပဲ။

- ဒီလိုဆိုတော့ ဒီအကျိုးတွေဟာ အကောင်းစားတွေပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား။

♠ အကျိုးချည်း ဖြစ်တာဆိုရင်တော့ ဟုတ်တာပေါ့။

- ဘာဖြစ်သေးလို့လဲဘုရား။

♠ အပြစ်ဖြစ်တာပေါ့။

- အပြစ်က ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲဘုရား။

♠ အတွေးရပ်ထားရင် မတွေးတတ်တာဖြစ်မှာပဲ မဟုတ်ဘူးလား၊ အသိခံ

ရပ်တွေ ဖျက်ပစ်ရင် သိစရာမရှိဖြစ်ပြီး ဘာမှမသိတာဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူးလား။

- တွေးတာရပ်တော့ မဟုတ်တာတွေ မတွေးမိတာနဲ့ သိစရာရပ်ဖျက်တော့
အဲဒီရပ်ကို မစွဲငြိတာတွေဟာ ဆိုးလို့လားဘုရား။

♠ မဟုတ်တာ မတွေးမိပေမယ့် ဟုတ်တာလည်း မတွေးမိတာနဲ့ ရုပ်ဖျက်လို့

စွဲတော့မစွဲပေမယ့် စွဲစရာမဟုတ်တာပါ မပျက်ပေဘူးလား။

- အဆိုးတွေမဖြစ်ပေမယ့် အကောင်းတွေ တည်ဆောက်မရတော့လည်း
အပြစ်ပဲပေါ့ဘုရား။

♠ ဒါတွေက လူမှုဒုက္ခပြဿနာဖြေရှင်းနည်း မဟုတ်တာတွေဘဲ၊ လူ့အတွေး

လူ့အသိတွေ ပျက်စီးအောင် ဖျက်ဆီးတာတွေပဲ။

- မသိသူအနေနဲ့ အကျိုးဖြစ်တာပဲသိပြီး အပြစ်ဖြစ်တာ မသိမမြင်နိုင်
ဘူးပေါ့ဘုရား။

♠ အဲဒါက သင်ကြားလို့လည်း အရှုပ်အထွေးမရှိတော့ လွယ်တာက တစ်ချက်၊

ဘုရားညွှန်ပြချက်လို့ အပြည့်ယုံတာက တစ်ချက်နဲ့ တအားကြိုးစား ပြန့်ပွားအောင်

လုပ်ကြတာ ရာစုနှစ်တစ်ဝက်လောက်အတွင်းမှာ အထင်အရှား အောင်မြင်နေတာတွေ့ရတယ်။

- ဘာတွေ့ရလို့လဲဘုရား။
- ♠ အစုအမက် ခိုင်ခိုင်မာမာရှိရုံမကဘဲ ကျမ်းစာတွေတောင် ပြုစုပြီး ရှိနေကြလို့ပဲ။
- ဘာကျမ်းစာတွေလဲဘုရား။
- ♠ ဘုရားလွန်တော်မူပြီးမှဖြစ်တဲ့ တရားနာမည်နဲ့ ကျမ်းစာတွေပေါ့။
- ဘာ အကြောင်းတွေလဲဘုရား။
- ♠ လောကရဲ့ အခြေခံအကျဆုံးတရားတွေ အကြောင်းပေါ့။
- လောကရဲ့ အခြေခံတွေက ဘာတွေလဲဘုရား။
- ♠ စိတ် စေတသိက် ရုပ်တွေပေါ့၊ အဲဒါတွေအပြင် လောကမှာ ဘာရှိတော့လို့လဲ၊

အဲဒါတွေက အခြေခံတရားတွေပေါ့။

- အဲဒါတွေသိတော့ အဲဒါတွေမုန်း အဲဒါတွေဆုံးရာရောက်တာအပြင် ဘာရှိ

လို့လဲဘုရား။

- ♠ ဘာမှ မရှိဘူးလို့ မမှတ်နဲ့။
- ဘာရှိလို့လဲ ဘုရား။
- ♠ အကြီးဆုံး အားထားရာကြီးရှိတယ်လို့ သူတို့မှတ်ယူတယ်။
- အဲဒါ ဘာလဲဘုရား။
- ♠ နိဗ္ဗာန်ပဲ။
- အဲဒါတွေ ဆုံးရာမှာ နိဗ္ဗာန်ရှိသတဲ့လားဘုရား။
- ♠ အဲဒါတွေက အဖြစ်အပျက်ရှိတာတွေ မဟုတ်ဘူးလား။
- အဖြစ်အပျက်မရှိတာလို့တော့ ဘာရှိလို့လဲ။
- ♠ အဲဒါရှိရင် သင်္ခါရပဲလို့ သူတို့က ပြောကြတယ်။
- အဲဒါမရှိလို့ နိဗ္ဗာန်ပြောတာလားဘုရား။
- ♠ ဒါပေါ့။
- အဲဒီ ဥပါဒ် ဌီ ဘင် ဖြစ်ပျက်တာကို ဥပ္ပါဒဝယလို့ မိန့်ခဲ့တာ မဟုတ်တာ

မသိကြဘူးလားဘုရား။

♣ ဥပ္ပါဒနဲ့ ဝယက ဂတိမဂ်ကံတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေဆိုတာကို အရမကောက်နိုင်ကြတာဘဲ။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငြိမ်းတာကို နိဗ္ဗာန်ပြောတာ မသိတော့ ဘာမှမဖြစ်ခြင်း အပဝတ္တကို နိဗ္ဗာန်လို့ ပြောကြပြီပေါ့ဘုရား၊ ပဝတ္တဓမ္မဖြစ်တဲ့ အဖြစ်အပျက်ရှိတာတွေက ဒုက္ခလားဘုရား။

♣ အဲဒီလို ကောက်တာပဲ။

- အရိယမဂ္ဂတရားတွေလည်း ပဝတ္တဓမ္မတွေပဲ၊ အဲဒါတွေလည်း ဒုက္ခပဲလား ဘုရား။

♣ သူတို့က ကာမသညာ မပေါ်အောင် အာရုံတစ်ခုမှာ စိတ်ကို ထိန်းချုပ်ထား တာနဲ့ ရုပ်ကို ခွဲခြမ်းပြီး အချိန်နဲ့အမျှ အရွေ့ကြည့်ပြီး မရှိအောင် ဝေဖန်တာ လုပ်တာပဲ၊ အရိယသစ္စာ ဓမ္မစက်လည်တာ မလည်တာ မသိဘူး။

- ဘုရားက အရိယသစ္စာ ဓမ္မစက်လည်တာကို ဟောတာမှာ အဲဒါ မသိလို့ တော်ပါ့မလားဘုရား။

♣ သူတို့မှာ အဲဒါက ကွယ်ခဲ့ပြီပဲ။

- အရိယသစ္စာ ကွယ်ပြီဖြစ်တဲ့တရားကို သာသနာတော်တရားလို့ ဘယ်လို ဖြစ်နေရတာလဲ ဘုရား။

♣ ဆိုးဝါးတဲ့ အဖြစ်တစ်ခု ဖြစ်လို့ပဲ။

- ဘယ်လို ဆိုးဝါးတာလဲဘုရား။

♣ သာသနာဆိုတာဟာ လောကကို လွတ်လပ်မှုပေးတဲ့ အစည်းအရုံးကြီး မဟုတ်လား။

- ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား။

♣ အိပ်ယာထ မြွေဆိုးအဝင်ခံရတာမျိုး ဖြစ်တာပဲ။

- ဘယ်လိုလဲ ဘုရား။

♣ အဲဒီလွတ်လပ်တဲ့ အစည်းအရုံးထဲ မလွတ်လပ်မှုကြီးဝင်တာ ခံရလို့ပဲ။

- အဲဒီဝင်တဲ့ မလွတ်လပ်မှုက ဘာလဲဘုရား။

-
- ♣ မင်းအာဏာပဲ။
 - ဘယ်မင်းလဲဘုရား။
 - ♣ အသောကပေါ့။
 - မင်းအာဏာနဲ့ သာသနာက ဘာပတ်သက်လို့လဲဘုရား၊ မင်းက သာသနာ့ ဝန်ထမ်းမှ မဟုတ်တာဘဲ၊ သာသနာဝန်ထမ်းတွေ ဆောင်ရွက်နေတာကို ဘယ်လိုဝင်ရောက် စွက်ဖက်စရာရှိလို့လဲဘုရား။
 - ♣ အဲဒီလိုတော့ မြင်စရာရှိတာပေါ့။
 - မမှန်လို့လားဘုရား။
 - ♣ သာသနာ့ဝန်ထမ်းလောကဟာ အဲဒီအချိန်က တစ်ဆယ့်ရှစ်စု ကွဲနေတယ်၊ ဒီအထဲက တစ်စုကိုပဲ မင်းကဆည်းကပ်မှာ မဟုတ်လား၊ ပြီးတော့ သူက အရင်က ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်ဘူး။
 - သာသနာ့ဝန်ထမ်းအစုတွေ ကွဲနေတာများလှတာ၊ အဲဒါ ဘယ်အချိန်က ဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုတာလေး နည်းနည်း မိန့်ပေးပါလားဘုရား။
 - ♣ စက္ကံကြတာပဲ အသေအချာပြောနိုင်တယ်။
 - အဲဒါက ဘယ်အချိန်က ဘယ်အကြောင်းကြောင့်လဲဘုရား။
 - ♣ သာသနာနှစ် တစ်ရာက ဝိနည်းပြင်နဲ့ မပြင်ကြောင့်ဘဲ။
 - ပြင်ချင်သူက မမှားဘူးလား ဘုရား။
 - ♣ သံဃာကလိုအပ်ရင် ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကပညတ်တွေ နှုတ်နိုင်တယ်လို့ ဘုရားမိန့်ခဲ့ချက် အရဆိုတော့ မမှားဘူး။
 - မပြင်ချင်သူက ခွဲထွက်လို့လားဘုရား။
 - ♣ သံဃာခြောက်ရာလောက် ရှေးမှီတွေစုပြီး ဝိနည်းမပြင်တဲ့ သင်္ဂါယနာ တင်တာကို လုပ်ကြတယ်။
 - အဲဒါမပြင်ဘဲ ပြီးမသွားဘူးလားဘုရား။
 - ♣ ပြင်ချင်သူသံဃာတွေ ထောင်ပေါင်းများစွာက သင်္ဂါယနာအပြိုင် ပြန်တင်တော့ သံဃာကွဲတော့တာပဲ။

-
- သူတို့က အစုအမည်တွေ ဘယ်လို မှတ်ကြလဲဘုရား။
 - ♠ မပြင်ချင်သူ အစုက မထေရ်တွေရဲ့ အစု၊ ပြင်ချင်သူအစုကတော့ သံဃာ အများစုလို့ တွင်တယ်။ ပြင်ချင်သူအစုက သူတို့အစုဟာ သာသနာပြုလမ်းကျယ်လို့ “မဟာယာန” လို့လည်း ခေါ်ပြီး တစ်ဖက်ကိုတော့ “ဟိနယာန” လမ်းညွှံ့အစုလို့ သူတို့က ခေါ်တယ်။
 - ဒီအစုနှစ်ခုကလည်း ခေတ်ကာလပျက်နဲ့ ကြုံတော့ ထပ်ကွဲပြန်တော့မှာပေါ့ ဘုရား။
 - ♠ မပြင်ချင်သူအစုက ဆယ့်နှစ်စု၊ ပြင်ချင်သူအစုက ခြောက်စုဖြစ်နေတာကို ခေတ်ပျက်ကြုံပြီးနောက် အသောကမင်းလက်ထက်မှာ တွေ့ရတယ်။
 - အဲဒီခေတ်ပျက်က သံဃာအစုတွေကို ကွဲစေရသလားဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တယ်။
 - အဲဒါကို နည်းနည်းပေါ်လွင်အောင် မိန့်ပါဦး ဘုရား။
 - ♠ စစ်ရှုံးမင်းရဲ့ အမတ်စာဏကျက စစ်ရှုံးရခြင်းရဲ့ တရားခံဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ ခေါင်းပေါ် ပုံချတာပဲ။
 - ဘာဆိုလို့လဲ ဘုရား။
 - ♠ သူတို့က စစ်မတိုက်ချင်သူတွေဖြစ်တာ တွေ့ရလို့ပဲ။
 - ဟုတ်တာပဲဘုရား။
 - ♠ အမတ်ကြီးက နောင်ဒီလိုမဖြစ်အောင် လုပ်ဖို့တာဝန်ရှိတဲ့အတိုင်း အစီအမံတွေ လုပ်တာပဲ။
 - ဒါက သူ့လုပ်ငန်းပဲ ပြင်ဆင်ရမှာပေါ့။
 - ♠ ဘယ်လိုပြင်ဆင်မယ် ထင်သလဲ။
 - အဲဒါ မိန့်ပါဦးဘုရား။
 - ♠ ဗုဒ္ဓဘုရားဟာ လူ့လောကကို ကယ်တင်ဖို့ ဗိဿုနဘုရားက ဝင်စားပေးထား ခံရသူဖြစ်ကြောင်း တိုင်းပြည်ကိုယုံကြည်အောင် နန်းတော်ကနေ ဝါဒဖြန့်တာပဲ။
 - အောင်မလေး ဘုရား။

-
- ♣ ဘာဖြစ်လို့လဲ။
 - ဗုဒ္ဓဘုရား ဟောခြင်းကြီးဟောခဲ့တဲ့ အရိယသစ္စာတရားဟာ အဲဒီမှာ စင်းစင်း သေတော့တာပဲပေါ့ ဘုရား။
 - ♣ ဒါလေးနဲ့ ဒီလောက်ဖြစ်ရသလား။
 - ရှေးတွေနောက်တွေ လက်ခံတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ(အမြင်မှား)ဝင်သွားမှတော့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ (အမြင်မှန်)နေရာ သွားရပြီပေါ့ဘုရား။
 - ♣ တရားကို တစ်လုံးမှ အမှားပြောတာ မဟုတ်ဘူးနော်၊ ဘုရားကိုပဲ ဗိဿုန ဝင်စားတယ် ပြောတာပဲ။
 - စာဏကျဟာ တကယ်ပညာရှိပဲဘုရား။
 - ♣ ဘာဖြစ်လို့လဲ။
 - ဗုဒ္ဓဘာသာကို မဟုတ်ဘူးလို့ တစ်လုံးမှ မပြောဘဲ ပျက်အောင်ဖျက်တတ် သူပဲ ဘုရား။
 - ♣ အိန္ဒိယရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာအများဟာ ဟိန္ဒူဘာသာက ပြောင်းလာကြတာတွေ ဆိုတော့ ဒီလိုင်းလုံးအောက်မရောက်သူ ဘယ်မှာရှိပါ့မလဲ။
 - ဒီလိုင်းအောက်မှာ မြုပ်ရင်းမျောရင်း ဓမ္မတွေ အမြင်တစ်မျိုးမျိုး ဆုပ်ကိုင်ပြီး အစုတွေ ကွဲကြတာလားဘုရား။
 - ♣ အဲဒီအချိန်မှာ သာသနာနယ်မြေကလည်း ဘုရားလက်ထက်ကထက် အဆ များစွာ ကျယ်ပြောသွားတော့လည်း ခြေလျင်သွားပြီး ဆက်သွယ်ဖို့ အလှမ်း မမီနိုင်ကြ တာလည်း ပါတာပေါ့။
 - အသောကမင်းက ဘာဖြစ်လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာပြောင်းလာတာလဲ ဘုရား။
 - ♣ တရားကြည်ညိုလွန်းလို့ ပြောရင် အများက လက်ခံမှာပေါ့။
 - မဟုတ်လို့လားဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တော့ ဟုတ်ပါတယ်။
 - ဘယ်လိုလဲဘုရား။
 - ♣ မင်းက သူရဲ(ကြမ်းကြုတ်တဲ့)မင်း ဖြစ်တာ သိကြပြီးသားပဲ။

-
- အလွန်ရက်စက်တဲ့ မင်းပဲဘုရား။
 - ♣ လောဘဒေါသမာန်မာန် ဒီလောက်ကြီးမားတဲ့ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်က ဘယ်လို ဗုဒ္ဓဘာသာပြောင်းမှာလဲ။
 - ပြောင်းလာတာတော့ သေချာတယ်ပေါ့ ဘုရား။
 - ♣ သူက ဗုဒ္ဓတရားကို နိုင်ငံရေးအမြင်နဲ့ ကြိုက်တာပဲ။
 - မှတ်တမ်းတွေဖူးလို့လား ဘုရား။
 - ♣ မတွေ့ပါဘူး။
 - ဘယ်လို သိတာလဲ ဘုရား။
 - ♣ တရားရဲ့အလျော်အလျောက်အတိုင်း လျှောက်ကြည့်လို့သိရတဲ့(ဓမ္မနွယ်ဉာဏ်) ဆိုတာရှိတယ်၊ အဲဒါနဲ့သိတာပဲ။
 - အဲဒီဉာဏ်နဲ့ သိပုံနည်းနည်း မိန့်ပါဦးဘုရား။
 - ♣ အသောကမင်း ဗုဒ္ဓဘာသာ ဆည်းကပ်မိတဲ့အစုက ကိုင်စွဲတဲ့တရားက မြင်ကြား တွေ့သိရသမျှ ရုပ်တွေဟာ အစုလိုက်မဟုတ်ဘဲ တစ်ခုဖြစ်လို့ပျက်ပြီး နောက်တစ်ခုဖြစ်တာကို ဝေဖန်သိနဲ့ သိတဲ့တရားဖြစ်တယ်။
 - အနှစ်သာရ မရနိုင်တဲ့ အနတ္တတရားပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ဒီတရားဟာ သူ့လို ဗိုလ်ကျလွှမ်းမိုးမှု နေရာရထားတဲ့သူအတွက် အကြီးအကျယ် လျှပ်စီးလက်လိုက်သလို သူ့ခေါင်းထဲမှာ အမြင်တစ်ခုမဖြစ်ဘဲ မနေနိုင်တာဘဲ။
 - ဘယ်လိုမြင်လို့လဲ ဘုရား။
 - ♣ ဒါဟာ ငါ့အုပ်ချုပ်ရေးအတွက် အထက်မြက်ဆုံး ကိရိယာတစ်ခုပဲလို့ မြင်တာပေါ့။
 - ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။
 - ♣ အုပ်ချုပ်မှုခက်တာဟာ လူတွေမှာ ဇောင်း(စောင်း)တွေ မာန်တွေ ရှိနေကြလို့ပဲ၊ ဒါတွေမရှိရင် အုပ်ချုပ်ဖို့ ဓားတွေ အသုံးချစရာ မဟုတ်တော့ဘူးလို့ မြင်သွားတာပဲ။
 - အုပ်ချုပ်ရေးမှာ အသုံးချဖို့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်တာပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တယ်၊ နောက်တော့ သူ့ကို ဗုဒ္ဓဘာသာက ဝါးမျိုတာပေါ့။

-
- အဲဒီလို လုပ်တာဟာ မကောင်းမွန် မမှန်ကန်ဘူးလား ဘုရား။
 - ♠ တရားက ကောင်းမွန်မှန်ကန်မှ ကောင်းမွန်မှန်ကန်မှာပဲ။
 - အနတ္တတရားပဲ၊ ဘုရားဟော မဟုတ်ဘူးလားဘုရား။
 - ♠ သူကိုးကွယ်တဲ့ အနတ္တက ဘုရားဟောခဲ့တဲ့ အရိယာတို့သိတဲ့ အနတ္တ မဟုတ်ဘူး။
 - အနတ္တနှစ်မျိုးက ဘယ်လို ခြားနားလို့လဲဘုရား။
 - ♠ သူတို့ ကိုးကွယ်တဲ့ အနတ္တက လူကို အနတ္တဖြစ်အောင်လုပ်တဲ့ အနတ္တပဲ။
 - ဘုရားဟောတဲ့ အနတ္တက အဲဒါထက် ဘာထူးလို့လဲဘုရား။
 - ♠ သိပ်ထူးတာပေါ့။
 - ဘယ်လိုလဲဘုရား။
 - ♠ လူကို အနတ္တက လွတ်ရာရောင်နိုင်ရမယ့် အနတ္တပဲ။
 - အနတ္တကို ဆိုက်ရမယ့် အနတ္တနဲ့ အနတ္တကလွတ်ရမယ့် အနတ္တ လွဲတာဆိုတော့ စပ်လို့မရအောင် ကွဲတာပဲဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တာပေါ့။
 - အနတ္တကို လူကဆိုက်တော့ ဘာဖြစ်ပြီး အနတ္တမှ လူကလွတ်တော့ ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။
 - ♠ အနတ္တကို လူကဆိုက်တော့ ဒုက္ခရောက်ပြီး အကျိုးနည်းတာနဲ့ အနတ္တမှ လူကလွတ်တော့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းပြီး အကျိုးများတာပေါ့။
 - အသောကမင်းရဲ့ တိုင်းသူပြည်သားတွေ ဒုက္ခရောက်ပြီး အကျိုးနည်း ကြမှာလား ဘုရား။
 - ♠ အသောကမင်းရဲ့ တိုင်းပြည် ဘယ်လိုဖြစ်တယ်တော့ သိပ်မလေ့လာနိုင်လို့ မသိပေမယ့် နောင် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်လာတဲ့ နိုင်ငံတွေကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာ မဖြစ်တာနဲ့ မငြိမ်းချမ်းတာချင်း မခြားနားတာတွေ့ရတယ်။
 - အသောကမင်း ကိုးကွယ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ နောင်ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများမှာ ပြန့် နေတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာက ဘာဆိုင်လို့လဲဘုရား။

♣ အသောကမင်းက သူတွေ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝန်ထမ်းအစုရဲ့ ဓမ္မကို ဗုဒ္ဓဘာသာ တစ်ခုလုံးရဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့လို့ပဲ။

– ဘယ်လို လုပ်လို့လဲဘုရား။

♣ အစုတွေက တစ်စုနဲ့တစ်စု အတူမစုဝေးနိုင်ကြတာ အသောကမင်း သိတဲ့အခါ မစုနိုင်တဲ့သူတွေကို ဖမ်းဆီးနှိပ်စက် သတ်ဖြတ်တာလုပ်စေတယ်။ အဲဒါတွေက အတုတွေ ဆိုပြီးတော့ပေါ့။

– အဲဒါ ဘယ်အစုတွေ ခံရမလဲဘုရား။

♣ အစုတိုင်းပဲပေါ့။

– ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။

♣ ကိုယ်ကိုးကွယ်တဲ့အစု ခံရတော့ သူများကိုးကွယ်တဲ့ အစုတွေကို ပြန်ပြီး အရေးယူကြလို့ပေါ့။

– ဟုတ်တာပေါ့။ ကိုယ့်အစုက ဝန်ထမ်းတွေကို ကိုယ့်အနေနဲ့ အစစ်ထင်ပေမယ့် သူများအနေနဲ့ အတုပဲဖြစ်မှာပေါ့ဘုရား။

♣ မင်းကိုးကွယ်တဲ့အစုက မင်းကိုမူပြောင်းပြီး အစုပေါင်းစုံအစည်းအဝေးခေါ်ပြီး ဓမ္မသင်္ဂါယနာကို လုပ်စေတာပဲ။

– မင်းရဲ့အကိုးကွယ်ခံ အစုကတော့ ဒိုင်ခံအစုပေါ့ဘုရား။

♣ ဒါပဲပေါ့။

– အစုအစည်းအဝေးကို အစုတိုင်းတက်ကြရဲ့လားဘုရား။

♣ မတက်လို့မရဘူး၊ မတက်သူဟာ အတုပဲဆိုပြီး လူချွတ်စေတာဆိုတော့ တက်ကြရတာပေါ့။

– ကြောက်တတ်တဲ့အစုထဲက သူတွေပဲ များများတက်ကြမလား ဘုရား။

♣ အမှန်ကို သိနေသူကတော့ မမှန်မှန်းသိနေသူတွေနဲ့အတူ မနှီးနှောနိုင်တာ ဆိုတော့ ဘယ်လိုတက်ပါ့မလဲ။

– အဲဒီသူတွေ မင်းအရေးယူခံရမှာပေါ့ဘုရား။

♣ ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် ဖျောက်ဖျက်ပုန်းရှောင်ကြရမှာပေါ့။

-
- မလွတ်သူတော့ လူချွတ်ခံရမှာပေါ့ဘုရား။
 - ♠ အများကြီး လူချွတ်ခံရတဲ့ မှတ်တမ်းရှိတာပဲ။
 - ဒီလိုဆိုတော့ မင်းဆရာတို့ရဲ့ ဓမ္မက အောင်ပွဲ အသာလေးခံသွားမှာပေါ့ဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တယ်၊ သူတို့လုပ်ထားတဲ့ တရားလွန်ဓမ္မတောင် အဲဒီပွဲမှာ ပိဋက တစ်ခုအဖြစ် ထည့်သွားသေးတယ်။
 - သင်္ဂါယနာလုပ်တယ်ဆိုတာ သာသနာတော်ရဲ့ ဓမ္မဝိနယဟာ ဒါပဲဖြစ်တယ်လို့ ကြေညာနိုင်အောင် လုပ်တာလားဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီကြေညာထားတာကလွဲပြီး ကျင့်ကြံရင် တရားလွဲကျင့်သူ ဆိုပြီး အရေးယူတာ လုပ်နိုင်ဖို့ပဲ။
 - အဲဒီလိုဆိုတော့ အရိယတရား ဘယ်မှာ ကျန်နိုင်တော့မှာလဲပေါ့ ဘုရား။
 - ♠ “သာသနာနဲ့ အာဏာဟာ အလင်းနဲ့ အမှောင်”လို့ပဲ၊ တစ်ချိန်တည်းမှာ အတူရှိလို့ မရတဲ့အရာဘဲ။
 - အမှောင်ဖုံးရင် အလင်းပျောက်၊ အလင်းရောက်ရင် အမှောင်ကွယ်တာ မျိုးပဲဘုရား။
 - ♠ “သာသနာထဲ အာဏာဝင်လာလို့ အဲဒီသာသနာဟာ ဘုရားသာသနာ မဟုတ်တော့ဘူး၊ သိကြားသာသနာ”ဆိုပြီး ပြောခဲ့ချက်စကားအမြွက် ကျန်ခဲ့တာပဲ။
 - ♠ “သိကြားသာသနာဆိုတာ သာသနာလို့ ပြောရပေမယ့် ဘုရားသာသနာ မဟုတ်ဘူး၊ သိရိဓမ္မာသောကမင်းရဲ့ သာသနာ နာမည်”ပဲ။
 - ♠ အစစ်မမြင်ဖူးသူတွေအနေနဲ့ ကိုယ့်ဆီရောက်နေတာ အတုလို့ ဘာနဲ့ တိုင်းတာ သိရှိပါ့မလဲ၊ အဲဒါမပျောက်အောင် ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းရှိသလောက် ဟောပြောပို့ချ ကျမ်းစာတွေ ပြုလုပ်ကြတာပေါ့။
 - ကိုယ့်ကလေးကြီးပွားဖို့ မတတ်နိုင်တာနဲ့ မင်းကမွေးတဲ့ကလေးနဲ့ ဘယ်သူမှ မသိအောင် လဲထားခံရသလို ဒီမင်းသားကို မင်းသားမဟုတ်ဘူးလို့ ဘယ်သူ သိတော့မှာလဲ ပေါ့ဘုရား။
 - ♠ အသောကမင်းဟာလည်း သူလိုချင်တဲ့လူတွေဆီက ထက်မြက်မှုတွေ

တုံးကုန်စေတဲ့ လူအနတ္တရောက်တရားကို လူအနတ္တလွတ်တရားနဲ့လဲပြီး မွေးမြူထားတော့ ဘယ်သူ သိတော့မှာလဲပေါ့။

- အသောကမင်းဟာ အိုမင်းတော့ လှူတန်းဖို့ ငွေတောင်းမရတော့တာကြောင့် ပွဲတော်အုပ်တွေ ရောင်းလှူတာကြောင့် နောက်ဆုံးမြေခွက်တွေနဲ့ ပွဲတော်ဆက်တာခံရတယ်လို့ ဖတ်ရဖူးတယ် ဘုရား။

♣ အဲဒါတော့ မသိဘူး၊ “သေပြီး မြွေကြီးဖြစ်သွားတယ်”လို့ ပြောစမှတ်တော့ ကျန်ခဲ့တာ သိမိတယ်။

- မလိုသူတွေရဲ့ ပြောဆိုချက်တွေများလား ဘုရား။

♣ မပြောတတ်အောင်ဘဲ၊ ဒါတွေထက် ဒီစကား ဒီရောက်လာရာဆီ ပြန်သွား ကြဦးစို့လား။

- အရိယစကားအဖြစ် ဟောပြောချက်တွေကို အရိယအသိ ပျောက်တော့ အရိယအကြောင်းအရာကို မဖတ်တတ်တော့တာ ပေါ်လွင်ဖို့ ပြောစကားတွေပဲဘုရား။

♣ အဲဒီတော့ အရိယသစ္စာဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခနိရောဓကို အနက်မဖော်နိုင်ကြကြောင်း သိဖို့ပဲ။

- ဒုက္ခနိရောဓဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အနတ္တဆိုပြီး ပြောကြတာဟာ အားလုံး တညီတညွတ်တည်း ဖြစ်နေတယ်ဘုရား။

♣ ဒါဟာ အရိယသစ္စာနဲ့စပ်ပြီး အမှောင်ကျတာကို ဖော်ပြတာပဲ။

- အမှောင်ကျပုံလည်း ပေါ်အောင် သိပါရစေဘုရား။

♣ အနတ္တက အနိစ္စ ဒုက္ခတို့နဲ့ ထပ်တူ ဒုက္ခအရိယသစ္စာရဲ့ လက္ခဏာပဲ။

- အနတ္တကို ဘုရားက ဟောရာမှာ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ” လို့ မဟုတ်ဘဲ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ ” လို့ ဟောလိုဆိုပဲ ဘုရား။

♣ ဒီသုံးပါးက တစ်နေရာတည်း တစ်ချိန်တည်း ဟောတာမှ မဟုတ်တာဘဲ၊ ဒီလောက် အပြောင်းအလဲဟာ မပြောလောက်တာဘဲ၊ ဒီ လက္ခဏာသုံးခုကို နေရာတူ အချိန်တူဟောတဲ့ အနတ္တလက္ခဏာသုတ္တန် ကြည့်ပေါ့၊ အဲဒီမှာ ဒီ သုံးချက်ရဲ့အရတွေမှာ ဘယ်သူ အပိုအလိုရှိလို့လဲ။

- နိဗ္ဗာန်ဟာ ကျန်တဲ့နှစ်ချက်ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်အနက်ရှိလျက်နဲ့ အနတ္တလက္ခဏာနဲ့ မဆန့်ကျင်ဘူး၊ လုပ်ထားခံရတာပဲ ဘုရား။

♣ ရူပသညာ လွန်မြောက်လမ်းဖြစ်တဲ့ အရူပဗြဟ္မဂတိမဂ်အကျင့်ကို ကျင့်နေကြသူတို့ရဲ့ အရိယသစ္စာမမြင်တဲ့ ဒီအမှတ်အသားတွေ အများအပြားတွေ့နိုင်တာပဲ။

- အဲဒါလည်း သိခွင့်ရအောင် နည်းနည်း မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ **အရိယာမြင်တဲ့ လောကနဲ့ ပုထုဇဉ်မြင်တဲ့လောက တူတာ မရှိနိုင်တာ** ဆိုတော့ အားလုံးပဲ အမှားတွေဖြစ်မှာပဲ။

- ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ တခြားဘာသာ အမြင်ချင်း အားလုံးခြားနားလို့လား ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ တစ်ခုတိုင်းပဲ မတူနိုင်တာဘဲ။

- ရှေ့တန်းရောက်တာ တချို့နဲ့ ပေါ်တာတချို့လောက် မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ “ရှေ့နောက်ဘဝဖြစ်တာလည်း လက်ခံတယ်၊ မဖြစ်တာလည်း လက်ခံတယ်၊ လောကမှာ ငါသူတွေ အရှိမဟုတ်ဘူးလည်း လက်ခံတယ်၊ ကမ္မသကတာကို သမ္မာဒိဋ္ဌိလို့လည်း လက်ခံတယ်၊ ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ အဖြစ်အပျက်မြင်တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိလို့လည်း လက်ခံတယ်၊ ဒုစရိုက်လွတ်တဲ့ ပြောပြနေတွေကို သမ္မာတဲ့ ပြောပြနေလို့လည်း လက်ခံတယ်၊ နိဗ္ဗာန်ဟာ ဘာအဖြစ်မှ မရှိတာလို့လည်း လက်ခံတယ်၊ သုဂတိလမ်းဟာ ကျင့်အပ်တဲ့လမ်းအဖြစ်လည်း လက်ခံတယ်၊ ရဟန္တာဟာ သေဖို့ပဲ တောင့်တတယ်လို့လည်း လက်ခံတယ်၊ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံဟာ လူ့အပြင်ဘက်မှာ ရှိတယ်လို့လည်း လက်ခံတယ်၊ ကာမပယ်ပြီး သူဟာ ရဟန်းမပြုဘဲ လူဝတ်နဲ့နေရင် သေမယ်လို့လည်း လက်ခံတယ်၊ ဒုက္ခကို ခံစားချက်ဆိုးတွေလို့လည်း လက်ခံတယ်၊ ကံရဲ့အကျိုးဝိပါက်ဟာ သေပြီးနောင်မှ ဖြစ်တယ်လို့လည်း လက်ခံတယ်၊ ကံပြုသူ ခံရတဲ့အကျိုးဟာ ကံပြုခံရသူရဲ့အဖြစ်မျိုး ဖြစ်တာလို့လည်း လက်ခံတယ်၊ အဖိုအမ ချစ်ခြင်းတွေဟာ မကောင်းတာတွေလို့လည်း လက်ခံတယ်၊ အခုအဖြစ်တွေဟာ အတိတ်ကံရဲ့ အကျိုးတွေဖြစ်တယ်၊ အခုပြုတဲ့ကံဟာ သေပြီးမှ အကျိုးပေးမှာလို့လည်း လက်ခံတယ်၊ လူ့အဖြစ်ဟာ မမွေးမီ ကံဖြစ်တာကြောင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလို့လည်း လက်ခံတယ်၊ စိတ္တဖြစ်ရပ်တွေကို စုန်း နတ် တစ္ဆေ ဖမ်းစားမ၊စတာလို့လည်း လက်ခံတယ်၊ ဒလိုင်းလားမားတို့လို လူသေပြီး ဝင်စားတာကိုလည်း

လက်ခံတယ်။ မြေကြီးက လူကို မျိုတာကိုလည်း လက်ခံတယ်။ အရိယအကျင့်ရဲ့ အာရုံဟာ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက်တွေ ဖြစ်တယ်လို့လည်း လက်ခံတယ်။ ဘုရားက သမုတိသစ္စာနဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာတွေပဲ ဟောတယ်လို့လည်း လက်ခံတယ်။

- တော်ပါတော့ဘုရား။

♠ နားငြီးသွားပြီလား။

- မဆုံးတော့ဘဲ နေမှာစိုးလို့ပါဘုရား။

♠ ဒါတွေဟာ ဘုရားတကယ်ဟောခဲ့တာ မဟုတ်တာတွေဘဲ။

- ဘုရားတကယ်ဟောခဲ့တာ အရိယသစ္စာဆိုတော့ အခုသိနေရတာတွေက ပရမတ္ထသစ္စာ , သမုတိသစ္စာ ရှုထောင့်က မြင်ရချက်တွေဖြစ်နေတော့ ပန်းချီကျော်ရဲ့ ပန်းချီကားကို ပန်းချီနကန်းတစ်လုံးမှ မသိသူက အဓိပ္ပာယ်တန်ဖိုး ဖတ်နေတာမျိုးတော့ ဖြစ်ပြီပေါ့ဘုရား။

♠ အဲဒါက ကမ္ဘာနဲ့ချီပြီး ဖြစ်နေပြီပဲ။

- ဘုရား ပြန်ပွင့်ရသလောက်များ ခက်မလားဘုရား။

♠ လူတွေနဲ့ လူတွေရဲ့ ဆက်သွယ်ရေးနည်းစနစ်တွေကတော့ ဘုရားခေတ်ထက် မယှဉ်သာအောင် သာပြီပဲ။

- ဒါပဲ အားကိုးရမှာလားဘုရား။

♠ တခြားတော့ မရှိတော့တာဘဲ။ ဒါပေမယ့် ဒါက အားပြုလောက်ပါတယ်။

- သိတဲ့သူကတော့ ဒါကို ဘဝပေးကြမှာပါ ဘုရား၊ ဘုရား လက်ထက်က မင်းစိုးရာဇာနဲ့ သူဌေးသူကြွယ်တွေတောင် ဘဝပေးကြသေးတာပဲ ဘုရား။

♠ ရှေ့သွားရအောင် ရှေ့ပါဠိ ရွတ်တော့။

**ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာ
(အရိယာတို့ပြောတဲ့ ဆင်းရဲချုပ်ရာရောက်ကြောင်း အကျင့်အမှန်)**

- ဣဒံ ခေါပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ
အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ၊ သေယျထိဒံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ
သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ
သမ္မာသမာဓိ။

- ♣ ဒါတွေရဲ့ မြန်မာပြန်က ပြန်ခဲ့ပြီးပြီပဲ။
- ဟုတ်ပါတယ်၊ ကျန်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရှိရင်သာ အမိန့်ရှိပါဘုရား။
- ♣ ဒီလမ်းစ ရှစ်ချက်မှာ သမ္မာတစ်လုံးပဲ ဘုရားထွင်ခဲ့တဲ့လမ်းမှာ ပိုတာနော်၊
သမ္မာ မပါတဲ့ ဒီရှစ်ချက်ကို ဘုရားထွင်ထားတာလို့ မမှတ်ဖို့ လိုတယ်။
- အဲဒီစကားကိုပြောတာ ကြားဖူးတယ်လို့ ထင်ပါတယ်ဘုရား။
- ♣ ကြားဖူးလည်း ထပ်နားထောင်ပါ။
- ကောင်းပါပြီဘုရား။
- ♣ သမ္မာမထည့်ရင် အမြင် အတွေး အပြော အလုပ် အနေ ကြိုးစား နိုးကြား
စိတ်ထားလို့ ဖြစ်မယ် မဟုတ်လား။
- ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား။
- ♣ မြန်မာပြန်တာတော့ လိုက်ပြီး စကားကပ်မနေကြစို့နဲ့။
- အဲဒါလည်း ပြောရမှာပါဘုရား။
- ♣ ဒီရှစ်ချက်က လူရယ်လို့ဖြစ်နေရင် လူတိုင်းအသုံးပြုနေတဲ့ အချက်တွေ
မဟုတ်လား။
- ဟုတ်ပါတယ်၊ လူတိုင်းလည်း အမြင်ရှိပါတယ်၊ အတွေးလည်း မတွေးသူ
မရှိပါဘူး၊ အပြောတွေ အလုပ်တွေ အနေတွေလည်း ဘယ်သူမဆို ပြောနေပြုနေ

မျက်နှာကိုယ်လက်တွေနဲ့ နေနေကြတာပဲ။ ကြိုးစားနိုးကြား စိတ်ထားတွေလည်း ဘယ်သူ ဖြစ်ဖြစ် ကြိုးစားနေကြ နိုးကြားနေကြ စိတ်စူးစိုက်ကြံဆတွေ ထားနေကြတာပဲပေါ့ဘုရား။

♣ ဒီရှစ်ချက်က လူတိုင်းအတွက် လမ်းစ ရှစ်ချက်ပဲ။

- ဟုတ်တာပေါ့။ ဒုဂ္ဂတိလမ်းသွားချင်သူလည်း ဒီလမ်းစတွေက သွားကြတာပဲ။ ကာမသုဂတိသွားသူတွေလည်း ဒီလမ်းစတွေပဲသွားကြတာပဲ။ ရူပသုဂတိ အရူပသုဂတိ လမ်းသွားကြသူတွေလည်း ဒီလမ်းစတွေက သွားကြတာချည်းပဲ။ အရိယာက ဒီလမ်းစ ရှစ်ချက် သွားတဲ့အခါ သမ္မာနဲ့သွားပြီး ကျန်တာတွေက ဒီလမ်းစရှစ်ချက်မှာ မိစ္ဆာတွေနဲ့ သွားကြတာပဲပေါ့ ဘုရား။

♣ ဒီလမ်းစတွေပဲ လူတိုင်းအားလုံး သွားကြလျက်နဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ လူ့ လွတ်မြောက်ရာ ဒုက္ခနိရောဓမဆိုတာက သမ္မာမဟုတ်တာနဲ့ ဒီလမ်းစတွေကို သွားနေကြလို့ပဲ။

- ဒုဂ္ဂတိလို့ဆိုတဲ့ ဆိုးဝါးတဲ့ အလားရှိသူနဲ့ ကာမသုဂတိလို့ဆိုတဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ အလားရှိသူ ရူပါရူပသုဂတိလို့ဆိုတဲ့ ကာမတဏှာကင်းတဲ့ အလားရှိသူတွေလည်း ဒီလမ်းစရှစ်ချက်မှာ မိစ္ဆာချင်းတူကြပေမယ့် သူတို့အာရုံယူကြတာချင်း ခြားတာအလျောက် ပန်းတိုင်ဖြစ်တဲ့ အလားတွေလည်း ခြားကြတာပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တာပေါ့။

- အရိယလမ်းရဲ့ အစဆုံးဖြစ်တဲ့ သမ္မာတဲ့ အပြော အလုပ် အနေကလေး လူတွေရစေကြဖို့ ကောင်းလိုက်တာဘုရား။

♣ အဲဒီအစ သမ္မာသုံးချက်ရရင် ဒုတိယ သမ္မာသုံးချက်ရဲ့ နောက်ဆုံးဝင်ရတဲ့ ပညာသမ္မာနှစ်ချက်ဟာ မရောက်ဘဲ နေလို့မရအောင် အသေအချာ ရကြမှာပဲ။

- အရိယမဂ်ပေါ်တက်ပြီး လမ်းသွားကြဖို့ဟာ ဘုရားမှာသာ ပြဿနာရှိလို့ ခက်ပေမယ့် ဘုရားကပြခဲ့တာရသူအနေနဲ့ ဘာမှခက်တာမရှိတာဘဲ ဘုရား။

- အခုတော့ ခက်တာပေါ့ဘုရား။

♣ ဘုရားစကားနားထောင်ရင် အခုဖြစ်ဖြစ် နောင်ဖြစ်ဖြစ် ဘယ်တော့မှ မခက် ပါဘူး၊ လူလက်လှမ်းမမီတာမှ မဟုတ်တာဘဲ။

- ဘုရားမဟုတ်သူကို ဘုရားလိုမှားပြီးသိနေရင် ဘုရားစကား နားထောင်ကာမှ ပိုခက်တာပေါ့ဘုရား။

♣ ခက်လှချည်လား၊ ဒီအခက်ကမှ သော့ခတ်ပြီး ခက်တာပဲ။

- သာသနာကို သိကြားသာသနာလို့ အသိခံရတာဟာ ဘုရား သိနေလို့လား မသိနေလို့လားဆိုတာ မထင်ရှားဘူးလားဘုရား။

♣ ဟုတ်ပြီပဲ။

- ဘုရားကို ဒီဓမ္မစကြာထဲက ဘုရားရုပ်ရှင်မျိုး ဘုရားရှင်ကို ဖူးကြရဖို့ ကောင်းတာပေါ့၊ ဘုရားလွန်ပြီးနောက်မှရေးကြတဲ့ စာတွေထဲက ဘုရားပုံဖော်ချက်တွေဟာ ဘုရားကိုယ်တိုင် အလေးအနက်ဟောပြောတဲ့အထဲက ဘုရားပုံနဲ့ မတူတာ ထင်ရှားနေ တာပဲဘုရား။

♣ ဓမ္မစကြာကို လေ့လာရတာ ဘုရားရှင်ကို ဖူးတွေ့နေရတာ မဖြစ်ဘူးလား။

- ဘာမှ ပြန်မပြောနိုင်လောက်အောင် ဝမ်းသာကြည်နူးရပါတယ် ဘုရား။

♣ ဒို့လည်း ဘုရားမပြောတဲ့စကားဆယ်ခွန်းတွေ့တော့ အလေးအနက် တွေးခေါ်ပြီး အသောကမင်းရဲ့ သိကြားသာသနာက ဘုရားပျောက်သွားကာ အရိယဘုရားကို ဖူးရလို့ အရိယဓမ္မကို နာရတယ်၊ ဒါကို ယောနိသောလုပ်ကာ အရိယဓမ္မကို အတုခိုးကျင့်လို့ အရိယဓမ္မသိသူ ဖြစ်တာပဲ။

- ဒီအရိယမဂ်လမ်းဟာ ဘုရားက အစဖော်ခဲ့တာပဲ၊ အဲဒီဖော်ခဲ့တဲ့ ဘုရားအမှန်ကို မဖူးရရင်ဖြစ်ဖြစ် အဲဒီဘုရားအမှန်ရဲ့ အဆုံးအမအတိုင်း လိုက်ကျင့်တဲ့တပည့် အရိယသာဝက တစ်ဦးဦးကို မဖူးမြင်ရရင်ဖြစ်ဖြစ် မတွေ့ကြုံရရင်ဖြစ်ဖြစ် ဒီအရိယမဂ်တရားတွေဖို့ အကြောင်းမရှိတာဘဲပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ သပ္ပုရိသဆိုတာ ကိုယ်တိုင် အရိယာဖြစ်သူရဲ့ နာမည်ပဲ၊ စာတွေ ဖတ်မှတ်ပြီး ဗဟုသုတ စုံစုံကုန်ကုန်နဲ့ ပြည့်စုံတာရဲ့ နာမည်မှ မဟုတ်တာဘဲ။

- ဘုရားတော့ ဖူးနေကြတာပဲ၊ အဲဒီဘုရားက ဂတိမဂ်တွေ ဟောပြောတဲ့ ဘုရားဖြစ်နေတော့ အရိယာဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အရိယဘုရား သပ္ပုရိသမှီဝဲရမှု အချို့တဲ့ ခံရတာပေါ့ဘုရား။

မြတ်ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ သမ္မာ(ထမ်းပိုးကျည်း)

♣ ဒါကြောင့် လူတွေကျင့်သုံးနေကြတဲ့ လမ်းစတွေမှာပါတဲ့ “သမ္မာ” ဆိုတဲ့ စကားလုံးရဲ့အနက် မထင်နိုင်ကြတာဘဲ။

- သမ္မာရဲ့အနက်ကို “အမှန်”လို့ မြန်မာလို လုပ်တာလည်းတွေ့ရပြီး “အကောင်း”လို့ မြန်မာမှုပြုတာလည်း တွေ့ရတာပဲ။ “မျှတတယ်”လို့တောင် မြန်မာပြန်တာ တွေ့ရသေးတယ် ဘုရား။

♣ ဓမ္မစကြာကို စေ့စေ့စပ်စပ် မနာယူနိုင်ကြတော့အောင် ပရမတ်တွေ သစ္စာဖွဲ့တယ်ဆိုပြီး လေ့လာထားတာဆိုတော့ ဒီသမ္မာရဲ့အနက် ဘယ်ပေါ်တော့မလဲ။

- အဲဒီသမ္မာကို ဘယ်လို အဓိပ္ပာယ်နဲ့ ဘုရားက လူ့အခြင်းအရာရှစ်ချက်မှာ ထည့်ပေးလိုက်တာလဲဘုရား။

♣ သမ္မာဟာ ရှေးက ပေါ်ခဲ့တဲ့အနက်က “ထမ်းပိုးကျည်း ” လို့ ရှိတာပဲ။

- ဒီလူ့အခြင်းအရာရှစ်ချက်နဲ့ ထမ်းပိုးကျည်းနဲ့ ဘယ်လိုဆက်စပ်ရမှာလဲ ဘုရား။

♣ ထမ်းပိုးကျည်းဆိုတာ သိမှဖြစ်မယ်။

- ထမ်းပိုးကျည်းကို သိပါတယ်၊ တချို့ဒေသက ထမ်းပိုးကျည်းလို့လည်း ခေါ်ပြီး တချို့က ထမ်းပိုးကျစ်လို့လည်း ခေါ်ပါတယ်၊ ဒါတွေဟာ ဒေသအရ အသံပြောင်းလို့ ထမ်းပိုးကျည်၊ ထမ်းပိုးကျည်း၊ ထမ်းပိုးကျဉ်၊ ထမ်းပိုးကျစ် အတူတူပါပဲ ဘုရား။

♣ ဟုတ်ပါတယ်၊ အဲဒါတွေရဲ့ အရတွေက အတူပါပဲ၊ နွားထမ်းရမယ့် ထမ်းပိုးမှာ ထမ်းထားတဲ့နွားကို ထမ်းပိုးအပြင်လည်း ထွက်မသွားနိုင်အောင် အတွင်းလည်း ဝင်မလာနိုင်အောင် နွားထမ်းမယ့်နေရာရဲ့ အတွင်းနဲ့အပြင်က ထမ်းပိုးကိုဖောက်ပြီး တုတ်နှစ်ချောင်းစိုက်ထားရတာပဲ၊ အဲဒီနွားထမ်းသာရုံချန်ပြီး ထမ်းပိုးအပေါက်က

စိုက်ပေးထားတဲ့တုတ်နှစ်ချောင်းကို “ ထမ်းပိုးကျည်း ” လို့ ခေါ်တာပဲ မဟုတ်လား။

- ထမ်းပိုးမှာ နွားထမ်းရမယ့်နေရာ သတ်မှတ်ပေးတဲ့အရာတွေကို ထမ်းပိုးကျည်း ဆိုတာ သိသာပါတယ် ဘုရား။

♠ အခု လူ့အခြင်းအရာရှစ်ချက်ဟာ လူတွေ သွားနေကြတဲ့ လမ်းဆိုတဲ့ ထမ်းပိုးတုံးကြီးပေါ့။

- ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။

♠ အရိယာဖြစ်ဖို့ ဒီထမ်းပိုးတုံးကြီးမှာ ဘယ်နေရာက ထမ်းရမယ်ဆိုတာ သတ်မှတ်တဲ့ ထမ်းပိုးကျည်းမရှိရင် မသိနိုင်ဘူးပေါ့။

- ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား။

♠ ထမ်းချင်တဲ့နေရာက ထမ်းပိုးတုံးကြီးကို ထမ်းရမှာမဟုတ်ဘဲ ထမ်းရမှာ သိဖို့အတွက် ထမ်းပိုးကျည်းနဲ့ သတ်မှတ်အပေးခံရတဲ့နေရာက ထမ်းနိုင်ဖို့အတွက် ထမ်းပိုးကျည်း လူ့အခြင်းအရာရှစ်ချက်လို့ ပြောလိုတာပဲ။

- သတ်မှတ်တဲ့ ထမ်းပိုးကျည်းတွေက အစွန်းနှစ်ခုလားဘုရား။

♠ ဒါပေါ့၊ အထက်အစွန်းက လူ့လောကအပြင်ဘက် ထွက်မသွားအောင်နဲ့ အောက်အစွန်းက လူ့အတွင်းဝင်ပြီး နစ်မသွားအောင် တားထားတဲ့ ထမ်းပိုးကျည်းတွေပဲ။ အဲဒီထမ်းပိုးကျည်းတွေနဲ့ ကာရံသတ်မှတ်အထားခံရတဲ့ အမြင် အတွေး အပြော အလုပ် အနေ ကြိုးစား နိုးကြား စိတ်ထားတွေကို ထမ်းပိုးကျည်းအမြင် ထမ်းပိုးကျည်းအတွေး ထမ်းပိုးကျည်းစိတ်ထားလို့ ပြောတာပေါ့။

- ထမ်းပိုးကျည်းဆိုတာ တစ်လံလောက်ရှိတဲ့ ထမ်းပိုးတုံးမှာ နွားထမ်းရမယ့် နေရာက နွားကို အတွင်းအပြင်တစ်ခုခုကို မရွံ့ရမယ့် ထမ်းပိုးတုံးရဲ့နေရာက ထမ်းပိုးကျည်း ဖြစ်ပြီး အဲဒါကို ထိန်းပေးထားတဲ့ တုတ်နှစ်ချောင်းက တင်စားတဲ့အမည်အဖြစ် နေရာရဲ့အမည်ကို သတ်မှတ်ပစ္စည်းမှာတင်စားပြီး ထမ်းပိုးကျည်းလို့ ခေါ်တာဖြစ်မှာပေါ့ ဘုရား။

♠ ဟုတ်တာပေါ့။

- ဒီတုတ်နှစ်ချောင်းနဲ့ အသတ်မှတ်ခံရတဲ့ ထမ်းပိုးရဲ့နေရာကသာ ထမ်းပိုးကျည်း

အမှန်ပေါ့ဘုရား၊ တုတ်နှစ်ချောင်းက သတ်မှတ်တဲ့နေရာကို သတ်မှတ်ပစ္စည်းဖြစ်တဲ့အတွက် တင်စားပြီး ထမ်းပိုးကျည်းလို့ ခေါ်တာပဲပေါ့ဘုရား။

♣ သမ္မာရုံအနက်ကို ဒီလိုရိုးရိုးကလေး အနက်ဖော်လိုက်ရင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ။ ပ ။ သမ္မာသမာဓိတွေရဲ့ အနက်ကောက်တဲ့အခါ ကောင်းလား၊ မကောင်းလား၊ မှန်လား၊ မမှန်လား၊ မျှတလား၊ မမျှတလား အငြင်းပွားစရာ ရှိသေးလား။

- ဒီအမြင်အတွေး ။ ပ ။ နိုးကြား စိတ်ထား အခြင်းအရာ ထမ်းပိုးမှာ အစွန်းတွေ သတ်မှတ်ပြီးရှိလို့ လူထမ်းရမယ့် ထမ်းပိုးကျည်းနေရာဟာ လွဲစရာရှိလို့ မဖြစ်တော့တာဘဲဘုရား။

♣ ထမ်းပိုးကျည်းနဲ့ အသတ်မှတ်ခံရတဲ့အမြင် ထမ်းပိုးကျည်းနဲ့ အသတ်မှတ် ခံရတဲ့ အတွေး ။ ပ ။ ထမ်းပိုးကျည်းနဲ့ အသတ်မှတ်ခံရတဲ့ စိတ်ထားတွေဟာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ။ ပ ။ သမ္မာသမာဓိတွေပေါ့။

- ဒီအရိယမဂ်လမ်းဟာ အခု သိရချက်အနေအထားအရ လူတွေ မလျှောက်နိုင်တဲ့လမ်း လုံးဝ မဖြစ်နိုင်တာဘဲဘုရား။

♣ ဘုရားကလည်း “ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနု ကမ္မာယ ဓမ္မံ ဒေသေထ စာရိကံ စရထ ” - နဲ့ မိန့်ခဲ့တာပဲ။

- အဲဒါကို မြန်မာလို လုပ်ပါဦးဘုရား။

♣ ဘုရားက မိဂဒါတောမှာ ပထမဝါကျွတ်တော့ ဝါတွင်းက ဟောပြောလို့ ရဟန်းပြုတပည့်ခံကြသူခြောက်ဆယ်ကို ပြောတဲ့မိန့်ခွန်းပဲ။ “ ဒေသတွေ လှည့်လည်ကြ၊ တရားတွေ ဟောကြ၊ လူအများ ချမ်းသာကြီးပွားဖြစ်ဖို့၊ စောင့်ရှောက်ဖို့၊ တစ်လမ်း တစ်ပါးပဲ ကြံကြ ” လို့ပဲ။

- ဒီအရိယမဂ်တရားဟာ ပလ္လင်မှာတင်ပြီး ကိုးကွယ်ဖို့ မဟုတ်တာ ထင်ရှား တာပဲဘုရား။

♣ ဟုတ်တာပေါ့၊ လူတစ်စုရဲ့ ပါးစပ်ထဲ ငုံထားဖို့ ထားခဲ့တာမှ မဟုတ်တာဘဲ။

- လူဟာ ပဒေသာပင်ခေတ်လို့ ပြောရတဲ့ သဘာဝသစ်ပင် သစ်သီး သစ်ရွက် သားငါးတွေ စားသောက်တဲ့ခေတ်က လက်မှုခေတ်လို့ဆိုတဲ့ စိုက်ပျိုးမွေးမြူတဲ့ခေတ်ကို

ပြောင်းခဲ့ကြရာက တစ်ဆင့်တက်ပြီး စက်မှုခေတ်ကို ပြောင်းပြီး နောက်ဆုံးလျှပ်စစ်ခေတ် ရောက်လာပေမယ့် လူအချင်းချင်း မျှတငြိမ်းချမ်းစွာနေထိုင်တဲ့ခေတ်ကို မရောက်သေး တာဘဲဘုရား။

♣ ဘုရားရှင်က လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ဆယ့်ခြောက်ရာစုက ဒါကို ဖော်ခဲ့တာပဲ။ ကာလပျက် တစ်ခုနဲ့ကြုံပြီး မြုပ်ကွယ်ခဲ့ပေမယ့် ဒီလူတွေ မျှတငြိမ်းချမ်းတဲ့ ခေတ်ရောက်ဖို့လမ်းဟာ လူလက်လှမ်းမမှီတာ မဟုတ်တာဘဲ။

- အရိယလမ်းရဲ့ လူ့အခြင်းအရာရှစ်ချက်မှာ ထမ်းပိုးကျည်း ချထားတော့ လူ့အနေနဲ့ ဘာယုံမှားမှုမှ ဖြစ်စရာ မရှိတာဘဲဘုရား။

♣ ကာမသညာ အမြင်ဉာဏ်ကြောင့် ကာမသညာအကျင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ များကျင့်ပြီး ကာမသညာ အကြံစားတွေနဲ့ ကာမသညာ ရူပသညာ ဝိရာဂအမြင်ဉာဏ်တွေကြောင့် ကာမသညာ ရူပသညာ ဝိရာဂအကျင့် ရူပါရူပကံများလုပ်ပြီး ကာမသညာ ရူပသညာ ဝိရာဂအကြံစားနဲ့ ဒီနှစ်ပါးဟာ အရိယအမြင်ဉာဏ်ကြောင့် အရိယအကျင့် လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်ကံကျင့်ပြီး အရိယအကြံစားများပွားဖို့အတွက် ထမ်းပိုးကျည်းနေရာ သတ်မှတ်အစွန်းရောက်တွေဆိုတာ သိနေရပြီပဲ။

- လူဟာ လူ့အခြင်းအရာရှစ်ချက်ပါတဲ့ ထမ်းပိုးကျည်းကို ဘယ်နေရာက ဝင်ရောက်ရုန်းမိကြသလဲ၊ ဘယ်နေရာက ဝင်ရောက်ရုန်းမှ မှန်ကန်တာကို အတိအကျ သိစေတာရကြပြီလဲ ဘုရား။

♣ လူ့လောကကို တစ်ခါမှ မရောက်ဖူးတဲ့ မျှတငြိမ်းချမ်းတဲ့လောကကို လမ်းညွှန်နေတာပဲ။

- ဒီလမ်းညွှန်ချက်ဟာ ရှေးအခါက မဖတ်တတ်ကြလို့ မသွားကြပေမယ့် အခုလို အတိအကျ သိရတဲ့အချိန်မှာ မသွားသူ မရှိနိုင်စရာဖြစ်တာဘဲ ဘုရား။

♣ ဟုတ်ပြီ၊ ဘုရားရဲ့ဓမ္မစကြာဟောကြားချက်ကို ဆွေးနွေးပြလာခဲ့တာ အရိယ သစ္စာလေးပါးပြီးတဲ့အထိ ရောက်လာပြီ၊ ဒါတင် မပြီးသေးဘဲ ဒီ အရိယသစ္စာတွေဟာ ဘာလုပ်ရတဲ့ဟာတွေလဲဆိုတာ ဆက်ဟောတယ်၊ အဲဒါ ဆွေးနွေးပြဖို့ အဲဒီ ပါဠိ ဆက် ရွတ်ပါဦး။

အစန်း(၃)

အရိယသစ္စဉာဏ် (အမှန်သိ)

- ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုဿုတေသု
ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒီ ဉာဏံ ဥဒပါဒီ ပညာ ဥဒပါဒီ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီ
အာလောကော ဥဒပါဒီ။

♣ ဒါဟာ ဒုက္ခအရိယသစ္စာပဲလို့ ဒီသစ္စာဓမ္မတွေကို ရှေးက မကြားဖူးဘဲ
အလင်း ဝိဇ္ဇာ ပညာ ဉာဏ်မျက်စိပေါက်လာတယ် - ရဟန်းတို့လို့ မြန်မာပြန်ရတယ်။

- အဓိပ္ပာယ်ပေါ်အောင် ရှင်းပါဦးဘုရား။

♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ
အပ္ပိယ သမ္ပယောဂ ပိယဝိပ္ပယောဂ ဣစ္ဆာအလာဘတွေကို ဒါတွေဟာ ဒုက္ခ
အရိယသစ္စာတွေပဲလို့ ဘုရားမှာ အလင်း ဝိဇ္ဇာ ပညာ ဉာဏ် မျက်စိပေါက်လာတယ်လို့
တရားနာရဟန်းတို့ကို မိန့်ကြားတာပဲ။

- ရှေးက မကြားဖူးဘူးဆိုတာက ဘယ်ရှေးက မကြားဖူးတာလဲ သိအောင်
လည်း မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဲ့ အဲဒါကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဇာတိ စတာတွေဟာ ဒုက္ခ အရိယသစ္စာ
ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ပြောဟော မိန့်ကြားခဲ့ကြဖူးတာ မရှိကြောင်း ဖော်ပြချက်ပဲ။

- ရှေးကကြားဖူးတဲ့ အနုဿုတတွေက ဘယ်လိုတွေဖြစ်လို့လဲဘုရား။

♣ အနုဿဝတွေကတော့ အမျိုးမျိုးရှိမှာပေါ့။

- အဲဒါနည်းနည်းလောက် မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ လောကမှာ သူများအပေါ် ဖျံကျသူ ခေါင်းပုံဖြတ်သူ နိုင်ထက်စီးနင်းလုပ်

သူတွေ အများအပြား ရှိကြတာပဲ။

- ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။

♣ သူတို့ဆီက ထွက်လာတာ ကြားရတဲ့အနုဿဝလည်း ရှိနိုင်တာပဲ မဟုတ်လား။

- ရှိနိုင်တာပေါ့ဘုရား။

♣ အဲဒါ ဘယ်လိုဖြစ်မယ်ထင်သလဲ။

- သူများရဲ့ ဖျံကျခံသူ ခေါင်းပုံအဖြတ်ခံသူ နိုင်ထက်စီးနင်းခံသူကို ငတုံးငအတွေ့လို့ ဖြစ်မှာပေါ့ဘုရား။

♣ အဲဒါ အဲဒီသူတွေဆီက ထွက်လာတာ တစ်ဆင့်ကြားရတဲ့ အနုဿဝ တစ်မျိုးပဲ။

- အဲဒီသူမျိုးတွေဆီက ဒုက္ခအရိယသစ္စာဆိုတာ မကြားဖူးလို့ အနုဿဝတ လို့ မိန့်တာလားဘုရား။

♣ ဒီလောက်ပဲတော့ ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲပေါ့။

- ဘယ်လိုသူတွေရှိသေးလဲ မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ ကာမကုသိုလ် တစ်မျိုးမျိုးပြုသူတွေလည်း လောကမှာ အများအပြားရှိတယ် မဟုတ်လား။

- ရှိတာပေါ့ဘုရား။

♣ အဲဒီသူတွေက အကုသိုလ်နဲ့ မွေ့လျော်နေသူတွေကို ဒီကောင်တွေဟာ အပါယ်လားမယ့်ကောင်တွေ ဒုက္ခရောက်မယ့်ကောင်တွေလို့ ပြောကြတာ တစ်ဆင့်ကြားရတဲ့ အနုဿဝ ရှိတာပဲ။

- ဒီထက်ရှိသေးတဲ့ အနုဿဝ တစ်ဆင့်ကြားရတာ ရှိရင်လည်း မိန့်ပါဦး ဘုရား။

♣ လောကမှာ လူတွေဟာ ကာမကို ငြီးငွေ့ပြီး ကာမအကြောင်း မတွေးမိအောင် ကာမသညာဝိရာဂဖြစ်ဖို့ သမုတိလို့ပြောရတဲ့ ပရမတ်တွေ အမျိုးမျိုး စုပေါင်းနေကြလို့ဖြစ်တဲ့ အာရုံတွေကို မဖြစ်အောင် ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့်မှာ စိတ်ကိုထားကြသူတွေ ရှိတယ်မဟုတ်လား။

- ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။

♣ အဲဒီသူတွေက ကာမအာရုံနဲ့ ဓမ္မလျော်ပြီး ဒါနသီလတွေနဲ့ နေသူကို အညံ့စားလူတွေ ဒုက္ခထဲဝဲလှည့်ရမယ့်သူတွေလို့ ပြောကြတာတွေလည်း ကြားဖူးတဲ့ အနုဿဝတွေပဲပေါ့။

- နောက်ထပ်ကြားဖူးတဲ့ ဒုက္ခရောက်သူလို့ ပြောကြတဲ့အနုဿဝရှိ သေးရင်လည်း မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ မြင်လာ ကြားလာ တွေ့လာတဲ့ သိလာတဲ့ အာရုံအပေါ်မှာ ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့် ထားနိုင်ပြီးသူက အဲဒီလို ထားနိုင်တာထက် လွန်ဖို့ ကြိုးစားတယ်။

- ဘယ်လို ကြိုးစားမှာလဲဘုရား။

♣ အဲဒီမြင်ဆဲဆတ်ဆတ် ကြားဆဲတွေ သိဆဲဆတ်ဆတ်တွေက လွန်သွားတဲ့ အခါ မြင်ကြားတွေ့သိရတဲ့ ရုပ်တွေ နာမ်တွေဟာ မရှိနေကြတာကို အာရုံပြုမိတယ်။ မြင်ဆဲကြားဆဲတွေ အာရုံပြုရတာထက် မရှိနေတာအာရုံပြုရတာက ဆထက်ပိုပြီး ချမ်းမြေ့တယ်သိပြီး အဲဒီအာရုံကို အာရုံပြုနိုင်တော့ ရူပသညာနဲ့နေသူတွေဟာ ဒုက္ခရောက်နေသူတွေပဲလို့ဆိုပြီး အဲဒီအာရုံနဲ့နေဖို့ ကြိုးစားတာပေါ့။

- အဲဒီသူတွေဆီက ကြားဖူးစရာ အနုဿဝကတော့ ရူပသညာနဲ့ နေသူဟာ ဒုက္ခမကင်းသူတွေဘဲလို့ ဖြစ်မလားဘုရား။

♣ ဒါပေါ့။

- ရှေးက ကြားရစရာဆိုရင် ‘ဘာမှမရှိဘူး၊ အဲဒီဘာမှမရှိတာဘဲ ရှိတော့တယ်’လို့ အာရုံပြုနိုင်သူဟာ ဘာမှမရှိတာရဲ့ အရှိအဖြစ်ရောက်တော့ မသိသေးသူကို ဒုက္ခရောက်နေသူလို့ ဒုက္ခအဖြစ်ပြောတာကိုပဲ အနုဿဝအဖြစ် အဆုံးစွန်ကြားဖူးမှာလား ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဲ့ အဲဒါကြောင့်ဖြစ်တာတွေဟာ ဒုက္ခအရိယသစ္စာဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ စကားမျိုးပြောသူမရှိလို့ **“ပုဗ္ဗေ အနုနုဿတဓမ္မ ဖြစ်တယ်”**လို့ မိန့်တာပဲ။

- **“မျက်စိပေါက်တယ်၊ အသိပေါက်တယ်၊ ပညာပေါက်တယ်၊ ဝိဇ္ဇာပေါက်တယ်၊ အလင်းပေါက်တယ်”**ဆိုတာတွေအကြောင်း မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ ဥပါဒါနုက္ခန္ဓာနဲ့ အဲဒါကြောင့်ဖြစ်တာတွေဟာ ဒုက္ခအရိယသစ္စာဖြစ်ကြောင်း သိတာကို လျဉ်းပါးစရာမရှိအောင် မိန့်ချက်တွေလို့ ပြောရမယ်။

- စက္ခု ဉာဏ ပညာ ဝိဇ္ဇာ အာလောကတွေရဲ့ ထူးခြားချက်တွေ နည်းနည်း မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ အဲဒါတွေ သိပ်ကြီးကွဲပြားအောင် မပြောတတ်ပါဘူး။

- ကွဲပြားတာ မရှိလို့လားဘုရား။

♣ ရှိစရာ ပါပဲ။

- ရှိရင်သိဖို့ မကောင်းဘူးလားဘုရား။

♣ အထူးကြီး အဓိပ္ပာယ်မထွက်လောက်ပါဘူး၊ ဒီအသိဟာ ဘုရားတစ်ပါး တည်းသာဖြစ်တဲ့ အဖြစ်မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

- ဘယ်သူတွေ ဖြစ်ကြလို့လဲဘုရား။

♣ ဘုရားကဟောတာ နာရပြီး သဘောပေါက်ကြသူတွေလည်း ဒီလိုပဲ ဒုက္ခအရိယသစ္စာကို စက္ခု ဉာဏ ပညာ ဝိဇ္ဇာ အာလောကတွေ ဥပါဒါ ဖြစ်ကြရမှာပေါ့။

- ဖြစ်ပါ့မလားဘုရား။

♣ မဖြစ်ရင် ဒုက္ခအရိယသစ္စာသိတာ ဘယ်လိုဖြစ်မှာလဲ။

- ဘုရားနဲ့ ဘုရားတပည့် သပ္ပုရိသဆီက ဟောပြောချက် ယောနိသော လုပ်ပြီး အတုခိုးကျင့်လို့သိတာ ဖြစ်မှာပေါ့ဘုရား။

♣ အတုခိုးပြီးပဲ ကျင့်ကျင့် အတုခိုးစရာမရှိဘဲကျင့်ကျင့် ကျင့်ရတာခြင်းက ဘာထူးလို့လဲ။

- ဘုရားနဲ့သာဝက ကျင့်ကြရတာခြင်း တူတယ်လို့ ဆိုလိုတာလား ဘုရား။

♣ မကျင့်ဘဲ ဘယ်သူရလို့လဲ၊ ကျင့်တာခြင်း တူတာပေါ့။

- ဘုရားကျင့်တာနဲ့ သူ့သာဝကတွေကျင့်တာ တူကြပါ့မလားဘုရား။

♣ တူတယ်။

- ဘယ်လို တူတာလဲဘုရား။

♣ ဘုရားက လမ်းကြောင်းပြသူမရှိဘဲ ဒီလမ်းကြောင်းကို ကျင့်တယ်၊

သုသာဝကတွေက ဘုရားရဲ့လမ်းပြချက်ကို အတုလိုက်ပြီး ဒီလမ်းကြောင်းကို ကျင့်တာပဲဖြစ်လို့ တူတာပေါ့။

- အစွန်းနှစ်ပါးလို့ဆိုတဲ့ ထမ်းပိုးကျည်းနှစ်ခုနဲ့ အသတ်မှတ်ခံရတဲ့ အလယ်လမ်း မကျင့်ဘဲနဲ့ ဒုက္ခသိသူ မရှိဘူးပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ ဘုရားလည်း ဒီလမ်းကျင့်ပြီး ဒုက္ခသိတာပဲ၊ ကျန်တဲ့ သာဝကတွေလည်း ဒီလမ်းပဲကျင့်ပြီး ဒုက္ခသိတာဖြစ်လို့ အကျင့်တူတာကြောင့် ဒုက္ခသိတာ ခြင်းလည်း အတူတူပဲ၊ ဘုရားမှ စက္ခု ဉာဏ ပညာ ဝိဇ္ဇာ အာလောကတွေဖြစ်တာ မဟုတ်ဘဲ သာဝကတွေလည်း ဒီလိုပဲဖြစ်တယ်လို့ ပြောခဲ့တာပေါ့။

- ဘုရားက ပါရမီ ဥပပါရမီ ပရမတ္ထပါရမီတွေဖြည့်ပြီးမှ ဒုက္ခအရိယသစ္စာ သိတာဆိုတော့ သာဝကတွေ ဒုက္ခအရိယသစ္စာ သိတာနဲ့တော့ တူလို့ရပါ့မလားဘုရား။

♣ ဘုရားက ပါရမီတွေဖြည့်ခဲ့ရတယ်လို့ “စဝံမေသုတံ” နိဒါန်းခံတဲ့ ဘုရား ဟောတွေမှာတော့ မရှိပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် ပါရမီတွေဖြည့်ခဲ့ရတယ်ဆိုရင်လည်း အဲဒီပါရမီတွေက ဒီ အရိယမဂ်ဆိုတဲ့ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ တရားဖြစ်တဲ့လမ်းကြောင်းသိဖို့ အဲဒီ ပါရမီဆိုတာတွေက အထောက်အကူပြုတာပါ။ အဲဒီပါရမီတွေကြောင့် အဲဒီအရိယ လမ်းကြောင်းမသွားဘဲ ဒုက္ခအရိယသစ္စာကို သိတာမှ မဟုတ်တာဘဲ ။

- ဘုရားနဲ့သာဝက ရဟန္တာတွေဟာ ဒုက္ခကို ပိုင်းခြားသိတာခြင်း အတူတူပဲ ပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်ပါတယ်။

- သိတဲ့ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်ပုံချင်းလည်း အတူတူပဲပေါ့ဘုရား။

♣ စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ၊ အာလောက ဥဒပါဒိချင်း အတူတူပဲလို့ ဆိုလိုတာပါ။

- ဒါတွေက ဒုက္ခကို သိပုံ အခြင်းအရာပြချက်တွေပဲပေါ့ဘုရား။

♣ ဒီနေ့ကမ္ဘာမှာ နယူတန်ဆိုသူဟာ ပန်းသီးကြွေကျတာကို ဆင်ခြင်ရင်း မြေဆွဲအား သီအိုရီ၊ အိုင်းစတိုင်းက ရီလေးတီဗီတီ သီအိုရီတို့ကို ဖော်ထုတ်ခဲ့တာ ကြားရဖူးတယ်။

-
- ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။
 - ♠ အိုင်းစတိုင်းဟာ အဲဒီသီအိုရီထုတ်ပြီးနောက်မှာ ကမ္ဘာ့ပညာရှင်တွေက နားမလည်နိုင်ကြဖြစ်ပြီး ဟိုကမိတ် ဒီကမိတ် ဟောပြောစေတာလည်း မှတ်ရဖူးတယ်။
 - ရုပ်ရှင်ရုံမှာတောင် ဟောပြောပွဲ လုပ်တယ်လို့ သိရပါတယ်ဘုရား။
 - ♠ အဲဒီသီအိုရီနဲ့စပ်ပြီး အရပ်သားနားလည်မယ့်ဖြစ်ရပ် ပြောဟောသွားတာကို အရပ်သားတွေကျေနပ်ကြတယ်လို့ သိရတယ်။ ဒါပေမယ့် ပညာရှင်တွေတော့ ဒီသီအိုရီကို အပြည့်နားမလည်နိုင်ကြသေးဘူးပေါ့။
 - ဟုတ်ပါတယ်။ နောက်ကျတော့ ပညာရှင်တွေသိပြီး အသုံးပြုကြတာပါပဲ။ အဲဒီအသုံးချကြတဲ့ ပညာရှင်တွေနဲ့ အဲဒီ သီအိုရီကိုထုတ်ခဲ့တဲ့ အိုင်းစတိုင်းဟာ အဲဒီသီအိုရီ အသိမှာ ဘာမှခြားနားတာ မရှိတော့ ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။
 - ♠ ဖော်ထုတ်သူက မရှိသေးတာ ဖော်ထုတ်ပြီးသိတာနဲ့ ဖော်ထုတ်ပြီးသား သိသူကတော့ ဖော်ထုတ်ထားတာသိတာ ဒီလောက်ပဲ ကွာမှာပါ။ သိတာခြင်း တူကြမှာပေါ့လို့ ဆိုလိုတယ်။
 - သိသူအားလုံးဟာ အလင်းပေါက်မှာပါပဲ။ ဝိဇ္ဇာဖြစ်မှာလည်း အသေအချာ၊ ပညာဉာဏ်အမြင်တွေရှိမှာလည်း အသေအချာဖြစ်ပါတယ် ဘုရား။
 - ♠ အသိကို ဦးနှောက်ပိုင်းဆိုင်ရာနဲ့ ပြောနိုင်တဲ့ခေတ်က မရောက်သေးတော့ အသိအဆင့်ဆင့်ရဲ့ အတိမ်အနက်တော့ ရှိတန်ရာပါတယ်။
 - အဲဒါတွေ မသိပေမယ့် ဒီမိန့်ကြားချက်ကတော့ ဒုက္ခအရိယသစ္စာနဲ့ ထမ်းပြီး အားလုံးအသေအချာ သိသွားတယ်ဆိုတာ နားလည်ရပါတယ်ဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်ပြီ။
 - ဒီစကားဟာ ဒုက္ခအရိယသစ္စာ အသိဉာဏ်ဖြစ်ပုံပဲပေါ့ ဘုရား။

အရိယကိစ္စဉာဏ် (အလုပ်သိ)

♣ ဟုတ်တယ်၊ ရှေ့ဆက်ပြီး ဒုက္ခအရိယသစ္စာရဲ့ ကိစ္စဖြစ်ပုံကို ဟောပြောတယ်၊
အဲဒီပါဠိရွတ်ပါ။

- တံ ခေါ် ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညေယျန္တိမေ ဘိက္ခဝေ
ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ ပညာ ဥဒပါဒိ
ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

♣ အဲဒီဒုက္ခအရိယသစ္စာဟာ ပိုင်းခြားအသိခံအရာပဲ၊ ရှေးက မကြားဖူးတဲ့
ဒီဒုက္ခအရိယသစ္စာဟာ ပိုင်းခြားအသိခံတရားတွေမှာ အလင်း ဝိဇ္ဇာ ပညာ ဉာဏ်မျက်စိ
ပေါက်ခဲ့ပြီ - ရဟန်းတို့ ဒီလိုမြန်မာပြန်မယ်။

- အဓိပ္ပာယ် ရှင်းပါဦးဘုရား။

♣ ဒုက္ခအရိယသစ္စာကို သိတဲ့ အသိဉာဏ်မိန့်ကြားပြီး ဒုက္ခအရိယသစ္စာရဲ့
ပိုင်းခြားသိစရာကိစ္စကို သိတဲ့ အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်တာကို မိန့်ကြားချက်ပဲ။

- ဒုက္ခအရိယသစ္စာဟာ ဘာလုပ်ရတဲ့ အရိယသစ္စာလဲ မေးစရာကို ဖြေပြတဲ့
မိန့်ကြားချက်ပေါ့ဘုရား။

♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဲ့ သူ့ကြောင့်ဖြစ်တာတွေဟာ အရိယာတို့သိတဲ့ ဒုက္ခအမှန်ပဲလို့
သိတော့ အဲဒီဒုက္ခအရိယသစ္စာကို အမှန်သစ္စာသိတာနဲ့ ပြီးပြီလားဆိုတော့ မပြီးသေးဘူး၊
ဒီအရိယာတို့သိတဲ့ ဒုက္ခအမှန်ကို ပိုင်းခြားသိအောင် လုပ်စရာရှိတယ်လို့ သိတာဟာ
ဒုက္ခအရိယသစ္စပရိညေယျကိစ္စ အသိဉာဏ်ပဲ။

- အဲဒီမှာ မေးစရာတစ်ခုရှိပါတယ် ဘုရား။

♣ မေးပေါ့။

- ပရိညေယျ - ပိုင်းခြားသိတယ်လို့ ပြောတယ်၊ ဒုက္ခကို ပိုင်းခြားပြီး
ဘယ်လို သိတာကို ပိုင်းခြားသိတယ်လို့ ပြောတာလဲ ဘုရား။

♣ ပရိညေယျမှာ ပရိ ဆိုတာက ညေယျရဲ့ သိတယ်ဆိုတဲ့အနက်ကို အထူးပြုတဲ့ ဥပသာရပုဒ်ဆိုတော့ ဘယ်လိုအထူးပြုသလဲဆိုတာမှာ မြန်မာပြန်ကြတာကတော့ ပရိကို ပိုင်းခြားလို့ပြန်ပြီး - ပိုင်းခြားသိတာလို့ ဖြစ်တာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လိုပိုင်းခြားသလဲ လိုက်ရင်တော့ ခက်သွားပြီပဲ။

- စကားကို စကားနဲ့ ရှင်းတာနဲ့ မပြီးဘူးပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ သဒ္ဓါတတ်ရုံနဲ့ စာတတ်လို့ မရတာဘဲ။

- သဒ္ဓါတတ်ရင် စာတတ်တယ် ကြားဖူးတာဘုရား။

♣ အကြောင်းအရာပါတတ်မှ စာတတ်မှာပဲ။

- အကြောင်းအရာဆိုတာက ဘာလဲဘုရား။

♣ လူမှာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေ ဘယ်လိုဖြစ်နေပုံတွေဟာ ဒီပိုင်းခြားသိ ဆိုတဲ့ စကားအတွက် အကြောင်းအရာပဲ။

- လူမှာဖြစ်နေတယ်ဆိုတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေကို ဘယ်လိုသိတာကို ပိုင်းခြားသိ ပြောတာလဲဘုရား။

♣ စိတ်စိတ်ဖြာဖြာသိတာကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြားသိတယ် ပြောရမှာပဲ။

- ဘယ်လို စိတ်ဖြာသိလို့လဲဘုရား။

♣ အဖြစ်တစ်ခုကို မြင်တဲ့အခါ အဖြစ်တစ်ခုအတိုင်း မြင်တာမကဘဲ ဒီအဖြစ်ရဲ့ ဖြစ်ပုံများကို စိတ်ဖြာမြင်တာမျိုးပေါ့။

- ဥပမာရုပ်ရှင်ထဲက အရုပ်တွေ လှုပ်ရှားနေကြတာကို လှုပ်ရှားနေကြတာ လောက်မကဘဲ လှုပ်ရှားတဲ့အရပ်ဖြစ်ဖို့ ရုပ်သေ ပုံပေါင်းများစွာကို စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း မတူညီတဲ့ ရွေ့လျားပုံပေါင်းများစွာအဖြစ် ပြရတယ်လို့ သိတာမျိုးလားဘုရား။

♣ နီးစပ်ပါတယ်၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဆိုတာ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတစ်ခုခုနဲ့ လုပ်တာမှာ အဲဒီအလုပ်တွေက အလုပ်မဟုတ်တဲ့ အလုပ်တွေဖြစ်တယ်။

- ဘာကြောင့် အလုပ်မဟုတ်တဲ့အလုပ် ဖြစ်ရတာလဲဘုရား။

♣ အဲဒီအလုပ်ကိုလုပ်ဖို့ သိတဲ့အသိက အရှိမဟုတ်တာကို အရှိလို့သိပြီး လုပ်တာကြောင့် အဲဒီအသိနဲ့လုပ်တဲ့အလုပ်ကလည်း အလုပ်မဟုတ်တဲ့အလုပ်ဖြစ်တာဘဲ။

-
- အလုပ်မဟုတ်တဲ့ အလုပ်ကို ဘယ်လိုခေါ်မလဲဘုရား။
 - ♠ လွန်တဲ့အလုပ် (သင်္ခါရ) လို့ခေါ်တယ်။
 - အရှိမဟုတ်ဘဲ ဘာကြောင့်အရှိလို့ သိနေရတာလဲဘုရား။
 - ♠ အစွဲကြောင့်ပေါ့။
 - ဘယ်လို စွဲတာလဲဘုရား။
 - ♠ အလုပ်မဟုတ်တဲ့အလုပ်ကို လုပ်လို့ဖြစ်နေတာတွေကို “ ဒါတွေဟာ ငါ့ဟာတွေပဲ၊ ဒါတွေဟာ ငါ့အမှန်တွေပဲ၊ ဒါတွေဟာ ငါပဲ ” လို့စွဲတာပေါ့။
 - ဒီအစွဲနဲ့ အာရုံတွေကို သိတဲ့အခါ အာရုံမှာရှိတဲ့အရာကို မသိဘဲ အစွဲက သိချင်ရာကို အာရုံမှာရှိတဲ့အရာလို့ သိတာဟာ မသိတာ ဖြစ်တာလားဘုရား။
 - ♠ ဒါပဲ။
 - အဲဒီအစွဲက ဘယ်ကစဖြစ်မလဲဘုရား။
 - ♠ ကိုယ့်မှာရှိတဲ့ အာရုံတွေကို လက်ခံတာတွေမှာ အာရုံတွေကို လက်ခံတဲ့အခါ အဲဒီအာရုံတွေရဲ့အကြောင်းအရာတွေကို လွဲလွဲမှားမှား လက်ခံတာတွေ လုပ်တတ်ကြတယ်။
 - အဲဒါ သိပ်နားမရှင်းဘူးဘုရား။
 - ♠ စားဝတ်နေရေးအတွက် လူတွေဟာ စားစရာ ဝတ်စရာ အာရုံတွေကို လက်ခံကြရတယ် မဟုတ်လား။
 - ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။
 - ♠ ဘာကြောင့် စားစရာ ဝတ်စရာ အာရုံတွေကို လက်ခံရတာလဲ။
 - စားရ ဝတ်ရမှ လူဟာ ကျန်းမာချမ်းသာဖြစ်လို့ပေါ့ဘုရား။
 - ♠ ဒီတော့ ဒီစားစရာ ဝတ်စရာ အာရုံတွေမှာ လူကို ကျန်းမာစေနိုင် ဘေးဥပါဒ်ကင်းတဲ့ ချမ်းသာတွေ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့အကြောင်းတွေ ရှိနေတယ် မဟုတ်လား။
 - ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား။
 - ♠ လူတွေက အဲဒီစားစရာ ဝတ်စရာအာရုံတွေကို လက်ခံတဲ့အခါ အဲဒီလိုအသိနဲ့ အာရုံတွေကို သိပြီးလက်ခံကြသလား။
 - အဲဒီလိုတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့ဘုရား။

-
- ♣ ဘယ်လို သိတာနဲ့ လက်ခံကြသလဲ။
 - ဒီစားစရာ၊ ဝတ်စရာတွေက ကောင်းတယ်ဆိုရင် ကောင်းဖို့အသိနဲ့ ဆိုးတယ်ဆိုရင်လည်း ဆိုးတဲ့ခံစားချက်နဲ့ သိစရာကိုသိတာနဲ့ လက်ခံကြတာပေါ့ဘုရား။
 - ♣ အာရုံကို လက်ခံရတဲ့ အကြောင်းအသိနဲ့ တကယ်လက်ခံတဲ့ အသိဟာ တူရဲ့လား။
 - လွဲနေတာပေါ့ဘုရား။
 - ♣ လက်ခံရခြင်းရဲ့အကြောင်း အသိမဟုတ်တဲ့အသိနဲ့ လက်ခံပြီဆိုရင် အဲဒီ အသိဟာ အဲဒီအာရုံကို လက်ခံရခြင်းအကြောင်း အသိကို မသိတဲ့အသိလို့ ပြောရမယ် မဟုတ်လား။
 - ဟုတ်ပြီပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ဒါကြောင့် ဘုရားက အာရုံတွေကို တုံ့ပြန်တဲ့အခါ မေ့မေ့လျော့လျော့ မဖြစ်ကြစေနဲ့လို့ အမြဲဆုံးမတယ်ဆိုတာ ကြားဖူးမှာပါ။
 - ကြားတော့ ကြားဖူးတာပဲဘုရား၊ ဘာကို မေ့လျော့ရဘူးလို့ မသိကြလို့ သဘာဝပေါ့ဘုရား။
 - ♣ အဲဒီအသိတာနဲ့လုပ်တော့ မှန်တဲ့အလုပ် ဘယ်လို ဖြစ်နိုင်ပါ့မလဲ။
 - မမှန်တဲ့အလုပ် ဖြစ်ပြီပေါ့ဘုရား။
 - ♣ အဲဒီမမှန်တဲ့ အလုပ်ဟာ လွန်တဲ့အလုပ်ပဲ။
 - အဲဒါကြောင့်ဖြစ်တဲ့အကျိုး ဖြစ်ပေါ်တော့ ဒါငါ့ဟာ ဒါငါ့အမှန် ဒါဟာ ငါပဲ လို့ကလည်း လုပ်ပြန်ဦးမှာလားဘုရား။
 - ♣ ကိုယ့်အသိနဲ့လုပ်တာ မဟုတ်လို့ ကိုယ့်အလုပ်မဟုတ်ပေမယ့် ကိုယ့်အသိလို့ ထင်ပြီး လုပ်တာဖြစ်လို့ ကိုယ်လုပ်တာလို့မှတ်ပြီး အဲဒါရဲ့ အကျိုးတွေကို ဒါငါ့ဟာတွေပေါ့၊ ဒါငါ့အမှန်ပေါ့၊ ဒါဟာ ငါပဲပေါ့လို့လည်း မမှတ်ဘဲ မနေနိုင်ဖြစ်ပြီး အစွဲဝင်ရတာပဲ။
 - အာရုံတိုင်းကို တုံ့ပြန်လက်ခံရတိုင်း သူ့အကြောင်းကမလွဲအောင် အမေ့အလျော့ မဖြစ်ဖို့လုပ်မှ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာက မဖြစ်မှာဘဲ။
 - ♣ မမေ့မလျော့ဖြစ်ဖို့ လုပ်တာက ခက်လို့လား။

-
- လုပ်စမရှိတော့ မလွယ်သလိုဘဲပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ကားတွေလမ်းပေါ် ရာထောင်ချီသွားနေကြတာမှာ လမ်းဘေး ချော်ကျတာ နည်းနည်းကလေးပဲ မဟုတ်လား။
 - ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။
 - ♣ ဒါပေမယ့် ကားမမောင်းဖူးသူ မောင်းရင်တော့ လမ်းဘေးကျဖို့ မများဘူးလား။
 - များတာပေါ့ ဘုရား။
 - ♣ မလေ့ကျင့်ဖူးဘဲနဲ့တော့ ဘာမှမဖြစ်ဘူး၊ အရှိကချော်ပြီး သိတဲ့အသိ ဖြစ်အောင်တောင် လေ့ကျင့်ထားလို့ ဖြစ်နေတာပဲ။
 - ဖိုမကာမကိစ္စတွေ စွဲနေတာ လေ့ကျင့်ထားလို့လား ဘုရား။
 - ♣ လေ့ကျင့်ထားလို့ စွဲနေတာပဲ။
 - ဘယ်လို လေ့ကျင့်လို့လဲဘုရား။
 - ♣ ဖိုမကာမကိစ္စ ချစ်ရေးကြိုက်ရေးကိစ္စတွေမှာ ပမာဏအမှန်ကို မမေ့မလျော့ဘဲ ဘယ်သူရှိလို့လဲ။
 - ပမာဏအမှန်က ဘာလဲဘုရား။
 - ♣ “မျိုးပွားဖို့၊ အဖော်မွန်အဖြစ် ဖြစ်ဖို့၊”ပေါ့။
 - ခံစားဖို့ မပါဘူးလားဘုရား။
 - ♣ အဲဒါက အပဓာနပဲ။
 - ပဓာနဖြစ်အောင် ဘယ်လို လုပ်ရမှာလဲ ဘုရား။
 - ♣ တစ်ဖက်သူရဲ၊ ဆန္ဒဖြည့်ဆည်းတာ လုပ်ရမှာပဲ။
 - ဖိုမကိစ္စမှာ အဲဒီလိုတော့ မရှိအောင် ရှားမလားပါပဲ ဘုရား။
 - ♣ အဲဒီလို ရှားနေအောင် အကျင့်တွေကို လေ့ကျင့်နေကြလို့ ဥပါဒါန်တွေ ဝင်ကြတာပဲ။
 - ဒုက္ခဖြစ်တဲ့ ဥပါဒါန်ကုန္တာတွေ ဘယ်လိုအကြောင်း အဆက်ဆက်တွေနဲ့ ဖြစ်တယ်လို့ ပိုင်းခြားသိတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဟာ မပေါ်ဖူးသေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုပဲပေါ့ဘုရား။

-
- ♣ ဒါကြောင့် အနုနုသုတဖြစ်တယ်လို့ ဘုရားက မိန့်ကြားတာပေါ့။
 - ဘုရားရဲ့ ညွှန်ပြဖော်ထုတ်ချက်တွေဟာ လူ့ယဉ်ကျေးမှုအသစ်ပေါ့ ဘုရား။
 - ♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခတွေ ပိုင်းခြားသိတဲ့ဉာဏ်ဖြစ်ပုံ ရှင်းလင်းသွားရင် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခတွေကို ပိုင်းခြားသိပြီးသွားပုံ လေ့လာရအောင် ရှေ့ပါဠိ ဆက် ရွတ်ပါဦး။

အရိယကတဉာဏ် (လုပ်ပြီးသိ)

- တံ ခေါပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညာတန္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ
အနုနုသုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ ပညာ ဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာ
ဥဒပါဒိ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

♣ ပိုင်းခြားသိပြီးပြီ ဆိုတာကလေးပဲ ထူးပါတယ်၊ တခြားဟာတွေက အရင်က အတိုင်းပါပဲ။

- ဒုက္ခအရိယသစ္စာဖြစ်တဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဲ့ အဲဒီခန္ဓာကြောင့် ဖြစ်တာတွေဖြစ်တဲ့ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ အပ္ပိယသမ္ပယောဂ ပိယဝိပ္ပယောဂ ဣစ္ဆာ အလာဘာတွေကို ပိုင်းခြားသိတဲ့ကိစ္စ လုပ်လို့သိပြီးပြီလို့ ဆိုလိုတာပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- ဒုက္ခအရိယသစ္စာကို ဒါတွေဟာ အရိယာတွေသိရမယ့် ဒုက္ခအမှန်တွေပဲလို့ သိတာက အရိယသစ္စဉာဏ်၊ အဲဒီအရိယသစ္စာဖြစ်တာတွေဟာ ပိုင်းပိုင်းခြားခြားသိအောင် လုပ်ရမယ့်အရာတွေလို့ သိတဲ့ဉာဏ်ကျတော့ အရိယကိစ္စဉာဏ်၊ ဒုက္ခအရိယသစ္စာရဲ့ကိစ္စတွေကို ပိုင်းခြားသိပြီးသွားတဲ့အခါ အဲဒါ သိပြီးသွားပြီပဲလို့ သိတဲ့ဉာဏ်ကိုတော့ အရိယကတဉာဏ် ပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- ပိုင်းခြားသိတဲ့ ‘ကိစ္စ’နဲ့ ပိုင်းခြားသိပြီးပြီဆိုတဲ့ ‘ကတ’ - ဒီဉာဏ်နှစ်ပါးက ဘယ်လို ထူးခြားရမလဲဘုရား။

♠ ဒီဉာဏ်နှစ်ပါးရဲ့ ထူးခြားချက်လောက်မကဘဲ လေးပါးရဲ့ ထူးခြားချက် မေးဖို့ကောင်းတယ်။

- လေးပါးက ဘာတွေလဲဘုရား။

♠ မုသာအသိ၊ သစ္စာအသိ၊ ကိစ္စအသိ၊ ကတအသိပဲ ။

- အဲဒါဒုက္ခကို သိတဲ့အသိ လေးမျိုးလားဘုရား။

♠ ဟုတ်ပါတယ်။

- မုသာအသိဆိုတာက ဘယ်လို သိတာလဲဘုရား။

♠ ဒုက္ခကို သုခလို့သိတဲ့ အသိဟာ ချွတ်လွဲတဲ့အသိဖြစ်လို့ **“မုသာအသိ”**လို့ ပြောရတာပဲ။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဲ့ အဲဒါကြောင့်ဖြစ်ချက်တွေကို ချမ်းသာသုခလို့ သိတာလား ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်၊ ပုထုဇဉ်တွေ ဒီလိုပဲ သိကြတာပဲ။

- ဥပါဒါနနဲ့ အဲဒါကြောင့် ဖြစ်ချက်တွေကို သစ္စာအသိက ဘယ်လို သိတာလဲ ဘုရား။

♠ အရိယာသိတဲ့ ဒုက္ခဖြစ်တာတွေဟာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေပဲလို့ပေါ့။

- ဒုက္ခအရိယသစ္စာရဲ့ ကိစ္စအသိက ဘယ်လိုလဲဘုရား။

♠ ဒီဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဲ့ ယင်းကြောင့်ဖြစ်ချက်တွေဟာ ဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်နေကြတာကို သိအောင် လုပ်ရမယ်လို့သိတာဟာ ဒုက္ခအရိယသစ္စာရဲ့ ကိစ္စအသိပဲ။

- ဒုက္ခအရိယသစ္စာရဲ့ ကတအသိက ဘယ်လိုလဲဘုရား။

♠ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဲ့ ယင်းကြောင့်ဖြစ်ချက်တွေဟာ ကိုယ့်ကြောင့်လည်း မဟုတ်၊ သူ့ကြောင့်လည်းမဟုတ် အလိုလိုလည်းမဟုတ်ဘဲ အကြောင်းတရားတစ်ခုကြောင့် အကျိုးတရားဖြစ်ပြီး အဲဒီအကျိုးတရားကို အကြောင်းပြုပြီး နောက်အကျိုးတရား

တစ်ခုဖြစ်နေတဲ့ အရာတွေလို့ သိပြီးသွားတဲ့အသိက ကတအသိပဲ။

- ဒုက္ခဆိုတာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလို့ သိကြပေမယ့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဆိုတာ အမေက မွေးပေးလိုက်တာမှာ ပါလာတဲ့ ‘ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်’ လို့ ထင်နေကြ တာဘုရား။

♠ ဘယ်က ဥပါဒါနကြောင့်ဖြစ်လို့လဲ။

- မမွေးခင်က ဥပါဒါနအကြောင်းတွေကြောင့်လို့ ယူကြတာဘုရား။

♠ လွန်တာပေါ့။

- ဘယ်လို လွန်တာလဲဘုရား။

♠ အသိနဲ့သညာများရှိတဲ့ တစ်လံမျှလောက် ဒီလူကို လွန်တာပေါ့။

- လွန်တော့ ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။

♠ တက္ကရဲ့ အာရုံ(တက္ကာဝစရ)ဖြစ်မှာပေါ့၊ ဘုရားဟောတာတွေက အတက္ကာ ဝစရ ဓမ္မတွေဆိုတော့ ဘုရားရဲ့ဓမ္မနဲ့ မဆိုင်တဲ့ဓမ္မထဲ ရောက်သွားမှာပေါ့။

- ဒါကြောင့်များလား မသိဘူးဘုရား။

♠ ဘာဖြစ်လို့လဲ။

- ဘုရားနောက်ကလိုက်ပြီး နောင်ဘဝတွေကျမှ တရားရဖို့ မျှော်နေကြတယ် ဆိုတော့ ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်၊ လက်ငင်းဘဝမှာတော့ ဝေ့ချာချာနဲ့ပဲ။

- တရားရတယ်ဆိုတဲ့စကားဟာ မပြောကောင်းတဲ့စကားလို့ လုပ်ထားတဲ့

အထိပဲ ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- အဲဒီစကားက တကယ်မပြောကောင်းလို့လားဘုရား။

♠ ဘုရားလက်ထက်ကတော့ နှုတ်ဆက်စကားအထိပြောနေကြတဲ့ စကားပဲ။

- ဘယ်လို နှုတ်ဆက်စကားလဲဘုရား။

♠ ရဟန်းတစ်ပါးနဲ့တစ်ပါးတွေကြရင် ဘယ်လို နှုတ်ဆက်မယ် ထင်သလဲ။

- အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား။

♠ “ နိဋ္ဌိတံ တေ သမဏကိစ္စံ ” လို့ပဲ။ ဗမာလိုကတော့ “ ရဟန်းကိစ္စ ပြီးပါပြီလား ” လို့ပဲ။ အမေးခံရတဲ့ရဟန်းက ပြီးပြီဆိုရင် ‘ အာမ နိဋ္ဌိတံ ’ - ဩော်ပြီးပါပြီပေါ့။ သောတာပန်ပဲ ဖြစ်သေးတယ်ဆိုရင် ‘ သောတာပန္နောဟ မသ္မိ ’ - သောတာပန်ပဲ ဖြစ်ပါသေးတယ်လို့ ပြန်ပြောကြတာပဲ။

- ဒါဆို မပြောကောင်းဘူးလို့ ဘာကြောင့်ဖြစ်တာလဲဘုရား။

♠ ပြောလို့ မကောင်းလို့ပေါ့။

- ဘာဖြစ်လို့ ပြောလို့ မကောင်းတာလဲဘုရား။

♠ မရရင် ပြောလို့ကောင်းပါ့မလား။

- ကိုယ်ရတာကို ကိုယ်သိပါ့မလားဘုရား။

♠ ဘုရားက ဒီဓမ္မစကြာရဲ့ ဒီဒုက္ခ အရိယသစ္စာမှာ သစ္စဉာဏ် ကိစ္စဉာဏ် ကတဉာဏ် ဖြစ်ပုံဟောနေမှပဲ။ ဒါတွေဟာ သစ္စာအသိ ကိစ္စအသိ ကိစ္စပြီးတဲ့အသိ ဖြစ်တာတွေပဲ မဟုတ်လား။ မသိလိုက်မသိဘာသာ လာပြီးရနေတာမျိုးမှ မဟုတ်တာဘဲ ဘယ်မှာ မသိဘဲ ရှိပါ့မလဲ။

- ရတာသိရင် မရတာလည်း မသိဘူးဆိုတာတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူးပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်တော့ ဟုတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် အရိယမဂ်တရားမဟုတ်တဲ့ တရားဖြစ်တဲ့ ရူပတရား အရူပတရားတွေဆိုတာပွားရင် အဲဒါတွေလည်း ရတတ်တယ်။ အဲဒီ ရတာကို တရားရတယ်လို့တော့ အထင်လွဲနိုင်တာပေါ့။

- ဘုရားရဲ့ ဒီဓမ္မစကြာတရားကို အသေအချာနာကြားရရင်တော့ အဲဒီ ရူပအရူပပွားများချက်တွေဟာ အရိယတရားနဲ့ ဘာမှမဆိုင်တာ သိမှာပေါ့ ဘုရား။

♠ ဒီဓမ္မစကြာတရားရော ဒီဓမ္မစကြာဟောတဲ့ ဘုရားရဲ့ရုပ်ရှင်ရော ကွယ်နေတယ် ဆိုရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။

- မှန်ပါ။ တရားရော ဘုရားပါ ဘယ်လိုကွယ်နေတယ်ဆိုတာ ထင်ရှားအောင် ဒီနေရာမှာ မေးချင်တာတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်ပါတယ်ဘုရား။

♠ မေးပေါ့။

- ဒုက္ခအရိယသစ္စာဆိုတာ အရိယာတို့သိတဲ့ဒုက္ခဆိုတော့ အရိယာတို့သိတာ

မဟုတ်တဲ့ ဒုက္ခလို့ရှိသေးလို့လားဘုရား။

♠ ရှိတာပေါ့။

- ဘာတွေလဲ ဘုရား။

♠ လူ့သဘာဝအရ တွေ့ကြုံရတဲ့ အဖြစ်ဆိုးအမျိုးမျိုးတွေပေါ့။

- အဲဒီ အမျိုးမျိုးကို နည်းနည်းဖြန့်ပြပါဦးဘုရား။

♠ သွားလာလုပ်ကိုင်ရလို့ ပင်ပန်းတဲ့ဒုက္ခ၊ ဆာလောင်တဲ့ဒုက္ခ၊ အစာမကြေဖျားနာရလို့ ဒုက္ခ၊ ရန်ပြုခံရတဲ့ ဒုက္ခ၊ စွပ်စွဲဆဲရေးခံရတဲ့ ဒုက္ခ၊ ရာသီဥတု အပူအအေးဒုက္ခ၊ အလိမ်ခံရတဲ့ဒုက္ခ၊ အုပ်စုအခွဲခံရတဲ့ဒုက္ခ၊ မေထုန်အကျင့်ခံရတဲ့ ဒုက္ခ၊ မြွေ၊ ခွေး၊ ဆင်၊ မြင်း တိရစ္ဆာန် အကိုက်ခံရတဲ့ဒုက္ခ၊ လူ့သဘာဝအရ ဖြစ်နိုင်သမျှပေါ့။ အိုတဲ့ သေတဲ့ ဒုက္ခ အစစပေါ့။

- ဒီဒုက္ခတွေဟာ အရိယာတို့သိတဲ့ ဒုက္ခမဟုတ်တဲ့ ဒုက္ခတွေဆိုတော့ အရိယာမဟုတ်သူတွေက ဒုက္ခအသိခံနေရတဲ့ ဒုက္ခတွေဟာ အရိယာတို့သိတဲ့ ဒုက္ခမဟုတ်တာတွေဘဲပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- ပုဂ္ဂိုလ်တွေပေါ်မှီပြီး ဒုက္ခလို့ အသိခံရတာတွေက ခြားနားကြတာလားဘုရား။

♠ ဒါပဲပေါ့။ သူဌေးက တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စားသူကို ဒုက္ခလို့ မှတ်ပေမယ့် တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စားရသူက စားစရာမရှိသူကို ဒုက္ခလို့ ပြောမှာပဲ။ စားစရာမရှိသူကလည်း ညဉ့်ပန်းနှိပ်စက်ခံရသူကို ဒုက္ခလို့ ပြောဦးမှာပဲ မဟုတ်လား။

- ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။

♠ အရိယာတို့ အသိခံဒုက္ခကို ပုထုဇဉ်၊ ကာမနဲ့ကင်းအောင် နေနိုင်တဲ့ ဗြဟ္မာတွေအနေနဲ့ ဒုက္ခလို့ မသိနိုင်ဘူး၊ ဗြဟ္မာတွေသိတဲ့ဒုက္ခကို ကာမဒေဝတွေ မသိနိုင်ဘူး၊ ကာမဒေဝတွေ သိတဲ့ဒုက္ခကို ကာမအပါယ်သားတွေ မသိနိုင်ဘူး။

- အပါယ်သားတွေသိတဲ့ဒုက္ခက ဘယ်လိုတွေလဲဘုရား။

♠ သူများတွေအပေါ် မဖိစီးနိုင် မဖျက်ဆီးနိုင် မခိုစီးနိုင်ဘဲ သူများရဲ့ ဖိစီး

ဖျက်ဆီး ခိုစီးခံရတာတွေပေါ့။

- ကာမ ဒေဝါတွေ သိကြတဲ့ ဒုက္ခကရောဘုရား။

♣ ဥစ္စာ ပညာ အာဏာမပြည့်စုံလို့ ပြည့်စုံသူတွေရဲ့ အောက်ကျနောက်ကျ ဖြစ်တာတွေပဲ။

- ရူပ အရူပဗြဟ္မာတွေသိတဲ့ ဒုက္ခတွေကရောဘုရား။

♣ ကာမသညာ အဝင်ခံရတာ၊ ရူပသညာအဝင်ခံရတာတွေဟာ ရူပအရူပဗြဟ္မာ တွေသိတဲ့ ဒုက္ခအသီးသီးတွေပဲ။

- ဒုက္ခအရိယသစ္စာလို့ ဘုရားဟောခဲ့တာကို ဒုက္ခသစ္စာလို့ သုံးနှုန်းခေါ်ဝေါ် တာဟာ အရိယာတို့သိတဲ့ ဒုက္ခလို့ မသိလို့များလားဘုရား။

♣ သေချာတာပေါ့။

- ဒုက္ခအရိယသစ္စာမသိပုံ ပေါ်လွင်တာကို မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ ဒုက္ခအရိယသစ္စာရဲ့ အရကောက်တာတွေဟာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ မဟုတ်တာ တွေပါ အကုန်ကောက်ထားတာလည်း ဒုက္ခအရိယသစ္စာ မသိတာ ထင်ရှားတာပဲ။

- အဲဒါတွေက ဒုက္ခတွေမဟုတ်လို့လားဘုရား။

♣ ကြိယာစိတ်တွေနဲ့ အဲဒါနဲ့အတူဖြစ်တဲ့ တရားတွေ ဥတု အာဟာရ စိတ်တို့ ကြောင့် ဖြစ်တဲ့ရုပ်တွေဟာ ဘယ်ဥပါဒါနံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာဖြစ်လို့ ဒုက္ခဖြစ်ရမှာလဲ။

- အဲဒါတွေဟာ လောကုတ္တရာမဟုတ်တော့ လောကီတရားတွေပဲ ဆိုပြီး အကုန်သိမ်းကောက်တာဖြစ်မှာပေါ့ဘုရား။

♣ သူတို့က ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအကြောင်း မသိကြလို့ ဒီလိုဖြစ်နေတာပါ။

- လူမှာရှိတဲ့ ပဉ္စက္ခန္ဓာငါးပါးကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလို့ ထင်နေကြတာ ဘုရား။

♣ အဲဒီခန္ဓာတွေက ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြားသိပြီး သွားကြတဲ့ အရိယာတွေမှာ မရှိတော့လို့လား။

- လူမှာရှိတဲ့ မွေးရာကပါလာတဲ့ ခန္ဓာတွေကတော့ မသေမခြင်း ရှိနေကြမှာပဲ ပေါ့ဘုရား။

♣ ဒီလိုဆိုတော့ အရိယာတွေလည်း ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ရဲ့ ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကို

မျက်မှောက်မပြုနိုင်ကြဘူးလား။

- အဲဒါကြောင့်သေပြီးမှ နိဗ္ဗာန်ရောက်တယ်ဆိုတာမျိုး သိနေကြတာပေါ့ ဘုရား။
- ♠ အရိယသစ္စာကို တော်အောင်လျော်အောင် ကောက်ချင်ရာကောက်ပြီး ပစ်ထားကြကာ “ **မနုဿဂတိ ဒေဝဂတိ ဗြဟ္မဂတိလမ်း** ” တွေ အားသွန်ခွန်စိုက်လုပ်နေကြပြီး ဘုရားရဲ့ အာမိသအမွေနဲ့ပျော်နေကြတာ အလွန်ရှက်စရာပဲ။
- ရှေ့ဆက်ကြဦးစို့ ဘုရား။
- ♠ ဒီအကြောင်းတွေရတာ အလွန်စိတ်မကောင်းစရာ ဖြစ်ရတယ်၊ ကဲကဲ ရှေ့ပါဠိဆက်ရွတ်တော့။
- **ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စန္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒီ , ဉာဏံ ဥဒပါဒီ , ပညာ ဥဒပါဒီ , ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီ , အာလောကော ဥဒပါဒီ။**

- ♠ ဒီအရိယာတို့သိတဲ့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းအမှန်ကို ရှေးကမကြားဖူးဘဲ အလင်းဓာတ် ဝိဇ္ဇာ ပညာ ဉာဏ်မျက်စိ ဘုရားမှာ ပေါက်လာတယ်လို့ပဲ။
- အရိယာတို့သိတဲ့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းဟာ အမှန်သစ္စာပဲလို့ သိတာဟာ သမုဒယအရိယသစ္စာရဲ့ သစ္စဉာဏ်ပေါ့ဘုရား။
- ♠ ဟုတ်တယ်။
- ဒီအရိယာတို့သိတဲ့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းအမှန်ဆိုတာ မိစ္ဆာမဂ္ဂင်တွေအဖြစ် ဖြစ်စေတဲ့ ကာမ ဘဝ ဝိဘဝတဏှာတွေပေါ့ဘုရား။
- ♠ ဟုတ်တယ်၊ ဒီဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတွေဟာ အရိယာတွေသိတဲ့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတွေပဲ။
- အရိယာမဟုတ်တဲ့ သူတွေက ဒီဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို မသိနိုင်ဘူးလား ဘုရား။
- ♠ ဒါပေါ့။
- မသိနိုင်ပုံ ပေါ်လွင်ဖို့ နည်းနည်း မိန့်ပါဦးဘုရား။
- ♠ လမ်းတစ်ခုကို လမ်းမှားလို့သိရင် သိသူဟာ အဲဒီလမ်းကို ဆက်သွား

ပါမလား။

- မှန်တယ်ထင်လို့ သွားတာပဲ၊ မှားမှန်းသိရင် ဘယ်သွားပါမလဲဘုရား။

♠ ကာမကုသိုလ်ကိုဖြစ်စေတဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး၊ ရူပအရူပကုသိုလ်ကိုဖြစ်စေတဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး အကျင့်မဂ္ဂင်တွေ ပွားနေပြီး နိဗ္ဗာန်ရောက်ပါရစေဆိုလို့ ရောက်ပါမလား။

- တလွဲစီပဲပေါ့ ဘုရား။

♠ လွဲတာဟာ မသိတာ မပေါ်လွင်ဘူးလား။

- အရိယာမဟုတ်သူတွေဟာ အရိယာတို့သိတဲ့ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း မသိရင် ဒုက္ခဖြစ်တာ အကြောင်းမဲ့လို့ မှတ်ယူကြလို့လားဘုရား။

♠ မဟုတ်ပါဘူး။

- ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို ဘယ်လို သိကြလို့လဲဘုရား။

♠ မမွေးမီကပြုခဲ့တဲ့ ကံကြောင့်လို့တစ်မျိုး၊ တန်ခိုးရှိသူရဲ့ အလိုကျဖြစ်တယ်လို့ တစ်သွယ် လွဲချကြတယ်။

- မမွေးခင်ကံက အခုဆင်းရဲဒုက္ခကို ဘယ်လိုဖြစ်စေလို့ အဲဒီကံကို ဒုက္ခရဲ့ အကြောင်းလို့ မှတ်ရတာလဲဘုရား။

♠ မမွေးမီက ဘဝတွေမရေတွက်နိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့တယ်၊ အဲဒီဘဝတွေမှာ ကံတွေလည်း လုပ်ခဲ့တယ်၊ အဲဒီကံတွေဟာ မဆွေးမြေ့နိုင်တဲ့ မျိုးစေ့တွေလိုပဲ အကြောင်းသင့်တဲ့ ဘဝကျမှ အကျိုးအဖြစ် ပြောင်းလဲဖြစ်စေတယ်လို့ ခံယူကြလို့ပဲ။

- အခုဖြစ်သမျှတွေဟာ အခုလုပ်လို့ မဟုတ်ဘူးလားဘုရား။

♠ အခုလုပ်လို့ဖြစ်တာမဟုတ်ဘဲ အရင်က ဒီလိုဖြစ်ဖို့ လုပ်ပြီးသားရှိနေတယ်လို့ မှတ်ယူကြတယ်၊ ဒီတော့ ဖြစ်သမျှရဲ့ အကြောင်းဟာ ကံလို့ လွဲချကြတာပေါ့။

- တန်ခိုးရှင်ပြုသမျှဖြစ်ရတယ်လို့ ခံယူသူက ဖြစ်သမျှရဲ့ အကြောင်းဟာ တန်ခိုးရှင်က ဘယ်လိုလုပ်လို့လဲဘုရား။

♠ တန်ခိုးရှင်က အဖြစ်တွေဖြစ်မယ့်လူကို ဖန်ဆင်းလိုက်တယ်လို့ ခံယူတော့ ဖန်ဆင်းခံသူက ဖန်ဆင်းသူအလိုကျအတိုင်း ဖြစ်ရပြီပေါ့၊ ဒီတော့ဖြစ်သမျှ ဆင်းရဲဒုက္ခရဲ့

အကြောင်းဟာ ဖန်ဆင်းရှင်ပဲ မှတ်ယူတာပေါ့။

- အရိယာက အဲဒီဒုက္ခရဲ့အကြောင်းတွေကို လက်မခံဘဲ ကံတွေကိုဖြစ်စေတဲ့ ကာမ၊ ဘဝ၊ ဝိဘဝတဏှာတွေလို့ ဘာကြောင့် လက်ခံရတာလဲဘုရား။

♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို မြင်လို့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဖြစ်ကြောင်းဟာ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းလို့ လက်ခံတာပဲ။

- အရိယာမဟုတ်သူတွေက ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ မသိကြတော့ လူ့အဖြစ်ဟာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအဖြစ်ပဲလို့ လွဲမှားသိကြပြီး ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းအဖြစ် နောက်ဘဝကံတွေကို လွဲချကြတာပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- တဏှာသုံးတန် အရင်းခံတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လည်ပတ်မှု ဒါမှမဟုတ် တဏှာသုံးတန် အရင်းခံတဲ့ မိစ္ဆာမဂ္ဂတရားဖြစ်ပွားမှုတွေဟာ အရိယာတို့ သိကြတဲ့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း အမှန်သစ္စာဆိုတာ သိပါပြီဘုရား။

♣ ဒီလိုဆိုရင် ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာရဲ့ ကိစ္စအသိကို ပြောကြစို့ ပါဠိရွတ်ပါ။

- တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟာတပ္ပန္နိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ ပညာ ဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

♣ ဒီအရိယာတို့သိတဲ့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းဟာ အပယ်ခံရထိုက်တယ်လို့ ရှေးက မကြားဖူးဘဲ အလင်း ဝိဇ္ဇာ ပညာ ဉာဏ် မျက်စိ ငါဘုရားပေါက်လာတယ်လို့ပါပဲ။

- အရိယာတို့သိတဲ့ ဒီဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းဟာ သိရုံနဲ့မပြီးသေးလို့လား ဘုရား။

♣ လူမှာရှိတဲ့သိတတ်မှုဟာ သိရုံနဲ့ပြီးလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ သိအောင် လုပ်ရတာဟာ တစ်စုံတစ်ခုကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ဖို့ပဲ။

- လူတွေပညာသင်တာဟာ အလုပ်လုပ်ဖို့ပါပဲ၊ ပညာတော့ သင်ယူထားပြီး အလုပ်မလုပ်တာဟာ အချည်းနှီးဖြစ်တာ ထင်ရှားပါတယ်ဘုရား။

♣ အရိယာတို့သိတဲ့ ဒီဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတရား သိတာလည်း အဲဒါကို ပယ်တဲ့ လုပ်ငန်းလုပ်ဖို့ပဲ။ အဲဒါ သိတာကို ကိစ္စသိတဲ့အသိလို့ ပြောရတာပဲ။

- အဲဒီကိစ္စသိတော့ အဲဒီဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို ပယ်တဲ့အလုပ်ကို လုပ်ရမှာလား ဘုရား။

♣ ဒါပဲပေါ့။

- ဘယ်လို လုပ်မှာလဲဘုရား။

♣ အဲဒီဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းလမ်းနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့လမ်းကိုသွားတဲ့အကျင့်ကို ကျင့်တာ ဟာ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း လမ်းပယ်တာပဲပေါ့။

- ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတွေက ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တွေဆိုတော့ အဲဒါတွေကို ဘယ်လိုပယ်တာ လုပ်ရမှာလဲဘုရား။

♣ အဲဒီ ကာမ ဘဝ ဝိဘဝတဏှာတွေက မွေးရာပါတရားတွေလား။

- အဲဒါ မသိဘူးဘုရား၊ မွေးရာပါဖြစ်မယ်တော့ ထင်တာပဲဘုရား။

♣ ဥပါဒါနုက္ခန္ဓာ မသိရင် အဲဒီဥပါဒါနုက္ခန္ဓာရဲ့ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ တဏှာတွေ ကိုလည်း ဘယ်သိပါမလဲ။

- အဲဒါမိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ လူဟာ မိဘရင်ခွင်မှာနေချိန်က ဘယ် ကာမကံလုပ်ငန်း၊ ရူပအရူပကံ လုပ်ငန်း လုပ်ချင်တယ်လို့ ရှိရဲ့လား။

- ဘာမှ မရှိဘူးပေါ့ဘုရား။

♣ ဒါဟာ မွေးရာက ဒီတဏှာတွေပါလာတာ မဟုတ်တာ သိသာတဲ့အရာပဲ။

- အနုသယကိလေသာဆိုတာများ ရှိမလားဘုရား။

♣ အဲဒီလိုပြောစရာရှိရင် သူဟာ ဘယ် ပရိယုဋ္ဌာနနဲ့ ဝီတိက္ကမကိလေသာတွေ ဖြစ်ဖူးလဲလို့ စစ်ကြည့်ရမှာပဲ။

- အခုမွေးပြီး ဒီဘက်တော့ မရှိတာသေချာပါတယ်ဘုရား။

♣ မမွေးခင်က ရှိခဲ့တယ်ဆိုတာမျိုးက မပြောကောင်းတဲ့ ပြောမကောင်းတာတွေဘဲ မဟုတ်လား။

-
- ဝိတိက္ကမကိလေသာဖြစ်ပြီးမှ အနုသယကိလေသာကဖြစ်တာလား ဘုရား။
 - ♣ ဒီကိလေသာသုံးမျိုးက ဝဋ်သုံးပါးနဲ့ ဆက်စပ်တယ်။ အနုသယကိလေသာက ဝိပါကဝဋ်မှာ ဖြစ်တာဆိုတော့ ဝိတိက္ကမကိလေသာဖြစ်တဲ့ ကံမရှိဘဲ အနုသယမဖြစ် နိုင်တာဘဲ။
 - ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စာဖြစ်ကြတဲ့ ကာမ၊ ဘဝ၊ ဝိဘဝတဏှာတွေ ပယ် နိုင်ဖို့အတွက် အဲဒီဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့လမ်းက ဘယ်လိုလဲဘုရား။
 - ♣ အဲဒါက အရိယမဂ်လမ်းကျင့်ရမှာပဲ။
 - အရိယမဂ်လမ်းက တဏှာတွေကို ဘယ်လို ပယ်မှာလဲဘုရား။
 - ♣ အရိယမဂ်လမ်းက တဏှာတွေပယ်တဲ့အခါ အဆင့်သုံးဆင့်နဲ့ ပယ်မှာပဲ။
 - အဲဒါမိန့်ပါဦးဘုရား။
 - ♣ အဲဒီတဏှာတွေကို ပထမ တဒင်္ဂ ပယ်မယ်။ နောက် ဝိက္ခမ္ဘန ပယ်မယ်။ နောက်ဆုံးမှ သမုတ္တေဒနဲ့ ပယ်မှာပဲ။
 - တဒင်္ဂပဟာန်နဲ့ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲဘုရား။
 - ♣ တဏှာတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကျူးလွန်မှုကံတွေရဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့အကျင့် တွေကျင့်တော့ အဲဒီတဏှာတွေ တဒင်္ဂအပယ်ခံရတာပဲ။
 - ဝိက္ခမ္ဘနနဲ့ ပယ်တာကရောဘုရား။
 - ♣ တဏှာတွေနဲ့ဆန့်ကျင်တဲ့အကျင့်တွေမှာ ဈာန်သွင်းတဲ့အကြံတွေ ကြံတာဟာ အဲဒီတဏှာတွေကို ဝိက္ခမ္ဘနအဆင့်နဲ့ပယ်တာပဲ။
 - သမုတ္တေဒအဆင့်အထိ ပဟာနက ဘယ်လိုလဲဘုရား။
 - ♣ တဏှာတွေနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့အကြံတွေက ဆင့်ပွားပြီး မသိဖူးတဲ့ အသိဝိညာဉ် တွေကို စုစည်းပေါင်းစပ်ပြီး အမြင်တွေဖြစ်လာတာဟာ တဏှာတွေကို သမုတ္တေဒပဟာန်နဲ့ ဖြစ်စေတာပဲ။
 - ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာတွေဖြစ်ကြတဲ့ ဒုက္ခသမုဒယအရိယ သစ္စာပယ်ဖို့ကတော့ ဒီတဏှာတွေနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့အကျင့် အကြံ အမြင်ဖြစ်တဲ့ အရိယ မဂ်လမ်းမပွားဘဲ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မဖြစ်နိုင်ဘူးပေါ့ဘုရား။

♠ အမှန်ပဲ။

- ဒါကတော့ ထင်သာမြင်သာလည်း ရှိလှပါတယ်ဘုရား။

♠ ဒါပဲ ရှိတာလား၊ လူက ဒီ အရိယမဂ်လမ်းသွားဖို့ ခက်ခဲတာများ ရှိသေးသလား။

- လူဟာ အရိယမဂ်လမ်းမသွားလည်း ရပ်နေတာမှမဟုတ်ဘဲ တခြားဒုဂ္ဂတိ သုဂတိလမ်းတစ်ခုခုကို သွားနေသူဆိုတော့ အရိယမဂ်လမ်းကို မသိလို့သာ မသွားနိုင်ပြီး သိရင်မသွားနိုင်စရာ ဘာအကြောင်းမှ မရှိပါဘူးဘုရား။

♠ ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာ ကိစ္စအသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ပုံကို ဘုရားက မိန့်ကြားပြီးနောက် ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာရဲ့ ကတဉာဏ်ဝင်ပုံကို ဘုရားက ဆက်မိန့်တာပဲ၊ အဲဒါ ပြောရအောင် အဲဒီ ပါဠိ ရွတ်ပါ။

- တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟိနန္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ , ဉာဏံ ဥဒပါဒိ , ပညာ ဥဒပါဒိ , ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ , အာလောကော ဥဒပါဒိ။

♠ အဲဒီ ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာကို ပယ်ပြီးပြီလို့ ငါဘုရားမှာ ရှေးက မကြားဖူးတဲ့ဓမ္မတွေမှာ အလင်း ဝိဇ္ဇာ ပညာ ဉာဏ်မျက်စိ ပေါက်တယ်လို့ မြန်မာပြန်ရမှာပဲ။

- ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယအရိယသစ္စာ ပယ်တာပြီးပြီလို့သိတဲ့ ဘုရားရဲ့ အသိကို ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာရဲ့ ကတဉာဏ်လို့ ပြောတာပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်ပါတယ်။

- အဲဒီ ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စာတွေကို ပယ်ပြီးပြီလို့ ဘယ်လို သိမှာလဲ ဘုရား။

♠ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုမေးတာလဲ။

- မပယ်ရသေးရင်သာ ရှိနေတာကို သိနိုင်တာမဟုတ်လားဘုရား၊ မရှိနေတာကို ဘယ်လိုသိမှာလဲဘုရား။

-
- ♣ ပယ်ပြီးတာလည်း မရှိနေတာ သိနိုင်တယ်မဟုတ်လား။
 - မရှိနေတာက မဖြစ်သေးလို့ မရှိနေတာနဲ့ ထပ်တူဖြစ်တော့ ပယ်ပြီးပြီလို့ ဘယ်လိုပြောမလဲဘုရား။
 - ♣ အဲဒီလိုတော့ မေးစရာရှိတာပဲ။
 - အဲဒါကို ဘယ်လိုပြောမလဲဘုရား။
 - ♣ နေခဲ့ဘူးတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေမှာ ကာမ ဘဝ ဝိဘဝတဏှာတွေ ကုန်ခဲ့တာလည်း သိတယ်၊ အသစ်မဖြစ်တော့တာလည်း သိတယ်၊ ကာမ ရူပ အရူပဘဝ လိုလားမှုလည်း ညှိုးခြောက်တာသိတဲ့အတွက် ပယ်ပြီးတာသိတဲ့ အသိဖြစ်တာပဲ။
 - ဒီလိုဆိုတော့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယတွေ ပယ်ပြီးတာသိဖို့အတွက် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေကို တစကျန် သိရမှာပေါ့ဘုရား။
 - ♣ အဲဒါမသိဘဲ တဏှာတွေပယ်ပြီးပြီလို့ ထင်သူတွေကို တဏှာပယ်တာ အပြောခိုင်းရင် အဲဒါပြောလို့ မရဘူး၊ ငါ့လိုသိချင်ရင် ငါ့လိုလုပ်ရမှာလို့ ပြောတတ်ကြတယ်။
 - အဲဒီလိုလည်း မဟုတ်ဘူးလားဘုရား။
 - ♣ သူရတာကို သူများမသိနိုင်ပေမယ့် သူတော့ သိနိုင်တာပဲ၊ သူသိတာကိုလည်း သူများကို ပြောပြနိုင်ရမှာပေါ့။
 - အဲဒီလိုတော့ ဖြစ်တာပေါ့၊ သူသိတာအတွက် သူ့မှာစကားလုံး ရှိရမှာပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ငါရတာသိချင်ရင် ငါ့လိုလုပ်ကြည့်လို့ ပြောတာဟာ သူရတာဟာ ပြောစရာ မရှိလို့ဘဲ ဖြစ်စရာရှိတယ် မဟုတ်လား။
 - ဟုတ်ပါတယ်၊ သူရတယ်ဆိုတဲ့အရာဟာ ထင်သာမြင်သာ ရှိတဲ့အရာ မဟုတ်ရင် ပြောစရာမရှိတာဘဲဘုရား။
 - ♣ အရိယသစ္စာရသူဟာ ဒီလို ထင်သာမြင်သာ မရှိတာမဟုတ်ကြောင်း ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယကို ပယ်ပြီးပြီလို့ သိတာက ဖော်ပြနေတာပဲ။
 - ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ရှေ့ဆက်ပြောရအောင်၊ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာရဲ့ သစ္စာအသိ သိပုံပြတဲ့

ပါဠိ ရွတ်ပါဦး။

- ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စန္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အန နုဿုတေသု
ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

♣ ဒီဒုက္ခချုပ်ရာဟာ အရိယာတို့ရဲ့ သစ္စာပဲလို့ ငါဘုရားအတွက် ရှေးက
မကြားဖူးဘဲ အလင်း ဝိဇ္ဇာ ပညာ ဉာဏ်မျက်စိ ပေါက်ခဲ့တယ်လို့ပဲ။

- အရိယာတို့ရဲ့ ဒုက္ခချုပ်ရာ အမှန်ကို သိတဲ့သစ္စဉာဏ်ပြစကားပေါ့ ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- တဏှာ အကြွင်းမဲ့ကင်းသွား ချုပ်သွား စွန့်သွား အထပ်ထပ်စွန့်သွား
လွှတ်သွား တည်ရာမဲ့ဖြစ်သွားတာဟာ အရိယာတို့ရဲ့ အမှန်သစ္စာဆိုတော့ အရိယာ
မဟုတ်သူတွေက ဒုက္ခချုပ်ရာတွေ ဘယ်လိုရှိသေးလို့လဲဘုရား။

♣ ရှိတာပေါ့။

- အဲဒါလည်း ပေါ်လွင်အောင် နည်းနည်းဖြစ်ဖြစ် မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ အမျိုးမျိုးရှိတာပဲ အကျဉ်းချုပ်ပြောမယ်။

- အမိန့်ရှိပါဘုရား။

♣ ကောင်းမကောင်းတစ်မျိုးမျိုးဖြစ်တဲ့ ကာမဝတ္ထုလိုလားနေသူက အဲဒါနဲ့
ပြည့်စုံနေရင် အဲဒါဟာ လိုလားပြီးမရနေတဲ့ ဒုက္ခချုပ်ဆုံးတာဖြစ်လို့ ဒါကိုလည်း ကာမအာရုံပဲ
ကျက်စားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒုက္ခကလွတ်မြောက်ရာလို့ မှတ်တာပဲ ။

- ဒါက ကာမသမားရဲ့ ဒုက္ခငြိမ်းရာပေါ့ဘုရား။

♣ ရူပပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ ဒုက္ခငြိမ်းရာကတော့ ကာမသညာတွေ မပေါ်အောင် စိတ်ကို
ပစ္စုပ္ပန်အာရုံမှာပဲထားနိုင်လို့ ကာမသညာ ဝိရာဂဟာ ဒုက္ခငြိမ်းရာလို့ သိကြတယ်။

- ဒါကစိတ်ကို ပစ္စုပ္ပန်အာရုံမှာ ထားကြတဲ့ ရူပပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ဒုက္ခငြိမ်းရာ
အသိပေါ့ဘုရား၊ ရုပ်နာမ်တွေကို အသေအချာ စောင့်ကြည့်သူတွေကတော့ ရုပ်ဖြစ်ဖြစ်
နာမ်ဖြစ်ဖြစ် ဖြစ်ပြီးပျက်တာတွေကိုတွေ့ပြီး အဲဒီပျက်ပြီး မရှိနေတာတွေတော့ အာကာသအဖြစ်

ဘာမှမရှိတဲ့အဖြစ်ဟာ ဒုက္ခငြိမ်းရာကို သိသူပေါ့ဘုရား။

- ♠ အဲဒါတွေဟာ အရိယာမဟုတ်သူတွေ သိကြတဲ့ ဒုက္ခငြိမ်းရာ အမျိုးမျိုးတွေပဲ။
- အဲဒါတွေနဲ့ အရိယာတို့ရဲ့ ဒုက္ခငြိမ်းရာနဲ့ နည်းနည်းမှ မတူကြဘူးလား

ဘုရား။

- ♠ တွေ့ခဲ့တဲ့အတိုင်းပဲ ဘာတူတာ ရှိလို့လဲ။
- ဒုက္ခငြိမ်းရာ အမှန်ဆိုပေမယ့် တွေ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ခြားတာနဲ့အမျှ ဒုက္ခငြိမ်းရာ အမှန်တွေလည်း ခြားကြတာပေါ့ဘုရား။

- ♠ ဟုတ်တယ်။

- အရိယာတို့ရဲ့ ဒုက္ခငြိမ်းရာအမှန်ကို ပြောတဲ့အခါ ဘုရားမိန့်ကြားသလို ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာလို့ ပြောဖို့ကောင်းတာပေါ့ဘုရား၊ နိရောဓသစ္စာလို့ သုံးတာဟာ ကိုယ်တိုင်က ဟိုဒုက္ခ ဒီဒုက္ခချုပ်ရာတွေနဲ့ ရောထွေးကုန်စေတာပေါ့ဘုရား။

♠ အဲဒါက အဲဒီလို ရောထွေးနေလို့ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာကို နိရောဓသစ္စာလို့ သုံးကြတာပဲ။

- ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာနဲ့ နိရောဓသစ္စာ ဒီနှစ်မျိုးရဲ့အရကောက်က ခြားနား လို့လားဘုရား။

- ♠ ခြားနားတာပေါ့။

- အဲဒါ မိန့်ပါဦးဘုရား။

♠ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာရဲ့ အရကောက်က ကာမ၊ ဘဝ၊ ဝိဘဝ တဏှာတွေ အရင်းခံတဲ့ မိစ္ဆာမဂ်တွေချုပ်တာ ရတယ်၊ နိရောဓသစ္စာ အရကောက်က ရုပ်နာမ်အားလုံး ချုပ်ဆုံးတာရတယ်။

- ရုပ်နာမ်တွေက လူရှိနေရင်တော့ ရှိနေမှာပဲ မဟုတ်ဘူးလားဘုရား။

- ♠ လူရှိနေရင် ရှိနေမှာပဲပေါ့။

- နိရောဓသစ္စာက လူမရှိမှ လူသေမှ ဖြစ်မှာပေါ့ဘုရား။

- ♠ ဟုတ်ပါတယ်။

- လူသေပြီးမှဖြစ်မှာဆိုတော့ လူက မသေခင် သိနိုင်တာဘဲ၊ သေပြီး

မသိနိုင်တာကို သိပြတာဆိုတော့ ကြံကောင်းစီရအသိကြီး ဖြစ်တာပေါ့ဘုရား။

♣ နိရောဓသစ္စာလို့ပဲ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုတဲ့သူတွေဟာ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာကို မသိဘဲ ရုပ်နာမ်တွေကို ဝိရာဂလုပ်ကြတဲ့ စိတ်ကူးယဉ်ဝါဒီတွေပဲ ဖြစ်ကြလို့ပေါ့။

- ဘုရားက ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာလို့ မိန့်ကြားခဲ့တာဟာ စကားလုံး အပိုတွေနဲ့ မိန့်ကြားခဲ့တာမဟုတ်ပေမယ့် ဘုရားရဲ့ဆိုလိုတဲ့အနက်နဲ့ ကွဲလွဲတဲ့အနက် သိနေကြတဲ့သူတွေက ပိုတယ်ထင်ပြီး ဖြတ်တောက်ပစ်ကာ နိရောဓသစ္စာလို့ပဲ ခေါ်ခဲ့ကြတာနဲ့ တူပါတယ်ဘုရား။

♣ အဲဒါပဲပေါ့။

- အဲဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီသူတွေရဲ့ သဘောတရားကျမ်းတွေက ဒီနေ့ ဘုရား ဟောပြောခဲ့တယ်လို့ မှတ်ယူရတာတွေထဲမှာ ထိပ်တန်းအမြတ်ဆုံးနေရာကို အပိုင်သိမ်းထား နေတာပဲ ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- အဲဒါက နိဂုံးချုပ်နိုင်ပါဦးမလားဘုရား။

♣ ပူစရာ မလိုပါဘူး။

- ဘယ်လိုလဲဘုရား။

♣ အမှောင်ဟာ ထူချင်သလောက် အထပ်ထပ်ထူပေမယ့် အလင်းမရှိသေးခင်ဘဲ မှောင်လို့ရတာဖြစ်လို့ပေါ့။

- အလင်းကိုတော့ အမှောင်ထုက အံ့မတူနိုင်တာ သေချာပါတယ် ဘုရား။

♣ အနာဂတ်လူ့လောကဟာ လူမသေခင် စားဝတ်နေရေးပဲ မျက်ခြည်ပြတ် မခံဝံ့တဲ့ အခြေအနေက မကြာခင် လွန်တော့မှာပါ။

- ဘာမှမစဉ်းစားအားသူတွေ မဟုတ်တော့ဘူးလို့ ဆိုလိုတာလား ဘုရား။

♣ ဘုရားက ကာလာမတွေကို “**မာပိဋက သမ္ပဒါနေန**”လို့ မိန့်ခဲ့ပေမယ့် မစဉ်းစားအားတော့ အဲဒီမိန့်မှာချက်ကို မလိုက်နာနိုင်ကြတာဘဲ။

- အနာဂတ်လူ့လောကဟာ သူများလက်ညှိုးညွှန်ရာ သွားနေမယ့် ‘**လူအ**’တွေ မဟုတ်တော့ဘူးလို့ ဆိုလိုတာလားဘုရား။

♣ ‘လူအ’တွေရဲ့ အလုပ်ကို သူတို့ ဘယ်လုပ်မှာလဲ။

- အခုတော့ ဘုရားဟောတယ်ဆိုရင် “ဇာတ်ပွဲထဲက မင်းညီမင်းသားတွေကို အမိန့်တော်ပါတယ်လို့ အသံပေးလိုက်တာနဲ့ ဒူးထောက်၊ခေါင်းငုံ့ နားထောင်ကြတာလို” ပဲ ဘုရား။

♣ ဘုရားက ဘာသစ္စာကိုင်စွဲတယ်၊ ဘုရားဟောလုပ်ထားခံရတာတွေက ဘာသစ္စာကို ပြနေတယ်ဆိုတာလောက်တောင် မခွဲတတ်ကြတော့တာဘဲ။

- ဘုရားဟောသမျှတွေဟာ အရိယသစ္စာနဲ့ ညီတာတွေချည်းပဲလား ဘုရား။

♣ အရိယသစ္စာလမ်းကို အဖောက်ကြီးဖောက်လာခဲ့တာပဲ၊ တခြားသစ္စာ တွေဘက် ယိုင်တာတွေကို ဘာအတွက်ဟောမှာလဲ။

- ဘုရားက သမုတိသစ္စာနဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာနှစ်ပါးပဲ ဟောတယ်လို့ကို ပြောသွား တယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဘုရား။

♣ သာသနာတွင်းကဆိုရင် အဲဒီလို မပြောကောင်းတဲ့စကားဘဲ။

- ဘုရားရဲ့ အရိယသစ္စာဟောချက်ဟာ လက်ဦးအကျဆုံး ဟောချက်ဖြစ်တော့ ဒါကို မိမိရရအကောက်ပြီး ဒါနဲ့ဘုရားဟောဆိုတာတွေ ညီမညီ ကွန်ပျူတာထဲထည့်ပြီး ခွဲစေဖို့ကောင်းလိုက်တာဘုရား။

♣ တကယ်လုပ်ကြတဲ့အဖြစ်ကို တစ်နေ့မှာ ရောက်လာမှာပါ။

- ဒုက္ခနိရောဓ အရိယသစ္စာရဲ့ ကိစ္စဉာဏ် ဘုရားမှာ ဖြစ်ပေါ်ပုံပြတဲ့ စကားကို အဖြေပေးဦးဘုရား။

♣ အဲဒီ ပါဠိရွတ်ပါ

- ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္စိကာတဗ္ဗန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ ပညာ ဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ အာလောကော ဥဒပါဒိ ။

♣ ဒီဒုက္ခချုပ်ရာ အရိယသစ္စာဟာ မျက်မှောက်ပြုစရာလို့ ငါဘုရားမှာ ရှေးက

မကြားဖူးဘဲ အဲဒီဓမ္မတွေမှာ အလင်း ဝိဇ္ဇာ ပညာ ဉာဏ် မျက်စိပေါက်တယ်လို့ မြန်မာပြန်ရမယ်။

- ဒီအရိယာတို့သိတဲ့ ဒုက္ခချုပ်ရာ အမှန်သစ္စာဟာ မျက်မှောက် အပြုခံရမယ့် ကိစ္စရှိတယ်လို့ ဘုရားမှာ သိတာကို ဖော်ပြတာပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- အဆိုက်ခံကိစ္စရှိတယ်လို့ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာရဲ့ကိစ္စပြချက်ဟာ နားလည်ဖို့ နည်းနည်းခက်နေပါတယ် ဘုရား။

♣ ဘယ်လိုလဲ။

- အဆိုက်ခံဆိုတာ ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်လဲဘုရား။

♣ ဒုက္ခနိရောဓ အရိယသစ္စာဟာ ပိုင်းခြားသိရမယ့်ကိစ္စရှိတာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ အပယ်ခံရမယ့်ကိစ္စရှိတာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ပွားများရမယ့်ကိစ္စရှိတာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ဒုက္ခနိရောဓဆီ ဆိုက်ရောက်နေရမှာဆိုတော့ အဲဒီသစ္စာက အဆိုက်ခံပဲဖြစ်တာပေါ့။

- ဒုက္ခလို့ခေါ်တဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို ဖြစ်စေတဲ့ တဏှာအရင်းခံတဲ့ မိစ္ဆာမဂ်တွေ အကြွင်းမဲ့ချုပ်သွားတော့ ဥပါဒါန်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ မဖြစ်ဘဲနေတာဆီ လူက ရောက်နေတာခံရတဲ့သစ္စာဖြစ်လို့ အဆိုက်ခံကိစ္စရှိတယ် ပြောရတာလားဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ ဥပမာ ဆောင်ပြမယ်။

- ကောင်းပါတယ်ဘုရား။

♣ ငှက်ဖျားရောဂါအပြင်းအထန်ခံနေရသူဟာ ဆရာက ငှက်ဖျားပိုးကို သေစေတဲ့ ဆေးထိုးပေးတာခံရတော့ ငှက်ဖျားပိုးတွေ သေကုန်ကြတယ်၊ ငှက်ဖျားပိုးထလို့ အပြင်းဖျားတာဟာ ပိုးမရှိရင် အပြင်းဖျားတာမရှိတော့ဘဲ ပျောက်မှာမဟုတ်လား။

- ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား။

♣ အဲဒီမှာ အချက်လေးချက်ရှိတယ်၊ ငှက်ဖျားရယ်၊ ငှက်ဖျားပိုးရယ်၊ ပိုးသတ်ဆေးထိုးတာရယ်၊ ငှက်ဖျားပျောက်တာရယ်ပဲ။

- ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။

♣ ငှက်ဖျားမဖျားဘဲ ပျောက်တာဟာ ဘာကိစ္စ ရှိသလဲဆိုတာ ဖြေကြည့်ရမယ်။

-
- ပျောက်တာဟာ လူနာအနေနဲ့ ဖြစ်ဖို့ ကိစ္စရှိတာပဲ။
 - ♣ ပျောက်တာဖြစ်တာကို ပျောက်တာဆီရောက်နေတာဆိုရင် မှားမလား။
 - မမှားပါဘူးဘုရား၊ ပြောနိုင်တာပါပဲဘုရား။
 - ♣ ဒီငှက်ဖျားပျောက်လို့ ငှက်ဖျားမဖြစ်တာဟာ ဘာဖြစ်နေတာလို့ ပြောစရာ ရှိသေးသလား။
 - ငှက်ဖျားမဖြစ်ရင် ငှက်ဖျားမဖြစ်တာကို ငှက်ဖျားပျောက်တာလို့ ပြောဖို့အပြင် တခြားမလိုပါဘူးဘုရား။
 - ♣ ငှက်ဖျားမဖြစ်တာဟာ လူမှာကောင်းသလား ဆိုးသလား။
 - ကောင်းတာပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ငှက်ဖျားမဖြစ်လို့ ကောင်းတာဟာ ခံစားမှုတစ်ခုခုနဲ့ ကောင်းတာလား၊ ခံစားမှုမဟုတ်ဘဲနဲ့ ကောင်းတာလား။
 - ရောဂါပျောက်တာဆိုတော့ ခံစားမှုမဟုတ်ဘဲနဲ့ ကောင်းတာပေါ့ ဘုရား။
 - ♣ ကောင်းတာဆိုရင် ခံစားမှုအကောင်းနဲ့ ရောနှောစရာဖြစ်လို့ ငြိမ်းတယ်လို့ သုံးကြတယ်၊ ငှက်ဖျားပျောက်သူဟာ ငှက်ဖျားခံရတာက မငြိမ်းဘူးလား။
 - ငြိမ်းတာပဲဘုရား။
 - ♣ အဲဒီငြိမ်းတာဟာ လူတွေဆိုက်ရောက်နေဖို့ မလိုဘူးလား။
 - လိုတာပေါ့ဘုရား။
 - ♣ အဲဒီငြိမ်းတာဟာ လူတွေအတွက် ဘာကိစ္စအတွက် အသုံးချဖို့ လိုတာလဲ။
 - အဲဒီငြိမ်းရာရောက်ဖို့ အသုံးချရအောင်ပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ဥပမာကို ဥပမေယျနဲ့ စပ်ကြည့်စမ်းပါဦး။
 - ငှက်ဖျားနဲ့ဒုက္ခအရိယသစ္စာ၊ ငှက်ဖျားပိုးနဲ့ ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာ၊ ငှက်ဖျားပိုးသေလို့ ငှက်ဖျားငြိမ်းတာနဲ့ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာ၊ ငှက်ဖျားပိုးသတ်ဆေးနဲ့ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပါဒါအရိယသစ္စာလားဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တယ်။
 - ဒီလိုဥပမာ ဥပမေယျနဲ့ သိရတော့ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာရဲ့ ကိစ္စဟာ

မျက်မှောက်အပြုခံဆိုတဲ့ ဆိုက်ရောက်ခံဖြစ်တာ ပေါ်လွင်ပါတယ် ဘုရား။

♣ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာကို သိနေရမယ်လို့ ထင်ကြတာတွေ ရှိတယ်။

- ငှက်ဖျားရောဂါပျောက်တာဟာ သိနေမှ ပျောက်တာမှမဟုတ်ဘဲ ပျောက်တာ ရောက်နေသူဟာ မသိနေလည်း ပျောက်နေတာပဲ မဟုတ်လား ဘုရား။

♣ ဟုတ်ပါတယ်။

- အဲဒီလို သိနေရမယ်လို့ ဘာကြောင့် ထင်တာလဲဘုရား။

♣ နေဝသညာ နာသညာယတန အရူပရောက်နေသူက ‘သန္တမေတံ ပဏီတ မေတံ’ - ဆိုတဲ့ အဲဒီဈာန်ရဲ့ အာရုံကို ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာလို့ ထင်လို့ပေါ့။

- အဲဒါက ယောဂကျင့်စဉ်ပဲ မဟုတ်လားဘုရား။

♣ ယောဂကျင့်စဉ်ဖြစ်လို့ အဲဒီယောဂရဲ့ အာရုံနဲ့လက်မလွတ်အောင် ကြည့်နေဖို့ လိုတော့ သိနေတာလုပ်ရလို့ပေါ့။

- အသိခံအာရုံတစ်ခုခုမှာ အသိကို ကပ်ထားပြီး အဲဒီအသိခံက လွတ်သွားတာ မဖြစ်အောင် လုပ်တာဟာ အဲဒီအသိခံအာရုံမှာ အသိကို ငြိနေစေတာဖြစ်လို့ တဏှာ တစ်မျိုးမျိုးတော့ဖြစ်နေတယ်ပြောရင် ရမလားဘုရား။

♣ ရတာပေါ့၊ အသိတွေဟာ အသိခံအာရုံတွေမှာ ကပ်နေရစရာ ဘာအကြောင်းမှ မရှိတာဘဲ။

- အဲဒီလိုတော့ ဟုတ်ပါ့မလားဘုရား။

♣ ဘာဖြစ်လို့လဲ။

- သမာဓိစိတ်ဟာ အဲဒီအာရုံတစ်ခုတည်းမှာ စိတ်ကိုတည်နေစေတယ်လို့ ကြားဖူးတာနဲ့ လွဲနေမလားလို့ပါဘုရား။

♣ သမာဓိက အာရုံရဲ့ အသိခံရှုထောင့်တွေ အများအပြားထဲက သိတဲ့စိတ် အသိကို ဇေဝေါမဖြစ်စေဘဲ အာရုံရဲ့သဘောအမှန်ရှုထောင့်က မလွဲမချော်ဘဲ စူးစူးချွန်ချွန် ထိအောင် ထားတာရဲ့နာမည်ပဲ။

- အဲဒီအသိခံကနေ စိတ်ကို မရွေ့အောင်ထားနိုင်တာ သမာဓိ မဟုတ်ဘူး ပေါ့ဘုရား၊ အရိယမဂ်ရဲ့အကျင့်ကဏ္ဍက သမ္မာ အပြော၊ အလုပ်၊ အနေတွေကို

အထပ်ထပ်ကျင့်တာများက အဲဒီအပြော၊ အလုပ်၊ အနေတွေဖြစ်တဲ့ အာရုံတွေပေါ်မှာ စိတ်ကို ထားထားတာနဲ့ တူနေမလားဘုရား။

♠ မတူပါဘူး။

- ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲဘုရား။

♠ ရှောင်ကြဉ်ရမယ့် (ဝိရမိတဗ္ဗ)အာရုံကို အသိက အသိဖြစ်တဲ့အခါ ရှောင်ကြဉ်တဲ့ (ဝိရတီ)အလုပ်ကို လုပ်တာပဲ။ အဲဒီအာရုံကို အထပ်ထပ်တွေ့လို့ အထပ်ထပ်လုပ်တာပဲ ဖြစ်လို့ပေါ့။ အဲဒီ အာရုံမှာ ငြိတာမဟုတ်တာဘဲ။

- သမ္မာသမာဓိကျတော့ရော ဘုရား။

♠ ရှောင်ကြဉ်ရမယ့် (ဝိရမိတဗ္ဗ) အာရုံတွေမှာရှိနေတဲ့ ရှုထောင့်ဖြစ်တဲ့ ပျက်စီး ဆိုးဝါး အချဉ်းနီး (အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ) ဖြစ်နေတာတွေကို မလွဲအောင် ကြည့်တာဟာ သမ္မာသမာဓိပဲ။ အဲဒီရှောင်ရမယ့် (ဝိရမိတဗ္ဗ) အာရုံမှာ စိတ်ကို တည်နေအောင်ထားတာ မဟုတ်လို့ဘဲ။

- ချစ်စရာ မုန်းစရာ ကြည်ညိုစရာ မြတ်နိုးစရာ အစစအာရုံတွေကို အထပ်ထပ် အဲဒီအာရုံတွေမှာ စိတ်ကိုထားပြီး အချစ်တွေ အမုန်းတွေ အကြည်တွေ အမြတ်နိုးတွေ ပွားစေတာမျိုးမှ ငြိတာလားဘုရား။

♠ ဒါပေါ့။

- ရုပ်တွေ ရုပ်မဲ့ဖြစ်တဲ့အာကာသအာရုံတွေ နတ္ထိဘာဝအာရုံတွေ အဲဒါတွေမှာ အသိတွေထားတာလည်း ငြိတာပဲလားဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- ဘယ်လိုငြိတာလဲဘုရား။

♠ အသိက အာရုံကို သိတာဟာ တစ်စုံတစ်ရာ လုပ်ဆောင်ဖို့ အတွက်ပဲ။ အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲ အဲဒီအာရုံကို သိနေရတာဟာ ကောင်းလို့သိတာ ဖြစ်ရင်ငြိတာ ဖြစ်လို့ပဲ။ အာရုံဟာ အသိနဲ့ သိဖန်များရင် အဲဒီအာရုံမှာ အသိက ငြိနေတော့တာပဲ။

- ဘုရားကြည်ညိုတာလည်း အဲဒီလိုများဖြစ်မလားဘုရား။

♠ ဖြစ်တာပေါ့။

-
- ဟုတ်ပါ့မလားဘုရား။
 - ♠ ဘုရားလက်ထက်က ရဟန်းတစ်ပါး အဲဒီလိုဖြစ်နေတာကို ဘုရားက ဖွင့်ပြောတော့ စိတ်ညစ်ပြီး ကြိုးဆွဲချပြီး သေသွားရဖူးတာရှိတာပဲ။
 - သားတွေ မယားတွေကို မိဘလင်သားတွေက ငြိတာ အဲဒီလိုကြောင့်များလား ဘုရား။
 - ♠ သေချာတာပေါ့။
 - ခိုးတာဆိုးတာတွေလည်း ဒီလိုပဲဖြစ်မလားဘုရား။
 - ♠ အမှန်ပဲ။
 - ကုသိုလ် ဒါန သီလတွေလည်း လွတ်ပါ့မလားဘုရား။
 - ♠ အထပ်ထပ်စိတ်နဲ့ အဲဒါတွေပဲ သိနေလို့တော့ ဘယ်လွတ်ပါ့မလဲ။
 - စိတ်ထိန်းတာ မန္တန်ရွတ်တာ ဖြစ်ပျက်ချိန်ရဲ့ ရုပ်တွေ နာမ်တွေ အထပ်ထပ် အသိဖြစ်စေတာတွေရော အဲဒီထဲပါနေမလားဘုရား။
 - ♠ ဘယ်လွတ်မလဲ၊ အဲဒါတွေ အားလုံးဟာ ယောဂတွေပဲ။
 - ချစ်တာ မုန်းတာဖြစ်စေတဲ့ အာရုံမှာ ကပ်ထားတာလည်း ယောဂပဲလား ဘုရား။
 - ♠ ယောဂပဲပေါ့။
 - ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာကို အသိကပ်ထားတာမျိုး လည်း ယောဂထဲဝင်မှာပဲလားဘုရား။
 - ♠ ဝင်တာပဲ။
 - ဒီလိုဆိုတော့ ဒုက္ခချုပ်ရာ အရိယသစ္စာရဲ့ သစ္စိကာတဗ္ဗကိစ္စဟာ အဲဒီကို အရောက်ခံရတာပဲလားဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်ပါတယ်။
 - အဲဒီ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာရဲ့ ကတအသိကို ဆက်မိန့်တာ နာပါရစေဘုရား။
 - ♠ ပါဠိဆက်ရွတ်ပေါ့။

- တံခေါ် ပန်ဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္စိကတန္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ , ဉာဏံ ဥဒပါဒိ , ပညာ ဥဒပါဒိ , ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ , အာလောကော ဥဒပါဒိ။

♣ အဲဒီ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုပြီးပြီလို့ ငါဘုရား ရှေးက မကြားဖူးတဲ့ ဓမ္မတွေ အလင်း ဝိဇ္ဇာ ပညာ ဉာဏ် မျက်စိ ပေါက်လာတယ် ရဟန်းတို့ - လို့ပဲ ပြန်ရမယ်။

- ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုပြီးနေပြီလို့ ဘုရားမှာ ဉာဏ်ဖြစ် လာတာပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- အရိယာတို့ရဲ့ ဒုက္ခချုပ်ရာအမှန်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီးပြီဆိုတာ အဲဒီကို ရောက်ပြီးပြီလို့ပဲ သိတာမဟုတ်လားဘုရား။

♣ ဟုတ်ပါတယ်။

- အဲဒါက ဘယ်လိုသိတယ်ဆိုတာ ပေါ်လွင်အောင် မိန့်ပေးပါဦး ဘုရား။

♣ ဒုက္ခရယ် ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းရယ် ဒုက္ခချုပ်ရာရယ် ဆိုတာတွေဟာ အရိယ သစ္စာသုံးပါးရဲ့ နာမည်တွေပဲ၊ ဒုက္ခအရိယသစ္စာ၊ ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာ၊ ဒုက္ခနိရောဓ အရိယသစ္စာတွေပေါ့။

- ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။

♣ ဒုက္ခတွေလည်း သိတယ်၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတွေလည်း သိတယ်၊ ဒုက္ခချုပ်တာလည်း သိတယ်ဆိုတာတွေက အဲဒီအရိယသစ္စာတွေရဲ့ သစ္စာအသိတွေပေါ့။

- ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။

♣ ဒုက္ခတွေကို ပိုင်းခြားသိစရာတွေလို့ သိတယ်၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို ပယ်ရမှာလို့ သိတယ်၊ ဒုက္ခငြိမ်းတာကိုတော့ ရောက်ရမှာလို့ သိတယ်၊ ဒီအသိတွေက အဲဒါတွေရဲ့ ကိစ္စအသိတွေပေါ့။

- ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။

♠ ဒုက္ခပိုင်းခြားမသိမိဘဲ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း မပယ်ပြီးနိုင်၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း မပယ်ပြီးဘဲ ဒုက္ခငြိမ်းတာဖြစ်မပြီးနိုင်၊ ဒါကြောင့် ဒုက္ခပိုင်းခြား သိပြီးတာ၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းပယ်ပြီးတာ၊ ဒုက္ခငြိမ်းရာဆိုက်ပြီးတာတွေဟာ အဲဒါတွေရဲ့ကိစ္စပြီးတဲ့ ကတတွေပဲ။

- ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား။

♠ ဒုက္ခအရိယသစ္စာဖြစ်တဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေက အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တတွေလို ပိုင်းပိုင်းခြားခြားသိပြီးတဲ့အတွက် ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တဏှာအရင်းခံ မိစ္ဆာမဂ်ဖြစ်တဲ့ ကာမ ရူပ အရူပရောက်တဲ့ ဂတိမဂ်တွေကို ပယ်ပြီးတာကြောင့် နောက်ထပ်သိစရာဒုက္ခနဲ့ ပယ်စရာဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း မရှိတော့ဘဲ ဒုက္ခငြိမ်းပြီးတာ ဖြစ်တာလည်း ဖြစ်တာပေါ့။

- ဒုက္ခနဲ့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတွေရဲ့ လုပ်စရာလုပ်ပြီး နေတာကြောင့် ဒုက္ခငြိမ်းစရာ နောက်ထပ်မကျန်တော့ဘဲ ဒုက္ခငြိမ်းရာရောက်ပြီးဖြစ်တယ် ဆိုလိုတာလားဘုရား။

♠ ဒါပဲပေါ့။

- ဒုက္ခနိရောဓ အရိယသစ္စာနဲ့စပ်ပြီး ပြောကြတာတွေကို မေးချင်ပါသေးတယ် ဘုရား။

♠ မေးပေါ့။

- ဒုက္ခနိရောဓဟာ သတ္တိတွေအမျိုးမျိုးရှိတဲ့အနက်က ဒုက္ခငြိမ်းကြောင်းဆိုတဲ့ သတ္တိပဲ ဒုက္ခနိရောဓအရ မှန်တယ်၊ ဒုက္ခငြိမ်းခြင်းဆိုတဲ့ ဘာဝသတ္တိ၊ ဒုက္ခငြိမ်းရာဆိုတဲ့ သတ္တိတွေက ဒုက္ခနိရောဓရဲ့အရတွေကို မပြနိုင်ဘူးဆိုတာမျိုးတွေပေါ့ဘုရား။

♠ ဒုက္ခငြိမ်းခြင်းသတ္တိက ဘာကြောင့်မမှန်တာလို့ ပြောကြသလဲ။

- ဒုက္ခငြိမ်းတယ်ဆိုတာ ဒုက္ခချုပ်တာဖြစ်တော့ ဒုက္ခအရကို ရုပ်နာမ်ဓာတ်တွေ ယူပြီး အဲဒီရုပ်နာမ်ဓာတ်တွေရဲ့ ဘင်ခဏအဖြစ်ဟာ ဒုက္ခချုပ်တာ ဖြစ်လို့ ဒုက္ခနိရောဓ မဟုတ်တာကြောင့်လို့ ပြောကြတာပဲဘုရား။

♠ အဲဒါဟာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို အသိမဖြစ်ကြလို့ ပြောတဲ့စကားပဲ၊ ဥပါဒါ နက္ခန္ဓာကို သိရင် ဒီဥပါဒါနက္ခန္ဓာဖြစ်တဲ့ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တွေဟာ

အဲဒီဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို ဖြစ်စေတတ်တဲ့ တဏှာအရင်းခံ ဥပါဒါန်တွေကို အကြွင်းမဲ့အဖြစ် ကာမ ရူပ အရူပ ဂတိမဂ်လမ်းသွားဖို့ အငြိအစွဲကင်းပြီး ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေ ချုပ်ကြတော့ တာကြောင့် လွတ်ငြိမ်းခြင်း ဖြစ်တာ သိရမှာမို့ပဲ။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟာ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီရုပ်နာမ်တို့ ဥပါဒ် ၌ ဘင် အဖြစ်ရောက်စရာ တဏှာအရင်းခံတဲ့ ဥပါဒါန်တွေ အကြွင်းမဲ့ အစွဲအငြိကင်းလို့ ကာမ ရူပ အရူပ ဂတိမဂ်တွေ မပြုကြလို့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ မဖြစ်ပေါ်တာကို ဒုက္ခနိရောဓပြောတာ ဖြစ်လို့လားဘုရား။

♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာချုပ်မှတော့ အဲဒီထဲက ရုပ်နာမ်ရဲ့ ဘင်ချုပ်တာဟာ ပြောဖို့မလိုတော့တာပေါ့။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ချုပ်တာမဟုတ်ဘဲ အဲဒီထဲက ရုပ်နာမ်ချုပ်တာသိလို့ အဲဒီ ချုပ်ခြင်းဟာ နိရောဓအရိယသစ္စာ မဟုတ်ဘူးပြောကြတာလားဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ ဒီအမှားဟာ အခုမှ မှားတာ မဟုတ်ဘူး။

- ဘယ်အချိန်က မှားတာတွေ့လို့လဲဘုရား။

♣ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်ခြောက်ရာလောက်က ရေးခဲ့တဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ အဲဒါ တွေ့ရတယ်။

- ဘယ်လိုပြောထားလို့လဲဘုရား။

♣ ဒုက္ခနိရောဓကို ဒုက္ခချုပ်တာလိုဆိုတာထက် ဒုက္ခချုပ်ကြောင်း ဖြစ်တယ်လို့ စောဒနာသောဓနာတွေလုပ်ပြီး တစ်ရှည်တစ်ဝေး ပြောတာပဲ။

- ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီလို ပြောတာလဲဘုရား။

♣ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာရဲ့အရကို လွဲမှားသိနေလို့ပေါ့။

- ဒုက္ခနိရောဓ အရိယသစ္စာရဲ့အရကို ဘယ်လိုလွဲမှားသိနေလို့လဲဘုရား။

♣ ရုပ်နာမ်အဖြစ်တွေ ဘာမှမရှိတာလို့ သိတာပဲ။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာချုပ်ရင် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဖြစ်တဲ့ ရုပ်နာမ်တွေ ဘာမှမရှိတော့တာ မဟုတ်လို့လားဘုရား။

♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဖြစ်တဲ့ရုပ်နာမ်တွေ မဖြစ်တာဟုတ်ပါတယ်။

- ဒီလိုဆိုတော့ ဘယ်လိုမှားလို့လဲဘုရား။

♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို မသိတော့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ရုပ်နာမ်မသိဖြစ်ပြီး ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ မဟုတ်တဲ့ရုပ်နာမ်တွေ မရှိတော့တာလို့ အသိမှားတာပဲ။

- အဲဒါမှားတာကြောင့် ဒုက္ခနိရောဓရဲ့အနက်ကို ဒုက္ခချုပ်ကြောင်းလို့ ဘယ်လို ဖြစ်တာလဲဘုရား။

♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာမသိတော့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာမဟုတ်တဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေကြည့်ပြီး အဲဒီခန္ဓာတွေမှန်းကာ အဲဒီခန္ဓာတွေဆုံးရာကိုတွေ့တယ်။ အဲဒီခန္ဓာ ရုပ်နာမ်တွေရဲ့ ဆုံးရာကို ကြည့်နေရင်း ဒုက္ခတွေဖြစ်စေတဲ့ ကာမတဏှာ ရူပတဏှာတွေ မဖြစ်တာကြောင့် ကာမရူပ ဂတိမဂ်တွေ မပွားဘဲ အဲဒါတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခတွေမဖြစ်ကြလို့ ဒုက္ခနိရောဓဟော ဒုက္ခငြိမ်းကြောင်းသာမှန်တယ် ပြောတာပဲ။

- အကြောင်းက စကားရှည်တော့ နားလည်ဖို့ နည်းနည်းခက်ပါတယ် ဘုရား။

♣ ဗမာပြည်ရဲ့ ရှေးအခါက ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးပြောတဲ့ စကားနဲ့ဆိုရင် ရှင်းမှာပါ။

- အဲဒါ မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ ရွာသူကြီးဟာ အင်အားမရှိလို့ သူ့ခိုးဓားပြရန်တွေကြောက်နေရာက တစ်နေ့တော့ဘုရင်ကို ခစားရပြီး ဘုရင်ကသူကြီးကို မြို့ဝန်ရာထူးတက်ပေးလို့ အင်အား များလာတာကြောင့် သူ့ခိုးဓားပြရန်ကို နှိမ်နင်းနိုင်တဲ့ ဥပမာလိုပဲ။ ပုထုဇဉ်ဟာ ကိလေသာကို ကြောက်နေရာက ဒုက္ခနိရောဓကို တွေ့ပြီး ဒုက္ခနိရောဓက ပုထုဇဉ်ကို အရိယာရာထူး တက်ပေးပြီး အင်အားများလာတာကြောင့် ကိလေသာဘေးဒုက္ခကို ငြိမ်းနိုင်တယ်လို့ပဲ။

- ဘုရင်ခစားရခြင်းကြောင့် ရန်သူကအေးရသလို ဒုက္ခနိရောဓဆိုက်ခြင်းကြောင့် ကိလေသာငြိမ်းရလို့ ဒုက္ခနိရောဓဟော ဒုက္ခငြိမ်းကြောင်းပေါ့ ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။ အဲဒါ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာမဟုတ်တဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေကို ကြည့်ပြီး အဲဒီရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေကို မုန်းတဲ့ဉာဏ်တွေဖြစ်ကာ နောက်ဆုံးမှာ အဲဒီရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ ဆုံးရာရောက်တဲ့ ‘အရူပ နတ္ထိကိဉ္စိ’ ဖျာန်ကို ဒုက္ခနိရောဓထင်သူအနေနဲ့ သိတဲ့အသိတွေပဲ။

- သူက ယောဂဖြစ်လို့ အဲဒီမှာကပ်နေမှ ရုပ်နာမ်ဒုက္ခတွေက မပေါ်မှာဆိုတော့

အဲဒီကပ်နေတာဟာ ဒုက္ခငြိမ်းကြောင်း ပြောတော့တာလား ဘုရား။

♠ ဒါပဲ။

- ဒုက္ခနိရောဓရဲ့ အရအသိဟာ နှစ်တွေရှည်လှပြီပေါ့ဘုရား။

♠ အဲဒီတစ်ခုတည်းမဟုတ်ဘူး၊ အရိယသစ္စာလေးချက်လုံး မသိတာလို့ပြောမှ ပြည့်စုံမယ်။

- ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနီပဋိပဒါအရိယသစ္စာရဲ့အရ မိန့်ပါဦးဘုရား။

♠ ကောင်းပြီ၊ သူ့ပါဠိ ဆက်ရွတ်ပါ။

- ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနီပဋိပဒါ အရိယသစ္စန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ
အနနဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒီ , ဉာဏံ ဥဒပါဒီ , ပညာ ဥဒပါဒီ ,
ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီ , အာလောကော ဥဒပါဒီ။

♠ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားအား ရှေးကမကြားဖူးတဲ့ ဒီဒုက္ခချုပ်ရာ ရောက်ကြောင်း
အကျင့်က အရိယသစ္စာပဲလို့ အလင်း ဝိဇ္ဇာ ပညာ ဉာဏ်မျက်စိ ပေါက်လာတယ်လို့ပဲ။

- ဘုရားက သူဒုက္ခချုပ်ရာရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်တဲ့ အရိယသစ္စာသိပုံ
မိန့်ကြားချက်ပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- ဒီဒုက္ခချုပ်ရာရောက်ကြောင်း အကျင့်ကတော့ အရိယာတို့ရဲ့သွားလမ်း
အစိတ်အပိုင်း ရှစ်ချက်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ မဇ္ဈိမပဋိပဒါတရားရကြောင်း မိန့်ကြားချက်မှာ
ဘုရားက မိန့်ခဲ့တာကို အရကောက်ခဲ့ကြပြီပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒီဒုက္ခချုပ်ရာရောက်ကြောင်း အကျင့်နဲ့စပ်ပြီး တိတိကျကျ
သိထားရမှာ တစ်ချက်ရှိတယ်၊ အဲဒါ သိထားရမယ်။

- ဘာလဲဘုရား။

♠ ဘုရားဟောတဲ့တရားဟာ ဒီတရားပဲဖြစ်တယ် ဆိုတာပဲ။

- ဘုရားရဲ့တရားဆိုရင် ဒီတရားတစ်ခုတည်းလားဘုရား။

-
- ♣ ဟုတ်တယ်၊ ဘုရားတရားရတယ်ဆိုတာ ဒီတရားတစ်ခုတည်း ရတာပဲ။
 - တခြားတခြားဖြစ်တဲ့ ဘုရားဟောတဲ့တရားတွေကို ဘယ်သွားထားမလဲ၊ အဲဒါတွေက ဘုရားဟောတရား မဟုတ်ဘူးလားဘုရား။
 - ♣ ဒီဒုက္ခချုပ်ရာရောက်ကြောင်း အကျင့်တရားဆိုင်ရာ အကျယ်ဟော တရားတွေ ဖြစ်လို့ အဲဒါတွေလည်း ဒီတရားပဲလို့ ပြောရမှာပဲ။
 - ဒုက္ခချုပ်ရာရောက်ကြောင်း အကျင့်တရားနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့တရားက ဘုရားဟော အဖြစ်တွေခံနေရင် ဘယ်လိုလဲဘုရား။
 - ♣ ဘုရားဟော တရားမဟုတ်တဲ့တရားကို တရားအတုလို့ ပြောရမှာပဲ။
 - ရဲတင်းလှချည်လားဘုရား။
 - ♣ အဲဒီလို မပြောပါနဲ့။
 - ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။
 - ♣ ဒီဒုက္ခချုပ်ရာရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်တဲ့ အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို စေ့စေ့စပ်စပ် ကြည့်ရင် ဘာတွေ့ရမယ်ထင်သလဲ။
 - မိန့်ပါဦးဘုရား။
 - ♣ မျှတတာကို အထင်အရှားတွေ့ရမယ်။
 - ဘယ်သူတွေနဲ့မျှတလို့လဲ မေးစရာတွေမရှိဘူးလားဘုရား။
 - ♣ လောကနဲ့ မျှတတာပေါ့။
 - ဘယ်လောကနဲ့မျှတလို့လဲ သတ္တလောကနဲ့လား၊ သင်္ခါရလောကနဲ့လား၊ ဩကာသလောကနဲ့လား။
 - ♣ အဲဒါတွေ တစ်ခုနဲ့မှ မျှတတာမဟုတ်ဘူး။
 - လောကနဲ့ မျှတတာ မဟုတ်လို့လားဘုရား။
 - ♣ လောကနဲ့ မျှတတာပဲ။
 - လောကဆိုတာက ဘာတွေ့မှီလဲဘုရား။
 - ♣ ကာမလောက၊ ရူပလောက၊ အရူပလောကတွေပဲ။
 - အပါယ် နတ် ရူပ အရူပဗြဟ္မာတွေပေါ့ဘုရား။

-
- ♠ အဲဒီလိုပြောတာ မုချပြောတာ မဖြစ်ဘူး။
 - မုချစကားဖြစ်အောင် ဘယ်လိုပြောရမလဲဘုရား။
 - ♠ လူလို့ ပြောရမယ်။
 - အပါယ်တွေ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေ မပါတော့ဘူးလားဘုရား။
 - ♠ အဲဒါတွေက လူအတွေ့တွေရဲ့ အဖြစ်အတွေ့တွေပဲ။
 - ဟုတ်ပါ့မလားဘုရား။
 - ♠ အပါယ် နတ်ဗြဟ္မာဆိုတာတွေရဲ့ အကြောင်းတွေဟာ ကံတွေပဲ မဟုတ်လား။
 - ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား။
 - ♠ အဲဒီကံတွေကို လူတွေလုပ်ကြတယ် မဟုတ်လား။
 - လုပ်ကြတာပေါ့ဘုရား။
 - ♠ အဲဒီကံက တစ်စက္ကန့်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းလောက် ပြုချိန်ကြာတာပဲ။ အဲဒီကံဖြစ်ပြီးတော့ ဘာဖြစ်သလဲ။
 - သေပြီးနောင်ကျမှ အကျိုးဖြစ်မယ်ပြောကြတာပဲ ဘုရား။
 - ♠ မသေခင်မှာ အဲဒီကံအကျိုးဖြစ်မယ့်အရာက ဘယ်သွားနေမလဲ။
 - အဲဒါတော့ မပြောတော့ဘူးပေါ့။ အနုသယကိလေသာ ဖြစ်နေမယ်လို့ ဆိုလိုတာလားဘုရား။
 - ♠ အနုသယကိလေသာရဲ့ အရကောက်တွေက တဏှာ လောဘ ဒေါသ စတာတွေပဲ။ အဲဒါတွေက စိတ်မပါဘဲ ဖြစ်လို့မရတာတွေဆိုတော့ ဘယ်စိတ်နဲ့ အတူဖြစ်မလဲ။
 - ဖြစ်စရာစိတ်တော့ မရှိဘူးပေါ့ဘုရား။
 - ♠ စိတ်မရှိဘဲတော့ အဲဒီကိလေသာတရားတွေဖြစ်တယ် ပြောချင်လို့ တော်ပါ့မလား။
 - အနုသယကိလေသာဆိုတာ မရှိတော့ဘူးလားဘုရား။
 - ♠ ရှိတာပေါ့။
 - ဘယ်လိုရှိမှာလဲဘုရား။
 - ♠ ဝိပါကံစိတ်နဲ့ အတူဖြစ်ပြီး ရှိမှာပေါ့။

– ဝိပါကစိတ်က နောင်ဘဝမှ ဖြစ်မှာဆိုတော့ အဲဒီကိလေသာတွေလည်း နောင်ဘဝမှ ဖြစ်မှာလားဘုရား။

♠ အဲဒီလိုဆိုရင် ကံပြုပြီးချိန်နဲ့ ဝိပါကဖြစ်ချိန်ကြားမှာ ကံရဲ့အကျိုးဖြစ်မယ့် အရာတွေက ဘာတွေဘယ်မှာဘယ်လိုဖြစ်နေတယ် ပြောစရာမရှိ ဖြစ်မှာပေါ့။

– အဲဒီလိုတော့ဖြစ်မှာပဲဘုရား။

♠ အဲဒီလိုဖြစ်တာ တရားမဟုတ်တာဘဲ။

– ဒီလိုဆိုတော့ တရားဟုတ်အောင် ဘယ်လိုဖြစ်ရတာလဲဘုရား။

♠ ကံက ဇောကိစ္စတတ်ပြီးဖြစ်တာပဲ၊ ဇောရဲ့နောင်ဖြစ်တာက ဘဝင် စိတ်ဆိုတော့ အဲဒီဘဝင်စိတ်ဟာလည်း ဝိပါကဖြစ်တာကြောင့် အဲဒီဝိပါကစိတ်နဲ့ အနုသယကိလေသာက အတူတူဖြစ်ပေါ့။

– အဲဒီဘဝင်က မမွေးခင်က ပြုခဲ့တဲ့ကံရဲ့အကျိုးဝိပါက ဘဝင်စိတ်ပဲ ဘုရား။

♠ အဲဒါ ဘယ်သူပြောတာလဲ။

– ဘုရားပဲဟောမှာ ထင်ပါတယ်ဘုရား။

♠ ဘုရားကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယူတယ် ပြောသလား။

– အဲဒီလို မဟုတ်ပါဘူးဘုရား။

♠ လူမှာဖြစ်တဲ့ဒုက္ခဖြစ်ရာဖြစ်ကြောင်းနဲ့ ငြိမ်းရာငြိမ်းကြောင်း ဆိုင်ရာက ကျော်လွန်တာဟာ မှားယွင်းတဲ့အမြင် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဲ။

– ဒီလိုဆိုတော့ ဘဝင်ကိစ္စထိုက်တဲ့ ဝိပါကက ဘယ်ကံရဲ့ အကျိုးဝိပါကလဲ ဘုရား။

♠ ချစ်သူက သစ္စာဖောက်တာခံရလို့ မုန်းသူဟာ ချစ်တုန်းက ချစ်ဘဝင် စိတ်ကျပေမယ့် မုန်းပြီးနောက်မှ ချစ်ဘဝင်စိတ်ကျသေးတော့ရဲ့လား။

– ဒီလိုတော့ ဘယ်ကျမလဲဘုရား။

♠ မမွေးခင်က ပြုခဲ့တဲ့ ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဘဝင်ဆိုရင် ဘဝင်မပြောင်းရမှာ မဟုတ်လား။

– ချစ်ချစ် မုန်းမုန်း ဘဝင်ကျတာမှာ မပြောင်းရဘူးပေါ့ဘုရား။

♠ ဒီလောက် လက်တွေ့ဖြစ်နေတဲ့ ဘဝင်စိတ်အလှည့်အပြောင်းတွေ ဖြစ်နေတာတောင် မဆင်ခြင်နိုင်ဘူးဆိုတော့ အဲဒီဦးနှောက်ဟာ အမှားသံကြိုးနဲ့ အချည်ခံထားရလို့ပဲပေါ့။

- ဘဝင်ဟာ အခုကံဇောရဲ့ အကျိုးဝိပါက် ဘဝင်လားဘုရား။

♠ အမှန်ပေါ့။

- ကံတွေက အမျိုးမျိုးဆိုတော့ ဘဝင်တွေလည်း အမျိုးမျိုး ဖြစ်နေကြမလား ဘုရား။

♠ ဒါပေါ့။

- ဘဝင်တွေကိုဖြစ်စေတဲ့ ကံတွေရဲ့ အနိမ့်အမြင့် အကောင်းအဆိုးအတိုင်း ဘဝင်တွေလည်း အနိမ့်အမြင့် အကောင်းအဆိုးတွေ ဖြစ်ကြမလားဘုရား။

♠ ဖြစ်ပြီပေါ့။

- ဒီတော့ ဘဝင်အကျခံရသူပဲ ဘဝင်အလိုက်အနိမ့်အမြင့် အကောင်းအဆိုးတွေ ဖြစ်မလားဘုရား။

♠ မဖြစ်ဘဲ ဘယ်နေမလဲ။

- “**ကမ္မံ သတ္တေ ဝိပဇ္ဇတိ** - ကံဟာ သတ္တဝါတွေကို အကျိုးဖြစ်စေတယ်” ဆိုတာ အဲဒီလိုများလား ဘုရား။

♠ ဒါပဲပေါ့။

- ဒီလိုဆိုတော့ အပါယ်သတ္တဝါကလည်း အပါယ်အကျိုးကို ဖြစ်စေတဲ့ ကံ အကျိုးဝိပါက် ဘဝင်ရှိတဲ့ လူ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာတွေလည်း အဲဒါတွေကို ဖြစ်စေတဲ့ အကျိုးဝိပါက် ဘဝင်ရှိကြတဲ့ လူတွေပဲပေါ့ဘုရား။

♠ အဲဒါအမှန်ပဲ။ အဲဒီ အပါယ်လူနတ်ဗြဟ္မာတွေကို သူတို့ ကျင်လည် ကျက်စားကြတဲ့အာရုံတွေနဲ့ အုပ်စုခွဲတော့ ကာမလူ၊ ရူပလူ၊ အရူပလူလို့ လောကသုံးပါး လူသုံးပါး ရတာပဲ။

- ရေ မြေ တော တောင် ပိုးမွှား တိရစ္ဆာန် ဓာတ်သဘာဝတွေဟာ အဲဒီ လောကထဲမှာ အကျိုးမဝင်ဘူးပေါ့ဘုရား။

-
- ♠ မျှတမှုတွေ ဆောင်စေတာက ရည်ရွယ်ချက်မဲ့မှ မဟုတ်ဘဲ။
 - ဘယ်လို ရည်ရွယ်တာဖြစ်လို့လဲဘုရား။
 - ♠ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းတာ ဖြစ်ဖို့ပဲ။
 - နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ အဲဒါပဲလား ဘုရား။
 - ♠ အငြိမ်းတဟာ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းတာပဲပေါ့။
 - လူတွေက ဘာတွေငြိနေကြလို့ မလွတ်လပ် မငြိမ်းချမ်းတာလဲ ဘုရား။
 - ♠ ကာမာဝစရလို့ဆိုတဲ့ ကာမအာရုံ ရူပအရူပါဝစရဆိုတဲ့ ရူပ အရူပအာရုံတွေနဲ့ ငြိနေကြတာပဲပေါ့။
 - အဲဒါတွေနဲ့ မငြိအောင် အဲဒီအာရုံတွေနဲ့ မထိအောင် နေရမှလား ဘုရား။
 - ♠ လူတွေမှာ အာရုံတွေကို လက်ခံတဲ့ မျက်စိနားစတဲ့ အင်္ဂါတွေပါတာဆိုတော့ မထိနေအောင်နေလို့ ဘယ်ရမလဲ။
 - ထိရင်တော့ မငြိဘူးဆိုတာဖြစ်ပါ့မလားဘုရား။
 - ♠ လူတိုင်း ဒီလိုပဲ သိကြတာပဲ။
 - ဘုရားက ဘယ်လို သိလို့လဲ ဘုရား။
 - ♠ “ထိလို့ငြိတာ မဟုတ်ဘူး၊ အပိုအလိုဖြစ်လို့ ငြိတာလို့ သိသူ”ပဲ။
 - အပိုအလိုမဖြစ်ရင် ဘယ်လောက်ထိထိ မငြိဘူးလား ဘုရား။
 - ♠ ဒါပေါ့။
 - အပိုနဲ့အလိုကို ဘာတွေနဲ့ သတ်မှတ်သလဲဘုရား။
 - ♠ မသိတာနဲ့ သတ်မှတ်တယ်။
 - မသိတာဆိုတာ အဝိဇ္ဇာလားဘုရား။
 - ♠ ဒါပေါ့။
 - မသိတာဆိုတာ ဘယ်သူက မသိတာလဲဘုရား။
 - ♠ လူက မသိတာဘဲ။
 - လူက ဘာကို မသိတာလဲဘုရား။
 - ♠ လူက လူလုပ်ရမယ့်အရာ ဟုတ်လား မဟုတ်လားလို့ ဆက်ဆံရမယ့်

လူကို မသိတာဘဲ၊ လုပ်ရမယ့်အရှိကို မသိတာဘဲပေါ့။

- လုပ်သူက လူဆိုတော့ သူလုပ်တဲ့အရာဟာ လူလုပ်ရမယ့်အရာလို့ ပြောရင် အဲဒါမမှန်ဘူးလားဘုရား။

♠ မမှန်ဘူး။

- ဘယ်လိုလဲ ဘုရား။

♠ လုပ်သူက လူဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီလူမှာ လူစိတ်ပျောက်နေတော့ လုပ်သူအစစ်က လူမဟုတ်ဘဲ ဖြစ်နေလို့ပဲ။

- လူဖြစ်ပြီး လူစိတ်ပျောက်တယ်လို့ ရှိနိုင်သလားဘုရား။

♠ ရှိပြီပေါ့။

- အဲဒါပေါ်လွင်အောင် မိန့်ကြည့်ပါဦးဘုရား။

♠ ရူး(စိတ်ကူးယဉ်)နေတဲ့သူဟာ လူပဲ၊ ဒါပေမယ့် အရူးစိတ်ပေါက်နေတော့ လူစိတ်ပျောက်မနေဘူးလား။

- အဲဒီလိုတော့ ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။

♠ ခိုးစိတ်၊ လိမ်ညာစိတ်၊ ဒါနစိတ်၊ သီလစိတ်၊ ဘာဝနာစိတ်တွေလည်း လူကလုပ်တာ မဟုတ်ဘဲ လူမဟုတ်သူကပူးပြီး လုပ်တာဆိုရင် အပူးခံရသူက လုပ်တာမဟုတ်လို့ လူစိတ်နဲ့လုပ်တာ မဟုတ်တာဘဲ။

- လူမှာလူစိတ်က ဘာကြောင့် ပျောက်ရတာလဲဘုရား။

♠ လူက အကောင်ဘလောင်ဖြစ်သွားလို့ပဲ။

- လူစင်စစ်က ဘယ်လို အကောင်ဘလောင်ဖြစ်သွားတာလဲ ဘုရား။

♠ မှော်သွင်းတယ်ဆိုတာ ကြားဖူးမှာပဲ။

- ကြားဖူးရုံပဲ ရှိပါတယ်၊ ဘယ်လိုသွင်းတယ်ဆိုတာတော့ မသိပါဘူး ဘုရား။

♠ မှော်ဆိုတဲ့စကားကို အနက်တိတိကျကျတော့ မသိဘူး၊ ဒါပေမယ့် မှော်သွင်းတယ်၊ ထုံကူးတယ်ဆိုတာတွေရဲ့ ယေဘုယျအနက်တော့သိတယ်။

- ဘယ်လိုတွေလဲဘုရား။

♠ သူများစရိုက်ကို ကိုယ့်စရိုက် ဖြစ်အောင် လုပ်ယူတာလို့ပြောရင် မမှားတဲ့

အပြောပဲ။

- ဆရာဖြစ်ချင်သူဟာ ဆရာအကျင့်တွေ လိုက်ကျင့်နေတာဟာ ဆရာ
မှော်သွင်းနေတာ၊ ဆရာထုံကူးနေတာလားဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- တပည့်တွေ သားသမီးတွေ သူတို့ဆရာနဲ့မိဘတွေရဲ့ သွန်သင်ချက်အတိုင်း
လိုက်နာလုပ်ကိုင်နေတာဟာ ဆရာနဲ့ မိဘတို့ရဲ့ အထုံဝါသနာကူးအောင် လုပ်နေ
တာလားဘုရား။

♠ ဟုတ်ပါတယ်။

- လူတွေမှာ လူစိတ်က ဘယ်လိုပျောက်ကြတာလဲဘုရား။

♠ လူတွေမှာ လူစိတ်တွေက ဘယ်လို ပျောက်ကြတာလဲဆိုရင် လူဖြစ်ပြီး
လူစိတ်မရှိသူတွေ ပြောသလိုပြော သူတို့ပြုသလိုပြု သူတို့နေသလိုနေပြီး မှော်သွင်း၊
ထုံကူးကြလို့ပဲ။

- လူစိတ် မရှိသူဆိုလို့ လူစိတ်ဆိုတာ ဘယ်လိုစိတ်လဲဘုရား။

♠ လူမှာ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ်ဆိုတဲ့ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ
အတွေ့ကို လက်ခံစရာတွေရှိတယ် မဟုတ်လား။

- ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။

♠ အဆင်းတွေမှာ အဆင်းပိုင်ဆိုင်သူရဲ့ ပမာဏရှိတယ်၊ အသံ အနံ့ အရသာ
အတွေ့တွေမှာလည်း သူ့ပမာဏနဲ့သူရှိတယ် မဟုတ်လား။

- ဟုတ်မှာပါ ဘုရား။

♠ အဆင်းပိုင်ရှင်ကို မျက်စိနဲ့သိတဲ့အခါ အဆင်းပိုင်ရှင်ရဲ့ ပမာဏအမှန်အတိုင်း
အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ပိုင်ရှင်တွေကို သိတဲ့အခါလည်း အဲဒီသူတွေရဲ့
ပမာဏအမှန်အတိုင်း သိတဲ့စိတ်ဟာ လူစိတ်ပဲ။

- လူစိတ် မဟုတ်တဲ့စိတ်က အဲဒီအဆင်းစတာတွေပိုင်သူတွေရဲ့ ပမာဏအမှန်
မဟုတ်ဘဲ သိတဲ့စိတ်တွေလား ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

-
- အကောင်ဘလောင် မှော်ဝင်နေ ထုံကူးခံနေရသူတွေဟာ မျက်စိက မြင်တဲ့ အဆင်းက တကယ်ရှိတဲ့ အဆင်းပိုင်ရှင်ရဲ့ ပမာဏအမှန်မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား။
 - ♠ ပမာဏအမှန်နဲ့ လွဲတာတွေပဲ။
 - အဲဒီ အကောင်ဘလောင်ဆိုတာတွေထဲမှာ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေ လူနဲ့ အပါယ်တွေ ပါမှာလားဘုရား။
 - ♠ ပါတာပေါ့။
 - ဒီအကောင်ဘလောင်တွေ တစ်မျိုးနဲ့တစ်မျိုးလည်း မြင်တဲ့ပမာဏချင်း တူကြပါ့မလားဘုရား။
 - ♠ ဘယ်တူမလဲ။
 - မျက်စိနဲ့ အဆင်းပိုင်ရှင်ကို နားနဲ့ အသံပိုင်ရှင်ကို အနံ့ လျှာ ကိုယ်တွေနဲ့ အနံ့ အရသာ အတွေ့ပိုင်ရှင်တွေကို တွေ့တာပဲ။ ဘာကြောင့် ကွဲပြားကြတာလဲဘုရား။
 - ♠ အဆင်းပိုင်ရှင်ရဲ့ ပမာဏအမှန်ကို မျက်စိက သိတာမှ မဟုတ်တာဘဲ။ အသံ စတာတွေရဲ့ ပမာဏအမှန်တွေကို နားစတာတွေက သိတာမှ မဟုတ်တာဘဲ။
 - ဘာနဲ့ သိတာလဲဘုရား။
 - ♠ ရှေးအခါကတော့ စိတ်ကလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ဦးနှောက်အကြောင်း သိလာ ချိန်မှာတော့ စိတ်ဖြစ်တာ ဦးနှောက်ဆိုတော့ ဦးနှောက်က သိတာပဲ။
 - ပိုင်ရှင် ပမာဏအမှန် မသိနိုင်တဲ့ အကောင်ဘလောင်တွေရဲ့ ဦးနှောက်က သူ့ပုံစံနဲ့သူ တစ်မျိုးစီ ပျက်နေကြလို့လားဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တယ်။
 - အပါယ်မှမဟုတ်ဘဲ နတ်ဖြစ်ဖြစ် ဗြဟ္မာဖြစ်ဖြစ် အားလုံးဟာ ဦးနှောက် မမှန်ကြဘူးပေါ့ဘုရား။
 - ♠ ဒါပေါ့။
 - ဒါကြောင့် ပုထုဇဉ်တွေဟာ အရူးတွေလိုပဲလို့ ဘုရားက ဟောခဲ့တယ်ဆိုတာ များလား ဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တာပေါ့။

- ဒီအကောင်ဘလောင်တွေက လူရဲ့မွေးရာပါတွေ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား၊
 - ♣ အကောင်ဘလောင်တွေက သြပပါတိက (ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်တဲ့) သတ္တဝါတွေပဲ၊ ဂစ္ဆသေယျက(ကိုယ်ဝန်)နေရတဲ့ လူလို မဟုတ်ဘူး၊ မမွေးဘူး။
 - ကြားရတွေ့ရတာတွေက လူတွေရဲ့ ပမာဏအမှန်နဲ့လွဲချော်တာတွေ ဖြစ်ကြတော့ လူတွေရဲ့ ပမာဏအမှန်နဲ့ ညီညွတ်မျှတတဲ့ ပြောစရာ ပြုစရာ နေစရာတွေလည်း ပြောနိုင် ပြုနိုင် နေနိုင်ပါ့မလားဘုရား။
 - ♣ ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ သူမြင်သလိုပဲ ပြောပြနေမှာပေါ့။
 - အပိုတွေ အလိုတွေပဲ ဆက်ဆံမှာလားဘုရား။
 - ♣ မြင်တာက ပမာဏအမှန်မရှိတော့ ဆက်ဆံတုံ့ပြန်တာတွေကျမှ ဘယ်လို မျှတနိုင်မလဲ၊ အပိုတွေ အလိုတွေပဲဖြစ်ပြီပေါ့။
 - မျှမျှတတ မဆက်ဆံနိုင်ရင် ငြိမ်းချမ်းမှုဖြစ်ပါ့မလား ဘုရား။
 - ♣ ဘယ်ငြိမ်းချမ်းမလဲပေါ့။
 - မျှမျှတတဆက်ဆံရင် အဆက်ဆံခံရသူက ပြန်ပြီး မျှမျှတတ ဆက်ဆံတာ ရလို့ ငြိမ်းတာလားဘုရား။
 - ♣ ဒီလို မဟုတ်ဘူး။
 - ဘယ်လိုလဲဘုရား။
 - ♣ ဆက်ဆံခံရသူက ပြန်ပြီးမျှမျှတတ ဆက်ဆံတာ လုပ်ချင်လုပ်မှာပဲ၊ ဒါပေမယ့် ဆက်ဆံသူက မျှတတာသိပြီး အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာ မဖြစ်လို့ ငြိမ်းချမ်းတာပဲ။
 - မမျှမတ ဆက်ဆံလို့ မငြိမ်းချမ်းတာလည်း မမျှမတ အဆက်ဆံခံရသူက ရန်လုပ်တာခံရလို့ မငြိမ်းမချမ်းတာ မဟုတ်ဘူးပေါ့ ဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တယ်၊ အဆက်ဆံခံရသူက မမျှမတဆက်ဆံခံရပေမယ့် ရန်လုပ်တာ လုပ်ကောင်းမှလုပ်မယ်၊ ပြန်ပြီးရန်မလုပ်လည်း မငြိမ်းတာကတော့ ဖြစ်တာပဲ။
 - ဘယ်လို မငြိမ်းချမ်းမှာမို့လဲဘုရား။
 - ♣ သူရဲ့မမျှမတတဲ့ ဆက်ဆံရေးဟာ သူ့ကို မမျှမတသူအဖြစ် ဖြစ်စေတယ်၊ ပြီးတော့ အဲဒီမမျှမတသူအဖြစ်ကို သူ့အဖြစ်လို့လည်း အသိဖောက်ပြန်တာ အမှတ်ဖောက်

ပြန်တာ အမြင်ဖောက်ပြန်တာတွေ ဖြစ်စေလို့ မငြိမ်းတာပဲ။

- လူတွေငြိမ်းချမ်းသူတွေဖြစ်ကြဖို့ မျှတတဲ့ဆက်ဆံရေး ထူထောင်ရမှာ ပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- မျှတတဲ့ဆက်ဆံရေး လုပ်နိုင်ဖို့ လူ့လောကကို မမြင်ဘဲ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မရနိုင်ဘူးပေါ့ဘုရား။

♠ လူ့လောကကို မမြင်ရင် ဘာနဲ့ဆက်ဆံမလဲ။

- သူမြင်တတ်သလိုမြင်ပြီး ဆက်ဆံမှာပဲပေါ့ ဘုရား။

♠ အဲဒီလိုဆက်ဆံရင် အပိုအလိုတွေ မဖြစ်ပေဘူးလား။

- ဆက်ဆံရမယ့် အရှိအတိုင်းမမြင်ဘဲ သူ့စိတ်ထဲက အရှိအတိုင်းဆက်ဆံရင် အပိုအလိုဖြစ်မှာပဲပေါ့ဘုရား။

♠ အလုပ်သမားလို့သိမှ အလုပ်သမားနဲ့ သင့်လျော်တဲ့ဆက်ဆံရေး လယ်သမား၊ ဈေးသည်၊ ကုန်သည် အစစကို သိမှ အဲဒီလူတွေနဲ့ တော်တဲ့ ဆက်ဆံရေး အဲဒီလိုလုပ်နိုင်မှ ဆက်ဆံသူနဲ့ အဆက်ဆံခံရသူအကြားမှာ မမျှမတတာ မဖြစ်သလို ဖြစ်တာပဲ။ ဒီလိုမဟုတ်ဘဲ ကိုယ့်ရဲ့ အဆက်ဆံခံရသူကို မသိမမြင်ဘဲ ကိုယ်ဝါသနာရှိတာနဲ့ ကိုယ်ဆက်ဆံချင်သလို ဆက်ဆံရင် ဆက်ဆံသူနဲ့ အဆက်ဆံခံရသူအကြားမှာ မျှတနိုင်ပါ့မလား။

- ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။

♠ အဲဒီလို လူ့လောကကိုမြင်ပြီး ဆက်ဆံရင် အဆက်ဆံခံရသူက အကောင်း အဆိုးနဲ့ တုံ့ပြန်ပေမယ့် မတုန်မလှုပ်ဘူး၊ ငြိမ်းချမ်းမြဲ ငြိမ်းချမ်းတယ်။

- ဆိုးဆိုးဝါးဝါး တုံ့ပြန်ရင် ဘာကြောင့် မတုန်လှုပ်တာလဲ ဘုရား။

♠ သူ့ဆက်ဆံရေးဟာ အမြင်ရှိရှိဖြစ်လို့ ဆက်ဆံရမယ့်အတိုင်းအတွာ ပမာဏ ထက် အပိုနဲ့အလို ဘာမှမရှိတာကို သိနေတဲ့အတွက် (ကြိယာမတ္တ) ဖြစ်နေလို့ပဲ။

- အမြင်ရှိရှိနဲ့ ဆက်ဆံရမယ့်အတိုင်း ဆက်ဆံခဲ့တာဆိုတော့ ဆက်ဆံရမယ့် အတိုင်း ဆက်ဆံသူပဲဖြစ်ပြီး အဲဒီလိုဖြစ်တဲ့ သူ့ကိုယ်သူလည်း ငါဟာအမြင်ရှိရှိ

ဆက်ဆံသူဖြစ်တယ်၊ အဲဒါငါပဲပေါ့၊ အဲဒီဆက်ဆံရေးဟာ အမှန်ပဲလို့လည်း အသိစိတ်တွေ အမှတ်သညာတွေ အသိအမြင်တွေ ဖြစ်တာပေါ့၊ အဲဒါတွေက မှန်ကန်တဲ့ အသိစိတ် မှန်ကန်တဲ့အမှတ်သညာ မှန်ကန်တဲ့အသိမြင်တွေ ဖြစ်တာပဲ၊ ဒါတွေဟာ မမှန်ကန်တာတွေကို မှန်ကန်တယ် သိတာ မဟုတ်လို့ ဖောက်ပြန်တာတွေလည်း မဟုတ်ဘူးပေါ့ဘုရား။

♣ အဲဒါအမှန်ပဲ။

- ဒီလိုဆိုတော့ဘုရား။

♣ ပြောပါ။

- လူ့လောကကို မြင်တတ်ဖို့ဟာ လူ့အတွက် အရေးကြီးတာတွေထဲမှာ ရှေ့တန်းအကျဆုံး အရေးကြီးတာပဲ ဘုရား။

♣ ဟုတ်တာပေါ့၊ လူက မငြိမ်းမချမ်းနဲ့ အသက်ရှင်အောင် အစားအစာတွေ စားနေရပေမယ့် အပင်းအလျှိုခံနေရသလို ဖြစ်နေတယ်မဟုတ်လား။

- လူဖြစ်နေရပေမယ့် ကျိန်စာသင့်ခံနေသလိုပါပဲဘုရား။

♣ ဒီလိုတွေက လွတ်လပ်ဖို့ လူ့လောကအမြင်လမ်းကို လူတွေ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ဆက်ဆံတဲ့အခါ အသုံးပြုနေကြ အခြင်းအရာရှစ်ချက်ကိုပဲ ဘုရားက ထမ်းပိုးကျည်း တပ်ပေးခဲ့တာပဲ၊ ဘုရားကတော့ အံ့ဩစရာ အကောင်းဆုံးသူတွေထက် အံ့ဩစရာ အကောင်းဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။

- ဘာတွေမြင်လို့လဲ ဘုရား။

♣ လူတွေအတွက် အခက်ဆုံးအရာကို အလွယ်ဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်ပေးနိုင်လို့ပါပဲ၊ အဲဒါ အခုခေတ်စကားနဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင် ဘုရားဖော်ထုတ်လိုက်တဲ့ “ဒိုင်ယာလက်တစ်”ပဲ။

- မဇ္ဈိမပဋိပဒါကို ဒိုင်ယာလက်တစ်လို့ သုံးကြတာတော့ တွေ့ဖူးပါတယ်၊ ဘယ်လို ဒိုင်ယာလက်တစ်ဖြစ်တယ်တော့ နားမလည်ဘူးပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်ရမှာပေါ့။

- ဘယ်လိုမဇ္ဈိမပဋိပဒါဖြစ်တယ်၊ ဒိုင်ယာလက်တစ်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိခွင့် ရချင်ပါတယ်ဘုရား။

♣ ဒီကမ္ဘာမှာ လူ့ယဉ်ကျေးမှု အစောပိုင်းလောက်က ကမ္မဝါဒယဉ်ကျေးမှုကို

ရှေးလူတွေက တည်ဆောက်ပြီး လူတွေရဲ့ အရိုင်းစိတ်ဓာတ် နဖားကြိုး ထိုးပေးခဲ့ကြတယ်။

- လူတွေရဲ့အဆင့်အတန်းဟာ လူမဖြစ်ခင်က လုပ်ခဲ့တဲ့ကံတွေက ဖန်တီးခဲ့တာ၊ အခုလုပ်နေတဲ့ ကံတွေက လူသေပြီးဖြစ်မယ့် အဆင့်အတန်းကို ဖန်တီးမှာတွေပဲလို့လားဘုရား။

♠ ဟုတ်တာပေါ့၊ ဒါကို ဘယ်သူငြင်းပယ်နိုင်မလဲ၊ လူအဖြစ်က ငြင်းနိုင်အောင် စူးစမ်းနိုင်အား မရှိသေးတာဘဲ၊ ဒီကမ္ဘာဒီနဖားကြိုးနဲ့ လူ့ယဉ်ကျေးမှု နှစ်ပေါင်းထောင်ချီ ကြာလာတဲ့အခါမှာ ကံရဲ့ဖန်တီးခံအဖြစ်ကို ငြင်းဆန်နိုင်တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခု လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ခြောက်ရာလောက်က တည်ဆောက်လာတယ်။

- အဲဒါဘယ်လိုလဲဘုရား။

♠ ကံကြောင့်ဖြစ်ရတဲ့ အဖြစ်တွေဟာ အနှစ်သာရမဟုတ်ကြောင်း သုံးသပ်မိပြီး ကံကိုငြင်းဆန်နိုင်တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုပဲ။

- ဘယ်လို အနှစ်သာရ မရှိကြောင်း သုံးသပ်တာလဲဘုရား။

♠ အခုလူအဖြစ် ဖြစ်နေရတာဟာ လူမဖြစ်မီက ကံကြောင့်ဆိုတော့ အခုလူအဖြစ်ဟာ ဘာအနှစ်သာရရှိသလဲ၊ အခု လူအဖြစ်က ပြုတဲ့ကံကလည်း အခုသေပြီးနောင်ဘဝမှာအဖြစ် တစ်ခုဖြစ်စေဦးမယ်ဆိုတော့ အဲဒီ အဖြစ်ကရော ဘာအနှစ်သာရရှိသလဲလို့ပဲ။

- အဲဒီလို သုံးသပ်မိတော့ ကံကို ဘယ်လိုငြင်းဆန်နိုင်တာလုပ်သလဲ ဘုရား။

♠ ကံဖြစ်တဲ့ ကိုယ်အပြုအမူ၊ နှုတ်အပြောအဆို၊ စိတ်အနေအထားတွေ ဘာမှ မဖြစ်အောင်နေတာပေါ့။

- အဲဒီလို ဘာမှမဖြစ်အောင် ဘယ်လိုကျင့်မလဲဘုရား။

♠ စိတ်ရဲ့လိုအင်တွေ အားလုံးခြိုးခြီးပြီးနေနိုင်အောင် ကိုယ်ကိုအပင်ပန်းခံတာ လုပ်တယ်ပြောရမယ်။

- အဲဒီလိုလုပ်ရင် လူစဉ်မီပါ့မလားဘုရား။

♠ လူစဉ်မီတာကို အနှစ်သာရလို့ မမှတ်ယူသူတွေဘဲ။

- သူတို့ အနှစ်သာရလို့ မှတ်တာက ဘာလဲဘုရား။

- ♠ အဖြစ်အားလုံး ငြိမ်းတာပဲ။
- အဖြစ်အားလုံးဖြစ်ကြောင်းဟာ ကံလို့ဆိုတော့ ကံကို ငြင်းဆန်တဲ့အကျင့် ကျင့်ကြတာပေါ့ဘုရား။
- ♠ ဟုတ်တယ်၊ ကံကိုငြင်းဆန်တာမှာ ကံကို ကံလို့ခေါ်တာကိုတောင် မလုပ်ဘဲ ရှောင်ကြတယ်။

ကံပြုဝါဒ၊ ကံမပြုဝါဒ၊ ကံသတ်ဝါဒ

- ကံကိုကံလို့ မခေါ်ရင် ဘယ်လိုခေါ်လို့လဲဘုရား။
- ♠ ကံကို ဒဏ်လို့ခေါ်တယ်။
- ကာယဒဏ် ဝစီဒဏ် မနောဒဏ်လို့လားဘုရား။
- ♠ ဟုတ်တယ်။
- ဘယ်လိုသဘောထားလို့ အဲဒီလို ခေါ်တာလဲဘုရား။
- ♠ ကံဟာ မြန်မာလိုပြန်ရင် အမှုလို့ရတာပဲ၊ အမှုဆိုတာ ပြစ်ဒဏ်ကို ရောက်စေတာလို့ ယေဘုယျအနက်ထင်ကြတာ မဟုတ်လား၊ အဲဒါကြောင့် ကာယဒဏ် အစစခေါ်တာပဲ။
- ကံက ဒဏ်ပဲပေါ့ဘုရား။
- ♠ ဟုတ်ပါတယ်၊ ကံကိုထူထောင်တဲ့ လူ့ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ ကံကို ဖျက်ဆီးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ဒီနှစ်ခုဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဆန့်ကျင်ကြတာပဲ။
- ဆန့်ကျင်ပုံ ပေါ်လွင်စေပါဦးဘုရား။
- ♠ မသေမီပြုတဲ့ကံကြောင့် သေပြီးကောင်းစားမှာဖြစ်ဖို့ မသေမီ ကောင်းကံ ပြုခြင်းနဲ့ လူ့လောကယဉ်ကျေးမှု ထူထောင်တာက လောကဟာ နိုင်ရာစားစနစ်နဲ့ နိုင်ထက်ကလူပြုမှုတဲ့ လောကမို့ပဲ၊ ဒီလောကရှိသမျှ မငြိမ်းအေးလို့ ငြိမ်းအေးဖို့ ကံတွေမဖြစ်အောင် နေစေခြင်းဖြင့် သတ္တဝါ အချင်းချင်း မညှင်းဆဲစေတဲ့ လူ့ယဉ်ကျေးမှု

ထူထောင်ခြင်းက ဆန့်ကျင်တာပဲ။

- ကံပြုစေတဲ့ဝါဒနဲ့ ကံမပြုစေတဲ့ဝါဒပေါ့ဘုရား။

♠ ကံပြုစေတဲ့ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ ကံပြုမှုကို ရှောင်ရှားစေတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုပေါ့။

- ဟုတ်ပါတယ်၊ ကံမပြုစေတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုအမြင်မှာ ကံတွေက ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို ဖြစ်စေတယ်မြင်လို့ ကံကို ဒဏ်တွေလို့တောင် ခေါ်တာဆိုတော့ ကံပြုမှုရှောင်ရှားတာပေါ့ ဘုရား။

♠ ဘုရားက ကံပြုစေတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကို ချာချာလည်နေတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုအဖြစ်နဲ့ ကံပြုမှုရှောင်စေတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကို မှောင်အကျဆုံး ယဉ်ကျေးမှုအဖြစ်ဆိုပြီး တန်ဖိုးဖြတ်တယ်။

- ကံပြုသူက ကံမပြုတာကို အပြစ်မြင်ပြီး ကံမပြုသူကလည်း ကံပြုတာကို အပြစ်မြင်ကြရာမှာ ဘုရားက နှစ်ခုလုံးကို အပြစ်မြင်တယ် ဆိုတော့ - သူက ဘာမြင်လို့တဲ့လဲဘုရား။

♠ ဘုရားက ကံကို လမ်းအဖြစ်မြင်တယ်၊ လမ်းမှားလို့သာ ကံမပြုသူတွေရဲ့ အပြစ်မြင်ခံရတာမျိုးဖြစ်တယ်လို့မြင်ပြီး လမ်းမသွားဘဲ ထိုင်နေသူဟာ လမ်းမှားသူနဲ့မခြားဘယ်မှမရောက်ဘဲ အကျိုးနည်းသူလို့ ကံပြုသူတွေရဲ့ အပြစ်မြင်ခံရတာမျိုး ဖြစ်တယ်၊ ဒီလိုပဲ ဘုရားက မြင်တယ်။

- ဒီတော့ ဘုရားက ဘာလုပ်ရမယ်လို့ မိန့်သလဲဘုရား။

♠ ကံမပြုသူတွေ မြင်သလို လမ်းမှားတွေမပြုနဲ့ ကံပြုသူတွေ မြင်သလို လမ်းမသွားဘဲလည်း မနေနဲ့လို့ပေါ့။

- လမ်းမှားကို မသွား၊ ဘယ်မှမသွားဘဲလည်းမနေဘဲ ဘယ်လို လုပ်ရမှာလဲ ဘုရား။

♠ ရှင်းနေပြီပဲ။

- ဘယ်လို ရှင်းတာလဲဘုရား။

♠ လမ်းမှန်ကိုသွားပေါ့၊ ဒါဆိုရင် လမ်းမှားသွားတာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ရပ်နေတာလည်း မဟုတ်ဘူး မဟုတ်လား။

- အဲဒီလို လုပ်တဲ့အတွက် ဘာအကျိုးတွေဖြစ်မှာလဲ ဘုရား။

♣ လမ်းမှားကို မသွားတဲ့အတွက် လမ်းမှားရောက်တဲ့ ဒုက္ခတွေမဖြစ်တာရယ်၊ ဘယ်မှမသွားဘဲ မနေတဲ့အတွက် လူရောက်ရမယ့် လွတ်လပ်ရာဆီကို ရောက်တာရယ် အဲဒီအကျိုးတွေ ဖြစ်တာပေါ့။

- ကံလမ်းတွေက ဘယ်လိုမှားလို့လဲဘုရား။

♣ အစွဲ (အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်)တွေကြောင့် လုပ်ကြတာဖြစ်လို့ အကောင်ဘလောင်တွေ ဖြစ်စေတာကြောင့် မှားတာပဲ။

- အဲဒီအကောင်ဘလောင်က ကံလုပ်သူတွေပြောသလို သေပြီးနောင် ဖြစ်တယ် ဆိုတာလားဘုရား။

♣ အဲဒါ ကြံကောင်းစီရ (တက္ကာဝစရ) စကားပဲ။

- အဲဒီမှာ မဖြစ်ရင် ဒီမှာလည်းဖြစ်တာ မတွေ့ရတော့ မဖြစ်များမဖြစ်ဘဲ ရှိသလားဘုရား။

♣ ဖြစ်တာကိုမြင်တတ်တဲ့ မျက်စိမပေါက်လို့ ဒီလူမှာဖြစ်တာကို မမြင်တာဘဲ။

- ဘယ်လို သိရမလဲ ဘုရား။

♣ ကံလမ်း တစ်မျိုးမျိုး သွားသူကို လေ့လာကြည့်ရင် ကံလမ်းကို တစ်ခါ သွားပြီးသူဟာ နောက်ထပ် အခါခါသွားတာ တွေ့ရနိုင်တာပဲ၊ ကောင်းကောင်းဆိုးဆိုးပဲ။

- အဲဒီလိုတော့ တွေ့ရပါတယ်ဘုရား။

♣ အဲဒါ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ။

- မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ အဲဒီကံမျိုးလုပ်သူ အကောင်ဘလောင်ဖြစ်သွားလို့ လုပ်တာပဲ။

- အဲဒီကံမျိုးအထပ်ထပ်လုပ်သူဟာ အဲဒီကံမျိုး မလုပ်ခင်က ‘လူ’ မဟုတ်တော့ ဘူးလား ဘုရား။

♣ ဒါပေါ့။

- သူက ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲဘုရား။

♣ အဲဒီကံမျိုးလုပ်သူဟာ လုပ်ပြီးနောက် အဲဒီကံရဲ့ဇာတ်ဝင်သူ ဖြစ်သွားတယ်၊ အဲဒီကံဇာတ်ရှိသူဟာ အဲဒီဇာတ်ကို ငါ၊ငါ့ဟာ၊ ငါ့အမှန်လို့လည်း စွဲတာဝင်တယ်၊ အဲဒီတော့

အဲဒီကံမျိုးလုပ်တာ သူ့အလုပ်ဖြစ်လို့ လုပ်တာ မှန်တယ်လို့ လွဲမှားပြီးသိတယ်။ အဲဒီတော့ အဲဒီကံမျိုး အထပ်ထပ် လုပ်တာပဲ။

- လူစင်စစ်က အကောင်ဘလောင်ဇာတ်ဝင်ပြီး ဇာတ်ပြောင်းသွားတာကို လူတွေ မသိကြဘူးဘုရား။

♠ ဘုရားက ကံနဲ့အဲဒီကံရဲ့အကျိုး အဲဒီကံရဲ့အကြောင်းကို သိတော့ အဲဒီကံနဲ့ ကံရဲ့ နိဒါန်း(အကြောင်း)တွေနဲ့ လုံးထွေးကာ လူလုပ်တဲ့အရာတွေ မဟုတ်တဲ့ အမှုတွေဖြစ်လို့ ကံကို ဒဏ်လိုပြောတာလည်း ဟုတ်တယ်။ အဲဒီကံတွေဟာ လမ်းဖြစ်ပေမယ့် ချာချာလည် နေစေတဲ့ လမ်းဖြစ်လို့ လမ်းပျက်တွေဖြစ်တာကြောင့် အဲဒီလမ်းတွေကို ရှောင်ရမယ် ဆိုတာလည်း လက်ခံတယ်။ ဒါပေမယ့် ငုတ်တုတ်ထိုင်ပြီး လမ်းမသွားဘဲနေတာလည်း မှားတယ်။ အဲဒီလမ်းမှားတွေကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ပြီး ဒဏ်မဖြစ်တဲ့လမ်းကိုသွားစေသူဘဲ။

- ဘုရားသွားတဲ့ကံလမ်းက အမှုတော့အမှုပဲ။ ဒါပေမယ့် လူကို အကောင် ဘလောင်တွေအဖြစ် ချာချာလည်စေတဲ့အမှု မဟုတ်ရုံသာမက အဲဒီချာချာလည်စေတဲ့ အမှုကံတွေသတ်တဲ့ ကံအမှုဖြစ်တော့ ကံပြုသူတွေရဲ့ ကံနဲ့ ကံမပြုစေသူတွေရဲ့ကံမှားတွေကို သတ်တာပဲဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- အဲဒါကြောင့် မူလကံဝါဒနဲ့ ပဋိပက္ခကံသတ်ဝါဒတို့ရဲ့ သမူဟကံသတ်တဲ့ ကံဝါဒဖြစ်လို့ “ **ဒိုင်ယာလက်တစ်** ” ဆိုတာ ပြောတာလားဘုရား။

♠ ဒါပဲပေါ့။

- ဘုရားကလည်း ဒီ ပထမဆုံးဟောခဲ့တဲ့ ဓမ္မစကြာမှာ ဒီ ‘**ဒိုင်ယာလက်တစ်**’ ကို မဇ္ဈိမကျင့်စဉ်လမ်းဆိုပြီး အဲဒီလမ်း အလုပ်လုပ်သွားပုံ သစ္စာအဖြစ်တွေ ပြတာပေါ့ဘုရား။

♠ ဒီကံသတ်တဲ့ကံဝါဒဟာ ကမ္ဘာလောကကို အလင်းပေးမယ့် တော်လှန်တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကြီးပဲ။

- ဒီကံသတ်တဲ့ကံဝါဒ လူ့ယဉ်ကျေးမှုဟာ လူတွေနဲ့ အတော်စိမ်းနေပုံပဲ ဘုရား။

♠ ဘာဖြစ်လို့လဲ။

- ဖော်သူကဖော်ခဲ့တာ နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ့်ခြောက်ရာစုဖြစ်ပြီး အခုထိ

အဲဒီယဉ်ကျေးမှု ဟောပြောချက်တွေကို ကံပြုတဲ့ဝါဒနဲ့ အဓိပ္ပာယ်အဖွင့်တွေ ရေးလိုရေး၊ ကံမပြုဝါဒနဲ့ အဓိပ္ပာယ်အဖွင့်တွေ ရေးလိုရေးဖြစ်ပြီး ကံသတ်တဲ့ကံဝါဒဟာ ယဉ်ကျေးမှု တစ်ရပ်အဖြစ် မထွန်းနိုင်လို့ဘဲပေါ့ဘုရား။

- ♠ အဲဒါကတော့ ပြောခဲ့ပြီးတဲ့အတိုင်း ဓမ္မစက်ဟာ လွတ်လပ်မှုလို့ပဲ။
- ဓမ္မစက်ဟာ လွတ်လပ်ရင် ကံသတ်တဲ့ကံဝါဒ ပေါ်လာမှာလား ဘုရား။
- ♠ အသေအချာပေါ့။
- လွယ်ပျဲမလားဘုရား။
- ♠ ရှိပြီးသားအရာဖြစ်လို့ ပျောက်ရုံပဲပျောက်နိုင်မယ်၊ ပျက်အောင်တော့ ဖျက်လို့

မရစကောင်းတာဘဲ။

- ကံသတ်တဲ့ကံလမ်းက ဂတိတွေဖြစ်စေတဲ့ ကံလမ်းနဲ့ ဘယ်လို ထူးပြီး ဘယ်လိုတူသလဲဘုရား။

♠ ကံသတ်တဲ့ကံလမ်းက အစွဲမပူးတဲ့လူရဲ့ ပမာဏအမှန်အမြင်၊ အတွေး၊ အပြော၊ အလုပ်၊ အနေ၊ ကြိုးစား၊ နိုးကြား၊ စိတ်ထားတွေ လုပ်တာပဲ။ ဂတိကံလမ်းက အစွဲတွေနဲ့ အမြင် အတွေး၊ ပြောပြနေ၊ ကြိုးစား နိုးကြား စိတ်ထားတွေ လုပ်တာထူးတာပဲ။ တူတာကတော့ အမြင် အတွေး၊ ပြောပြနေ၊ ကြိုးစား နိုးကြား စိတ်ထား ရှစ်ချက်ရှိတာခြင်းမှာ ကံသတ်ကံနဲ့ ဂတိကံ တူကြတာပဲ။

- ဂတိကံဖြစ်ဖြစ် ကံသတ်ကံဖြစ်ဖြစ် ကံမှန်သမျှရဲ့နိယာမက အသိအုပ်စု၊ အကျင့်အုပ်စု၊ အကြံအုပ်စုလို့ သုံးခုရှိတာချည်းပဲလားဘုရား။

- ♠ ဒါပေါ့။
- ကံမှန်သမျှ အမြင်အတွေး မပါတာမရှိဘူးလားဘုရား။
- ♠ ဟုတ်တယ်။
- ကံမှန်သမျှတိုင်းမှာ ပြောပြနေအကျင့်မပါလို့ မရဘူးလားဘုရား။
- ♠ အဲဒါတွေက ကံဖြစ်ရာ တံခါးတွေပဲ။
- ကံမှန်သမျှ ကြိုးစား နိုးကြား စိတ်ထား မပါလို့လည်း မရဘူးလား

ဘုရား။

-
- ♣ ကျင့်ထားပြီးသားကို ကြံရတာပဲ။ ဈာန်ဝင်ရတာပေါ့။
 - ဒီလိုကံဖြစ်တဲ့ အချက်အလက်ချင်းတူကြလျက် ဂတိကံဖြစ်တဲ့ကံက ဂတိကံဖြစ်ပြီး ဂတိကံတွေသတ်တဲ့ကံက ကံသတ်ကံလို့ ဘာကြောင့် ဖြစ်ရတာလဲ ဘုရား။
 - ♣ ဂတိအစွဲနဲ့ ဒီကံရှစ်ချက်လုပ်တာနဲ့ ဂတိအစွဲမဲ့လုပ်တာကြောင့် ကွဲကြတာပဲ။
 - ဂတိအစွဲမဲ့ လူ့အခြင်းအရာ ဒီရှစ်ချက်ဖြစ်အောင် ဘယ်လို လုပ်မလဲ ဘုရား။
 - ♣ ဒီရှစ်ချက်နဲ့လူတွေကို ဆက်ဆံတဲ့အခါ ဒီအချက်ထမ်းပိုးကို ဝင်ထမ်းတာမှာ ထမ်းရမယ့်ထမ်းပိုးရဲ့ နေရာကို ထမ်းပိုးကျည်းနဲ့ သတ်မှတ် ပေးထားလိုက်ပြီးသားပဲ။
 - လူ့အခြင်းအရာရှစ်ချက် ထမ်းပိုးဂတိမဂ် မဖြစ်အောင် ဘာနဲ့သတ်မှတ်လို့လဲ ဘုရား။
 - ♣ အစွန်းနှစ်ပါးက လွတ်ရာအဖြစ် သမ္မာဆိုတဲ့ ထမ်းပိုးကျည်း နှစ်ချောင်းနဲ့ သတ်မှတ်တာပဲ။
 - ဒီလိုဆိုတော့ဘုရား။
 - ♣ ဘာဖြစ်သလဲ။
 - ဂတိလမ်းအမျိုးမျိုးတွေ သွားလာခဲ့လို့ ဘာအကောင်တွေပဲ ဖြစ်နေနေ နွားကို ထမ်းပိုးကျည်းတပ်ထားတဲ့ ထမ်းပိုးထဲတပ်ပြီးမောင်းသလို လူတိုင်းကို ဂတိမဲ့လမ်း သွားစေ လို့ရတာပဲ ဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တာပေါ့၊ အစွဲဖြုတ်ပြီးမှ ဒီလမ်းသွားလို့ရမယ် ထင်ကြတော့ အစွဲဖြုတ်ဖို့ ကလည်း ဘာနဲ့ဖြုတ်ရမယ် မသိဖြစ်ပြီး ဒီအလယ်လမ်းကို မသွားနိုင်ကြတာဘဲ။
 - အစွဲကြီးတန်းလန်းနဲ့ အကောင်အမျိုးမျိုးတွေကို ထမ်းပိုးကျည်း တပ်ထားပြီး ဒီအလယ်လမ်း ထမ်းပိုးထဲထည့်ပြီး မောင်းလို့ရမှာလားဘုရား။
 - ♣ အစမှာတော့ ထမ်းပိုးကျင့်တဲ့နွားလို ဟိုကန်ဒီကန် ရုန်းတာ လုပ်မှာပေါ့။
 - အပြောအပြုအနေတွေ ကျင့်ရမှာလားဘုရား။
 - ♣ ဒါပဲပေါ့။
 - ကြိုးစား နိုးကြား စိတ်ထား အကြံက ဘယ်လိုဖြစ်မှာလဲဘုရား။
 - ♣ အကျင့်တွေများလာတော့ ကြိုးစားနိုးကြား စိတ်ထားတွေက သူ့ဘာသာသူ

ဝင်လာမှာတွေပဲ။

- အစွဲ အမြင် အတွေးတွေက ဘယ်လို ဖြုတ်ရမှာလဲဘုရား။
- ♣ ကြီးစား နိုးကြား စိတ်ထားဖြစ်တဲ့ အကြံတွေဖြစ်ဖန်များရင် အစွဲအမြင်တွေက အလိုလိုပြုတ်သွားပြီး ပမာဏအမှန်အတိုင်းမြင်တာ ဖြစ်လာမှာပဲ။
- အရိယာတို့ရဲ့ ဒုက္ခချုပ်ရာရောက်ကြောင်း အကျင့်မဂ်လမ်းဟာ တစ်လောက လုံး သွားလို့ရတဲ့ လမ်းပဲဘုရား။
- ♣ ဟုတ်တယ်၊ တစ်လောကလုံးသွားလို့ရတဲ့ ‘လူ့လွတ်လပ်လမ်း’ အမှန်ပေါ့။
- ဘုရားကတော့ တစ်လောကလုံးရဲ့ ကျေးဇူးတင်ခံထိုက်သူတွေထဲမှာ ထိပ်ဆုံး နေရာက ကျေးဇူးတင်ခံထိုက်သူပဲဘုရား။
- ♣ ခက်တဲ့ သိစရာ လုပ်စရာနဲ့ အသက်ရှင်စရာတွေကို လွယ်တဲ့သိစရာ လုပ်စရာနဲ့ အသက်ရှင်စရာဖြစ်အောင် လုပ်ပေးသူတွေလည်း ဘယ်လောက် ကျေးဇူးများ သူတွေ ဖြစ်သလဲ။
- အဲဒါတွေဟာ လွတ်လပ်မှုမရှိရင် တန်ဖိုးမရှိတာဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒါတွေ လုပ်ပေးသူတွေနဲ့ လွတ်လပ်မှုပေးသူရဲ့ ကျေးဇူးဟာ မနှိုင်းယှဉ်နိုင်အောင်ပါဘဲဘုရား။
- ♣ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါအရိယသစ္စာရဲ့ အရိယသစ္စဉာဏ်အကြောင်း ပြောဆိုလာတာ တော်တော်ကြီး ရှည်လျားသွားပြီ၊ ရှေ့သွားကြဦးစို့၊ ရှေ့ပါဠိ ရွတ်ပါ။

- တံ ခေါ် ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ
မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒီ , ဉာဏံ ဥဒပါဒီ
, ပညာ ဥဒပါဒီ , ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီ , အာလောကော ဥဒပါဒီ။

♣ ဒီဒုက္ခချုပ်ရာရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟာ ပွားများရမှာဖြစ်တယ်လို့ ရှေ့က မကြားဖူးဘဲ ငါ့မှာ အလင်းဝိဇ္ဇာ ပညာဉာဏ်မျက်စိ ပေါက်တယ် ရဟန်းတို့ - လို့ ဆိုလိုတယ်။

-
- ဒီ ဒုက္ခချုပ်ရာ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟာ ပွားများရမယ့်ကိစ္စများရှိတယ်လို့ပဲ သိတဲ့အသိ ဖြစ်ပုံပေါ့ဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တယ်။
 - ဒီအရိယမဂ္ဂသစ္စာဟာ ဘာလုပ်စရာရှိသလဲလို့ အမေးရဲ့အဖြေအဖြစ် ပွားများစရာကိစ္စရှိတယ်ဆိုတော့ ဘယ်လိုပွားများရမှာလဲဘုရား။
 - ♠ အဲဒါလည်း သိဖို့လိုတာပေါ့။
 - အဲဒါ မိန့်ပါဦးဘုရား။
 - ♠ ပွားများတယ်ဆိုတဲ့စကားက စိမ်းနေလို့ ဒီလိုမေးရတာပါ။ တခြားမဂ်တွေလည်း ပွားများမှန်းသာ မသိတာ၊ ပွားများနေလို့ အစွဲတွေဝင်တဲ့ အကောင်ဘလောင်တွေ ဖြစ်နေကြတာပဲ။
 - တခြားမဂ်တွေကို ဘယ်လိုပွားလို့လဲဘုရား။
 - ♠ အကုသိုလ်ဖြစ်ဖြစ် ကာမ ရူပ အရူပ ကုသိုလ်တစ်မျိုးမျိုးဖြစ်ဖြစ် လုပ်တာဟာ မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်တာပဲ။ အဲဒီထဲမှာ အပြောအလုပ်အနေတွေ ပါတာပဲ။ အဲဒါတွေကျင့်ပြီး ဝိပါကံဖြစ်တာပဲ။ အဲဒီဝိပါကံကို ငါ ငါ့ဟာနဲ့ ငါ့အမြင်လို့ စွဲတာကို ကြံပြီး အဲဒါကို ကြိုးစားနှိုးကြားစိတ်ထားတွေ ဖြစ်စေတာပဲ။ အဲဒီကနေ မြင်စရာတွေကို ကွဲလွဲမှားယွင်းမြင်တဲ့ အသိတွေပေါက်တာပဲ။
 - ဂတိမဂ်အကျင့်ဖြစ်တဲ့ ပြောပြနေတွေလုပ်တော့ ဝိပါကံတွေ ကိလေသာတွေ ဖြစ်လာသလို အရိယမဂ်ရဲ့အကျင့်ဖြစ်တဲ့ ပြောပြနေတွေလုပ်ရင် အကြံတွေဖြစ်ပြီး အသိတွေ ပေါက်တာလားဘုရား။
 - ♠ ဒါပဲပေါ့။
 - ဂတိမဂ်နဲ့ အရိယမဂ်က မှားတဲ့အဖြစ်နဲ့ မှန်တဲ့အဖြစ်ပဲ ကွာတာဆိုတော့ ပွားတယ်ဆိုတဲ့ များများဖြစ်အောင်လုပ်တာမှာ အတူတူပဲလို့ ဆိုလိုတာများလား ဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တယ်။
 - အရိယမဂ်ကို ပွားတဲ့အခါ ထိုင်တဲ့ ဣရိယာပုထ်နဲ့ ပွားရမှာလား ဘုရား။
 - ♠ အဲဒီအမေးအတွက် ပြန်မေးမယ်။

-
- မေးပါဘုရား။
 - ♣ ဂတိမဂ်တွေပွားတဲ့အခါ ထိုင်ပြီးမှပဲ ပွားလို့လားလို့ပဲ။ အဲဒါ ဖြေကြည့်ပါ။
 - ကံလုပ်တာဆိုတော့ တော်သလို ကုရိယာပုထ်နဲ့ လုပ်တာပေါ့ ဘုရား။ ခိုးဆိုး လုယက် ပေးကမ်းကူညီ ရုပ်ရှု နာမ်ရှုလုပ်တာတွေဟာ တော်သလို ကုရိယာပုထ် တွေနဲ့ လုပ်နေကြတာပဲဘုရား။
 - ♣ မနောက် အကျင့်ဆိုရင် ကုရိယာပုထ်လေးပါးက အလွတ်ရှိသေးတယ်ဆိုရင် အဲဒါနဲ့တောင် ပွားလို့ဖြစ်ဦးမယ် မဟုတ်လား။
 - ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။
 - အဲဒီ အရိယမဂ်ပွားစရာက ဘယ်လောက်ပွားရမှာလဲ ဘုရား။
 - ♣ အဲဒီ အရိယမဂ်က ဒုက္ခချုပ်ရာရောက်ကြောင်း အကျင့်ဆိုတော့ ချုပ်စရာ ဒုက္ခတွေ ချုပ်ရာကို အကုန်မရောက်မချင်း ပွားရမှာပဲ။
 - ချုပ်စရာ ဒုက္ခတွေက ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တယ်၊ နောက်တစ်မျိုးနာမည်နဲ့ပြောရင် ဂတိအမျိုးမျိုးမှာ အဖြစ်ခံနေကြ ရတဲ့ ဂတိလူသတ္တဝါတွေပေါ့။
 - အဲဒီ ဂတိတွေလားနေကြတဲ့ သတ္တဝါတွေက ဘယ်တော့မှ ကုန်အောင် ကျွတ်ကြမှာလဲဘုရား။
 - ♣ ဂတိမဂ်ပွားတာတွေ ကုန်တော့မှ ကုန်အောင်ကျွတ်ကြမှာတွေပဲ။
 - အဲဒီဂတိမဂ်ပွားတာတွေက ဘယ်တော့ကုန်မှာလဲဘုရား။
 - ♣ အရိယမဂ်က ဂတိမဂ်ကုန်အောင် ပွားပြီးမှ ကုန်မှာပဲ။
 - အရိယမဂ်တစ်ချက်တည်းနဲ့ ဂတိမဂ်တွေ မကုန်နိုင်ဘူးလားဘုရား။
 - ♣ အရိယမဂ်အကျင့်တွေက ဂတိမဂ်အကျင့်တွေရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်တွေဆိုတော့ ဂတိမဂ်ကလည်း လမ်းကြောင်းတစ်ကြောင်းတည်း မဟုတ်တော့ ဘယ်လို ကုန်ပါ့မလဲ။
 - ဂတိမဂ်က ကုန်တာအလျောက် အရိယာဖြစ်ကြတာဆိုတော့ အရိယာတွေ လေးမျိုးတောင် ပြားတာ ဒါကြောင့်လားဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တာပေါ့။

- အရိယမဂ်ကို ပွားတယ်ဆိုတာ အရိယမဂ်အစိတ်အပိုင်း ရှစ်ချက်ထဲက အကျင့်မဂ်အစိတ်အပိုင်းကို စကျင့်ရမှာလားဘုရား။

♠ ဒါပေါ့။

- အစဆုံးအနေနဲ့ အရိယမဂ်ပေါ်ရောက်အောင် ဘယ်လို စကျင့်ရမလဲ ဘုရား။

♠ လမ်းညွှန်ဆရာတော့ လိုတာပေါ့။

- ဘယ်အတွက်လဲဘုရား။

♠ အစွဲအမြင်မပါဘဲ အမြင်မှန်နဲ့ အပြောအဆို အပြုအမူ အနေအထိုင်တွေ လုပ်တတ်ကိုင်တတ်ဖို့ သွန်သင်ခံရမှာ ဖြစ်လို့ပဲ။

- အဲဒါမရရင် ကိုယ့်ဟာကိုယ် အမြင်မှန်နဲ့ ပြောပြနေ လုပ်လို့မရလို့လားဘုရား။

♠ ကိုယ့်မှာမှ အမြင်မှန်မရှိတော့ ဘယ်လိုပြောပြနေတွေကို အစွဲမပါဘဲ လုပ်တတ်ပါ့မလဲ။

- မိဘနဲ့သားသမီးမှာ မလုပ်တတ် လုပ်တတ်လုပ်တဲ့ သားသမီးကို မိဘက ဒါ ဒီလိုလုပ်ရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဘယ်လိုသိပြီး ဒီအလုပ်ကို လုပ်ရမယ် စတာတွေနဲ့ အနီးကပ် အသေးစိတ် ဆုံးမတာမျိုးလားဘုရား။

♠ သွန်သင်ချက်ကို အတုခိုးပြီး အစွဲမပါဘဲ ပြောပြနေအကျင့် ကျင့်ရမှာပဲ၊ အဲဒီအကျင့်ကို အစွဲမပါဘဲ ကျင့်ပြီဆိုရင် အကြံတွေ ဝင်လာမယ်၊ နောက်ဆုံး အစွဲမပါဘဲအမြင်ပေါက်မှာပဲ။

- ဒီလိုဆိုတော့ ကျင့်စရာဂတိမဂ်အားလုံးပေါ်မှာ အမျှော်တွေ အကြောက်တွေ ဖြစ်တဲ့ နောင်သေပြီးမှဖြစ်ဖို့တို့ မဖြစ်ဖို့တို့အတွက် မကျင့်ချင်တာတို့ ကျင့်ချင်တာတို့ဆိုတဲ့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတွေတော့ ပယ်သွားမှာလား ဘုရား။

♠ ဟုတ်တာပေါ့။

- အမြင်အတွေးမှားတွေမရှိအောင် အရိယမဂ်ကျင့်တဲ့အတွက် အမြင်မှားကြောင့် ဖြစ်တဲ့ ဖိစီးတဲ့အလုပ်တွေလောက်ပဲ ငြိမ်းမယ်လို့ မှတ်နေမိတာ ဘုရား။

♠ စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တာတွေနဲ့ စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တာက လွတ်အောင်နေတာတွေမှာ အမြင်အတွေးမှားနဲ့ မလုပ်လို့လား။

-
- အဲဒါတွေနဲ့ အမြင်အတွေးမှားနဲ့ အတူဖြစ်တယ်လို့ မကြားဖူးတာဘဲ ဘုရား။
 - ♠ ကြားဖူးတာပဲ သိရမှာလား။
 - မကြားဖူးတော့ ဘယ်လိုသိမလဲ ဘုရား။
 - ♠ လူမှာ တကယ်ဖြစ်နေတာတွေ ဖတ်ပြီးသိရင် လွဲမှာလား။
 - ပုံပေါ်အောင် ထုတ်ပြပါဦးဘုရား။
 - ♠ ဘုရားဟာ ဘုရားဖြစ်ပြီး ဗောဓိပင်နဲ့ ဝန်းကျင်မှာ ရက်သတ္တပတ်ပေါင်း များစွာနေခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ ဆွမ်းခံစားတယ်လို့ မကြားဖူးတာနဲ့ ဆွမ်းခံစားဘူးမှတ်ကြတယ်။ ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စွန့်တာလည်း မပါတော့ မစွန့်ဘူးလို့ပဲ မှတ်ကြတယ်။ “သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ ” - လို့ ဘုရားဟောနဲ့ ဆန့်ကျင်မှာပေါ့။
 - မကြားဖူးလို့ မမှတ်ယူတာ မမှန်နိုင်တာ သိပါပြီဘုရား။
 - ♠ စကားက ပြောတဲ့အပြင် ရောက်သွားပြီ။
 - အရိယမဂ်ပွားလို့ ဂတိမဂ်တွေရဲ့ အကြောင်းမှားတစ်ချက်သိတော့ အဲဒီဂတိမဂ် လုပ်ငန်းမှာ အဲဒီအကြောင်းကြောင့် လုပ်မိတာမျိုးပယ်တာကြောင့် အဲဒီအစွဲခန္ဓာမျိုးဖြစ်မှုက ငြိမ်းပုံမိန့်ကြားခဲ့တာပဲဘုရား။
 - ♠ အရိယမဂ်ကို ဆက်ပွားတော့ ဂတိမဂ်တွေရဲ့ နောက်ထပ် အမှားတွေ မြင်ပြန်ဦးတော့မှာပေါ့။
 - ဘယ်လို အမှားတွေလဲဘုရား။
 - ♠ ဂတိမဂ်တွေက ဖြစ်လာတဲ့အကျိုးတွေကို မှားမှားယွင်းယွင်း အမြင်တွေနဲ့ မမျှော်ပေမယ့် ရလာတဲ့အဖြစ်တွေအတွက် ကျေနပ်နေတာကို ဒီလိုမဟုတ်ဘူးလို့ မြင်တတ်ပြီး ရအောင်လုပ်တာတွေကို လုပ်လက်စအတိုင်း လုပ်နေပေမယ့် လုပ်ရှိန်လျော့လာပြီး အဲဒီလို ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာတွေလည်း လျော့လာတာပဲ။
 - အရိယမဂ်အချက်အလက် ရှစ်ချက်က ဒါပဲ ထပ်ထပ်ပွားနေတာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား။
 - ♠ ဘယ်ဟုတ်မှာလဲ။
 - ဘယ်လိုလဲဘုရား။

♠ ဥပမာပြောမယ်။

- မိန့်ပါဘုရား။

♠ လက်သမားဆရာရဲ့ လက်နက်တွေဟာ တစ်ခုတည်းလုပ်တာလား၊ အမျိုးမျိုးတွေကိုဖြစ်အောင် လုပ်နေတာလား၊ လွှဲကဖြတ်စရာကို ဖြတ်ပေးမယ့် ကိုယ်လုပ်နေတဲ့အရာနဲ့ တော်တာကို ဖြတ်တာမဟုတ်လား။

- ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား။

♠ ဆောက်လည်း အတူတူပဲ၊ လိုတဲ့အပေါက်မျိုး ဖောက်တာပဲ။

- မဂ်ရဲ့အစိတ်အပိုင်းတွေလည်း လုပ်ပြီးသားတွေပြန်ပြန်လုပ်နေတာ မဟုတ်ဘဲ မဖြစ်သေးတာဖြစ်အောင် ကျင့်ပြီး မကြံရသေးတာကြံ၊ မသိသေးတာသိ - ဒီလိုတွေ လုပ်နေတာပေါ့ဘုရား။

♠ ဒါပေါ့။

- အရိယမဂ်ဟာ ဂတိမဂ်တွေကို ချေမှုန်းတာပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်၊ ချေမှုန်းပြီးသား ဂတိမဂ်ကို ချေမှုန်းတဲ့ အရိယမဂ်က နောက်ထပ်ချေမှုန်းစရာ ဂတိမဂ်ကိုချေမှုန်းမယ့် အရိယမဂ်မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သိရမှာပဲ။

- လက်သမားရဲ့ လွန်ဆောက်ဟာ ဖြတ်တာဖောက်တာလုပ်ပေးမယ့် အရင်က ဖြတ်ခဲ့ဖောက်ခဲ့တာကို ပြန်ဖြတ်တာ ဖောက်တာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာဘဲ မဟုတ်လားဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်၊ ကိရိယာက တစ်ခုတည်းဖြစ်ပေးမယ့် ကိစ္စကတော့ နောက်တစ်ခုပဲပေါ့။

- အရိယမဂ်ဟာ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာတွေ သတ်တယ်ဆိုတော့ ဒီမဂ်တစ်ခုတည်းက ဘယ်လိုသတ်တာလဲဘုရား။

♠ ကာမတဏှာ အရင်းခံတဲ့ ကာမကံတွေနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့ကိုယ်အပြု နှုတ်အပြော စိတ်အနေတွေကို အရိယမဂ်အကျင့်ကကျင့်တဲ့အတွက် အဲဒီအကြံတွေအဖြစ် ကြိုးစား နှိုးကြား စိတ်ထားတွေထားတော့ ကာမတဏှာရဲ့ မှားယွင်းအမြင် အတွေးတွေပေါက်ပြီး ကာမတဏှာ သတ်တာပဲ။

- ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာတွေလည်း ဒီလိုတွေပဲလားဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာနဲ့ သူ့အရင်းခံဖြစ်တဲ့ ကိုယ် နှုတ်
စိတ်နှလုံးတွေရှိတယ်၊ အဲဒါတွေနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတွေ ကျင့်ကြံ သိမြင်
စေလို့ အဲဒီတဏှာတွေ သေကုန်ကြတာပေါ့။

- အရိယမဂ်ဖြစ်တဲ့ လူ့အခြင်းအရာရှစ်ချက်က အမျိုးမျိုးပွားများရတာပဲ
ပေါ့ဘုရား။

♣ ပယ်ရမယ့် ကိလေသာနဲ့ ကံအလျောက် အဲဒီကိလေသာ ကံတွေနဲ့
ဆန့်ကျင်တဲ့ အရိယမဂ် လူ့အခြင်းအရာ ရှစ်ချက်ကို ဖြစ်စေရတာပေါ့။

- အရိယမဂ်ရဲ့ပွားများရမယ့် ကိစ္စရှိတာတော့ အတော်သိပြီးသွားပြီပေါ့ ဘုရား။

♣ ဟုတ်ပြီ၊ အဲဒီအရိယမဂ်သစ္စာဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာရဲ့
ပွားပြီးတဲ့ ဘာဝိတကတ အသိဖြစ်ပုံ ပြောကြရအောင်၊ ပါဠိ ဆက်ရွတ်ပါ။

- တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝိတန္တိမေ
ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ , ဉာဏံ ဥဒပါဒိ,
ပညာ ဥဒပါဒိ , ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ , အာလောကော ဥဒပါဒိ။

♣ ဒီဒုက္ခချုပ်ရာရောက်ကြောင်း အရိယသစ္စာကို ပွားပြီးပြီလို့ ငါဘုရားမှာ
ရှေးကမကြားဖူးတဲ့ ဒီဓမ္မတွေမှာ အလင်း ဝိဇ္ဇာ ပညာ ဉာဏ်ပေါက်လာတယ် ရဟန်းတို့-
လို့ ဆိုလိုတယ်။

- ဘုရားက ပွားစရာဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာကို
ပွားပြီးပြီလို့ သိပုံမိန့်ကြားချက်ပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတွေ အရင်းခံတဲ့ ဂတိမဂ်တွေဖြစ်တဲ့
ကာမဒုဂ္ဂတိသုဂတိသွားလမ်း ရူပသုဂတိသွားလမ်း အရူပသုဂတိသွားလမ်းတွေနဲ့
ဆန့်ကျင်တဲ့ အရိယမဂ်လမ်းတွေပွားပြီးတာကို အရိယမဂ်ကို ပွားပြီးပြီလို့ သိတာပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တာပေါ့။

- ဒီအရိယမဂ်ဟာ တစ်လောကလုံးမှာတဲ့ လမ်းမှာတွေအကုန်ရဲ့ ဆန့်ကျင်တာ ဖြစ်လို့ ပွားပြီးပြီလို့ သိတာဖြစ်တာပေါ့ဘုရား။

♠ ဒါပေါ့။

- တစ်လောကလုံးဖြစ်ကြတဲ့ အစွဲခန္ဓာကလည်း ကာမ ရူပ အရူပ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ပဲ။ အဲဒါရဲ့အကြောင်းမဂ်ကလည်း ကာမတဏှာအရင်းခံတဲ့ ကာမမဂ်၊ ဘဝတဏှာအရင်းခံတဲ့ ရူပမဂ်၊ ဝိဘဝတဏှာအရင်းခံတဲ့ အရူပမဂ် - ဒါပဲ ရှိလို့လားဘုရား။

♠ ဒုက္ခနဲ့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတွေ ဒါတွေက တခြားမရှိတော့တာဆိုတော့ ဒါတွေရဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့ အရိယမဂ်တွေပွားပြီးတော့ ပွားပြီးပြီလို့ သိတဲ့အသိ ဖြစ်တာပေါ့။

- ဒီတော့ ဘုရားမှာ တရားလုပ်ငန်း မရှိတော့ဘူးပေါ့ဘုရား။

♠ တရားလုပ်စရာ မရှိတော့ဘူးပေါ့၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလိုဖြစ်တာကို ပါဠိလို “ဝုသိတံဗြဟ္မစရိယံ” - လို့ မိန့်တာပဲ။ မြန်မာလို ဗြဟ္မစရိယတွေ ကျင့်သုံးပြီးပြီလို့ပဲ။

- အဲဒီလို တရားရပြီးသူရဲ့ အနေအထိုင် ဒါမှမဟုတ် တရားကျင့်သုံးပြီးသူရဲ့ အနေအထိုင်ဆိုတာ ဘယ်လိုရှိမယ်ဆိုတာ အထူးစိတ်ဝင်စားစရာပါပဲ ဘုရား။

♠ ဒီစကားဆန်းလှပါလား။

- ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။

♠ တရားရသူရဲ့ အနေအထားက ဘယ်လို ဆန်းဆန်းပြားပြားကြီးလိုလို ပုံပေါ်မလားလို့ဘဲ။

- အဲဒီလိုကော မဟုတ်ဘူးလားဘုရား။

♠ သိတဲ့လူတွေရဲ့ အသိမှာတော့ ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် မသိတဲ့ လူတွေရဲ့ အသိမှာဖြစ်တာမျိုးတော့ ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ။

- မသိတဲ့လူတွေရဲ့ အသိက ဘယ်လိုသိလို့လဲဘုရား။

♠ သာမန်လူနဲ့ ဘယ်လိုမှ မတူတာဘဲ။

- သာမန်လူနဲ့ တူလို့လားဘုရား။

♠ မတူတာတော့ မတူတာဘဲ၊ ဒါပေမယ့် မသိတဲ့လူတွေ အသိထဲက မတူတာမျိုး မတူတာ မဟုတ်တာဘဲ။

-
- ပိုပြီး မရှင်းတာဘဲဘုရား။
 - ♠ ရှင်းမှာ မဟုတ်တာဘဲ။
 - ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။
 - ♠ မမြင်နိုင်လို့ဘဲ။
 - ထူးခြားတာကို မမြင်နိုင်တာလားဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်တယ်၊ ဘုရားလက်ထက်က ဘုရားရဲ့ ဝေယျာဝစ္စကရ အနီးနေ ရဟန်းတစ်ပါး ‘ သုနက္ခတ္တ ’ ဆိုတာ ရှိတယ်။
 - အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။
 - ♠ ဘုရားကို လှည့်ပတ်ပြောဆိုနေသူအဖြစ် စွပ်စွဲပြီး လူထွက်သွားတာပဲ၊ အလားတူ တခြားအနီးနေ ဝေယျာဝစ္စကရ ရဟန်းတစ်ပါးကတော့ ဘုရားနဲ့ ခရီးသွားရင်း လမ်းခွဲတစ်ခုမှာ သူသွားချင်တာနဲ့ ဘုရားသွားချင်တာ မတူလို့ စိတ်ကောက်ပြီး ဘုရားရဲ့သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို မြေမှာချပြီး ကြိုက်ရာကြွဆိုပြီး လမ်းခွဲသွားတာလည်း ရှိတယ်။
 - ဒီတော့ ဘုရား။
 - ♠ ဆက်ပြောပါ။
 - ဘုရား ပွားပြီးသွားတယ်ဆိုတာတွေက အသိဉာဏ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွေဖြစ်လို့ ကိုယ်က အဲဒီဉာဏ်များမရှိလို့ မသိနိုင်တာလားဘုရား။
 - ♠ အဲဒီလိုလည်း မဟုတ်တတ်ဘူး။
 - ဘယ်လိုလဲဘုရား။
 - ♠ အသိဉာဏ်ဆိုတာ အကျင့်နဲ့ အကြံမရှိဘဲနဲ့ မရနိုင်ဘူး၊ အသိဉာဏ်ထူးဟာ အကျင့်ထူး အကြံထူးက တိုးတက်ဖြစ်ပွားလာတာပဲ၊ အဲဒီအကျင့် အကြံနဲ့အသိဉာဏ်တွေဟာ ကျင့်ပြီးကြံပြီးသိပြီးတော့ ကျင့်နေကြံနေသိနေသူ မဟုတ်တော့ဘဲ ကျင့်ပြီးသူ ကြံပြီးသူ သိပြီးသူဖြစ်နေတာပဲ၊ အဲဒီတော့ ကျင့်ပြီးတာ ကြံပြီးတာ သိပြီးတာကို မမြင်နိုင်ကြတာဘဲ။
 - ဒီလိုဥပမာ တင်ကြည့်ရင် ရမလားဘုရား။
 - ♠ ဘယ်လိုလဲ။

- ဆိုင်းပညာရှင် ကဝိကြီးတွေဆိုပါတော့၊ သူ့ဟာသူနေရင် သူတို့ကို အဲဒီပညာရှင် ကဝိကြီးတွေအဖြစ် မသိနိုင်သလိုပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်၊ ဘုရားဟာလည်း သာမန်ရဟန်းတစ်ပါးပဲ၊ မသိသူအနေနဲ့ ဘာမှမထူးဘူး၊ တကယ်ကတော့ သိပြီးတဲ့ အသိရှိသူဆိုတော့ နေထိုင် လှုပ်ရှား စကား ပြောဆိုတွေ အားလုံးမှာတော့ အဲဒီလေ့ကျင့်ပြီးထားတဲ့ အကျင့်အကြံအသိနဲ့ ညီညွတ်တာ တွေဖြစ်မှာပေါ့။

- ဒါကိုမသိသူက သာမန်ရဟန်းတစ်ပါးရဲ့ လှုပ်ရှားနေထိုင်စားသောက်မှုနဲ့ ကွဲအောင် မခွဲနိုင်တာပေါ့ ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- ဘုရားရဲ့ ပြုမူမှုတစ်ခုတိုင်းနဲ့ ပြောဟောမှုတစ်ခုတိုင်း သိမြင် နေထိုင်မှု တစ်ခုတိုင်းဟာ ဒုက္ခချုပ်ရာ ချုပ်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်တဲ့ အရိယမဂ်ပွားပြီးထားတာနဲ့ တစ်ထပ်တည်းမကျဘဲ လွတ်နေတယ်လို့ဆိုတာ လုံးဝ မရှိနိုင်ဘူးပေါ့ဘုရား။

♠ အဲဒါ အမှန်ပဲ။

- ဟုတ်ရမှာပဲ ဘုရား။

♠ ဟုတ်ရမှာဖြစ်ပုံ ပြောပြပါဦး။

- ဂတိမဂ်ပွားပြီးသူ အမျိုးမျိုးတွေရှိကြတာပဲ။

♠ ဟုတ်တာပေါ့။

- အဲဒီသူတွေဟာ ကိုယ်ပွားပြီးတဲ့ ဂတိလုပ်ငန်းနဲ့သွေဖည်ပြီး လမ်းညွှန်တာ လုပ်ကိုင်တာ ပြောဆိုနေထိုင်တာ မရှိတာဟာ အထင်အရှား တွေ့နိုင်တာပဲ ဘုရား။

♠ ဘုရားဟာ မင်း ပုဏ္ဏား သူဌေး သူကြွယ်နဲ့ ရဟန်း ရဟန်းမ ပရိဗိုဇ် အထွေထွေနဲ့တွေ့ပြီး ညွှန်ပြစရာတွေ ညွှန်ပြလုပ်ကိုင် ပြောဆိုနေထိုင်နေတာတွေမှာ အရိယမဂ်ပွားပြီးတာနဲ့ မသွေဖည်နေတာကို မျက်နှာလွဲနေကြတာအတွက် အတိုင်းမသိ ဝမ်းနည်းစရာပဲ။

- ဘာဖြစ်လို့ ဒါတွေ မမြင်နိုင်ကြတာလဲဘုရား။

♠ ပြောပြီးတဲ့အတိုင်းပါပဲ။

-
- ဘာလဲ ဘုရား။
 - ♠ သာသနာကို အာဏာက ဝါးမျိုနေတာပဲ။
 - အဲဒါက ဒီလောက်ပဲလားဘုရား။
 - ♠ တိုင်းပြည်မှာ ဘီလူးကြီးစိုးရင် ဘယ်လို ဖြစ်မယ်လို့မြင်ကြည့်ပေါ့။
 - အာဏာမရှိရင် သာသနာက ပုံကျပျက်စီးနေမှာပေါ့ဘုရား။
 - ♠ ဟုတ်ပါတယ်။
 - အဲဒီတော့ အာဏာမလိုဘူးလားဘုရား။
 - ♠ အဲဒီလိုဖြစ်တာက အာဏာကြောင့်ပဲ ။
 - ဘယ်လိုလဲဘုရား။
 - ♠ အာဏာကြောင့် တရားကွယ်တော့ တရားမရှိဘဲ အာဏာဖြုတ်လိုက်ရင် ပုံကျပျက်စီးတာပေါ့။
 - ဂျာအေးသူ့အမေရိုက် သီချင်းလိုဖြစ်ပြီလားဘုရား။
 - ♠ ဒါကို သိသူတွေက တရားကိုလွတ်လပ်စွာ စူးစမ်းတာကို အာဏာအတွင်းက ခွင့်ပြုဖို့ လုပ်ရမှာပဲ။
 - အာဏာလက်ရှိနေသူတွေက သူတို့အာဏာကို အထိပါးခံချင်ပါ့မလား ဘုရား။
 - ♠ ဇာနည် ပျက်လုံးဆိုပြီး ပျက်လုံးတစ်လုံးထွက်လာဖူးတယ်၊ မဆလ၊ခေတ်က ထင်တယ်၊ အာဏာအရှိဆုံးပုဂ္ဂိုလ်က ပျက်လုံးအပျက်ခိုင်းပြီး သွားခွင့်ပြုတာမှာ မဆင်းချင် တော့ဘူးဆိုပြီး ထိုင်နေတယ်လို့ပဲ။
 - ဒီလိုရတာလေးမှာ ယစ်မူးနေဖို့တော့ မတော်ဘူးပေါ့ ဘုရား။
 - ♠ ဒါက နိုင်ငံက လုပ်မှရမှာပဲ။
 - ဘယ်လို လုပ်ရမှာလဲ ဘုရား။
 - ♠ နိုင်ငံ့ဘတ်ဂျက်က သာသနာတွေအတွက် ဘာမှ မသုံးဘဲ သာသနာတွေ အတွက် သာသနာဆည်းကပ်သူဘတ်ချက်တည်ထောင်ပြီး သာသနာ့ဘောင် အိမ်ယာ မထောင်နေသူအတွက် စားဝတ်နေရေး ကျန်းမာရေး သွားလာရေးအချို့အဖွဲ့ မရှိအောင်နဲ့ အပိုအလျှံလည်း မပြုန်းတီးအောင် ထောက်ပံ့ထားရင် တကယ် သာသနာစိတ်ရှိသူတွေပဲ

ရှင်သန်ကြမှာပဲ။

- တခြားနိုင်ငံမှာ နိုင်ငံ့ဘတ်ဂျက်က သာသနာအတွက်သုံးတာ ရှိရဲ့လားဘုရား။
- ♣ ရှိရှိ မရှိရှိဘဲ၊ ပြည်သူ့ဘတ်ဂျက်ဟာ အခွန်ထမ်းပြည်သူတွေရဲ့ ပြည်သူကို အချိုးကျအောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ပဲ။ သာသနာက ဘတ်ဂျက်မမှီဘဲ ပြည်သူကို တိုက်ရိုက် ဆက်ဆံတာပဲ။
- ဘုရင်တွေခေတ်ကတော့ ဘုရင်တွေက နိုင်ငံတော်ဖြစ်နေတော့ သူကိုးကွယ်တဲ့ ဘာသာက နိုင်ငံတော်ဘာသာမို့ သူလုပ်တာက ဘာမှပြောစရာ မရှိတာလို့ဘဲဘုရား၊
- ♣ ဘုရင်လုပ်တာက ဘုရင်အတွက်ပဲ။ သာသနာကို ဘုရင်က အသုံးချတာပဲ။
- ဒါလား အရိယမဂ်တရား ပွားပြီးသူအကြောင်း ပြောလာလိုက်တာ မျက်မှောက် မြင်ပြတာဆို ဘယ်လိုရောက်လာတာလဲဘုရား။
- ♣ အဲဒါက အန္တရာယ်မကင်းတာတွေဘဲ။
- ဘုရားဟာ အရိယတရားပွားပြီးသူဖြစ်တော့ အဲဒီသူကို ဘယ်လို မြင်ရမလဲဆိုရင် သူ့သာဝက အရိယတရားပွားပြီးသူဟာ သူ့ကိုယ်စားလှယ်တော်ပဲပေါ့၊ အဲဒီသူရဲ့လောကနဲ့ သာသနာဆိုင်ရာ မြင်ပြချက်ဟာ ဘုရားကလောကကို ဘယ်လိုမြင်တယ်ဆိုတာ သိရအောင် မှန်းနိုင်တာပေါ့ ဘုရား။
- ♣ ဓမ္မစကြာရဲ့ ရှေ့စကားတွေရဲ့အရ ကောက်တာဆို သွားကြရအောင်၊ အဲဒီ ပါဠိ ဆက်ရွတ်ပါ။

ဗုဒ္ဓဆိုတာ အမှန်ကို ထိုးထွင်းသိသူ

- ယာဝကီဝဉ္စ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတုသု အရိယသစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဌံ ဒွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ န သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ၊ နေဝ တာဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ 'အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ'

အဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါ'တိ ပစ္စုပ္ပန်သိ။

♠ ဒီအရိယသစ္စာလေးပါးမှာ အပြန်သုံးပါး၊ အခြင်းအရာ ဆယ်နှစ်ပါးအထိ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်အမြင်မဖြစ်သေးသမျှ နတ် မာရ်နတ် ရဟန်း ပုဏ္ဏားနှင့်တကွ နတ်လူသတ္တဝါလောက၌ အနတ္တရ သမ္မာသမ္ဗောဓိ အဖြစ်ကို ကိုယ်တိုင်သိပြီလို့ ငါဘုရား ဝန်မခံဘူး ရဟန်းတို့ - လို့ ဆိုလိုတယ်။

- အနတ္တရ သမ္မာသမ္ဗောဓိ ဆိုတာက ဘာလဲဘုရား။

♠ အမြတ်ဆုံး သမ္မာသမ္ဗောဓိတရားလို့ ဆိုတာပဲ။

- သမ္မာသမ္ဗောဓိ ဆိုတာကကော ဘုရား။

♠ သမ္မာတရားကို ကိုယ်တိုင်သိတယ်လို့ပဲ။

- သမ္မာတရားဆိုတာကရော ဘုရား။

♠ လူ့အခြင်းအရာ ရှစ်ချက်ကို ထမ်းတဲ့ ထမ်းပိုးကျည်းပြချက် တရားပေါ့။

- အမြတ်ဆုံးကိုယ်တိုင်သိတဲ့ သမ္မာတရားဆိုတာ အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပဲ

ပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီမဂ်မှာပဲ သမ္မာပါဝင်တဲ့ မဂ္ဂင်တွေရှိတာပဲ။

- ဒီသမ္မာတရားက သဒ္ဓေဝကလောက သမာရကလောက သဗြဟ္မက လောက သဒ္ဓေဝမနုဿသတ္တဝါများမှာ အမြတ်ဆုံးလို့ ဆိုလိုတာလား ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- သဒ္ဓေဝကလောက ဆိုတာက ဘယ်လိုလူလဲဘုရား။

♠ အပါယ်ဘေးက လွတ်ကြတဲ့ သာမန်လူကောင်းတွေပေါ့။

- သမာရကလောကကရောဘုရား။

♠ အဲဒီလူကောင်းထဲမှာ မာနထားလောက်တဲ့ လူတွေပေါ့။

- သဗြဟ္မက လောကကရောဘုရား။

♠ ရူပါရူပ အာရုံမှာ စိတ်တွေထားပြီး ကာမသညာကင်းနေကြသူတွေပဲပေါ့။

- သဿမဏဗြဟ္မဏိယာ ပဇာ ဆိုတာက ဘယ်လိုလူလဲဘုရား။

♠ အိမ်ယာစွန့်ပြီး တရားကျင့်သူနဲ့ အိမ်ယာနဲ့ပဲ အမြတ်တရား ရှာသူတွေပဲပေါ့။
 - အဘိသမ္ဗုဒ္ဓ - ထိုးထွင်းသိတယ်ဆိုတာ နားလည်နိုင်အောင် မိန့်ကြားပေးပါဦးဘုရား။

♠ ထိုးထွင်းသိတဲ့ အသိဆိုတော့ အနက်က မပေါ်နိုင်တတ်ဘူး၊ တကယ်တော့ အလင်း ဝိဇ္ဇာ ပညာ ဉာဏ်မျက်စိနဲ့ သိတာရဲ့ နာမည်ပါပဲ။

- အဲဒီလိုသိတာကို ဘာကြောင့် ထိုးထွင်းပြီးသိတယ် ပြောရတာလဲ ဘုရား။

♠ အစွန်းရောက်အဖြစ် တည်ဆောက်ထားတဲ့ အသိတွေထဲက အစွန်းရောက်အဖြစ်ရောက်စေတဲ့ အသိအချက်အလက်ကို ဖယ်ရှားပြီး လူ့မျှတမှုကို ဖြစ်စေတဲ့ အသိနဲ့အကျင့်အကြံတွေကို ပေါင်းစပ်ထားတဲ့ အသိဖြစ်လို့ပဲ။

- ဘုရားက အရိယသစ္စာလေးပါး၊ အရိယကိစ္စလေးပါး၊ အရိယကတလေးပါးကို ဟုတ်မှန်တိုင်း အသိအမြင်မဖြစ် စင်စင်ကြယ်ကြယ် မဖြစ်သေးဘဲ လူ့လောကမှာ သမ္မာတရားသိတာဟာ အမြတ်ဆုံးကို ထိုးထွင်းသိပြီလို့ ဝန်မခံခဲ့ကြောင်း မိန့်ကြားတာပေါ့ ဘုရား။

♠ ဒါပဲပေါ့။

- ဘုရားကိုယ်တိုင် နှုတ်နဲ့ ထုတ်ပြောနေတဲ့ “ **ဘုရားရုပ်ရှင်** ”ဟာ အတော် ပေါ်လွင်တာပဲဘုရား။

♠ ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ။

- ရှေးအခါက ဘုရားကို ဖူးမြင်ရတာက ဂုဏ်တင်သူတွေရဲ့ ဂုဏ်တင်ချက်တွေက ဘုရားလှုပ်ရှားချက် မမြင်ရအောင်ဘဲ ဘုရား။

♠ ဘုရားကပြောတဲ့ ဘုရားအကြောင်းနဲ့ တခြားသူကပြောတဲ့ ဘုရားအကြောင်းပဲ၊ ဒီလိုတော့ဖြစ်မှာပေါ့။

- တခြားသူတွေကလည်း ဘုရားဟောပြောတဲ့ ဓမ္မတွေမှာ ဓမ္မနွယ်ဉာဏ်တွေနဲ့ ပြောကြမှာပဲ မဟုတ်ဘူးလားဘုရား။

♠ ကာလရဲ့တိုက်စားမှုကြောင့် ဖြစ်တည်ခံရတဲ့ ဘုရားဟောဓမ္မတွေရဲ့ ဓမ္မာနွယ်နဲ့ မပြောနိုင်ဘူးလား။

- ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘုရားကပြောတဲ့ဘုရားအကြောင်းဟာ ဘုရားကို မလွဲအောင် ဖူးမြင်ရတာတော့ အသေအချာပေါ့ဘုရား။

♣ ဘုရားကိုယ်တိုင်ပြောတဲ့ ဘုရားရဲ့ရုပ်ရှင်ကို ဖူးတွေ့ရရင် ဘုရားကို ယုံကြည်မှု ရှေ့တန်းတင်ပြီး ဂုဏ်လုပ်ထားတာတွေ့ရလည်း ဘယ်ဟာ ဟုတ်တယ်၊မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို မသိနိုင်လို့လား။

- သိနိုင်တာပေါ့ဘုရား။

♣ ဒီလိုဆိုတော့ ဘုရားကိုဖူးမြင်ရာမှာ ဘုရားပြောတဲ့ ဘုရားရုပ်ရှင်နဲ့ ပမာဏညီ၊ မညီ ကြည့်ရမှာပေါ့။

- ဘုရားဖူးရာမှာ ဘုရားနဲ့လွဲချော်တဲ့ဘုရား ဖူးမြင်ရတာလည်း ရှိနိုင်လို့လား ဘုရား။

♣ တခြားလွဲတာက ဆုံးရှုံးမှု နည်းနိုင်တယ်၊ ဘုရားလွဲရင်တော့ ဆုံးရှုံးမှုပမာဏ ပြစ်ရာမရှိအောင် ဖြစ်တယ်။

- ဘုရားကို အတန်အရန် လွဲချော်လို့ မရဘူးလားဘုရား။

♣ လွဲချော်တာမှာ မဟုတ်ရုံကလေး လွဲချော်တာဟာလည်း များများ လွဲချော်တာနဲ့ မဟုတ်တာချင်းက ဘာထူးလို့လဲ။

- ဘုရားကို လွဲဦးတော့ တရားမလွဲရင် မပြီးဘူးလား ဘုရား။

♣ ဘုရားလွဲရင် တရားလည်း လွဲတော့တာပဲ။

- ဘုရားလွဲတာနဲ့ တရားက ဘာကြောင့် လွဲရတာလဲ ဘုရား။

♣ တရားက သဘောတရားပဲ၊ ဘုရားက အဲဒီသဘောတရားရဲ့ လက်တွေ့ ဖြစ်ရပ်ပဲ၊ သဘောတရားရဲ့ လက်တွေ့ဖြစ်ရပ်တွေဟာ သဘောတရားနဲ့တစ်ထပ်တည်း ဖြစ်နေရတာကြောင့်ပဲ၊ ဘုရားကလွဲနေရင် အဲဒီလို ထင်သာမြင်သာ မရှိတော့ဘူးပေါ့။

- ဒီမှာတော့ ဘုရားက သူ့အဖြစ်ကို အရိယသစ္စာလေးပါး၊ အရိယကိစ္စလေးပါး၊ အရိယကတလေးပါး အရှိအတိုင်း အသိအမြင် မစင်ကြယ်ဘဲ တစ်လောကလုံးကို အမြတ်ဆုံး သမ္မာတရားကို ကိုယ်တိုင်ထိုးထွင်းသိပြီလို့ ဝန်မခံဘူးဆိုတာကို ဆန့်ကျင်ဘက်ဝါကျနဲ့ ဖော်ပြသွားတာပဲဘုရား။

♣ ရှေ့မှာ အလျော်ဝါကျနဲ့လည်း ဒါကိုပဲ ဖော်ပြဦးမှာပဲ။

- အလျော်ဝါကျ မမိန့်ကြားခင်ဘဲ ဘုရားရဲ့ ဘုရားအဖြစ်ပြချက်ဟာ အရိယသစ္စာတွေရဲ့ သစ္စာ၊ ကိစ္စ၊ ကတတွေအပေါ်မှာ ရှိတာပဲဘုရား။

♣ အဲဒီလို ပြောလိုလည်းရပေမယ့် ဒါတွေသိဖို့အတွက် မဂ္ဂအရိယသစ္စာ ပေါက်အောင် ရှောင်ခဲ့တဲ့အစွန်းနှစ်ရပ်ဖြစ်တဲ့ ဂတိအမျိုးမျိုးဆိုင်ရာလမ်းကြောင်း မဂ္ဂတွေ သိဖို့အပေါ်လည်း တည်တာပဲ။

- အရိယမဂ်ဟာ ဂတိမဂ်အမျိုးမျိုးကို ချေမှုန်းသတ်ဖြတ်တာပဲ။ ဂတိ မဂ်အမျိုးမျိုးတွေ ကျေပျက်အောင် ဂတိအမျိုးမျိုး မဂ်တွေကြောင့်ဖြစ်ကြတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခတွေကို ပိုင်းခြားသိပြီးမှ ဂတိမဂ်အမျိုးမျိုးတွေကို ချေဖျက်နိုင်တာပဲ။ ဒီလို ဂတိမဂ် အမျိုးမျိုးတွေကို ချေဖျက်တော့ အဲဒါကြောင့်ဖြစ်ရတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ ဒုက္ခတွေ မဖြစ်ပေါ်တော့ဘဲ ငြိမ်းချမ်းကြရတာပဲ။ ဒီတော့ ဂတိမဂ်တွေက ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ(ဒုက္ခ)တွေ ဖြစ်တယ်။ အရိယမဂ်က ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခတွေကို ငြိမ်းစေတာပဲ မဟုတ်လားဘုရား။

♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ (ဒုက္ခတရားတွေ) ဖြစ်တာနဲ့ ငြိမ်းတာက လုပ်ငန်းအဖြစ် ပြောစရာမရှိဘဲ အရိယမဂ်ပွားတာနဲ့ ဂတိမဂ်ပွားတာဟာ အလုပ်မှန်နဲ့ အလုပ်မှားတွေ ပွားရတာဖြစ်တော့ အလုပ်မှန်လုပ်မိဖို့ အလုပ်မှားကြောင့် ရတာရဲ့ဆိုးပြစ်မြင်မှ အလုပ်က ပြောင်းလဲပြီး အလုပ်မှန်လုပ်ကာ ဆိုးပြစ်ငြိမ်းတာတွေ အားလုံးသိတဲ့ ဘုရားဖြစ်တာပဲ။

- ဒီအသိတွေအရ ဘုရားဖြစ်တာဟာ မမွေးမီအဖြစ်ဖြစ်တဲ့ဘဝ သံသရာတွေနဲ့ ဘယ်လိုမှ မပတ်သက်မဆက်စပ်တာ အထင်အရှားပဲ ဘုရား။

♣ ဂတိမဂ်တွေဟာ ပွားရမှာမဟုတ်ဘဲ သမုဒယမဂ်အဖြစ်ပဲ ဘုရားက ဟောခဲ့တာ အထင်အရှားပဲ။ ဒီ ဂတိမဂ်တွေပွားပြီး ဘုရားမဖြစ်မီက မမွေးမီဘဝတွေဆီ ခေါ်သွားပြကြတာပဲ။

- ကာမဘဝတွေ ရူပ အရူပဘဝတွေ အမျိုးမျိုးကိုလည်း ဘုရားမဖြစ်မီ သိဒ္ဓတ္ထအဖြစ်နဲ့ ပွားခဲ့တာတွေဟာ မလုံလောက်လို့လားဘုရား။

♣ ဘုရားရဲ့တရားတွေမှာ ဂတိမဂ်တွေပွားဖို့ ဘုရားကအားပေးသလိုမျိုး ဖြစ်နေတာတွေကြည့်ပြီး ဘုရားရဲ့မမွေးမီဘဝတွေ ပါလာတာဟာ ဘုရားတရားတော်ရဲ့

အစွန်းရောက်တဲ့ ကမ္မဝါဒီဆီ မျက်စိလည်ကြလို့ပဲဆိုတာ သိသာတယ်။ ဒီအကြောင်း ဒီလောက်ပဲ ဆွေးနွေးတာ ရပ်မှပဲ ။

- ဘုရားအဖြစ် ဝန်ခံပုံ အလျော်ဝါကျကို မိန့်ပါဦးဘုရား။
- ♣ အဲဒါ ပါဠိ ဆက်ရွတ်ပေါ့။

- ယတော စ ခေါ် မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတုသု အရိယ သစ္စေသု တိပရိဝဋ် ခွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ၊ အထာဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ‘ အနတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ’တိ ပစ္စညာသိ။

♣ ဒီအရိယသစ္စာလေးပါးမှာ သစ္စ၊ကိစ္စ၊ကတလေးပါးစီ တစ်ဆယ့် နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာအလျောက် အသိအမြင်စင်ကြယ်တဲ့အခါ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာ သမဏဗြဟ္မဏ နတ်လူသတ္တဝါလောကမှာ အနတ္တရသမ္မာသမ္ဗောဓိကို ငါထိုးထွင်းသိပြီလို့ ဝန်ခံတယ် ရဟန်းတို့ - လို့ ဆိုလိုတယ်။

- ဒါဟာ ဘုရားရဲ့ အနတ္တရသမ္မာသမ္ဗောဓိ ကြေညာချက်ပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ ဒါဘုရားရဲ့ ကြေညာချက်ပဲ။

- အဲဒီကြေညာချက်ကို ပဉ္စဝဂ်ရဟန်းများကို ဟောပြောနေတဲ့ မိဂဒါမှာ ကြေညာ တဲ့ ကြေညာချက်လို့ ပြောရမှာပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- အခုလေ့လာနေရတဲ့ ဓမ္မစကြာဟာ ဘုရားရဲ့ အနတ္တရသမ္မာသမ္ဗောဓိ ကြေညာ ချက်ကို လေ့လာနေရတာပေါ့ဘုရား။

♣ ဒါပေါ့။

- ဒီ “အနတ္တရ သမ္မာသမ္ဗောဓိ” ကြေညာချက်ထက် ပီပြင်တာ ဒီသာသနာမှာ

မရှိနိုင်ရမှာဘဲ ဘုရား။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ပဋိညာဉ်တော် (ဝန်ခံကတိ စာချွန်တော်)

- ♣ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ရဲ့ အခြေခံဥပဒေ ဒါမှမဟုတ် ကုလသမဂ္ဂရဲ့ ပဋိညာဉ် စာတမ်းအလား အရွေ့အလျား အဖုံးအအုပ်မရှိရမယ့် အရာပဲပေါ့။
 - အနတ္တရသမ္မာသမ္မောဓိကို မြန်မာလိုပြန်ပါဦးဘုရား။
- ♣ နောက်ထပ် လွန်မြတ်စရာမရှိတဲ့ သမ္မာတရားကို ကိုယ်တိုင်သိခြင်းလို့ပဲ။
 - စကားလုံး တစ်လုံးတည်းဖြစ်အောင် လုပ်ပါဦးဘုရား။
- ♣ အမြတ်ဆုံးသမ္မာတရား သိရှိခြင်းလို့ ဖြစ်မလားပေါ့။
 - ဒါဟာ ဘုရားရဲ့ ပဋိညာဉ်ပဲဘုရား။
- ♣ ဟုတ်ပါတယ်၊ အဲဒါကို ဘာပြောစရာရှိလို့လဲ။
 - ဒါကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ ဥပေက္ခာဖြစ်နေကြတယ်လို့ ခံစားရလို့ ပါဘုရား။
- ♣ ဘယ်လို ဥပေက္ခာဖြစ်နေကြတယ် ထင်လို့လဲ ။
 - ဘုရားမှာ ပဋိညာဉ်ရှိတယ်လို့ သိကြတဲ့အဖြစ် ဘယ်သူ့ဆီမှာမှ မရှိကြတော့ သလို ဖြစ်လို့ပေါ့ဘုရား။
- ♣ ဘာဖြစ်လို့လဲ။
 - ဒီလို ဘုရားမှာ ပဋိညာဉ်ရှိတယ်လို့ ပြောကြ ဟောကြ ရေးသားဖြန့်ဝေကြ တယ်လို့ မတွေ့ရလို့ပေါ့ဘုရား။
- ♣ အဲဒီလိုတွေ မရှိနေပေမယ့် ပဋိညာဉ်ရှိမှန်းတော့ သိနေကြမှာပါ။
 - ဟုတ်ပါ့မလားဘုရား။
- ♣ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုမေးတာလဲ။
 - ပဋိညာဉ်စကားဟာ သိပ်ပြီး အရေးကြီးတာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား။
- ♣ ဟုတ်တာပေါ့။

- ဒီလိုဆိုရင် ဒီပဋိညာဉ်စကားကို အဖြစ်အားလျော်စွာ ညီညွတ်ကြောင်း သွေဖည်ကြောင်း ပြောဆိုနေတာတွေဟာ မပြတ်လောက် ရှိနေရမှာဖြစ်လို့ ပဲဘုရား။

♣ ခေတ်အမြင်ရှိသူက ဒီလိုပြောလိုက်မှ ဒီပဋိညာဉ်က ပိုအသက်ဝင်လာ တော့တယ်။

- ဘယ်လိုလဲဘုရား။

♣ ဘုရားနောက်လိုက်တဲ့ သာဝကတစ်ဦးအနေနဲ့ ဒီပဋိညာဉ်ဘောင်အတွင်းမှာ ရှိမရှိ ညှိဖို့လိုတာပေါ့။

- ဒီပဋိညာဉ်ဟာ ရှေ့တန်းက အခိုင်အမာ အထင်အရှား မြင်သာထင်သာ ဖြစ်နေရမယ့်အရာပဲ ဘုရား။

♣ အခုလည်း အထင်အရှားတော့ ဖြစ်ပါတယ်။

- ဘယ်လိုထင်ရှားလို့လဲဘုရား။

♣ အရပ်ထဲမှာ ဝတ်အသင်းတွေ မပြတ်ရွတ်နေကြတာဘဲ။

- အဲဒါက ဘုရားရဲ့ပဋိညာဉ်တစ်ရပ် ဆည်းကပ်တဲ့အနေနဲ့ ဟုတ်ရဲ့လား ဘုရား။

♣ တရားဦးအနေနဲ့ပေါ့။

- သူတို့တစ်တွေ မြန်မာလို ဘာပြောတယ်လို့တောင် သိကြရဲ့လား ဘုရား။

♣ ဒီလိုတော့ သိကောင်းမှ သိမလားပဲ။

- အသံ အဆွဲ အငင် အဖြတ် အရပ် ညီညာဖို့ပဲ အသင်အကြား ခံထားရတာ တွေလို့ ထင်ပါတယ်ဘုရား။

♣ အဲဒီလိုလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်စရာပဲ။

- ဘုရားရဲ့ ပဋိညာဉ်အဖြစ်တော့ မသိကြလောက်ပါဘူးဘုရား။

♣ အဲဒါကတော့ အဲဒီဝတ်ရွတ်ကြသူတွေ မပြောနဲ့၊ ဘုရားတပည့် ခေါင်းဆောင် တွေတောင် သိကြကောင်းမှ သိကြမှာပဲ။

- ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုမိန့်တာလဲဘုရား။

♣ “တို့ကိုယ်တိုင်ပဲ ဒီဓမ္မစကြာကို ဘုရားရဲ့ ပဋိညာဉ်တော် ဖြစ်တယ်၊

ဘယ်လောက် အရေးကြီးတယ်” ဆိုတာ သတိမမူခဲ့လို့ ကိုယ်ချင်းစာပြီး ပြောရတာပဲ။

- ဘုရားရဲ့ပဋိညာဉ်တော်ကို ပဋိညာဉ်တော်လို့ သိရုံနဲ့တောင်မပြည့်စုံသေးဘဲ ကိုယ်နေထိုင်တာဟာ ဘုရားရဲ့လမ်းညွှန်မှုကို အလင်းထားပြီး နေထိုင်တာဖြစ်လို့ ဒီပဋိညာဉ်ကို ဘယ်လိုကျော်နင်းသလဲ ညီညွတ်သလဲ ကြည့်နေရမှာပဲဘုရား။

♣ အဲဒီလိုလုပ်ဖို့ထားလို့ အဲဒီဓမ္မစကြာကိုတောင် ငယ်စဉ်က အာရုံရတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဝတ်ရွတ်တာပဲ ကြားဖူးတာပဲ။

- သာသနာ့ဝန်ထမ်းဖြစ်ပြီး တရားရှာဖွေကျင့်ကြံနေသူဖြစ်လျက်နဲ့ ဘယ်လို လုပ်တာလဲဘုရား။

♣ အဲဒီဓမ္မစကြာက ပရိယတ်သင်စဉ်က သင်ယူခဲ့ရသမျှ ကျမ်းရင်းတွေထဲမှာ မပါဝင်တာဘဲ။

- သင်ရိုးကျမ်းရင်းမဆုံးလို့ မတွေ့တာလားဘုရား။

♣ ရိုးရိုးစာသင်ရိုးမှာ ဓမ္မာစရိယဘွဲ့ အဆက်ကပ်ခံရအောင် သင်ကြားပြီးတာကို သင်ရိုးဆုံးတယ် ပြောရတာပဲ၊ အဲဒီလို မခံရပေမယ့် အဲဒီသင်ရိုးကျမ်းရင်းစာတွေ ကုန်အောင် လေ့လာပါတယ်၊ အဲဒီမှာ အဲဒီသုတ္တန် မပါဘူး။

- အဲဒီသုတ္တန်က သင်ရိုးကျမ်းရင်းစာထဲမှာ မပါတာလားဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- ဘယ်မှာ ပါတာလဲဘုရား။

♣ ကျမ်းအိပ်လို့ ရှေးကသုံးကြတဲ့ သံယုတ္တနိကာယ်ထဲမှာ ပါတာပဲ။

- အဲဒီကျမ်းက သင်ခန်းစာမဟုတ်ဘဲ ဖတ်စာလားဘုရား။

♣ အဲဒီလိုပြောရမှာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် သင်ခန်းစာတွေ သင်ပြီးသူဟာ စာသင်တာက ပြီးတော့ ဖတ်စာဖတ်သူက အတော်မရှိသလောက် နည်းတာပဲ။

- သင်ခန်းစာပြီးလို့ ဖတ်စာမဖတ်ရင် သူတို့ဘယ်လို အဆုံးအမရမှာလဲ ဘုရား။

♣ အဲဒါတွေက မလိုတာတွေဘဲ။

- ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။

♣ ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ အလုပ်က စည်းကမ်းလိုက်နာတာပဲ။

-
- ဝန်ထမ်းစည်းကမ်းလိုက်နာတာက ဝန်ထမ်းတာမှ မဟုတ်တာဘဲ ဘုရား။
 - ♣ ခေတ်အမြင်ရှိသူရဲ့စကားဟာ အတော်သင့်မြတ်တာပဲ။
 - ရှေးက အဲဒီလို မမြင်ကြလို့လားဘုရား။
 - ♣ အဲဒီလိုလို့ ဖြစ်နေလို့ပဲ။
 - ဘယ်လိုလဲဘုရား။
 - ♣ လမ်းညွှန်တွေကို ဖတ်နိုင်တာကိုတော့ တာဝန်တစ်ရပ်အဖြစ်နဲ့ ထမ်းဆောင်တာ လောက်ပဲ လုပ်ကြလို့ပဲ။
 - အဲဒါဆိုရင် မလုံလောက်ဘူးလား ဘုရား။
 - ♣ လမ်းညွှန်ရရင် လမ်းသွားတာလုပ်ရမှာ မဟုတ်လား။
 - ဒါပေါ့ဘုရား။
 - ♣ မလုပ်ကြသလောက်ဘဲ။
 - ဘာကြောင့် မလုပ်ကြတာလို့ ထင်သလဲဘုရား။
 - ♣ လုပ်တာဟာ ရဖို့ဖြစ်ပေမယ့် မရတော့ မလုပ်ကြတာလို့ ထင်တာပဲ။
 - လုပ်လျက်နဲ့ မရတာက ဘာကြောင့်လဲဘုရား။
 - ♣ သူတို့က မရင့်ကျက်သေးလို့ဘဲ ထင်ကြတယ်။
 - အဲဒီတော့ ဝန်ထမ်းတွေ ဘာလုပ်နေကြမလဲဘုရား။
 - ♣ နှစ်ချက် လုပ်ကြတယ်။
 - ဘာတွေလဲဘုရား။
 - ♣ တစ်အချက်က -
- ဝန်ထမ်းစည်းကမ်းကို ပြည့်သထက်ပြည့်အောင် လိုက်နာဖို့ ကြိုးစားတယ်။
- နှစ်အချက်က -
- ရင့်ကျက်သထက်ရင့်ကျက်အောင် လမ်းညွှန်တွေကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် နိုင်နိုင်နင်းနင်း ဖတ်တတ်တဲ့အထိ လေ့လာပြီး အဲဒါတွေကို ဖတ်နိုင်အောင် ပို့ချတဲ့ လုပ်ငန်းကို လုပ်တာပဲ။
- သဘောတရား လမ်းညွှန်လေ့လာတာဟာ သဘောတရားလမ်းညွှန်

အတွက်ပဲ ဖြစ်မနေဘူးလားဘုရား။

- ♠ ချာချာလည်နေတယ်လို့ ဆိုလိုတာလား။
- ဘယ်လို တိုးတက်လို့လဲဘုရား။
- ♠ တိုးတက်လို့ မရလို့ဆိုရင် ဘယ်လိုပြောမလဲ။
- လမ်းဟာ လူသွားလို့ ရရမှာပေါ့၊ လူသွားလို့မရဘူးဆိုရင် လမ်းမဟုတ်လို့ဘဲ

ပေါ့ ဘုရား။

- ♠ လမ်းပဲ အပြစ်တင်ရမလား။
- လူအပြစ်တင်လို့ တော်ပါ့မလား ဘုရား။
- ♠ ဘာ့ကြောင့်လဲ။
- လူတွေအတွက် ဘုရားက ဒီလမ်းဖောက်ပေးခဲ့တာ ဖြစ်လို့ပေါ့ ဘုရား။
- ♠ လူက နံနေရင်ရော။
- လူဟာ ဘုရားသာသနာကို ဆည်းကပ်နေတာရယ်၊ အဲဒီ သာသနာက

လမ်းညွှန်တွေ နာယူနေတာရယ် ရှိနေပြီပဲ။

♠ ဟုတ်တော့ ဟုတ်တယ်၊ သပ္ပာယ်သံသေဝနဲ့ သဒ္ဓမ္မသဝန ဒီနှစ်ချက် ရနေမှတော့ တရားရဖို့ အချက်နှစ်ချက် ပြည့်သူဖြစ်နေတာပဲ။

- သဒ္ဓမ္မနာရရင် သဒ္ဓမ္မညွှန်ပြသူရဲ့ ပြလိုချက်ရောက်အောင် ဘာ့ကြောင့် စိတ်မကူးနိုင်ရမှာလဲ ဘုရား။

♠ ဟုတ်ပါတယ်၊ ဝတ်ကျေဝတ်ကုန်လောက် သဒ္ဓမ္မနာကြားသူလည်း ညွှန်ပြချက် ရောက်အောင် စိတ်မကူးဘဲ နေစရာပဲ။

- သဒ္ဓမ္မညွှန်ပြချက်အရောက် စိတ်ဝင်စားနိုင်ရင် သဒ္ဓမ္မကို အကြား အမြင်နဲ့ မြင်သူ ဖြစ်ပြီပေါ့ဘုရား။

- ♠ အဲဒီလိုဖြစ်ရင် အဲဒါကို အတုခိုးပြီး ကျင့်လို့မရစရာတော့ ဘာမှမရှိ ဖြစ်ပြီပေါ့။
- ဒီတော့ နံတယ်လို့ ဘာနဲ့ ပြောမှာလဲဘုရား။
- ♠ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။
- ဘာလဲဘုရား။

♣ လမ်းညွှန်တွေက အဆင့်ဆင့်သယ်လာတာဆိုတော့ ဖရိုဖရဲတွေ အဖြစ်ခံရ နိုင်တယ်မဟုတ်လား။

- ဘယ်လို ဖရိုဖရဲ ဖြစ်မှာလဲဘုရား။

♣ လမ်းညွှန်တွေကို အစုကြီးငါးစုနဲ့ စုခဲ့ကြတယ်။

- ဘယ်လို စုတာလဲဘုရား။

♣ ညွှန်ပြချက် အရှည်တွေကို တစ်စု၊ အလတ်တွေကို တစ်စု၊ တူရာတွေကို တစ်စု၊ အရေအတွက်တူတွေ တစ်စု၊ အတိုအစတွေ တစ်စုဆိုပြီး စုတာပဲ။

- အဲဒါဘယ်သူတွေ ဘယ်အချိန်က လုပ်ခဲ့တာလဲဘုရား။

♣ တရားတွေစပြီး ပေါင်းစုကတည်းကလို့တော့ သိရတာပဲ။

- ရှင်အာနန္ဒာတို့ ရှင်မဟာကဿပတို့ပေါ့ ဘုရား။

♣ ဒီကနေ့ သိနေတာပြောတာ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မှာပဲ ။

- ဘာပြုလို့လဲဘုရား။

♣ အချိန်သုံးလလောက်အတွင်း ကိုယ်နာကြားမှတ်သားထားတဲ့ တရားကို ရှင်အာနန္ဒာတစ်ဦးတည်းဆီ စုကြရတာလည်းလုပ်ပြီး ရှင်အာနန္ဒာက သူ့ဆီရောက်လာတဲ့ တရားတွေပြန်တင်ပြ ကိုယ်သိတဲ့တရားကို တရားစုတဲ့ထဲ ပါ၊မပါသိရအောင် ရှင်အာနန္ဒာက ပြန်ပြောပြ လုပ်ရမှာတွေပဲ။

- ရှေးအခါက စာပေါ်တင်နိုင်တာမဟုတ်တော့ အခက်အခဲ ရှိမှာပဲဘုရား။

♣ ဒါကြောင့် အဲဒီအချိန်တိုအတွင်းမှာ အဲဒီအတိုတွေ အရှည်တွေခွဲတာ လုပ်နိုင် ကောင်းမှ လုပ်နိုင်မလားတွေ့ရတာပဲ၊ ဒီအထဲမှာ ဝိနည်းလည်း အဲဒီလို လုပ်တာက ပါသေးတာဆိုတော့ အဲဒါကလည်း အချိန်က ယူရဦးမှာ မဟုတ်လား။

- ဟုတ်ချင်လည်း ဟုတ်၊ မဟုတ်လို့နောက်မှ လုပ်တာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ချင်နေပေါ့ဘုရား။

♣ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။

- ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။

♣ အဲဒီလို ပေါင်းစုလိုက်တော့ အရေးမကြီးတာက ရှေ့က ရောက်လိုရောက်၊

အရေးကြီးတာက ကြားညပ်ပြီး ပျောက်လိုပျောက် ဖြစ်လို့ပဲ။

- ဘုရားညွှန်ပြချက်တွေဟာ အရေးကြီးတာ အတူတူပဲ မဟုတ်လား ဘုရား။

♣ ဒီလိုပြောလို့တော့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ။

- ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။

♣ အခုလို ဘုရားဖြစ်စဉ်မှာ ညွှန်ပြတာနဲ့ နောက်ပိုင်းမှာညွှန်ပြတာ၊ အလယ်ပိုင်းမှာ ညွှန်ပြတာတွေဟာ အကြောင်းအရာရဲ့ အကြီးအသေးအလျောက် ခြားနိုင်တာပဲ။

- ဟုတ်ပါတယ်၊ ဘုရားရဲ့ပဋိညာဉ်တော်ဆိုရင် ဘုရားဟောခဲ့တုန်းက အစဆုံး လမ်းညွှန်ချက်ဖြစ်ပေမယ့် အခုတော့ တူရာစုတွေထဲမှာ ပါဝင်နေတာမို့ပေါ့ဘုရား။

♣ ဥပမာတစ်ခုပြောရရင် . . .

- မိန့်ပါဘုရား။

♣ အနတ္တလက္ခဏာသုတ္တန် ဆိုပါတော့ . .

- အဲဒါဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။

♣ ဒီ သုတ္တန်ဟာ တကယ်ဘုရားဟောတဲ့အခါက ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ္တန်နဲ့ ဆက်တိုက်ဟောတဲ့ သုတ္တန်ပဲ။

- မဟာသက္ကရာဇ် (၁၀၃)ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော်(၅)ရက်နေ့ မိဂဒါဝုန်တောမှာ ပဉ္စဝဂ္ဂီတွေကို ဟောတယ်လို့ သိဖူးပါတယ်ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီနှစ် အဲဒီလ လပြည့်နေ့က လပြည့်ကျော် (၄)ရက် နေ့အထိ အဲဒီပဉ္စဝဂ္ဂီတွေကိုပဲ အဲဒီနေရာမှာပဲ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ္တန်ဟောနေတာပဲ။

- ဒီဒေသနာနှစ်ခုက ဆက်တိုက်ဟောနေတဲ့ ဒေသနာတွေပေါ့ဘုရား။

♣ တကယ်လို့ အနတ္တလက္ခဏာသုတ္တန်ပဲ နာရရင်အကျိုးဖြစ်ဖို့ မလွယ်တာဘဲ။

- ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။

♣ တရားအသိအမြင်ပေါက်အောင် ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ္တန်ဟောတာကို နာပြီးသူတွေ အတွက် ဟောတဲ့တရားဖြစ်လို့လဲ။

- တရားအသိအမြင် မပေါက်ရသေးသူ အနတ္တလက္ခဏာသုတ္တန် ဟောပြော

ချက် နာရရင် ဘာကြောင့် အကျိုးမဖြစ်တာလဲ ဘုရား။

♣ အနတ္တလက္ခဏာသုတ္တန်က ဒုက္ခဖြစ်တဲ့တရားတွေကို လက္ခဏာတင်ဖို့ ဟောတာတွေပဲ။ ဒုက္ခကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလို့ သိနေပြီးသားမရှိရင် လက္ခဏာကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ မဟုတ်တဲ့ ခန္ဓာတွေလည်း တင်မှာပဲ။

- လူခန္ဓာတွေကို လက္ခဏာတွေ တင်မယ်လို့ ပြောတာလားဘုရား။

♣ ဒါပေါ့။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာက လူမဟုတ်တဲ့ခန္ဓာဆိုတော့ လူခန္ဓာကို လက္ခဏာတွေ တင်ရင် ဘာဖြစ်ကုန်မှာလဲဘုရား။

♣ လူပျောက်ကုန်မှာပေါ့။

- ဘယ်လိုလူပျောက်ကုန်မှာလဲဘုရား။

♣ ကိုယ်ဟာ ဘာမှ မဟုတ်ဘူးလို့သိတဲ့ အရူပဝါဒီ ဖြစ်သွားမှာပေါ့။

- အဲဒါက မကောင်းလို့လားဘုရား။

♣ ရိုးသားသူတို့ရဲ့ အမြင်ရှိတဲ့ အရိယတရားနဲ့ မဆိုင်တဲ့ အဋ္ဌက္ခဏပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော့ ဘယ်ကောင်းမလဲ။

- ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမဓဏနဲ့ မဆိုင်သူပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တာပေါ့။

- အနတ္တလက္ခဏာသုတ္တန်က ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ် ခန္ဓာတွေဟာ အနတ္တဖြစ်တယ်လို့ပြောတော့ လူခန္ဓာကလည်း ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တွေပဲဆိုတော့ မှားရမှာပဲပေါ့ဘုရား။

♣ တရားသိပြီးသူ အရိယာက အဲဒီလိုဟောတာတွေ့ရလည်း မမှားဘူး။

- ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။

♣ အနတ္တအစစ လက္ခဏာတွေထင်ပြီး အသိခံရမယ့် အရိယသစ္စာဟာ ဒုက္ခအရိယသစ္စာပဲဖြစ်တာ သိပြီးလို့ပဲ။

- အဲဒါမသိသေးတော့ အနတ္တလက္ခဏာသုတ္တန် ဟောချက်ကို ရောက်အောင် နားမလည်ဘူးပေါ့ဘုရား။

♠ ဒီတော့ အရိယသစ္စာကို သိသူ အရိယာဖြစ်ပြီးဖြစ်ဖို့ ဓမ္မစကြာကို အရင်နာရဖို့ မလိုဘူးလား။

- ဓမ္မစကြာညွှန်ပြချက် နားလည်တာဟာ တရားအသိရှိသူ အရိယာဖြစ်တာ ဆိုတော့ အဲဒါအရင် နာရဖို့ လိုတာပေါ့ဘုရား။

♠ ဒီတော့ ဒီသုတ္တန်နှစ်ခုဟာ ဘုရားက တရားတစ်ခုတည်းကို တွဲဟောတဲ့ အတိုင်း တွဲသိရအောင် ခပ်တွဲတွဲရှိနေဖို့ မလိုဘူးလား။

- ဟုတ်ပါ့ဘုရား။

♠ ဒီစကားဆက်ပြီး ပြောရမယ်ဆိုရင် . . .

- မိန့်ပါဘုရား။

♠ ဘုရားဟော တရားတွေရဲ့ နိဒါန်းတွေမှာ နေရာနဲ့တရားနာသူတွေပဲပါပြီး အချိန်ထည့်ပြီး နိဒါန်းမရှိတာလိုတာဘဲ။

- ဘယ်တရားနဲ့ ဘယ်တရား ဘယ်ဟာက ရှေ့၊ ဘယ်ဟာက နောက်လို့ သိရမှာပေါ့ဘုရား။

♠ အချိန်သိရတဲ့ သုတ္တန် နည်းနည်းပဲ ရှိနေတယ်၊ အဲဒါတွေ သုတေသန လုပ်ကြဖို့ လိုမှာပဲ။

- ဘယ်လိုလုပ်မှာလဲ၊ နှစ်တွေကကြာနေမှပဲဘုရား။

♠ ဘုရားဝါစဉ်တွေ သိနေရတော့ အနီးစပ်ဆုံး ခန့်မှန်းနိုင်တာအထိတော့ ဖြစ်မှာပေါ့။

- ပထမဝါမှာ ဟောခဲ့သောတရား၊ ဒုတိယ တတိယ အစစ ဝါတွေမှာ ဟောခဲ့တဲ့ တရားတွေလို့လား ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်၊ ဒေသနာနိဒါန်းတွေ ကြည့်ပြီး ခန့်မှန်းရမှာတွေပေါ့။

- အခုခေတ်ကတော့ ကွန်ပျူတာလို လက်နက်တွေရှိနေတော့ သိပ်ခက်စရာ အကြောင်း မရှိဘူးပေါ့ဘုရား။

♠ ဒါနဲ့စပ်ပြီး နည်းနည်းလည်း ပြောချင်တာ ပေါ်လာတယ်။

- မိန့်ပါဘုရား။

♣ အဲဒီကွန်ပျူတာတွေနဲ့ပဲ ဘုရားဟောပါဠိတော်ကပြတဲ့ ဘုရားကို ပုံဖော်ဖို့ လည်း အတော်လိုအပ်တယ်။

- ဘုရားပုံဖော်ထားတာတွေ ရှိပြီးသားတွေ မဟုတ်လားဘုရား။

♣ အဲဒါတွေက ပါဠိတော်နဲ့ပုံဖော်ထားတာ မဟုတ်တာဘဲ။

- ပါဠိတော်နဲ့ ဖော်ထားတဲ့ ဘုရားပုံက ဘာထူးမှာမို့လဲဘုရား။

♣ နောက်ဘုရားတစ်ဆူပွင့်လာသလား အောက်မေ့ရလောက်အောင် ထူးခြားမှာပဲ။

- ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။

♣ ပါဠိတော်ထဲမှာ ဘုရားက ဘယ်ဘဝက လာတာတွေ တစ်လုံးမှ မပါတာဘဲ၊ ငရဲပြည် နတ်ပြည် ဗြဟ္မာပြည်တွေ ကြွသွားတာလည်း မပါဘူး၊ ဆုပန်တာတွေ၊ “တေ၊ ဇေ၊ သု၊ နေ၊ မ” အစစဖြစ်ခဲ့တာတွေ မွေးကင်းစက မြောက်အရပ် ခြေနှစ်လှမ်းသွားပြီး ကြိုးဝါးတာတွေ လေးတင်တာတွေ ဘာမှ ပါမှာမဟုတ်ဘဲ ဖြစ်လို့ပဲ။

- တော်ကြဦးစို့ဘုရား။

♣ ဟုတ်ပါတယ်၊ ဘုရားရဲ့ပဋိညာဉ်တော် သိရတာနဲ့စပ်ပြီး ပဋိညာဉ်ရဲ့ခေတ် အမြင်ကြားလိုက်ရတော့ ဒီပဋိညာဉ်တော်ကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင်တောင် ပဋိညာဉ်အဖြစ် အရေးထားလေးစားရကောင်းမှန်း မသိခဲ့ရာက လွင့်ထွက်လာတဲ့ အသိတွေ ပြောမိခဲ့တာပဲ။

- ဘုရားရဲ့ ဘုရားအကြောင်း ရုပ်ရှင်အဖြစ် မိန့်ကြားခဲ့တဲ့ ဒီဓမ္မစကြာက ထွက်လာတဲ့ အသိအမြင် အညွန့်အခက်တွေပေါ့ဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ် ဒီလိုပဲ ပြောရမှာပဲ။

- ရှေ့ပါဠိ ဆက်ရွတ်မယ်ဘုရား။

♣ လုပ်ပါ။

“ဉာဏ္ဍ ပန မေ ဒဿနံ ဥပပါဒိ၊ အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ၊
အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါတိ”- ပါပဲဘုရား။

♣ “ငါဘုရားရဲ့ မပျက်တော့တဲ့ လွတ်မြောက်မှုဟာ ဇာတိရဲ့အဆုံးပဲ။ အခု ဘဝသစ်မဖြစ်တော့ဘူးလို့ ငါ့မှာ ဉာဏ်အမြင်ပေါက်ပြီ”လို့ပဲ။

- ဘုရားက အဲဒါတွေပြောတာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ပြောပါဦးဘုရား။

♣ ဘုရားက သူ့မှာ လွတ်မြောက်မှုဖြစ်နေပြီလို့ ပြောတာပါပဲ။ အဲဒီ လွတ်မြောက် မှုဟာ ဘယ်လောက်ခံမယ့် လွတ်မြောက်မှုလဲ၊ ဘာက လွတ်မြောက်တာလဲ မေးစရာမရှိအောင် မိန့်ကြားချက်ပါပဲ။

- ဘုရားရဲ့ လွတ်မြောက်မှုကို ဘုရား ဒီဘဝအဆုံးသတ်ပြီးမှ ဖြစ်မှာလို့ ထင်နေမိကြတာဘုရား။

♣ အဲဒီလိုမဟုတ်တာကို ဒီစကားတော်က ပြနေတာပဲ။

- အဲဒါ ပေါ်လွင်အောင် မိန့်ပါဦးဘုရား။

♣ အယမန္တိမာ ဇာတိ - ဒီလွတ်မြောက်မှုဟာ ဇာတိအန္တိမာ ဖြစ်သွားပြီဖြစ်လို့ မပျက်တော့ဘူးလို့ဘဲ၊ ပြီးတော့လည်း နတ္ထိ ဒါနိ ပုနုဗ္ဗေါ-ဆိုပြီး အခု ဘဝသစ်မရှိတော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် ဒီလွတ်မြောက်မှုဟာ မပျက်တော့ဘူးလို့ မိန့်တာပဲ။ ဒီလိုပြောပေမယ့် နားမလည် ချင်ရင်တော့ နားမလည် ဖြစ်နိုင်တယ်။

- ဘယ်လိုလဲဘုရား။

♣ အယမန္တိမာ ဇာတိ - မှာ ဇာတိကို နောက်ဆုံးဖြစ်စေပြီဆိုတာမှာ ဇာတိရဲ့ အရကို သမုတိဇာတိလို့ ထင်မှတ်ကြလို့ပဲ။

- ဒီဇာတိက သမုတိဇာတိ မဟုတ်ရင် ဘာဇာတိလဲ ဘုရား။

♣ အရိယသစ္စာမှာ ဒုက္ခအရိယသစ္စာ ဇာတိပဲ။

- အဲဒီအရိယသစ္စာ ဇာတိက ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။

♣ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဖြစ်တဲ့ ဘဝရဲ့အကျိုးဇာတိပဲ။

- သမုတိ ဇာတိယူသူကလည်း သူတို့ဇာတိဟာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာပဲလို့ ပြောမှာပဲ၊ ပြီးခဲ့တဲ့ ဘဝက ဥပါဒါနကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာလို့ပြောမှာပဲ။ အဲဒီတော့ ဘယ်လိုလဲဘုရား။

♣ အဲဒီလို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာယူတာ မမှန်တဲ့အကြောင်း ပေါ်လွင်ဖို့အတွက် လူဟာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဆိုရင် ဘုရားရဟန္တာတွေဟာ လူပဲ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ တန်းလန်းပဲလား ကြည့်ပြီး

သိရမှာပဲ။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို မသိကြတာဘဲဘုရား။
- ♣ ဥပါဒါနဆိုတာ မသိတော့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ မသိတာဘဲ။
- ဥပါဒါနဟာ ကာမုပါဒါန ဒိဋ္ဌုပါဒါန စတဲ့ လေးပါးပဲလို့ သိကြတယ်

ပြောမှာပဲ ဘုရား။

- ♣ အဲဒါက သရုပ်ရထားတာပဲ၊ သိတာမှ မဟုတ်တာဘဲ။
- ကာမကို ဘယ်လို ဥပါဒါနဖြစ်တယ်လို့ မသိဘူးဆိုလိုတာလား ဘုရား။
- ♣ ဟုတ်တယ်။
- အဲဒါက ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲဘုရား။
- ♣ ကာမကံတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဝိပါကံတွေအပေါ်မှာ “ဧတံ မမ - ဒါငါဟာ”

လို့ မှတ်ယူတာဟာ ‘ကာမုပါဒါန’ပဲ။

- လယ်ယာစိုက်သူက လယ်ယာသိမ်းလို့ရတာတွေကို “ဧတံ မမ - ဒါငါဟာတွေ” လို့ မှတ်တာလည်း ကာမုပါဒါနပဲ မဟုတ်ဘူးလားဘုရား။

♣ မဟုတ်ဘူး၊ လယ်ယာလုပ်တာက ကာမကံ မမြောက်ဘူး၊ ကာမကံလုပ်လို့ ဖြစ်တာကို ငါ့ဟာလို့ လုပ်မှ ကာမုပါဒါနပဲ။

- အဲဒါကျမှ ဘာဖြစ်လို့ ကာမုပါဒါနလို့ ပြောရတာလဲဘုရား။
- ♣ အဲဒီကာမကံလုပ်တာက လူမဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့

ဝိပါကံက လူလုပ်တဲ့အရာမဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါကို လူက ငါ့ဟာလို့ လုပ်တော့ ယူစရာမဟုတ်တာ ယူတာမဖြစ်ဘူးလား၊ အဲဒါကြောင့် ဥပါဒါနလို့ ပြောရတယ်။

- လယ်ထဲကရတာကို လယ်လုပ်သူက ငါ့ဟာလို့ ပြောတာက အဲဒီ စပါးဟာ သူလုပ်ထားတာဖြစ်လို့ သူဟာလို့ ယူလို့ရတာယူလို့ ဥပါဒါန မဟုတ်ဘူး ပြောရတာ လားဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်၊ အဲဒါကိုပြောရင် ‘ဥပါဒါန’ လို့ မပြောရဘူး၊ ‘အာဒါန’လို့ ပြောရတာဖြစ်လို့ပဲ။

- ‘အာဒါန’က ယူစရာကို ယူတာ၊ ‘ဥပါဒါန’ က ယူစရာမဟုတ်တာကို

ယူတာလား ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်။

- ဘုရားက အစွဲနဲ့လုပ်လို့ဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာဇာတိမရှိတော့ဘူးလို့ မိန့်တာပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်၊ နောက်ထပ် မွေးဖွားခံရခြင်း ဇာတိမရှိတော့ဘူးလို့ ပြောတာ

မဟုတ်ဘူး။

- နောင်ဘဝ မွေးဖွားမယ်၊ မမွေးဖွားဘူးပြောတာ မဟုတ်ဘူးပေါ့ ဘုရား။

♠ နောင်ဘဝ မွေးဖွားမယ်၊ မမွေးဖွားဘူးပြောတာတွေဟာ သဿတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ ပညတ်တဲ့ ဘုရားပဲ။

- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို လူပေါ်မှာ ဥပါဒါနရှိရာက ပေါ်လာပြီး ဥပါဒါန အစွဲမရှိတော့ရင် လူပေါ်မှာပဲ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငြိမ်းတာဖြစ်လို့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဖြစ်တာ ဒုက္ခငြိမ်းတာကို နိရောဓနိဗ္ဗာန်လို့ ခေါ်တာပဲပေါ့ ဘုရား။

♠ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗေါ - ဆိုတဲ့ အခု ဘဝသစ်မရှိတော့ဘူး ပြောတာလည်း နားလည်ဖို့ မလွယ်ဘူး၊ အဲဒါ ရှင်းကြဦးစို့။

- ဘဝသစ် မရှိဘူးဆိုတာ သေပြီးဘဝအသစ် မရှိဘူးလို့ နားလည်ကြ

တာဘုရား။

♠ အဲဒါကြောင့် ရှင်းဖို့ပြောတာပေါ့။

- အဲဒီလိုကလည်း ထင်စရာပဲဘုရား။

♠ ဘဝကို သမုတိဘဝကောက်တော့ အဲဒီလို ဖြစ်တာပေါ့။

- လူတိုင်းက ဒါပဲ သိတာဘုရား။

♠ အခုရနေတဲ့ မွေးကနေ သေအထိကို တစ်ဘဝပေါ့။

- ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။

♠ ကလေးဘဝ၊ လူရွယ်ဘဝ၊ လူကြီးဘဝဆိုတာတွေ မရှိဘူးလား၊ အဲဒါတွေကျတော့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။

- ဟုတ်ပါတယ်၊ ဈေးသည်ဘဝ၊ အလုပ်သမားဘဝ၊ သူဌေးဘဝ၊ မင်းစိုးရာဇာဘဝ ပြောရတာတွေလည်း ရှိတာပဲဘုရား။

-
- ♣ ဒီဘဝတွေဟာ အလုပ်ရဲ့ နာမည်တွေပဲ။
 - အလုပ်ကြောင့်ဖြစ်တာတွေဖြစ်လို့ အလုပ်နာမည်ရတာလားဘုရား။
 - ♣ ဘုရားမိန့်တဲ့ ဘဝသစ်မရှိဘူးဆိုတာမှာ ဘဝအရက ဥပါဒါန့် အစွဲနဲ့လုပ်တဲ့ ကံတွေရဲ့ အမည်ပဲ။ ကံတွေကို ဘဝတွေလို့ ဘုရားက မိန့်ကြားတာပဲ။
 - ကံဆိုတာ အကုသိုလ်ကံတွေလားဘုရား။
 - ♣ အကုသိုလ်ကံလည်းပါတယ်၊ ကာမကုသိုလ်ကံလည်းပါတယ်၊ ရူပ အရူပ ကုသိုလ်ကံတွေလည်းပါတယ်။
 - ကံတွေ အားလုံးပေါ့ဘုရား။
 - ♣ အားလုံးတော့ မဟုတ်ဘူး၊ လောကုတ္တရာကံ မပါဘူး။
 - ဘာကြောင့် လောကုတ္တရာမပါတဲ့ ကံကို ဘဝလို့ ပြောရတာလဲ ဘုရား။
 - ♣ လူက လုပ်တဲ့အလုပ် မဟုတ်ဘဲ အစွဲဇာတ်ရှိတဲ့အဖြစ်ကလုပ်တဲ့ အလုပ်ဖြစ်လို့ ဘဝလို့ ပြောရတာပဲ။
 - လောကုတ္တရာကံက အစွဲဇာတ်ရှိသူရဲ့ အလုပ်မဟုတ်လို့ အစွဲအားမပါလို့ ဘဝလို့ မပြောရတာလားဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တာပေါ့၊ အသိနဲ့ လုပ်တာမှန်သမျှဟာ သူလုပ်စရာ လုပ်တာဆိုတော့ အားပါစရာ မလိုဘူး။
 - ဘဝဆိုတာ မသိဘဲနဲ့ လုပ်တာဖြစ်တဲ့အတွက် အားထည့်လုပ်တာရဲ့ နာမည်ပေါ့ဘုရား။
 - ♣ အဲဒီဘဝ မရှိတော့တာကို ဘုရားက မိန့်ကြားတာပဲ။
 - အဲဒီဘဝက နောင်ဘဝဆိုတဲ့ ဘဝနဲ့ မခွဲတတ်အောင်ဘဲ ဘုရား။
 - ♣ ဥပါဒါန့်နဲ့ ဥပါဒါနုက္ခန္ဓာကို လူ့ဆီကငြိမ်းအောင် ညွှန်ကြားနေသူ အဖြစ် ဘုရားကို မသိတော့ နောင်ဘဝနဲ့ မခွဲတတ်တာဘဲ။
 - ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ဝါဒဟာ လူငြိမ်းချမ်းဖို့ ဝါဒ၊ လူ့ဒုက္ခတွေက ကင်းဝေးဖို့ ဝါဒပဲပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ဟုတ်တာပေါ့။

- ဒီတော့လည်း လူတစ်ယောက်ပြောသလို ပြောရရင် “ဒါကလေးများ” လို့ ပြောရမလိုဘဲ ဘုရား။

♣ သူတို့က အစမထင်က လာခဲ့ရတာလို့ထင်ပြီး အဆုံးမမြင်ဆီ သွားနေတဲ့ ခရီးအဆုံးအစမရှိတဲ့ ခရီးသည်လို့ သူတို့ကိုယ်ကို အသိအမှတ် ပြုမှားထားတော့ မွေးနဲ့ သေအတွင်း လူမှာဖြစ်တဲ့ ဆင်းရဲနဲ့ ဆင်းရဲငြိမ်းခြင်းလောက်တော့ မပြောပလောက်တာလို့ ပြောမိကြမှာပေါ့။

- “ဒါကလေးများ”လို့တွေးတာ မသင့်တော်လို့လားဘုရား။

♣ ဟုတ်တယ်။

- ဘယ်လို မသင့်တော်တာလဲ ထင်ရှားအောင်လုပ်ပါဦးဘုရား။

♣ ဒါကလေးများလို့ မမြင်ဘဲ ဘဝခရီးသည်အဖြစ်မြင်တာကြောင့် အနာဂတ် ခရီးအတွက် ပစ္စုပ္ပန်ခရီးသည်ကို ဒုက္ခခံစေတော့ အဲဒီသူ ဒုက္ခရောက်တာပေါ့။

- သူက အနာဂတ်မျှော်ပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ လုပ်တာပဲ၊ ဘယ်လို ဒုက္ခ ရောက်မှာလဲဘုရား။

♣ သူက သူ့ကိုယ်ကို သူ့ကိုယ်ရှိတာရဲ့ ပမာဏအမှန်မဟုတ်တဲ့ ရှေ့ဘဝနဲ့ နောင်ဘဝတွေပေါင်းပြီး သူ့ကိုယ်ကိုမြင်တော့ အဲဒါအတွက် ကုသိုလ်တွေလုပ်တာ ဖြစ်နေတယ်၊ ဒီတော့ အဲဒီကုသိုလ်တွေက သူ့အတွက် သူကြည့်ပြီး လုပ်နေတာတွေ ဖြစ်နေတာကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ အဆင်မပြေလို့ဘဲ။

- ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ သဟဇာတမဖြစ်တာကြောင့် ဒုက္ခရောက်ရသလား ဘုရား။

♣ လူဟာ အစုအဖွဲ့နဲ့နေသူပဲ၊ ကိုယ့်တစ်ယောက်တည်းနေလာရင် ပတ်ဝန်းကျင် ဟာ အဓိပ္ပာယ်မရှိဖြစ်လာပြီး စိတ်တွေဖောက်လွဲဖောက်ပြန် အလွဲလွဲအချော်ချော်တွေ ဖြစ်မှာပေါ့။

- အခုအခါမှာတော့ လူအားလုံးနီးပါး နောက်နောင်ဘဝတွေနဲ့ သူတို့ကိုယ် သူတို့ ဆက်မြင်နေကြတာပဲ ဘုရား။

♣ ဒါကြောင့် အဲဒီလူတွေ ငြိမ်းချမ်းခြင်းဆိုတာကို နုကန်းတစ်လုံးမှ မသိတဲ့ အဖြစ် ရှိကြတာဘဲ။

-
- အဲဒါနဲ့ ဘယ်လိုဆိုင်လို့လဲ ဘုရား။
 - ♠ လူဟာ သိနိုင်တာ လုပ်တာတောင် မလွဲအောင် အတော်ကြိုးစားရတာပဲ မဟုတ်ဘူးလား။
 - ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။
 - ♠ မသိနိုင်တာကို ထည့်ပေါင်းထားတဲ့ ပြဿနာကို အဖြေရှာလို့တော့ ဘယ်လို တွေ့နိုင်မှာလဲ။
 - ရှေ့ဘဝ နောင်ဘဝက တကယ်မသိနိုင်ဘူးလား ဘုရား။
 - ♠ မသိနိုင်တဲ့အရာဘဲ။
 - ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား။
 - ♠ ရှေ့ဘဝက ကိုယ်မမွေးခင်က အရာဆိုတော့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကိုယ်သိနိုင် မှာလဲ၊ နောင်ဘဝကလည်း ကိုယ်သေပြီးမှ ဖြစ်မယ့်အရာဆိုတော့ ကိုယ်သေရင် ကိုယ်က မရှိတော့တာဆိုတော့ ဘယ်လို သိနိုင်မှာလဲပေါ့။
 - ကိုယ်မသိပေမယ့် သူများတွေသိနိုင်ရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲဘုရား။
 - ♠ သူများတွေလည်း ကိုယ်နဲ့ဘာထူးမှာလဲ၊ သူတို့မမွေးခင်နဲ့ သေပြီးကို သူတို့ ဘယ်လို သိကြမှာလဲ။
 - သူများတွေရဲ့ မမွေးခင်နဲ့ သေပြီးတွေကို သိတာဆိုရင်ရော ဘုရား။
 - ♠ သူတို့က ဘယ်လို သိတာတဲ့လဲ၊ သိစရာအကြောင်းက ဘာတွေတဲ့လဲ။
 - ကံတွေပေါ့ဘုရား၊ ရှေးကံက အခုကိုဖြစ်စေသလို အခုကံက နောင်ကို ဖြစ်စေတာပေါ့ ဘုရား။
 - ♠ အဲဒါဆိုရင် အဲဒီသူဟာ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ တပည့်သာဝက မဟုတ်တန်ရာဘူး၊ ရှေးအခါက ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏတွေကို ကိုးကွယ်သူပဲ ဖြစ်တန်ရာတယ်။
 - ဗုဒ္ဓဘုရားဟာလည်း ကံကိုဟောတာပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား။
 - ♠ ဟောပါဗျာ၊ ဟောတာက အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။
 - ဘယ်လို ဟောလို့လဲဘုရား။
 - ♠ ကံဟာ လူလုပ်ပစ္စည်း မဟုတ်ဘူး၊ အစွဲကိလေသာလုပ် ပစ္စည်းပဲ၊ အစွဲ

ကိလေသာ မရှိရင် ကံမရှိဘူး၊ အစွဲကိလေသာကလည်း လူသဘာဝ မွေးစဉ်ကပါလာတဲ့ ပစ္စည်းမဟုတ်ဘူး၊ ဝိပါက်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ပစ္စည်းပဲ၊ ဝိပါက်မရှိရင် ကိလေသာကလည်း မရှိဘူး၊ ဝိပါက်ကလည်း မွေးရာပါပစ္စည်း မဟုတ်ဘူး၊ ကံမရှိရင် ဝိပါက်လည်း ရှိလို့ မရတာဘဲ၊ အဲဒီလို ဟောတာပဲ။

- ဗုဒ္ဓဘုရားဟောတဲ့ကံက လူနဲ့ ဘာမှ မဆိုင်ဘူးလားဘုရား။

♠ လူဖြစ်ရခြင်းရဲ့အကြောင်းတို့၊ လူဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်တဲ့အကြောင်းတို့အဖြစ်နဲ့ ဘာမှ မဆိုင်ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် လူကို အနာရောဂါလို ဒုက္ခပေးတဲ့အရာ အဖြစ်တော့ ဆိုင်ပါတယ်။

- ကံဟာ လူမဟုတ်ဘူး၊ လူကို ဒုက္ခပေးတတ်တဲ့ အနာရောဂါလို “ပရ” ပစ္စည်း ဖြစ်တာလားဘုရား။

♠ ‘ပရ’ ဟာ ‘အနတ္တ’ ရဲ့ ပရိယာယ်စကားတစ်ခုပဲ။

- ရန်သူ၊ အဆိပ်အတောက်ပေါ့ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်၊ သူစိမ်းပြင်ပပဲ။

- ကံကို ဟိန္ဒူက ကိုင်တွယ်တာနဲ့ ဗုဒ္ဓက ကိုင်တွယ်တာက ခြားနားတာပဲ ဘုရား။

♠ ဟုတ်တယ်၊ ဟိန္ဒူက ကံကို မျိုးစေ့လို့၊ လူသူတွေက အဲဒီ ကံမျိုးစေ့က ဖြစ်လာတဲ့ အပင်တွေလို့ မြင်တာပဲ။

- ဗုဒ္ဓဘုရားက ကံကို မြင်ပုံ မိန့်ပါဦးဘုရား။

♠ ကံဟာ လူမှာ လာကပ်တဲ့ ရောဂါဘယလို့ပဲ၊ ဥတု၊အာဟာရ အပတ်စဉ်ခုခုက ပြုစားတာကို လူကခံရသလို အစွဲနဲ့ ကံဝိပါက်တွေက လူမှာလာကပ်ပြီး လူကို ဒုက္ခပေးတဲ့ အရာတွေလို့ မြင်တာပဲ။

- ဟိန္ဒူက လူအဖြစ်ရဲ့ အကြောင်းဟာ ကံပဲ၊ ဘုရားကတော့ လူမှာဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခရဲ့ အကြောင်းဟာ ကံပဲ၊ ဒီလို ခြားနားကြတာပေါ့ဘုရား။

♠ ကံက လူဖြစ်ဖို့ အကြောင်းလို့ ဘုရားကမမိန့်ကြားဘူး၊ ဒုက္ခဖြစ်ဖို့ အကြောင်းလို့သာ ဘုရားက ဟောတာဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ရှေးကံကြောင့် အခုဖြစ်၊

အခုကံကြောင့် နောင်ဖြစ်ခံယူသူက ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ နောက်က လူမဟုတ်ကြသူတွေရဲ့ ပြောစကားတွေပေါ့။

- ဟိန္ဒူက ကံကို ပြုစုစောင့်ရှောက်တယ်၊ ဗုဒ္ဓဘုရားက ကံကို ချေမှုန်းဖျက်ဆီးတယ်လားဘုရား။

♠ အဲဒီလောက် ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်တယ်။

- ကံသာလျှင် အမိအဖ၊ ကံသာလျှင် ဆွေမျိုး၊ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာ၊ ကံသာလျှင် ကိုးကွယ်လဲလျောင်းရာ ဆိုတာမျိုး ဗုဒ္ဓဘုရားမိန့်ကြားခဲ့တယ်လို့ မှတ်ဖူးသလိုပဲ ဘုရား။

♠ ဟုတ်မှာပါ။ အဲဒါကို အသိနည်းနည်း လွဲလို့ပါ။

- ဘယ်လိုလဲဘုရား။

♠ ဘုရားက နေ့ညမပြတ် ပွားများအပ်တဲ့တရားအဖြစ် ဟောခဲ့ချက်မှာ ဟောပြောတာပဲ။

- ဘယ်လို ဆိုလိုချက် အဓိပ္ပာယ်လဲဘုရား။

♠ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ ဒီတရားတွေဟာ လူတွေအနေနဲ့ မလွန်နိုင်ကြတာတွေပဲ။ ဒါတွေက ကံကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း “ **ကမ္မသကာ၊ ကမ္မဒါယာဒါ၊ ကမ္မဗန္ဓု၊ ကမ္မပဋိသာရဏာ** ” တွေဖြစ်ကြောင်း ဟောတာပဲ။

- လူအဖြစ်ဖြစ်တာ ဇာတိ မဟုတ်ဘူးလားဘုရား။

♠ အဲဒီလိုယူလို့ ကံကြောင့် လူဖြစ်တယ် ဖြစ်တာပဲ။

- လူအဖြစ် မွေးဖွားတာ ဇာတိမဟုတ်ရင် ဘာလဲဘုရား။

♠ တဏှာ အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကုသိုလ်အကုသိုလ်တွေ ပြုပြီးသူမှာ အဲဒီကံတွေက လူကို အဲဒီကံဇာတ်ဝင်စေတာ အထင်အရှား မရှိဘူးလား။

- ထင်ရှားပါတယ်၊ ခိုးသူဟာ ခိုးသူဖြစ်ပြီး လိမ်သူဟာ လူလိမ်ဖြစ်သလို ပေးကမ်း ကူညီသူကလည်း ပေးကမ်းကူညီသူဖြစ်ကြတာပဲ။ အဲဒါဇာတ်ဝင်တာပဲပေါ့ဘုရား။

♠ အဲဒီဝင်တဲ့ဇာတ်ကို ဇာတိပြောတာပဲ။ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏတွေလည်း ဒီလိုပဲပေါ့။ အဲဒါတွေက ကောင်းလို့လား။

-
- ဘယ်ကောင်းမလဲ၊ ဒုက္ခတွေပဲပေါ့ဘုရား။
 - ♣ အဲဒီဒုက္ခဟာ ဘယ်ကလာတာတဲ့လဲ ပြောဖို့မလိုဘူးလား၊ ကံမလုပ်ဘဲနဲ့ အဲဒီ ဇာတိစတာတွေ ဖြစ်မတဲ့လား။
 - ကံဆိုတဲ့ ဘဝမရှိရင် ဇာတိလည်း မရှိဘူးပေါ့ဘုရား။
 - ♣ ဒီလိုဆိုတော့ အဲဒီဇာတိစတာတွေနဲ့ ကံနဲ့ဘယ်လိုပတ်သက်သလဲ မေးရင် မိဘနဲ့ သားသမီးပေါ့လို့ မပြောရပေဘူးလား၊ အဲဒါကံသာလျှင် အမိအဖ အဆွေအမျိုး ဇာတိစတာတွေရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာဟာ ကံပဲ၊ ကံပဲ ကိုးကွယ်ရာလို့ ပြောရတာပဲ။
 - ကံကိုလည်းကောင်း၊ ကံ၏အကျိုးကိုလည်းကောင်း ယုံကြည်၍ ပေးလှူ ပူဇော်ပါတယ်လို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုကြတဲ့အခါ လွဲသွားမှာစိုးလို့ ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုသူ ကိုယ်တိုင်အလွတ်မပြောစေဘဲ ရှေ့ကတတ်သူက တိုင်ပေးတာကို လိုက်ဆိုပြီး ပေးလှူပူဇော်တဲ့အထိ ဖြစ်နေခဲ့ကြတာဘုရား။
 - ♣ အဲဒါကြောင့် လူတွေ ဒီဝဋ်ဆင်းရဲက မထွက်နိုင်ကြတာပေါ့။
 - ဘယ်လိုလဲဘုရား။
 - ♣ ရှေးက စကားပုံတစ်ခုရှိတယ်၊ “ မိဘစကား နားမထောင်၊ သား တစ်ကောင်နဲ့ တိုးလို့တွဲလဲ ” လို့ပဲ၊ ဒါကိုတုပြီးပြောရင် “ ဘုရားစကား နားမထောင်၊ အမှားရာထောင် စွပ်မိလျက်ပဲ ” လို့ပဲ။
 - ဘုရားစကားက ဘယ်လိုမို့လဲဘုရား။
 - ♣ “ ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ ဝေါ ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေသ ”- လို့ပဲ၊ ဗမာလိုတော့ “ ကံတွေဟာ အပျက်သဘော ရှိတဲ့ဟာတွေမို့ မမေ့ကြနဲ့၊ ရဟန်းတို့ ငါတို့ကံတွန်းခဲ့တယ် ”- လို့ပဲ။
 - ကိုယ့်ကို အမျိုးမျိုး နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးတာတွေ လုပ်နေသူကို သတိအမြဲထား ရမှာလား၊ ယုံကြည်ရမှာလား၊ ဒါကြောင့် လူတွေ မလွတ်မြောက်နိုင်ကြတာလားဘုရား။
 - ♣ ဒါ့အပြင် တခြား ဘယ်ရှိမလဲ။
 - အဲဒါက ‘ကမ္မသကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ’ အဖြစ်က လွဲချော်သွားမှာစိုးလို့ လုပ်ကြရ တာပဲဘုရား။

♣ အဲဒီသမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုတာက လွဲမှားစိုးလို့ မလွဲအောင်လုပ်တာဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိထဲက မထွက်နိုင်အောင်လုပ်တာဖြစ်နေတာဘဲ။

- ဒီလိုဆိုတော့ ကံကို ယုံတာ မမှန်ဘူးပေါ့ဘုရား။

♣ ကနခိုစားလို့ ဝမ်းသွားတော့ ကနခိုကို ယုံတာ မမှန်ဘူးလား မေးသလိုပဲ။

- ဘယ်လိုလဲ ဘုရား။

♣ ကနခိုကို ဝမ်းပိတ်ဖို့အတွက်တော့ ဘယ်ယုံနိုင်မလဲ၊ ဒါပေမယ့် ဝမ်းလျှော့ဖို့ အတွက်တော့ ယုံတာပေါ့၊ ကံဟာ အဖျက်ဖြစ်မှာအတွက်တော့ ယုံတာပေါ့၊ အကောင်းဖြစ်ဖို့ အတွက်တော့ ယုံရတဲ့အရာမှ မဟုတ်တာဘဲ။

- အခုကံ ယုံကြတာက အကောင်းဖြစ်ဖို့အတွက် ယုံကြရတာဆိုတော့ ဆင်းရဲက မလွတ်မြောက်နိုင်တာ ဒါကြောင့်လို့ ဆိုခဲ့တာလားဘုရား။

♣ ဒါပဲပေါ့။

- ဒါတော့ မပြင်နိုင်အောင်ဖြစ်ပြီ ထင်တယ်ဘုရား။

♣ ခံနိုင်ကြသေးသ၍ မပြင်ကြနဲ့ဦးပေါ့။

- ဒီစကားဆီရောက်လာတဲ့ အကြောင်းပြန်ဆက်ကြဦးစို့ဘုရား။

♣ လူဦးနောက်နဲ့ သိရမယ့်အာရုံမဟုတ်တဲ့ လူမမွေးမီနဲ့ သေပြီးအကြောင်းအရာ တွေကို ကံယုံပြီးခံယူကြတာဟာ ဗုဒ္ဓဘုရားဟောခဲ့တဲ့ ကံက အဲဒါမျိုးမဟုတ်ကြောင်း ပြောခဲ့ရာက ထွက်လာတဲ့စကားတွေပဲ။

- အဲဒီထွက်လာတဲ့စကားတွေဟာ ပြောလိုရင်းရဲ့အပြင် ထွက်လာခဲ့ပေမယ့် အလွန်ကောင်းတဲ့ သိစရာတွေပဲဘုရား။

♣ ဘုရားက “နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗေါ= အခု ဘဝလို့ ဆိုရတဲ့ကံ အသစ်မရှိဘူး” လို့ပြောတာ၊ အဲဒီကံဖြစ်တဲ့ဘဝတွေက အတိတ်ကံတွေ ဖြစ်နေတော့ အဲဒါတွေကို သူတို့နဲ့ဆန့်ကျင်တဲ့ အရိယမဂ်ကျင့်လိုက်တာကြောင့် အဲဒီမဂ်က သတ်ပစ်လို့ သေကုန်ကြလို့ မရှိဘူး၊ နောက်ထပ် မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ မိန့်တာပဲ။

- ကံအသစ်မရှိတော့ ဇာတိက အဆုံးသတ်သွားတာကြောင့် ဘုရားက သူ့လွတ်မြောက်မှုဟာ မပျက်တဲ့ လွတ်မြောက်မှုဖြစ်တယ်လို့ မိန့်ကြားတာပေါ့ဘုရား။

- ♠ ဟုတ်တယ်။
- ဒါတော့နားလည်ရပြီပေါ့ဘုရား။
- ♠ ဒီလိုဆိုရင် . . .
- မိန့်ပါဘုရား။
- ♠ ဟောဒီ ဓမ္မစကြာ အရကောက် ဆွေးနွေးချက် အဆုံးသတ်ကြရအောင်။
- ရှေ့မှာ ပါဠိတွေ အများကြီး ကျန်သေးတာပဲ ဘုရား။
- ♠ ဘာတွေလဲ။

- “**ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု ဘဝဂတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒါ**” - အစရှိတာတွေပဲ ဘုရား။

♠ အဲဒီစကားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က တရားနာသူတွေ သာဓုခေါ်ကြတယ်လို့ အဓိပ္ပာယ် ရောက်ပါတယ်။

- ရှေ့လည်း အများကြီးရှိသေးတာပဲ ဘုရား။

♠ တရားပွဲဆုံးသွားလို့ တရားနာသူတွေက သာဓုတောင် ခေါ်နေမှပဲ၊ နောက် စကားတွေက တရားပွဲရဲ့တရားတွေ မဟုတ်တော့တာတွေဘဲပေါ့။

- အဲဒါတွေ အရကောက်ဖြေရှင်းတာ မလုပ်တော့ဘူးပေါ့ဘုရား။

- ဒီဓမ္မစကြာတရားက သာမန်သိစေချင်လို့ သိဖို့ဟောတဲ့ တရားထက် ဘုရားရဲ့ ပဋိညာဉ်တော်ပြတရား ဒီတစ်သုတ်တည်းက စကားတွေကို ကြည့်လိုက်ရင် ဘုရားက သူ့အကြောင်းပဲ မိန့်ကြားတဲ့အသံ ဖြစ်နေတာတွေ့ရပါတယ်။ ဒီလို ရှုကြ မှတ်ကြ ပွားများကြ အစရှိတာတွေ မတွေ့ရတာဘဲ ဘုရား။

♠ တရားနာတဲ့ ပဉ္စဝဂ္ဂိတွေကို ရဟန်းတို့လို့ ခေါ်ဝေါ်ပြီး ပြောသွားတာပဲ ရှိတယ်။ မိန့်ကြားတာကတော့ ဘုရားက သူ့အကြောင်းချည်းပဲ။

- ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။

♠ ဒီတော့ . . .

- မိန့်ပါဘုရား။

♠ ဒီလောက်လေးနက်ခိုင်ခံ့(ခိုင်ကျည်)တဲ့ ပဋိညာဉ်ကြေညာချက်ကို နောက်ထပ် ဘာနဲ့မှ အမြီးမတပ်ဘဲ ကြေညာချက်ဆွဲတာနဲ့ပဲ ကြေညာချက်အတိုင်း အဆုံးသတ်ကြ ရအောင်။

- ကြေညာချက်ကတော့ ဆုံးပြီပေါ့ဘုရား။

♠ နောက်က အကြောင်းအရာတွေက အဲဒီကြေညာချက် မဟုတ်တော့ဘဲ အဲဒီကထွက်တဲ့ အမြီးတွေဆိုတော့ အဲဒါတွေကြောင့် ကြေညာချက်ရဲ့လေးနက်တဲ့ အတိုင်းအထွာ အလျော့အပေါ့ မဖြစ်ရအောင် မဖောင်းပွရအောင် ဒီမျှနဲ့ပဲ နိဂုံးချုပ်လိုက်ကြပါစို့။

- သင့်မြတ်လှပါတယ်ဘုရား။

(ဒုတိယတွဲ)ပြီး၏။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် အရှင်ဉာဏ

(၆ . ၁၂ . ၂၀၁၂)

၁၃၇၄ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် (၆)ရက်။
အခန်း(၂)၊ တိုက်အမှတ်(၃)၊ မြစ်ကြီးနားမြို့အကျဉ်းထောင်၊
မြစ်ကြီးနားခရိုင်၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း၊
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ၊ အာဆီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံ၊
အရှေ့တောင် အာရှ။